DE RADIO GIDS

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR RADIO LUISTERAARS EN AMATEURS

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE V.A.R.A. UITGAVE DER N.V. „DE ARBEIDERSPERS" AMSTERDAM

4e Jaargang No. 28 — 3 Mei 1930

GEBRUIKT

VARTA

GLOEI- EN PLAATSTROOM-ACCU'S

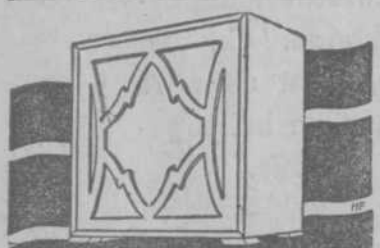
HET KOMT UW RADIO-ONTVANGST TEN GOEDE!

De Heer CORVER schrijft: ..... „De

DUCRESA LUIDSPREKER

is een weergever, die wel mede op het hoogtepunt staat van hetgeen tot dusver met het electromagnetische systeem bereikt is kunnen worden. Geluidsterkte en klankkwaliteit zullen moeilijk zijn te overtreffen."
Verkrijgbaar bij den handel, of anders franco huis tegen rembours van f 55.—

Imp. N.V. PH. J. SCHUT, Keizersgracht 634, Amsterdam C.

CRYSTALPHONE LUIDSPREKER

VIER POLIG

f. 39.50

H.W.K. DE BREY & Co. / 's-GRAVENHAGE

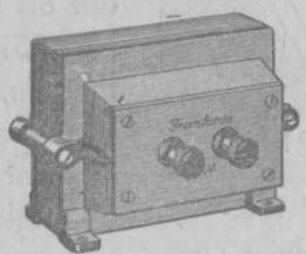
VACANT

Transforma

voorkomt teleurstelling bij verhuizing

door een speciale

VERHUIS-TRANSFORMATOR

WELKE UW NET-SPANNING OMZET VAN 125 VOLT IN 220 VOLT OF OMGEKEERD 220 IN 125 VOLT ENZ. ENZ.

ONMISBAAR BIJ HET GEBRUIK VAN RADIO-, STOFZUIGERS, STRIJKIJZERS ENZ

LEVERBAAR VAN 50 WATT TOT 500 WATT

PRIJZEN VAN fl. 12.- TOT fl. 42.-

Vraagt inlichtingen bij Uw installateur

N.V. TRANSFORMER WORKS AMSTERDAM C

NIEUWE UILENBURGERSTRAAT 40 TEL. 43640 / 46440

FILIALEN TE GRONINGEN VENLO EN DEVENTER

15

2088

DE „MEESTERZANGER"

Deze electro-dynamische luidspreker „De Meesterzanger" in zijn nieuwe uitvoering, munt uit door een natuurgetrouwe en buitengewoon krachtige weergave.
Uitgevoerd in dezelfde kleuren en vervaardigd uit hetzelfde materiaal als het Philips Ontvangtoestel No. 2511, vormt hij daarmede een modern, smaakvol geheel.
Deze radio-combinatie kan direct op het wisselstroomnet worden aangesloten.

PRIJS
Meesterzanger No. 2088
F 195.-

De hierboven afgebeelde Combinatie, n.l. PHILIPS Meesterzanger No. 2088 en PHILIPS Ontvangtoestel No. 2511, de uitverkoren combinatie in binnen- en buitenland, prijs F 525.-

PHILIPS RADIO

DE RADIO GIDS
OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN ARBEIDERS-RADIO-AMATEURS
V.A.R.A.

4e Jaargang No. 28 — 3 Mei 1930

Uitgave N.V. „De Arbeiderspers", Amsterdam

ALGEMEEN REDACTEUR: G. J. ZWERTBROEK, Laren (N.-H.) Tel. 502
RADIO-TECHNISCH REDACTEUR: S. VAN DER WOUDE, Amsterdam.

REDACTIE ADRES:
Heuvellaan 33 Hilversum
Postbus 50 Telef. 2688

VASTE MEDEWERKING VAN:
MARTIEN BEVERSLUIS (Letterk.), ELI BOMLI, ANDRÉ, HUGO DE GROOT (Muz.), L. J. VAN LOOI, J. DE JONG (Radio-techn.), E. M. TEN HARMSEN—VAN DER BEEK (Teek.), WILLEM VAN CAPPELLEN, HUIB WOUTERS, e.a.

De nadruk van eenig deel van den inhoud van dit blad, zonder voorafgaande autorisatie van de uitgeefster, is verboden. (Auteurswet 1912.)

TWEE BELANGRIJKE BERICHTEN

In de afgeloopen week — dat is dus, waarde lezer, als gij deze regelen onder de oogen krijgt, de vorige week — zijn er in de pers twee belangrijke berichten verschenen. Oogenschijnlijk staan ze niet met elkaar in verband. Toch zien wij er verband tusschen.

Het eerste bericht, waar wij op doelen, is, dat de directie van den N.D.O. (de maatschappij, die den zender te Huizen exploiteert, gevormd door de K.R.O., N.C.R.V. en N.S.F.) heeft besloten dezen zender te verbeteren. De masten zullen aanzienlijk worden verhoogd en door verbetering der modulatie en bijvoeging van nieuwe lampen zal de capaciteit worden opgevoerd. Als resultaat daarvan zal volgens technici de sterkte ongeveer honderd maal zoo groot kunnen worden.

Daarbij wordt nog medegedeeld, dat tevens een installatie voor de golf van 298 M. zal worden aangebracht, zoodat dan niet meer van zender behoeft te worden geruild.

Duidelijk is dit een weerslag op het verzoek van de A.V.R.O. aan de Regeering, een zender te mogen bouwen voor 1875 én 298 M. tegelijk. De directie van den Huizer zender toont daadwerkelijk aan, dat voor zulke dingen de A.V.R.O. niet noodig is, maar dat zij het zelf óók kan.

Eveneens blijkt uit dit besluit, dat de K.R.O. en N.C.R.V het thans beu zijn, nog langer te wachten met het aanbrengen van noodzakelijke verbeteringen aan hun zender.

Men weet, dat het zender-vraagstuk in ons land brandend is. Geen der zenders voldoet aan normale eischen die tegenwoordig gesteld mogen en moeten worden. De V.A.R.A. heeft reeds bijna een jaar geleden een verzoek ingediend om een zender van 298 M. te mogen bouwen en daardoor in de behoefte te voorzien. De A.V.R.O. heeft geruimen tijd daarna een dergelijk verzoek voor den bouw van tien zenders met een unifrequentie systeem (gleichwellen) laten schieten en dit vervangen door ongeveer een gelijk verzoek als de V.A.R.A. reeds veel eerder had gedaan. De V.A.R.A. heeft zich, in de conferenties, die over deze zaak zijn gehouden, bereid verklaard tot elken vorm van samenwerking, óók met de A.V.R.O., als er slechts spoedig in de behoefte van een goeden zender zou worden voorzien. De A.V.R.O. evenwel weigerde iedere samenwerking.

Ook K.R.O. en N.C.R.V., die bij het huidige systeem van zender-wisseling in gelijke mate betrokken zijn bij den bouw van een goeden zender voor de 298 M.-golf, verklaarden zich tot samenwerking bereid. Zij wilden hun masten verhoogen en één daarvan ter beschikking stellen van den nieuwen zender (een belangrijke toezegging als men weet, dat één zoo'n mast, die de nieuwe zender dus kon uitsparen, meer dan f 150.000 kost). Zij wilden, zoodra de nieuwe zender er zou zijn, wie die dan ook zou exploiteeren, in de exploitatie daarvan nauw samenwerken. Echter, de A.V.R.O. weigerde iedere samenwerking!

Nu gaat dan de N.D.O., het wachten moe, alvast zijn eigen zender verbeteren.

„Nu", zult ge zeggen, „dan hebben we toch alvast, gezien het stelsel van zenderwisseling, voor de helft van onzen tijd een beteren zender".

Vergis U niet, waarde lezer!

De periodieke zenderruil is voorgeschreven uit billijkheidsoverwegingen. Het zou in strijd zijn met de gelijkberechtiging der Omroep-organisaties, enkelen daarvan de beschikking te geven over 'n uitnemende golflengte (1875 M.) en den anderen de slechte over te laten (298 M.) Maar het wordt

Het **ALGEMEEN SECRETARIAAT** van de VARA is gevestigd: Heuvellaan 33, Hilversum Postbus 50.
Telef.: 2688. Postgiro: 6040. Kantooruren 9—5 uur Zaterdags 9—1 uur.
De **VARA-OMROEP** is gevestigd aan hetzelfde adres en is telefonisch te bereiken onder No. 2688, echter uitsluitend voor **dringende zaken** betreffende den **Omroep.**

De **minimum contributie** voor de **V.A.R.A.** is: Voor toestelbezitters en aangeslotenen bij **Radio-Centrales:** f 1.50 per half jaar **Voor niet-luisteraars:** minimum f 1.— per jaar Leden, wonende in plaatsen waar afdeelingen van de V A R.A. bestaan, die tevens het weekblad „De Radio-Gids" regelmatig wenschen te ontvangen, hebben het recht, dien abonnementsprijs **in wekelijksche termijnen van 12 ct. te voldoen.** Zij voldoen dan tevens ook aun contributie **in wekelijksche termijnen van 6 cent** en betalen alzoo voor Weekblad en Omroep tezamen **TOTAAL 18 CT PER WEEK.** Alleen voor V.A.R.A.-leden is weekbetaling van het abonnementsgeld mogelijk In plaatsen waar geen afdeelingen bestaan gedraagt deze gecombineerde abonnementsprijs en contributie tezamen **f 2.34 per kwartaal** (inningskosten inbegrepen).
Losse nummers 15 ct.

Leden, die per kwartaal betalen, ongeacht of zij enkel lid, dan wel lid-abonné zijn, storten het verschuldigde bedrag op postrekening: 21876 ten name van de uitgeefster N.V. „De Arbeiderspers", te Amsterdam.

straks heel anders, wanneer de Huizer-zender technisch met groote kosten zeer wordt verbeterd en uitnemend geoutilleerd en de zender te Hilversum daarentegen even slecht blijft als hij is. Dan zullen de heeren van den N.D.O. beweren gaan, dat 't onbillijk is, hen van hun eigen goeden zender te verjagen om dezen ten gebruike te geven aan groepen, die uit gebrek aan samenwerking nog in 't moeras zitten. En wanneer Huizen zoowel voor de lange als voor de korte golf wordt geschikt gemaakt kan men terecht eischen, dat men hetzelfde doet met Hilversum, zoodat dan wel golflengte-wisseling, maar geen zender-wisseling meer plaats vindt.

Het resultaat is dan, dat de Huizergroepen steeds beschikken over een besten. de V.A.R.A. en A.V.R.O. steeds over een slechten zender!

En dat alles — omdat het A.V.R.O.-bestuur steeds weigert tot de vereischte samenwerking te komen, daarmee uit politieke overwegingen het belang der luisteraars schadend!

Het is noodig, dat de Regeering thans spoedig beslist.

Of zij bouwen een Staatszender. Of zij geve de V.A.R.A. de door haar het eerst aangevraagde vergunning voor den bouw van een nieuwen zender en de A.V.R.O. haar unifrequentie-systeem. Of zij dwingen de A.V.R.O. tot samenwerking in het belang van den Omroep in 't algemeen.

Hoe?

Nu komen we tot het tweede bericht, waarvan we spraken.

„Het Handelsblad" weet n.l. mede te deelen, dat de Ministerraad heeft besloten tot een **gelijke verdeeling van den zendtijd tusschen de groote omroeporganisaties.** Spoedig zou deze beslissing afkomen.

Als het wáár is kan zij onzen lezers dus al bekend zijn vóór dit artikel hun onder de oogen komt.

Wij hopen het.

Niet alleen, omdat daardoor de V.A.R.A. eindelijk recht zal worden gedaan en zij dan in staat zal zijn een volledigen Arbeiders-Omroep te gaan verzorgen.

Maar óók, omdat uit deze verdeeling de noodzaak van samenwerking op elk waarlijk „algemeen" gebied in 't bijzonder op technisch gebied, zal worden geboren.

Wij hebben zoo'n vermoeden, dat de K.R.O. en N.C.R.V., met hun relaties in Regeeringskringen, wel iets afweten van de door het „Handelsblad" gepubliceerde beslissing der Regeering, en dat zij mede met het oog hierop juist thans de gevoerde technische voorzieningen gaan treffen! Wetende, dat zij daarmede „de overzijde", zooals zij V.A.R.A. en A.V.R.O. gelijkelijk aanduiden, in een zoo scheeve positie brengen op zendergebied, dat deze thans ook tot daden zullen moeten komen.

De V.A.R.A. is bereid tot elke daad om tot een goeden toestand te komen. Slechts verzet zij zich tegen toestemming tot zenderbouw aan de A.V.R.O. alléén.

En de A.V.R.O.?

Wil zij haar unifrequentie-systeem en de V.A.R.A. de korte golf laten?

Of wil zij eindelijk open kaart spelen, de onmogelijkheid van dit systeem ruiterlijk erkennen en samenwerken met de V.A.R.A. tot zenderbouw?

Of wil zij blijven doorvechten om de alleenheerschappij? Desnoods tot haar eigen algeheele vernietiging? (Zw.)

„Aanbieding" van de A.V.R.O.

Wij lezen in „Het Volk":

AMSTERDAM, 24 April. — Onze Berlijnsche correspondent, pg. L. J. van Looi, schrijft ons:

De heer Vogt heeft in een radiopraatje van Zondagavond mij als getuige opgeroepen. Ik zou gemelijk kunnen verklaren, dat de A.V.R.O. nog zoo slecht niet is, wijl zij zelfs heeft aangeboden om een congres van de S.D.A.P. uit te zenden.

Present! De getuige meldt zich!

De heer Vogt heeft een slecht geheugen, want als hij zich goed herinnerde hoe deze zaak in elkaar zit, zou hij zich wel gewacht hebben om deze oude koe uit de sloot te halen.

Voordat de V.A.R.A. bestond, tijdens de besprekingen, die ik over de oprichting met Zwertbroek en den overleden partijsecretaris Werkhoven had, kwam bij Werkhoven den wensch op om het aanstaand congres van de Partij voor een gedeelte uit te zenden. De arbeidersbeweging had toen nog geen zendtijd, maar de A.V.R.O. ook niet, want die moest nog eerst uit het gekonkel van de N.O.V. met de heeren van den H.D.O. geboren worden. Maar ook de H.D.O. bestond nog niet. Er bestond slechts een reclame-omroep van de Ned. Seintoestellenfabriek en de omroeper daarvan was de chef van de verkoopafdeeling, de heer Vogt. Over het uitzenden van het congres moest overleg gepleegd worden met den directeur der Seintoestellenfabriek, die daarbij vertegenwoordigd werd door zijn verkooper, door den heer Vogt. Veel behoef ik van de onderhandelingen niet te vertellen. Het is voldoende als men weet, dat zij zijn afgesprongen op financieele eischen. Daarbij moet ik dan nog vertellen, dat de heer Vogt in Hilversum had rondverteld, dat de socialisten bij hem waren geweest om een congres uit te zenden, „maar we zullen ze niets betalen!"

En daarom moest de heer Vogt zich wel driemaal bedacht hebben, voordat hij voor den microfoon deze mededeeling deed.

Afgezet, dat heeft zelfs de A.V.R.O. ons nog niet eens!

Wij voegen hieraan toe, dat het nog iets anders is als van Looi mededeelt. De uitzending van het congres van de S.D.A.P. wilde de directie van „Het Volk" doen geschieden. Ondergeteekende begaf zich daarvoor naar de N.S.F., werd daar zeer onbeleefd, men kan wel zeggen „op de punt van het mes" ontvangen en nimmer heeft de chef van den N.S.F.-omroep, de heer Vogt op mijn vraag, namens de directie van „Het Volk", geantwoord. De zaak is dan ook niet doorgegaan.

Daarna heeft de door van Looi geschetste gang van zaken plaats gevonden ten opzichte van een door wijlen Werkhoven wenschelijk geachte hulp van den omroep bij de verkiezingsactie, ter gelegenheid waarvan de heer Vogt de bovengenoemde uitdrukking gebruikte. (Zw.)

Nog een brief

Als aanvulling op de in ons blad reeds gepubliceerde correspondentie drukken we hieronder nog een brief af van den Minister aan de A.V.R.O., die wij vonden in het orgaan van deze vereeniging.

Er moge uit blijken, dat de minister niet ontoegankelijk is voor onze argumenten.

Overwegende 1o, dat het door de V.A.R.A. uit te voeren programma niet in strijd komt met de gevoelens van het overgroote deel van het Nederlandsche volk, die op dezen dag tot uiting komen, 2o, dat de ervaring van vorige jaren leert, dat aan bijzondere inrichting van de programma's voor dezen avond geen groote behoefte bestaat en 3o. dat er van dit jaar evenmin Uwerzijds wenschen in die richting zijn kenbaar gemaakt acht ik geen termen aanwezig om de V.A.R.A. de in mijn schrijven van 4 April j.l. geopperde ruiling van zendtijd op te leggen.

Met betrekking tot de uitzending op 30 April is de V.A.R.A. bereid eene soortgelijke regeling te treffen als in 1929 werd overeengekomen. Evenwel zou zij deze keer gaarne gebruik maken van den tijd na 21.30 in plaats van, zooals het vorig jaar, het tijdvak van 19.30—21 uur. Het A.V.R.O. avondprogramma sluit dan beter aan bij het geheele programma van dien dag, en het V.A.R.A.-programma, dat bedoeld is als een voorafgaande wijding van den eersten Mei past zich ook beter aan bij den daarop volgenden dag.

Met deze opvatting welke mij het meest practisch voorkomt, kan ik mij vereenigen.

In verband hiermede wordt derhalve door mij bepaald, dat aan Uwe vereeniging op den avond van 30 April de beschikking over den Hilversumschen zender wordt gegeven van 20—21.30, terwijl na laatstgenoemd tijdstip de V.A.R.A. over dien zender haar wijdingsavond kan uitzenden.

DE VARA CONCERTEN VAN DEZE WEEK

door André

Op het Zondagochtendconcert van 4 Mei worden om 10.15 uur een paar zeer fraaie gramofoonplaten afgedraaid, die bevatten de Slavische Dansen van den Tsjechischen componist Anton Dvorak., aan welken belangrijken toondichter het V.A.R.A.-orkest destijds eens een geheelen Zondagochtend wijdde. Toen werd o.m. ook zijn symphonie „Aus der Neuen Welt" uitgevoerd en middenin het schitterend gespeelde laatste deel was de neutrale A.V.R.O. zoo liberaal om met vandalenhand af te breken omdat het 12 uur was. Daarmede was ook weer bewezen, hoezeer de V.A.R.A. meerderen zendtijd noodig heeft.

Anton Dvorak is van Boheemschen bodem, een componist die zijn muzikale inspiratie's heeft verkregen uit het volksleven zèlf. Hij is veel minder „beschaafd" dan z'n grooten tijdgenoot Smetana en z'n Slavische volksdansen zijn een merkwaardig voorbeeld van zijn mentaliteit. De volksziel in het vroegere Bohemen, thans Tsjecho-Slowakije, is doordrenkt van muziek. Zeer zeker was hier de beoefening der vocale en instrumentale muziek geenszins beperkt tot de betere standen. Integendeel. En Anton Dvorak wordt niet voor niets de „democratische" componist genoemd. Anton Dvorak is de vader der Boheemsche muziek die een zeer sterken, nationalen inslag heeft. Den 8sten November 1841 werd hij geboren in Nelahozeves, bij Kralup. Hij was de zoon van een herbergier en z'n vader had met hem geen groote bedoeling. Anton Dvorak zou n.l. slager moeten worden. Maar de jongen had heel wat meer ambitie om met z'n onderwijzer viool te spelen, dan om een slagersmes te hanteeren. Ondanks de ongunstige omstandigheden, die dit talent dreigden te verstikken, brak het genie zich toch baan. Eenmaal op de organistenschool te Praag, begon een degelijke studie, die den grondslag zou leggen voor den lateren geweldigen opbloei van dit hoogbegaafde kind.

Maar hoe muzikaal begaafd men ook moge zijn, men moet ook eten. Men neemt het artisten wel eens kwalijk, dat zij ook een maag hebben. Welnu, Dvorak had ook een maag en om z'n dagelijksch brood te verdienen, moest hij medewerken in vierderangs strijkjes. Toen hij 21 jaar was, kreeg hij, vooral in moreel opzicht, een eenigszins betere werkwijze. Hij werd toen n.l. altist in het orkest van het Nationaal Theater te Praag.

Hij was natuurlijk reeds lang aan het componeeren en toen hij het geluk had, dat zijn „Hymne" voor gemengd koor en orkest te Praag werd uitgevoerd, begon Fortuna hem minzaam toe te lachen. Het werk had veel succes en de algemeene aandacht werd er door op den bescheiden musicus gevestigd. De Staat schonk hem voor enkele jaren een studiebeurs, zoodat hij z'n orkestbaantje er aan kon geven om zich geheel op de compositie toe te leggen.

Dvorak vond steun bij twee groote figuren uit het toenmalig muziekleven, nl. bij Brahms en Von Bülow, die het hunne deden om den jongen componist voort te helpen en zijn werken propageerden. Ze deden dat niet om de een of andere zelfzuchtige reden, doch louter en alleen om derwille van het werk. Het was geen wonder dat Brahms, die zelf soms een halve Zigeuner is in zijn muziek, zich tot het werk van Anton Dvorak voelde aangetrokken.

Zoo had het genie Dvorak eindelijk groei-ruimte verkregen. Vele vereenigingen in binnen- en buitenland benoemden hem tot eerelid en de Weensche èn Berlijnsche Akademies erkenden zijn verdiensten en de Universiteiten van Praag en Cambridge boden hem het eere-doctoraat aan.

Al dit uiterlijk eerebetoon deed hem niet veel; hij werkte maar kalm door en componeerde het eene werk voor, het andere na, in vrijwel alle genre's. Hij werd leeraar in harmonie en compositie aan het Conservatorium te Praag en in 1892 liet hij zich door de dollars verleiden om een benoeming aan te nemen aan het conservatorium te New-York. Hij bleef daar drie jaar, om daarna naar Praag terug te keeren, de prachtige 5e Symphonie („Aus der neuen Welt") als muzikale bagage met zich voerend.

Als Tsjechisch-nationaal componist manifesteert Anton Dvorak zich wel heel sterk in zijn

Slavische Dansen,

waarvan dezen ochtend enkele Parlophon-opnamen zullen worden ten gehoore gebracht. Deze dansen ademen den echten Slavischen geest, d.w.z. ze vereenigen in zich uitersten van opperste, uitbundige en ongebreidelde vreugde en den weedom van een zóó diepe melancholie, dat wij min of meer nuchtere Westerlingen die als een sensatie ondergaan. Het is hemelhoog juichend en direct daarop: bedroefd tot in den dood. Slavische rhythmen en Slavische melodieën zijn de kernen van heel het werk van Dvorak. Geen wonder dus, dat z'n „Slavische Dansen" voor klavier vierhandig (opus 46) en z'n „Nieuwe Slavische Dansen" voor orkest (opus 72) en z'n „Drie Slavische Rhapsodieën" (opus 45) ook voor orkest, bij uitstek representatief zijn voor den geest van zijn werk.

En dan moet men daarbij ook noemen de prachtige Zigeunerliederen, die Lydia van der Meer—Scager destijds zoo uitnemend voor de V.A.R.A. heeft gezongen.

Des avonds om 6 uur geeft het V.A.R.A.-orkest, onder leiding van Hugo de Groot, weer een Brandesconcert, dat o.m. bevat de zeer effectvolle compositie: „Scènes Pittoresques", van J. Massenet, en de zeer beminde, uitstekend geschreven Spaansche Dansen van Moszkowski.

Opstandige dichters voor de microfoon

Wat ze er van denken.

IN DE GRIEZELKAMER.

De V.A.R.A. vraagt mij naar mijn indrukken bij het optreden voor de microfoon „Mechanische spokerij", ziedaar, in woorden aan een filmtitel ontleend, mijn griezelige indruk.

Niet dat ik niet vriendelijk ontvangen was. Integendeel, iedereen was bijzonder vriendelijk, maar dat verhoogde juist het griezelige. Het was of ze zoo vriendelijk waren om je het heel erge en geheimzinnige te doen vergeten dat ergens in dit leege huis vol geluid ongetwijfeld moest gebeuren. De menschelijkheid waarmede me een kop thee werd aangeboden was in volmaakte tegenstelling met de onmenschelijkheid van de heele omgeving. Zoo zou men thee kunnen serveeren voor de deur van de kamer waar de electrische stoel opgesteld staat.

JEF LAST
Reproductie naar een schilderij van den dichter-schilder P. A. Begeer.

Wat ik bedoel met een onmenschelijke omgeving? Lezer, wanneer zet ge uw loudspeaker aan? Als er menschen in de kamer zijn niet waar, m te hooren en ge zet dezen af als ge weg gaat. Hier in Hilversum praten loudspeakers achter gesloten deuren dag en nacht door, volmaakt onverschillig of er iemand luistert.

Hier in de gangen flitsen groene en roode lichten aan als geheimzinnige waarschuwingen voor onzichtbare geesten. Hier werpen menschen gratievol hun woorden omhoog naar een klein spiegeltje dat in een verlaten zaal op een metalen paal staat. Hier zijn een paar grijze gordijnen gespannen dwars door een kamer waar het gromt en donderd van alle kanten zonder dat je begrijpt waar het geluid vandaan komt.

Hier speelt een orgel, groot genoeg voor een zaal als Tuschinsky, in een leege kamer, die nauwelijks twintig menschen zou kunnen bevatten.

Hier fluistert iedereen, van de voordeur af: sssst! met een angstige spanning alsof Rü'bezahl wakker zou worden om de muren in elkander te drukken wanneer men een onvoorzichtig woord zou spreken.

En dan noodigt men je vriendelijk uit om plaats te nemen voor een linnen lucifersdoosje en je voordracht te houden voor het luisterend publiek van een muur met, naar ik meen, grijs behangsel.

— Er uit, zei ik tegen Beversluis, toen het voorbij was, vlug er uit en dan de natuur in en dan naar een café om een flink sterke kop koffie te drinken.

We zaten in een restaurant over alles en nog wat te praten.

— Fijn, zei ik, die gezellige muziek, die direct stemming in de zaal brengt.

— Ja, antwoordde de kellner, we hebben een goeden loudspeaker, en het is om dezen tijd altijd mooie muziek ook, een uitzending van de V.A.R.A.!

Onwillekeurig griezelde ik weer even.

Ik dacht aan die arme kerels, die daar zoo maar, in hun eentje, in een leege kamer van de V.A.R.A. zaten te spelen. Dat is natuurlijk niets dan gebrek aan verbeeldingskracht van me.

Maar werkelijk, lezer, ik kan me U op dit oogenblik veel beter voorstellen dan toen ik daar in de V.A.R.A.-studio tegen het linnen doosje voor den leegen wand zat te spreken!

JEF LAST.

DICHTERS DER OPSTANDIGHEID.

Wij vestigen er de aandacht op dat de reeks uitzendingen onder den titel „Dichters der Opstandigheid" voorloopig is stopgezet tot het najaar. Het aantal wordt nog aangevuld door het werk van Jan W. Jacobs, Margot Vos, W. Dinger, Franke en meerderen.

HET V.A.R.A.-INSIGNE

Den afdeelingsbesturen deelen wij mede, dat thans weder insignes met broche, waarvan de voorraad was uitverkocht, verkrijgbaar zijn.

Bestellingen worden uitgevoerd na storting van het verschuldigde bedrag op onze giro-rekening.

Wij drukken hierbij af een foto van het V.A.R.A.-insigne, dat op verzoek van tallooze leden door het Hoofdbestuur beschikbaar wordt gesteld. Het insigne is gemaakt volgens een ontwerp van onzen bekenden teekenaar Albert Hahn Jr., en uitgevoerd in zilverkleurig metaal, met rood emaille-bewerking van het vignet en de letters.

Wij stellen de gelegenheid open, om deze insignes te bestellen bij de afdeelingen van de V.A.R.A. voor het luttele bedrag van *f* 0.25.

Zonder twijfel zullen vele duizenden V.A.R.A.-leden dit insigne willen dragen, waarvan wij een groote hoeveelheid besteld hebben met speld, met knoop, en een kleine hoeveelheid met broche.

In alle plaatsen, waar afdeelingen gevestigd zijn, kan men dus uitsluitend bestellen bij het afdeelingsbestuur, terwijl in plaatsen, waar nog geen afdeeling is, het Hoofdbestuur zich met de verzending van de insignes zal belasten. Tegen toezending van een bedrag van *f* 0.25 (niet in postzegels), doch door toezending van postwissel, of door storting op postrekening 6040), kan men binnen enkele dagen in het bezit zijn van het V.A.R.A.-insigne.

BEETHOVEN, ZIJN LEVEN EN BETEEKENIS

Schets naar aanleiding van de Beethovencyclus, te geven door 't Concertgebouworkest te Amsterdam, o.l.v. Willem Mengelberg, uit te zenden door de A.V.R.O.

door ELI BOMLI.

De familie Van Beethoven stamt oorspronkelijk uit de Zuidelijke Nederlanden, van Leuven en later Antwerpen. Ook heden ten dage zijn er in Oostelijk Vlaanderen nog families, die den naam Van Beethoven dragen.

Het was in het jaar 1733, dat de grootvader van onzen genialen componist in Bonn als bassist in de kapel van den Keurvorst aangesteld werd en het er langzamerhand tot kapelmeester bracht. Aan zijn invloed was het te danken, dat zijn zoon Johann, een weinig aantrekkelijk individu, in het jaar 1764 als tenor aan het hof aangesteld werd.

Uit het huwelijk van Johann van Beethoven met de weduwe Maria Magdalena Laim werd in 1770 Ludwig van Beethoven geboren. De juiste datum is niet bekend. Slechts weet men, dat hij op 17 December van dat jaar gedoopt werd.

Wil men Beethovens muzikale werken leeren begrijpen en zijn ontwikkelingsgang verstaan, dan beginne men bij zijn jeugd, doortrokken van droefheid en ellende. Zijn vader was een opgeblazen en lichtvaardig man, verslaafd aan den drank en zonder eenig verantwoordelijkheidsbesef ten opzichte

BEETHOVEN.

van zijn kinderen, waarvan er velen de stoffelijke zorgen van het gezin kwamen verzwaren.

Wanneer Ludwigs muzikale begaafdheden zich precies openbaarden, is niet met zekerheid te zeggen. In een brief, dien hij op dertienjarigen leeftijd aan den Keurvorst ter begeleiding van een drietal aan dezen opgedragen sonates schreef, staat hieromtrent het volgende te lezen: „Sedert mijn vierde jaar begon de muziek de voornaamste mijner kinderlijke bezigheden te worden".

Vanzelf dringt zich, wanneer men aan Beethovens jeugd en muzikale opleiding denkt, een vergelijking met Beethovens voorganger Mozart op, die in alle opzichten ten gunste van den laaste uitvalt. Beiden hadden een vader, wiens dagelijksch werk zich te midden van het muziekleven dier dagen aan de adellijke hoven voltrok. De oude Mozart was echter in tegenstelling tot Ludwig van Beethoven's vader, iemand, die de muzikale talenten van zijn kind verzorgde op een wijze, welke met alle paedagogische eischen rekening hield en die de kunst verstond, het kind een zonnige jeugd te geven. Bezie daarnaast het leven van den kleinen Beethoven, die altijd achter zich den stok van een ranselenden drinkenden en scheldenden vader voelde, er slechts op uit, om uit den jongen materieele voordeelen te trekken. Geen kinderspel doch opgezweepte arbeid, harde studie, verborgen tranen en veel jeugdig harteleed. Maar als hemelsblauw naast sombere tint: de moeder en de grootvader. Beethovens moeder was een dier sympathieke vrouwenfiguren, die zwaar leed stil en weerloos dragen, tot haar krachten uitgeput zijn en zij moede ten grave daalt. Hoe zij zich in haar huwelijk voelde, kan uit de volgende uitlating blijken: „Wat is het huwelijk? Een weinig vreugde en naderhand veel leed!"

In de herinnering van Beethoven was het beeld zijner moeder steeds als dat eener heilige. In zijn jeugd hing hij aan zijn moeder, die hij steeds als het slachtoffer van de willekeur zijns vaders beschouwde.

In zijn brooddronkenheid stelde de vader zich zijn zoontje steeds als een virtuoosje à la Mozart voor en liet het kleine ventje maar studeeren, altijd studeeren, dor, droog en muf. Maar helaas: Mozarts gouden jeugd ontbrak! Niet één noot poëzie! Vader beschouwde het talent slechts uit het oogpunt van maatschappelijk nut en overigens is het de vraag, of de moeder, gebukt onder zorgen, die haar dreigden te doen bezwijken, wel eenig besef van de grootheid van haar kind gehad heeft.

De vader, die eerst zelf het muzikale onderricht ter hand genomen had, moet aan zijn paedagogische talenten zelf wel getwijfeld hebben, toen hij het onderwijs aan een huisvriend overdroeg, die wat meer vreugde in de studie van den jongen bracht.

De vader, die toch dicht genoeg bij de hoogere kringen stond, om de waarde eener goede geestelijke ontwikkeling te begrijpen, deed voor zijn jongen in dit opzicht maar bitter weinig. Waarschijnlijk heeft deze slechts tot zijn elfde jaar de voorbereidende school van het gymnasium bezocht.

Over zijn werkelijke muzikale bekwaamheden is ook slechts weinig bekend. Er is alleen een aankondiging van een openbaar concert in 1778 te Weenen bewaard gebleven, waar Ludwig met een leerling van zijn vader optrad. Omtrent de resultaten van dit optreden weet men niets.

Wel is het zeker, dat hij reeds op elfjarigen leeftijd zijn leermeester als organist kon vervangen.

Van een systematische muzikale studie was geen sprake. De ééne leeraar na den andere volgden elkaar op, tot Beethoven het geluk had, met Neefe in aanraking te komen, die directeur van een theater in Bonn was.

De beteekenis van Neefe voor Beethoven kan nauwelijks overschat worden.

Nog een andere gebeurtenis oefende grooten invloed op den jongen uit, die door de huiselijke omstandigheden stil en in zich zelf gekeerd was. Door een gelukkige omstandigheid kwam hij in aanraking met de zeer beschaafde familie Breuning, die zich zoo zeer tot Ludwig aangetrokken gevoelden, dat hij weldra als kind in huis beschouwd werd en daar liever dan ergens anders vertoefde

Het was thans het jaar 1783. Ludwigs leven werd meer afwisselend, in het muzikale leven van Bonn begon hij vasten voet te krijgen. Neefe verving hij regelmatig als organist en cembalist (cembaal = voorlooper van de piano). In 1784 wordt Ludwig naast Neefe als organist op een jaarsalaris van 150 gulden aangesteld.

Eenige composities waren al van hem in druk verschenen, zooals de reeds vermelde, aan den Keurvorst opgedragen drie pianosonaten.

In 1787 reisde Beethoven naar Weenen, waar hij met Mozart in aanraking kwam, en dezen voorspeelde. Mozart, die meende, slechts met een paradestuk te doen te hebben, maakte eenige koele, prijzende opmerkingen. Ontmoedigd smeekte Beethoven hem om een thema, waarover hij zoo origineel variaties fantaseerde, dat Mozart, die in een zijkamer met anderen luisterde, uitgeroepen moet hebben: „Let daar maar eens op, die zal de wereld eenmaal van zich laten spreken". Misschien zou een langer verblijf te Weenen tusschen beide genieën een warme vriendschap hebben doen ont-

staan, indien de ziektetoestand van Beethovens moeder hem niet naar Bonn terug geroepen had. Helaas leefde zij nog slechts kort. Ludwig, die zijn vader in diens behoeftige omstandigheden niet aan zich zelve wilde overlaten, bleef bij hem wonen.

De drankzucht van Ludwigs vader noopte den zoon aldra, in zijn eigen belang en in dat van zijn jongeren broer, de leiding van het gezin over te nemen. De vader werd bij de kapel met behoud van salaris ontslagen, de helft voor hem en de andere helft voor den jongeren zoon.

Beethoven was in deze periode zeer ontevreden met zijn lot. De uitbreiding van het oude theater, die ten slotte ter hand genomen werd bezorgde Beethoven de plaats van altist in het orkest. De practijk hier opgedaan, was hem in zijn verder leven van zeer veel nut. In dezen tijd leerde hij ook Graaf Waldstein kennen, één van zijn onbaatzuchtigste adellijke protectoren, waarvan hij er later in Weenen verschillende zou hebben. Met vele kunstenaars, die op hun doorreis naar Weenen in Bonn optraden, kwam Beethoven in aanraking, zooals met Haydn in December 1790.

In het jaar 1792 kwam Beethoven in Bonn ten tweeden male met Haydn in contact, bij welke gelegenheid aan Haydn een cantate van Beethoven voorgelegd werd, die de bijzondere opmerkzaamheid van den grooten componist tot zich trok.

Beethoven voelde na Haydns bezoek, niet langer in Bonn te kunnen blijven. Hier had hij geleerd, wat te leeren was, hij behoefde van nu af breedere gebieden, om zijn vleugels wijder te kunnen uitslaan.

Politieke omstandigheden vergemakkelijkten het Beethoven, Bonn te verlaten. Na een avontuurlijke reis kwam hij te Weenen aan in 1792.

Met zijn financiën was het weinig rooskleurig geschapen. De lessen, die hij bij Haydn ging nemen leverden een teleurstelling bij hem op, toen Beethoven er opmerkzaam op gemaakt werd, dat Haydn in Beethovens werk fouten had laten staan. Na Haydn ging hij bij Schenk, Albrechtsberger en Salieri.

Het muzikale leven van dien tijd bevond zich bijna uitsluitend in de handen van de rijke aristocratie, waarvan ieder familie er een eigen muziekkapel op nahield. Het is een onbetwistbare waarheid dat de adel in dien tijd ontzaglijk veel voor de ontwikkeling der muziek verricht heeft. Het is duidelijk, dat een klavierspeler of, om ons in de terminologie van dezen tijd uit te drukken, pianist van de grootte van Beethoven niet lang onopgemerkt kon blijven. Zijn intrede in het muzikale leven van Weenen bleef dan ook niet lang uit. En al spoedig werd hij gevierd als den grootsten klavierspeler van zijn tijd, die in alle muziekstijlen thuis was en zeker, wat fantasie en temperament betreft, ieder ander ver achter zich liet. Een reis, die hij in 1796 ondernam, maakte zijn naam ook in Berlijn en Praag bekend. De voornaamste aristocraten van Oostenrijk telde hij onder zijn leerlingen.

Een huwelijksaanzoek, dat hij in 1795 aan een zangeres deed, werd afgewezen, hetgeen hem maar weinig leed berokkend schijnt te hebben. Hij bevindt zich te midden van het Weensche gezelschapsleven. Uiterlijke zorgen kent hij niet. Hij woont bij Vorst Lichnowsky, die hem een jaargeld van 600 gulden geeft. Hij verzamelt een kring van muziekminnende vrienden om zich heen, die hij alle beheerscht. Zijn erkenning als componist echter door zijn vakgenooten liep niet zoo vlug van stapel.

Het Weensche muziekleven dier dagen teerde nog op de nalatenschap van den in 1791 gestorven Mozart en op den muzikalen rijkdom van een Haydn, die nog leefde. Beethoven kwam met allerlei nieuwigheden, die de menschen, conservatief als zij zijn, niet direct slikken konden. „Den Weener", schrijft Paul Bekker in zijn bekend Beethovenboek „ontbrak den zin voor de noodzakelijkheid dezer eigenmachtige veranderingen". Het duurde lang, voor deze tegenstand overwonnen was en het was zeker niet alleen bescheidenheid doch ook verstandelijk overleg, die Beethoven bij de uitgaven zijner werken voorzichtigheid deden betrachten. Slechts kleinere werken gaf hij in druk. Grootere werken liet hij eerst langen tijd in de huizen van den adel voordragen, tot er genoeg belangstellenden waren, die op een eventueele uitgave wilden inteekenen. Zoo komt het, dat zijn officieel Opus 1 (drie pianotrio's) pas in 1795 verschenen. Daarna komen echter spoedig grootere werken: pianosonates, het septet, de eerste kwartetten en de eerste symphonie.

Maar Beethoven bemerkte al spoedig, dat net hem niet beschoren was, als componist direct zoo onvoorwaardelijk erkend te worden, als zulks bij zijn klavierspel het geval geweest was. Ondanks allen nijd en twijfel, die hem deelachtig werden, groeide zijn werkgebied. De balletmuziek „Die Geschöpfe des Prometheus", het oratorium „Christus am Oelberg" verschenen, de tweede symphonie was in wording, een opera-opdracht in het verschiet. Steeds met meer zegepraal brak zijn kunst zich baan.

De vijand was echter in aantocht. Wat hij den kunstenaar niet had kunnen ontrooven, ontnam hij den mensch. Het zielelijden, dat Beethoven in dezen tijd onderging, heeft hij beschreven in zijn z.g.n. Heiligenstädter testament, een document, dat voor het nageslacht een aangrijpend beeld van zijn zieletoestand geeft. Het werd geschreven in het jaar 1802 naar aanleiding van het zich steeds verergerende gehoorlijden, dat de voorbode scheen van een naderende volslagen doofheid. Beethoven bevond zich temidden eener crisis, die zijn volkomen ondergang scheen te zullen bewerkstelligen.

(Wordt vervolgd.)

Het bloed kruipt, waar het niet gaan kan!

Van verschillende leden ontvingen we verontwaardigde brieven over een tendentieus artikeltje van de redactie van „Radio Express", over het „propageeren" van de „idee", om door een genereeroorlog den aether tot een chaos te maken", „door een bepaalde groep van omroeporganisatoren".

Wij hadden bedoeld artikeltje, waarin wordt geinsinueerd dat het V.A.R.A.-bestuur propaganda daarvoor maakt, inplaats dat het de verwerkelijking van den bij de luisteraars steeds sterker wordende idee tot het uiterste tegengaat, ook gezien, maar het met een glimlach terzijde gelegd.

Het bloed kruipt immers waar het niet gaan kan. De redacteur van „Radio-Express", de heer J. Corver, is immers ook bestuurslid van de A.V.R.O.! Dit verklaart alles.

In zijn blad van 25 April schrijft de heer Corver onder een ingezonden stuk, waarin een lezer zich verontwaardigd toont over de methode van dezen heer o.a.:

> Welke b e w i j z e n van ons verlangd worden voor dingen, die in het openbaar, ten aanhoore van iedereen, zijn gezegd weten we niet. Als het n i e t op het V.A.R.A.-congres is geweest, dat het dreigement met een genereeroorlog naar voren werd gebracht, dan zouden we daarvan op gezag van den heer van Brugge heel graag acte nemen. Zouden we het enkel maar gedroomd hebben?

Inderdaad, de heer Corver h e e f t gedroomd! Want aannemen, dat hij welbewust lastert, dat willen we niet.

„In 't openbaar, ten aanhoore van iedereen" zijn uitgesproken: de opening door den voorzitter, de toespraken van C. v. d. Lende, G. J. Zwertbroek, J. Oudegeest en Mw. Carry Potnuis-Smit.

Deze toespraken zijn — met net oog op de uitzending — op schrift gesteld. We zijn bezig ze letter voor letter in ons blad te publiceeren.

De heer Corver kan zich er dus nog eens terdege van overtuigen dat hij inderdaad g e d r o o m d heeft. En droomen zijn b e d r o g, heer Corver!

Voortaan beter w a k k e r blijven in dezen radiostrijd! (Zw.)

HET MUSEUM VAN DEN ARBEID

Een schepping van den kunstschilder Herman Heyenbrock

Vara-uitzending Zondag 4 Mei.

BIJ EEN BEZOEK.

Als Herman Heyenbrock mijn Blaricumsche buurman niet was geweest, als ik hem niet langer en beter gekend had, dan was ik na mijn bezoek thuis gekomen met een blanco notitieblok. Zelden ontmoet men iemand die je zoo in z'n enthousiasme meesleept en prettig vermoeit. De journalist wordt er verward van. Hij hoort gegoochel van geleerde termen, hij wordt verondersteld een aardkundige te zijn en met Genesis I even vertrouwd te zijn als met de constitutie der aardkorst. Hij ziet duizend voorwerpen rond zich in vitrine's, waarvan hij er vele „her"kent en velen meer heeft gezien, maar nooit erkend heeft.

Maar, indien men dan enkele uren de lokalen van dat museum (een oude school) heeft doordoold en geluisterd heeft naar de geestdriftige en geestige explicaties van Heyenbrock, indien men dan weer op straat staat en het gewone leven instapt, dan is er één gevoel dat domineeren blijft, een indruk die nablijft, en dat is „eerbied". Eerbied niet alleen voor den man, die dit gewone, zoo doodsimpele werk bijeen bracht en ordende, maar in de eerste plaats voor de natuur, die haar schatkamers zoo gevuld heeft met wonderen, waarover we heen wandelen, waarlangs we onwetend en onoplettend treden, waarin we ons hullen, waarmee we ons voeden, kortom, waardoor wij bestaan. Ik moest onwillekeurig even denken aan het boek van Schleich, „De Klokken Luiden", waarin Vreugdevinder het menschenkind leert: aanbidding der schepping, alleen door het haar raadselen te laten zien.

Heyenbrock is een gevoelig, en groot mensch, een mensch die bezield is, die niet rust voor hij zijn medemenschen heeft stilgemaakt voor het aanschouwen van het wonder des heelals.

Zijn opmerkingen, bij het bezichtigen van dit museum zijn raak en fijn en hier en daar poëtisch.

Wij liepen door de gangen en kwamen voorbij een reeks pastels, voorstellende verschillende mijnarbeiders en andere arbeiders. „Ziedaar", zegt Heyenbrock lachend „daar heb je de mannen die niet meer er over praten — maar doen!"

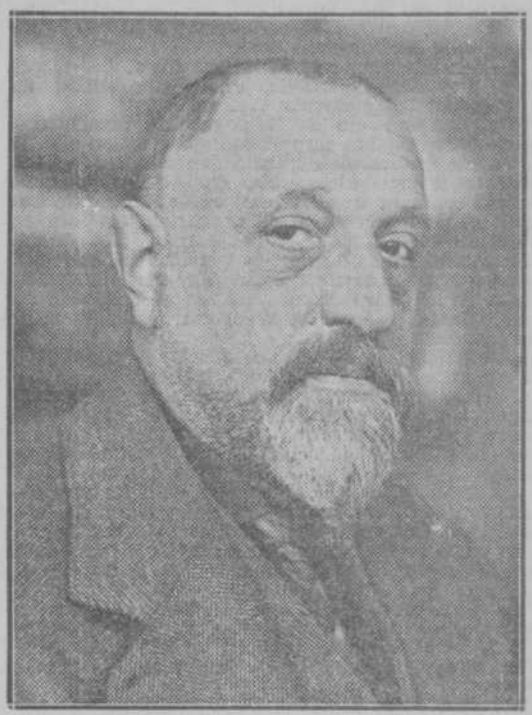
„En hier heb je hun eereteekenen" zei hij elders, toen we over een vitrine bukten, waarin hun versleten werktuigen lagen.

Maar zeer fijn was wel de opmerking, die hij schertsend maakte, toen we een gipshand bekeken, liggend onder glas. De pink dezer hand was vervormd, verminkt door het werken, het steeds vasthouden van het instrument. En er op wijzend zei hij: „Hier zie je nu de kruiswonden zonder Christendom".

HOE IS HET MUSEUM ONTSTAAN?

„Ik zat een goejen dag voor m'n schildersezeltje en toen dacht ik, terwijl ik er over heenkeek, wat zit de wereld toch eigenlijk mooi in elkander. Ik schilderde toen landschap en eerlijk gezegd, ik werd er wat misselijk van.. Er komt in ieder eerlijk schildersleven een oogenblik dat hij die stillevens en natuurplekjes niet meer zien kan, nij zoekt contact met het leven. Hij voelt dat hij versuft Hij wil voor de gemeenschap zijn en daar in staan Ik ben toen op aanraden van Jan de Waardt naar de Borinage getrokken, heb daar het mijnwerkersleven leeren kennen. Dat was heel wat anders en heel wat grootscher.

Nu pas begreep ik wat de kunstenaar mist in zijn eenzelvig schoonheidsbestaandje. De industrie en de beweging er van, de grootsche pracht greep me en hield me van dat moment af vast. Van dien tijd af aan dateeren mijn bekende hoogoven-schilderijen, mijn fabrieks- en werkplaats-doeken Ik werkte in en boven de mijnen, ik leerde de mijnen kennen als een mijnwerker zelf. En wie eens 'n de aarde is geweest, op dien mensch is een stempel gedrukt. Maar ik verdiepte me bij mijn schilderen en teekenen ook in het procedé, ik leerde de techniek, het ambacht kennen. Ik leerde, kortom, de natuur kennen, dienstbaar gemaakt aan de techniek. De interesse voor al haar prachtige nuanceeringen werd grooter en dieper en zoo gebeurde het, dat ik altijd met koffers vol steenen en rariteiten thuis kwam. Toen

HERMAN HEIJENBROCK.

ik in Holland terugkwam had ik een pracht collectie steenen, ertsen, etc. en begon die te ordenen. Ik hield er lezingen over en gaandeweg breidde mijn collectie zich uit in alle richtingen. Immers nu was het onderzoekingsleven eindeloos geworden. Ik sjouwde langs de zee, over de bergen, langs de rivieren, ik kon geen ding met rust laten en vaak lachten de menschen we uit als ik ergens een slak, een stuk steen of zoo opraapte en er blij mee weg liep alsof ik goud gevonden had.

Men heeft mij toen aangeraden deze collectie tot museum te maken en na er met de autoriteiten over gepraat te hebben, kreeg ik zes weken een zaal in t stedelijk museum te Amsterdam. Daarna ontving Ir. Gorter mij met m'n verzameling in het Veiligheidsmuseum als een beminnelijk gastheer en toen mijn collectie ook aangevuld was door anderen, die zich er voor interesseerden, ontstond dit museum.

We zitten nog in een school, maar.... wij zijn niet bang, of we zullen eens, bij uitbreiding, wel een beter onderdak nog krijgen."

VOOR DE VARA.

En waar zult U nu voor de Vara het eerst over spreken?

„Over het dier en wat wij aan het dier te danken hebben. Ga eens even mee, ik zal je 't laten zien. Ja, eigenlijk kan je er wel over praten, maar de Vara-luisteraars moeten komen, daar hebben ze meer aan. Theorie is eigenlijk niets! Zien is alles!"

„Maar u kunt er van overtuigd zijn, dat na een lezing er heel wat Vara-luisteraars een trammetje voor over hebben naar uw museum", antwoordde ik.

„Ik hoop het", antwoorde Heyenbrock, „maar weet u wel dat er nu nog onderwijzers zijn die zelfs tegen

RADIO-OMROEP IN AMERIKA

Een gesprek met den vice-directeur der Pilot-fabrieken

Nu zijn er nog menschen, die zeggen, dat de wereld groot is. Zij weten er niets van. Onze aarde is klein, zoo klein, dat op het Amsterdamsche Damrak twee radio-enthousiasten elkander kunnen tegenkomen, waarvan de eerste een half jaar geleden New York verliet, via Australië en Nederlandsch Indië door China en Japan naar Nederland reisde .... en de tweede juist liep te piekeren over de mogelijkheid om den lezers van de „Radiogids" iets te vertellen omtrent de verhoudingen in het Amerikaansche Radioneezen-land.

De wereldreiziger was Mr. Oppenshaw, vice-directeur der Amerikaansche Pilot-Radio-works; de Amsterdamsche piekeraar .... was ik.

Nu de lezers van de Radiogids als onzichtbare derde partij bij het gesprek aanwezig zullen zijn, is het eisch der welvoeglijkheid den onbekende even voor te stellen. Alzoo: Mr. Oppenshaw, geboren Duitscher, maar in elke vezel van zijn kaarsrechte body een Amerikaan. Een werkkring om van te watertanden. Hij doet namelijk niets dan reizen. Zijn werkplaats is de geheele wereld. Een half jaar geleden zag hij de New Yorks „sky-line" langzaam onder de horizon zakken. „Het zal wel het volgend jaar worden, voordat ik Woolworth building weer zie", vertelde hij gelaten.

„Bent U nog al te spreken over de wijze, waarop in Amerika den omroep wordt beheerd".

„Wel natuurlijk!" De nationale trots der Amerikanen laat op dergelijke vragen geen ander antwoord toe. Maar de opmerking verlokte hem om over dien Amerikaanschen omroep verder uit te weiden .... en daar was het om begonnen.

„Er is een gulden regel in het Amerikaansche zakenleven: ‚Advertising pays", een advertentie betaalt zich zelf. Er worden millioenen Dollars per jaar uitgegeven voor aankondigingen in de kranten. Maar wie geeft den adverteerder de zekerheid, dat men zijn advertentie leest? Dat wil zeggen, zóó aandachtig leest, dat er iets van in de herinnering der menschen blijft hangen. Pas na een onafgebroken reeks advertenties brengen de lezers een handelsartikel in verband met één bepaalden firmanaam.

Maar nu komt de radio. De Amerikaansche handel heeft van stonde af aan het belang van de radio begrepen. De industrie heeft zich op dit nieuwe publicatie-middel geworpen en heeft er een advertentie-medium bij uitstek van gemaakt. Vrijwel alle uitzendingen worden door particulieren bekostigd. De „announcer" kondigt voor het concert begint aan, dat den luisteraars dit concert aangeboden wordt door deze of gene firma en basta. Voelt U het verschil?"

De aangesprokene moet eenigszins ongevoelig hebben gekeken, want Mr. Oppenshaw vervolgde:

„Ik bedoel het verschil tusschen een kranten-advertentie en een radio-aankondiging. Door een kranten-advertentie geef je den menschen niets. Nu ja, bij sommige artikelen kunnen ze een briefkaartje schrijven en een proeffleschje odeur ontvangen, maar hoeveel menschen doen dat? Bij de radio geef je den menschen een concert, een lezing, een operavoorstelling. Aanzien, beter gezegd aanhóóren doet gedenken".

„Is er dus geen enkele uitzending, die niet op een dergelijke wijze tot stand komt?"

„Wis en drie wel! De national Braodcasting Corporation doet dat met haar eigen artisten. Maar eigenlijk is dat ook een reclameomroep, want de N.B.C. is eigendom van de Radio Corporation of America.

Daar is nu bijvoorbeeld de Metropolitan Life Insurance Company, een levensverzekeringsmaatschappij. Die geeft elken morgen zoogenaamde „health exercise", een soort massale lichaamsoefening. Lui, die gek genoeg zijn om daar aan mee te doen, hooren elken morgen weer, dat zij de lessen nog veel gemakkelijker kunnen volgen, wanneer zij het gratis leerboek aanvragen bij die maatschappij. Gevolg? Dat honderdduizenden een briefje schrijven en het boek ontvangen. Na drie maanden staat er dan een agent van die maatschappij op hun stoep. De ring sluit precies. Wie 's morgens vroeg opstaat om zijn gezondheid te bevorderen, zal allicht iets gevoelen voor een levensverzekering. „Advertisement pays".

„Ik kan mij toch niet goed voorstellen", merkte ik op, „dat zulk een omroep op den langen duur bevrediging kan schenken. Wanneer ik denk aan de voorliefde van de luisteraars in alle landen om ook eens iets anders dan amusement en neutrale leering te hooren, dan ...."

„O maar," viel Mr. Oppenshaw in de rede, „zoo zijn we ook niet getrouwd in de Staten. Er zijn firma's, die debatten betalen en wij zoeken het heusch niet alleen in het vermaak. Er komt meer politiek voor de Amerikaansche microfoon, dan U blijkbaar denkt."

Bij dit punt van het gesprek zag ik de kans schoon een interruptie te plaatsen, waarop ik al lang had zitten broeden.

„En het station in Chicago?"

„U bedoelt het station van de vakbeweging? Well, that is a beauty! De vakbeweging, de American Federation of Labor betaalt het en er wordt voor de belangstellenden druk geluisterd naar de uitzendingen."

„Is er nu in Amerika niemand, die aan zulke „politieke uitzendingen" aanstoot neemt?", vroeg ik en ging verder, uit mijn hoofd de tegenstanders van de cultureele omroepen in Nederland citeerend, „zijn er nu geen kranten die zeggen, dat de radio niet is voor de politiek, worden er nu geen acties georganiseerd om dat station te doen zwijgen, wanneer de kat van president Hoover jarig is of op een anderen nationalen feestdag?"

„Hoe komt U daarbij?" vroeg Mr. Oppenshaw en hij keek of ik van de maan was komen vallen, "we hebben wel wat anders te doen, dan om ruzie te maken met de menschen van den arbeiders-zender. Laat hen vrij spreken .... wie zich zelf te hoog verheven acht om naar hen te luisteren, wel die doet het niet. Maar de arbeiders-omroep in Chicago gaat best .... evenals in Australië."

Met deze opmerking was het gesprek over Amerika geëindigd. We praatten verder over Australië. Maar, om met den Pilot-man te spreken, dat is een ander paar schoenen."

M. S.

(Vervolg van pag 9.)

subsidie stemmen van mijn museum, omdat ze het zoo ingewikkeld vinden. Ze beweren dat het te geleerd is voor het onderwijs."

Hierbij tikte Heyenbrock beteekenisvol tegen z'n voorhoofd en, terwijl hij een gebaar maakte over al die voorwerpen, keurig geordend en met duidelijke opschriften voorzien, zei hij: „nu vraag ik je, kan het simpeler? Als dit nu niet leerzaam is, wat dan wel? Zeker om de namen van scheikundigen te leeren en vooral (en hier lachte hij duchtig) de data wanneer die kerels gestorven zijn."

Dus bij de eerste maal voor de Vara zult u het hebben over.... „Over de beestachtigheid" vulde Heyenbrock aan en zet vooral niet alles in de Radio-Gids wat ik gezegd heb hoor!

Hetgeen ik dan ook niet doe.

Wat zullen we dus, kort genomen, van dit museum te leeren hebben? Het is de bewondering voor de grootschheid der natuur en de grootschheid van den arbeid.

Heyenbrock laat ons zien hoe alles in dit leven één geheel, een eenheid is, dat alles van elkaar afhankelijk is, dat het een het ander draagt en dat geen enkele verschijningsvorm onbelangrijk is, maar vooral dat we blind door het leven gaan en in onzen haast er niets van bemerken. Zoo is dit werk van groote paedagogische waarde en zal het voor onze jeugd leerzamer zijn dan duizend lesjes en duizend formules.

B.

Na dit interview hoorden we dat Heyenbrock op 4 Mei a.s. eerst een algemeene inleiding zal houden.

Een uurtje bij de familie Mulder

Beste kinderen.

Jullie hebben zeker allemaal wel gehoord dat de familie Mulder aanstaande Zondag een tochtje per vliegmachine gaat maken. Emmy en Jan spreken er iederen dag over en Oome Keesje kijkt gedurig in den atlas van Jan. Hij wil blijkbaar weten over welke streken hij aanstaande Zondag misschien gaat vliegen. 't Is te hopen, dat het maar mooi weer zal zijn. Vonden jullie 't fijn, dat jullie Vader Mulder en Oome Keesje weer gehoord hebben? Wat een gekke droom heeft Oome Keesje gehad hè? 't Liep gelukkig nog goed af. Emmy en Jan hebben hun Vader en Moeder met het mandje tulpen een aardige verrassing bereid. Het mandje was erg mooi en er was een prachtig Meigedicht bij.

Jullie moeten aanstaande Zondag maar goed luisteren, want 't belooft erg spannend te worden. Tot Zondag dan.

Cornelis Krol te Soest: Vriendelijk bedankt voor de boekenleggers. We waren er erg blij mee. Wij vinden 't ook heerlijk dat Oome Keesje voortaan weer aanwezig is. Heb je gehoord van het tochtje per vliegmachine? Emmy en Jan praten er iederen dag over en Oome Keesje kan er bijna niet van slapen Dag Cornelis.

De familie Rodrigo te Rotterdam: Hartelijk dank voor uw waardeerend schrijven.

Gerhard Pannekoek te Tiel: Wat leuk dat jullie nu ook een radiotoestel hebben. Jullie kunnen nu iederen Zondag naar het kinderuurtje luiste-

ren. Wij moesten nog de groeten overbrengen van Oome Keesje, Emmy en Jan. Dag Gerhard. Doe je ook de groeten aan Jennie en Evie?

Jan Blomberg te Krommenie: Wij vinden je werk heel mooi. Oome Keesje vindt 't eveneens prachtig. Je moet maar flink je best doen. Wij hebben je linoleumsnede naar de V.A.R.A. gestuurd. Dag Jan.

Doortje Peters te Arnhem: Wij zullen met je wensch rekening houden. Schrijf je nog eens?

Riekje de Haas te Amsterdam: Je wordt vriendelijk bedankt voor je beste wenschen. Dag!

Johanna, Nicolaas en Hendrik v. Eijkel te Den Haag: Hartelijk dank.

Frits Krips, Noordwolde: Ik kon je briefje best lezen hoor, je wensch is al besteld, en zal ik je zoodra ik hem heb je toesturen. Van onze fam. is nog geen plaat gemaakt, maar zoodra er een is, zal ik hem sturen hoor. Dag Frits. Groet ook moeder en je zus van mij. Dank je voor de raadsels.

Moeder en Jannie de Vries, Enkhuizen: Wat was dat 'n mooie kaart van Jannie en al zoo netjes je eigen naam er onder geschreven. Ga je al op school? Dag nieuw vriendinnetje. Je heet net als 'n andere kleine vriendin van me. Groet ook moeder van ons.

Wimpie Coba Flipse: Dank voor je leuke kaart. Coba maakt zeker 'n dansje met de paaschhaas. Daaag.

Truus Timmer, Amsterdam: Wat 'n eenige kaart Truus, Jan en Em hebben erg gelachen om Meester Haas. Dag Truusekind.

Cor Frampe en Moeder, Amsterdam: Dank je wel voor de mooie kaart. 'k Wou dat 'k echt zoo'n groot ei gekregen had, en jij? Dag Cor, ook moeder gegroet.

Fam. Mamelink aan boord schip Simon de Vlieger, Ruhrort: Wat vonden we dat leuk om ook een kaart uit Duitschland te krijgen. Toen we Zondag voor de microfoon spraken, moest ik er telkens aan denken dat jelui daar zoo heel ver weg op het water naar ons zaten te luisteren. Vader hebben jelui natuurlijk gehoord. Laat nog eens weten hoe het jelui gaat. Van ons allen hartelijk gegroet.

Sonja Smalhout, Amsterdam: Welkom in ons kringetje, hoe meer vriendjes en vriendinnetjes hoe liever, dat vinden we leuk. Ik moet je van moeder zeggen dat je zoo keurig geschreven hebt. We hebben (Jan en ik) ons suf gedacht op het raadsel. Weet jij het? Dag Sonja, tot ziens.

Christina de Vries, Leeuwarden: Jij mag ook in den kring komen, er komen steeds meer nieuwe vrienden en vriendinnen. Als we ze eens allemaal in huis moeten hebben, dan zouden zij er niet in kunnen, zegt moeder, maar, dat zouden we juist leuk vinden. Wij vonden 't eieren zoeken ook erg leuk. Nu daaag.

Kinderen de Vries, Enkhuizen: Dank je wel voor die mooie kaart. Ja, dat was 'n fijn verhaal wat moeder vertelde. Wij vonden 't ook zoo mooi. Leuke man die oom Anton hè. We zijn dol op hem. Nu dag Guurtje. Groetjes ook van Jan.

Annie Daems te Amsterdam: Ik wou dat ik je broertje eens kon zien. Wat leuk dat hij al twee tandjes heeft. Je mag zeker wel eens met de kinderwagen rijden? Wanneer je in Hilversum woonde kwam ik je zeker eens opzoeken. Dag Annie. Doe de groeten aan je vader en moeder en je broertje en geef kleine broer maar een lekkere pakkert van me.

Jan van Belkum, Rotterdam: 'k Heb 't gevraagd en 't zal gebeuren hoor. Zeg je zusje goeden dag van me. Hoe oud is zij. Nou tabé Jan.

Hillie de Werk te Scheveningen: Het konijntje leeft gelukkig nog. Hebben jullie leuke Paaschdagen gehad? Wij hebben een paar fijne dagen gehad. Aanstaande Zondag gaan we een tochtje maken met een vliegmachine. Leuk hè? Je begrijpt natuurlijk wel, dat wij naar den Zondag verlangen. Misschien schrijf ik nog wel eens hoe 't geweest is. Dag!

Henk Hagenaar, Amsterdam: Kom er maar bij hoor Henk, iedereen is welkom. Zoo je ziet is het terechtgekomen. Reuze fijn papier heb jij jô. Het was zeker wel mooi in Vorden hè? Wat 'n leuke naam voor de poes. 'k Zou best die kuikens eens willen zien. Wil je je moeder de groeten van mijn moeder doen? Tabé Henk.

Max v. d. Schoor, Rotterdam: Dank je wel voor die grappige paaschkaart. Stel je voor dat wij er zoo uitzagen, niet graag en jij? Maar hij is leuk. Dag Max. Ook voor je vader en moeder de groeten.

R. ter Haar te Medemblik: Met je briefje was ik erg blij. Houd je zoo veel van verhalen over wilde dieren? Ik zal eens zoo'n verhaal vertellen. Schrijf je dan nog eens?

Jantje Lokker te Batavia: Wel, wel, ben je naar Indië vertrokken. Dat is nog eens een reis. Voor mij is zoo'n reis te ver. Wanneer je grootvader „De Radiogids" opstuurt, dan kunnen we toch nog geregeld op je brieven antwoorden. Ik zal altijd aan je denken en ik reken er op, dat je mij zoo nu en dan schrijft hoe 't in Indië met je gaat. Dag Jantje. Doe vooral de groeten aan je vader en moeder.

Lonneke Bekker te Rotterdam: Ik vind de raadsels mooi. Stuur je ook de antwoorden nog? Wat heb jij een geschenken gekregen. Ik zou wel eens in dat stoeltje willen zitten. Je moet maar fijn in 't zonnetje gaan zitten. Dag!

Jet Bekker te Rotterdam: Wat een langen brief. Ik ben nieuwsgierig naar het raadsel van je broer. Met Daantje gaat 't heel goed. Hij zal wel weer spoedig eens op bezoek komen. Doe je thuis aan allen de groeten en vooral ook aan vader en moeder? Dag!

Jopie van der Tak te Amsterdam: Ik dank je wel voor je aardig briefje. Dag Jopie.

DIE IS GOED.

Dat een V.A.R.A.-lid het onder alle omstandigheden voor zijn omroep opneemt, moge blijken uit het volgende historische voorval.

Een A.V.R.O.-aanhanger had het met een V.A.R.A.-man over de kwaliteit van de omroep-orkesten.

„Dat orkestje van De Groot is wel heel aardig, maar dit en dat nummer hebben zij toch veel te gauw afgeraffeld."

„Nou, zegt de V.A.R.A.-man, ik kan het haast niet gelooven, maar als het zoo is, zelf heb ik het niet gehoord, komt dat toch vast door het gebrek aan zendtijd!"

Iemand die neutraal is, doch niettemin billijkheid eischt.

DE 40E WEDSTRIJD HOLLAND-BELGIE

Er schijnt voor den 40en wedstrijd tusschen Holland en België, welke a.s. Zondag in het Amsterdamsche Stadion gespeeld zal worden, weer enorme belangstelling te bestaan. Was niet reeds voor eenige weken bekend gemaakt, dat het Stadion uitverkocht is, ongetwijfeld zouden de aanvragen ditmaal stellig de 100.000 gepasseerd zijn en waar er nu eenmaal niet meer dan ruim 30.000 menschen geherbergd kunnen worden, is deze wedstrijd bij voorbaat reeds voor talloozen een teleurstelling.

Gelukkig bestaat er echter de radio en daar de wedstrijd weer op de gebruikelijke wijze uitgezonden zal worden, kunnen zij, die niet zoo fortuinlijk waren een plaatsbewijs te bemachtigen en voor wie het bezoeken van den wedstrijd te duur is, op deze wijze dezen strijd medeleven.

v. HALMEN

Deze 40e ontmoeting met de Belgen komt in een periode, dat het Hollandsche voetbal zich weer wat hersteld schijnt te hebben van de inzinking der laatste jaren. De resultaten, in de laatst gespeelde interland-wedstrijden met België (8 Deecmber 1929) en Italië (6 April j.l.) behaald, wijzen rop, dat het Hollandsche spel zich weer in stijgende lijn beweegt.

In ieder geval is er, na het goede resultaat van eenige weken tegen de Italianen, toen met 1—1 gelijk gespeeld werd, geen reden tot pessimisme over den uitslag van a.s. Zondag. Wel is waar wonnen de Belgen voor 14 dagen met niet minder dan 6—1 van Frankrijk, maar veel peil valt op dezen wedstrijd niet te trekken en zelfs in Belgische voetbalkringen hecht men heel weinig waarde aan deze overwinning op een voetballand van den tweeden rang.

Zooals te verwachten was is het Hollandsche elftal gehandhaafd zooals het tegen Italië speelde. Dit elftal verschilde slechts op twee plaatsen van de ploeg, welke op 8 December '29 met 1—0 won van België, toen Vermetten in de plaats van Denis en Bakhuys (die inmiddels reeds in Indië speelt) op die van De Kreek speelde.

Het Belgische elftal daarentegen heeft verscheidene wijzigingen ondergaan. Slechts vijf spelers van den wedstrijd op 8 December zijn gehandhaafd, n.l. Hooydonckx, Pierre Braine (die toen invaller was), Van Halme, Voorhoof en Bastin. Wel een bewijs, dat men in België nog naar een goede opstelling zoekt.

Van de 39 wedstrijden, welke tot nu toe tegen de Belgen gespeeld zijn, won Holland er 19, verloor er 12, terwijl 7 maal gelijk gespeeld werd.

De stand der gespeelde wedstrijden is dus:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	v.—t.	gem.
Holland	39	19	8	12	88—66	1.18
België	39	12	8	19	66—88	0.82

DENIS

Een volledige lijst der tot nu toe gespeelde wedstrijden volgt hieronder:

1905	30 April	Antwerpen:	België—Nederland	1—4*
	14 Mei	Rotterdam:	Nederland—België	4—0
1906	9 April	Antwerpen:	België—Nederland	5—0
	13 Mei	Rotterdam:	Nederland—België	2—3
1907	14 April	Antwerpen:	België—Nederland	3—1*
	9 Mei	Haarlem:	Nederland—België	1—2
1908	29 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	1—4
	26 April	Rotterdam:	Nederland—België	3—1
1909	21 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	1—4
	25 April	Rotterdam:	Nederland—België	4—1
1910	13 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	3—2*
	10 April	Haarlem:	Nederland—België	7—0
1911	19 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	1—5
	22 April	Dordrecht:	Nederland—België	3—1
1912	10 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	1—2
	28 April	Dordrecht:	Nederland—België	4—3
1913	9 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	3—3
	20 April	Zwolle:	Nederland—België	2—4
1914	15 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	2—4
	26 April	Amsterdam:	Nederland—België	4—2
1920	31 Aug.	Antw. O. S.:	België—Nederland	3—0
1921	15 Mei	Antwerpen:	België—Nederland	1—1
1922	26 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	4—0
	7 Mei	Amsterdam:	Nederland—België	1—2
1923	29 April	Amsterdam:	Nederland—België	1—1
1924	23 Maart	Amsterdam:	Nederland—België	1—1
	27 April	Antwerpen:	België—Nederland	1—1
1925	15 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	0—1
	3 Mei	Amsterdam:	Nederland—België	5—0
1926	14 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	1—1
	2 Mei	Amsterdam:	Nederland—België	1—5
1927	13 Maart	Antwerpen:	België—Nederland	2—0
	1 Mei	Amsterdam:	Nederland—België	3—2
1928	11 Maart	Amsterdam:	Nederland—België	1—1
	1 April	Antwerpen:	België—Nederland	1—0
	5 Juni	Rotterdam:	Nederland—België	3—1
	4 Nov.	Amsterdam:	Nederland—België	1—1
1929	5 Mei	Antwerpen:	België—Nederland	3—1
1929	8 Dec.	Amsterdam:	Nederland—België	1—0

*) Na verlenging.

Onze voorstelling voor a.s. Zondag?
Een kleine zege voor Holland.

C. H. GEUDEKER Jr.

OPSTELLING DER ELFTALLEN

Nederland.

(Rechts) VAN DER MEULEN (HFC) (Links

Aanvoerder.

DENIS (HBS) VAN KOL (Ajax)

KOOLS (NAC) a. WILDT (VUC) BREITNER (ADO)

LANDAAL (AGOVV) W. TAP (ADO) DE KREEK (Go Ahead) v. d. BROEK (PSV) v. d. HEIJDEN (Wageningen)

BASTIN (Antwerp) ADAMS (Anderlecht) v. d. BOUWHEDE (C S Brugge) VOORHOOF (Liersche) VERSIJP (F C Brugge)

DE CLERCQ (Antwerp) VAN HALME (C S Brugge) Aanvoerder. P. BRAINE (Beerschot)

HOOYDONCKX (Hasselt) NOUWENS (R C Mechelen)

(Links) BADJOU (Daring) (Rechts

België.

INTERNATIONALE SAAMHOORIGHEID EN TAALVERSCHIL

In zijn Zondagmorgentoespraak, verschenen in „De Radiogids" van 12 April op pag. 25, onder den titel „De werkman en de door God ingestelde orde" laat kam. Zwertbroek ook het Esperanto een rol vervullen. Schijnt deze rol een bescheidene te zijn waar ze in het verband van de rede slechts terloops genoemd wordt, bij eenig nadenken zal blijken, dat de eventueele aan Esperanto toe te bedeelen rol een zeer gewichtige zal zijn in het internationale gebeuren

Vastgesteld hebbende, dat de internationale saamhorigheid der zelfde klassen in verschillende landen een feit is, meent Zwertbroek en hoopt het met ons allen, dat deze saamhorigheid nog meer tot uitdrukking zal komen, ja overwegend zal worden, wanneer de taalverschillen tusschen de arbeidersklasse van verschillende landen op den duur zullen kunnen worden opgeheven.

Het middel daartoe noemt Zw. de invoering en het algemeene gebruik van het Esperanto o f de geleidelijke opvoering van het ontwikkelingspeil van de arbeiders in alle landen, waardoor ook zij, evenals de bourgeoisie, de meest belangrijke talen der groote volkeren zullen verstaan en spreken.

Hier nu, in dit laatste gedeelte, toont Zw. zich een echt Hollandsche internationalist en blijkt zijn zienswijze fout op het belangrijkste punt.

Het talenverschil tusschen de volkeren wordt n u gevoeld en het m a g geen geslachten meer duren eer aan dit euvel, dat de toenadering der arbeiders van alle landen in den weg staat, een einde wordt gemaakt.

Het m a g niet, omdat het niet n o e f t. Ware er geen internationale taal als het Esperanto er reeds een i s, we zouden misschien genoegen moeten nemen met het denkbeeld, dat in een verre toekomst ook de arbeiderskinderen in de gelegenheid zouden zijn deze drie (of zijn het er vier of vijf?) belangrijke talen te leeren.

Elke oplossing is een gevolg van een algemeen gevoelde behoefte Het resultaat van eeuwenlang zoeken en streven naar een oplossing van het steeds moeilijker wordende talenprobleem is de geniale vinding van Dr. Zamenhof, het Esperanto.

Hetgeen Zw. als tweede stelling opp.rt blijkt niet voor verwezenlijking vatbaar gezien het feit, dat de idee, ieder leere één of meer vreemde talen, schijnbaar logisch en voor de hand liggend, nooit tot oplossing is gebracht.

Hoe kan het ook anders? Geheel in de lijn van kam. Zwertbroek's toespraak ligt het antwoord, in elk stadium van ontwikkeling werd dan deze, dan gene taal als de belangrijkste aangemerkt. En er zijn nu wel weinig groote landen meer, die niet hun taal als tot de belangrijkste achten te behooren.

Nu, meer dan ooit, dienen we te vermijden ons in dit warnet van talen te begeven.

Waarom toont zich hier Zw. als een Hollandsche internationalist? Omdat zijn gedachtengang — aangezien hij blijkbaar nog niet definitief alleen voor Esperanto stelling neemt — specifiek Hollandsch is. In Holland is men er aan gewoon geraakt, dat de bovenste en middelste lagen van ons volk min of meer aan talenstudie pleegt te doen ten gerieve van handel en verkeer Onze ligging en relaties dwongen ons daartoe. In andere landen is dat in veel mindere mate of in 't geheel niet het geval.

Ook de bourgeoisie in alle landen verstaat noch spreekt de belangrijkste talen. Zij die hun e i g e n taal tot de belangrijkste rekenen spreken slechts deze of — min of meer goed — die hunner mogelijk ook belangrijke naburen

Moet onze arbeidersklasse daarin volgen?

Moeten de arbeiders v a n a l l e l a n d e n enkele talen leeren (als het mogelijk waiel) hiermede tijd en energie verspillende, want niet geleerd om der studie wille?

Of moet men slechts overal de taal leeren van één der n u belangrijkste naties, hiermede deze natie een niet te overzien voorrecht gevende boven anderen, (wat in zich sluit de mogelijkheid voor anderen om deze taal niet te aanvaarden) terwijl bovendien deze taal voor het eene volk een natuurlijke taal is en voor de overgroote meerderheid niet meer dan een h u l p t a a l in het idioom waarvan de gebruiker niet dan zeer moeilijk doordringt.

Men voere het ontwikkelingspeil van de arbeiders aller landen op, doch men sta deze niet in den weg door overbodige talenstudie H. W. A.

O n d e r s c h r i f t: Ik heb in mijn toespraak, als zijnde op dit gebied niet voldoende deskundig, twee mogelijkheden genoemd. Zelf geloof ik wel in de toekomst van het Esperanto, maar mijn p e r s o o n l i j k e meening doet in het verband van zulk een algemeene toespraak niet ter zake. Als de Esperantisten hun opvatting kunnen doen zegevieren zal ik dit echter van harte toejuichen!

Zw.

EEN EEREPLICHT VAN DE V.A.R.A.-LEDEN.

De federatie Rotterdam der V.A.R.A. organiseert in de maand Mei een huisbezoek-actie.

Op naar de 100.000 leden!

Het demonstratief congres der V.A.R.A. te Den Haag besloot onder groot enthousiasme, alle leden met kracht aan te sporen om hun omroeporganisatie zoo sterk mogelijk te maken en het hoofdbestuur onverzwakt te steunen, totdat de V.A.R.A. den haar rechtmatig toekomenden zendtijd heeft verkregen.

Dit besluit moet volledig uitgevoerd worden.

Op de Amsterdamsche effectenbeurs circuleerden lijsten, waarop de beursmannen den minister verzochten om de A.V.R.O. in het bezit te laten van het overgroote (haar niet toekomende) deel van den zendtijd.

Om te voorkomen, dat de minister voor dergelijke adressen zwicht, is er maar één middel, dat der machtsvorming.

Zooals Algemeen Kiesrecht, achturendag en andere groote eischen onzer beweging, slechts door steeds grootere machtsontplooiing onzer klasse konden worden verkregen, zoo zal de eisch der V.A.R.A., om recht door een steeds groeiend ledenaantal, verwezenlijkt worden.

Het hoofdbestuur der V.A.R.A. heeft het parool: Naar de 100.000 uitgegeven.

Een groei met pl.m. 13.000 leden zal dus noodig zijn. Daarvan zal Rotterdam een kwart (of méér) moeten leveren. Ten einde de Rotterdamsche V.A.R.A.-leden in de gelegenheid te stellen zich in dezen van hun eereplicht te kwijten, heeft de federatievergadering besloten om gedurende de maand Mei een huisbezoekactie te organiseeren om in den kortst mogelijken tijd dit aantal nieuwe leden te kunnen inschrijven.

Kameraden! Nog nimmer heeft de arbeidersklasse zich ongewroken in den hoek laten dringen. Steeds en in grooter getale kwam zij terug en hield vol totdat de overwinning was behaald.

Zoo zal het ook ditmaal zijn. Geeft U reeds nu op voor deelneming aan deze actie bij uw afdeelingssecretaris. Laat iedere afdeeling trachten de andere te overtreffen in dezen eervollen kamp. Het oog van geheel Nederland is thans op ons gevestigd.

De adressen waar reeds nu de aanmeldingen moeten binnenstroomen, zijn:

Voor het Westen: P. B. Kreukniet, Huigenstraat 15.
" " Zuiden: P. Dijkstra, W. Pietermanstr. 31.
" " Noorden: P. J. Kasteele, Vinkenstraat 107.
" " Centrum: H. Brants, Adrianastraat 105.
" " Oosten: P. de Jager, Aegidiusstraat 35.
Voor Charlois: A. G. Rijnsaard, Brielschelaan 99.
" Hillesluis: L. Wielaard, W. Varkenoordscheweg 181.
" Hillegersberg: D. Wijtman, Prins Mauritsstraat 8b.

Ook zij, welke niet in de gelegenheid zijn aan het huisbezoek deel te nemen, kunnen toch iets doen door op onderstaand formulier adressen van toestelbezitters, niet V.A.R.A.-leden, aan een der bovengenoemde adressen op te geven.

Naam .....

Adres .....

Omschrijving .....

V.A.R.A.-leden kent Uw plicht. Het Federatiebestuur rekent op U allen.

G. BERNARD, secretaris.

EEN GEURIGE 1 MEI-GROET.

Wij ontvingen van een „Vara-lid" een Meigroet in den vorm van een geurige kist sigaren.

Aan den onbekenden offeraar onzen vriendelijken dank en een hartelijken 1 Meigroet terug.

V.A.R.A. EN S.K.K.

In de „Radio-Gids" van 22 Maart lazen wij tot onze verwondering, dat u den S.K.K. in het geschil mengt tusschen partijgenoot Hilvers en Martien Beversluis. Zonder hiermede ons persoonlijk standpunt te bepalen, ten opzichte van een dezer partijen, wenschen wij er evenwel den nadruk op te leggen, dat wij van den inhoud der artikelen, die partijgenoot Hilvers in zake Beversluis—Huib Wouters publiceerde, pas kennis namen uit de publicaties in de Socialist.

Het Bestuur van den S.K.K.
Fraunhoferstraat 37, A'dam.

Pardon, kameraden! Niet w ij, maar Hilvers mengde de S.K.K. in het bewuste geschil, en wij verweerden ons slechts tegen een aanval.

Gaarne nemen we echter nota van de mededeeling, dat het bestuur van de S.K.K. van te voren geen kennis droeg van het feit, dat Hilvers het zou betrekken in zijn reeds voldoende gekwalificeerd geschrijf. Het V.A.R.A.-bestuur heeft inmiddels ook een onderhoud gehad met het bestuur van den S.K.K., waar de basis is gelegd voor een goede verhouding en, hopelijk, samenwerking, tusschen deze beide cultureele organisaties.

NOG STEEDS VERGETEN

een rood busje aan te vragen? Toe, denk er dan nu eens om, en schrijf nu meteen even aan het secretariaat van de V.A.R.A., Postbus 50, Hilversum, met verzoek u een rood busje toe te zenden.

Tal van uwe bekenden zullen van hun erkentelijkheid voor een bijzondere uitzending willen ge-

tuigen door een kleine gave, wanneer gij er hen toe in de gelegenheid stelt. Ook gij zelf en uw huisgenooten kunt dan af en toe iets extra's offeren. De contributie voor onze vereeniging is zeer laag gesteld, met het doel, ook de minst draagkrachtigen in de gelegenheid te stellen lid te worden. Zij, die iets méér kunnen en willen betalen, vinden hiertoe een prachtgelegenheid in de roode busjes.

Denk er aan:

Vele kleintjes maken een groote!

DANKBETUIGING.

De technische dienst van de V.A.R.A., afd. Brunssum, brengt bij deze een woord van dank aan de leden Rossen en van Heemskerk, welke zich beschikbaar stelden om met een lijst bij de leden eene bijdrage voor instrumenten voor den technischen dienst te vragen.

Een bedrag van ƒ 57.50 is op deze wijze binnen gekomen. Een woord van dank aan de offervaardige leden is wel op zijn plaats.

Voor den technischen dienst:
(onleesbaar.)

HET MAKEN VAN EEN GOEDEN ELECTRO-DYNAMISCHEN LUIDSPREKER

Naar aanleiding van een artikel van kameraad Tepper, ben ik begonnen te probeeren ook een luidspreker te maken en heb na eerst een mislukking, een electro-dynamischen luidspreker vervaardigd, die zeer goed, duidelijk en met mijn 3 lamps-radiotoestel zeer sterk is, maar voor de kamer meestal getemperd moet worden. Ik heb hem niet gemaakt met staalmagneten, maar met een electromagneet, bekrachtigd door 220 volt gelijkstroom-spanning. Men kan hier ook een andere spanning voor nemen, b.v. 12 volt 1½ amp., maar dan moet men natuurlijk ook veel dikker geïsoleerd koperdraad gebruiken, bijv. 1 m.M.

De volgende onderdeelen zijn noodig voor een luidspreker, bekrachtigd door 220 volt gelijkstroom.

De electro-magneet bestaat uit: 2 stukken rond ijzer, lang 11 c.M., dik 3.8 c.M.; 1 stuk rond ijzer lang 12 c.M., dik 3.8 c.M.; 1 stuk ijzer lang 18½ c.M., dik 2 c.M., breed 7½ c.M.; 1 stuk ijzer lang 24 c.M., dik 2 c.M., breed 7½ c.M. Verder: 1 plaat triplex (rond) middellijn 30 c.M., dik 1 c.M.; 1 lapje flanel; 1 vel teekenpapier; 7 voorwielassen met moeren en conen (oude); 4 latjes (eiken) lang 22 c.M., breed 2½ c.M., dik 1 c.M.; 2 blikken kokers; bosje gegloeid ijzerdraad; 1⅜ kilo geëmailleerd koperdraad, dik 0.225 mM, prijs f 8.—; koperdraad van 0.2 en van 0.6 m.M.; totaal koperdraad kostte mij f 12.—. Totaal kostte mij deze luidspreker omstreeks f 15.—.

Het maken van den electro-magneet.

Men begint met deze 3 stukken rond ijzer aan de kanten zuiver vlak te vijlen of te draaien. De langste der drie heelemaal afvijlen. De 2 platte stukken ijzer aan een kant vlak vijlen of draaien. Hoe beter dit geschiedt, zooveel sterker wordt onze electromagneet. De ijzersoort is vloeiijzer (uit gegloeid). Nu boort men in het midden van de 2 kortste stukken rond ijzer een gat van 7 m.M., diep 1 à 2 m.M., dit doet men met het langste aan één kant. Nu tapt men hier draad in 5/18 26 gangs en hierin draait men nu de voorwiel-assen, ieder stukje as steekt er 3 c.M. uit. Het langste stukje ijzer laat men vooraf over een lengte van 2 c.M. afdraaien op een dikte van 36 m.M. precies In de stukken ijzer 18 en 24 c.M. lang boort men op elkaar 3 gaten, groot 8 m.M. en wel zoo, dat het langste aan iederen kant 3 c.M. uitsteekt. Het middelste gat juist in het midden en van het midden af de beide andere gaten 7 c.M., hart op hart gemeten; in het langste boort men nu nog 2 gaten van 5 m.M., deze gaten zijn precies 19½ c.M. van elkaar verwijderd, hart op hart. Ze zitten dus dicht aan den kant beide even ver van het midden af. Men laat nu van het langste stuk ijzer het middelste gat uitdraaien op een doorsnee van 4 c.M. en tevens het gat aan den niet vlak gevijlden kant scheef draaien, zoodat er nog 1 c.M. recht gat overblijft. Dit is noodig, daar later de kegel in het scheeve gedeelte valt. Men kan nu den electromagneet eerst eens in elkaar zetten en er voor zorgen, dat het middelste been juist in het midden van het gat valt. Zoodat de luchtspleet, dit is het magnetisch veld, overal zuiver gelijk is. (Zie teek.) Mankeert hier iets aan, dan het gat, waaraan het middelste been vastzit, zoodanig opvijlen, dat dit zuiver in het midden komt; dit been dan niet weer losmaken. Men draaie later bij net afstellen de moeren stevig aan, zoodat dan het geheel onverstelbaar is.

De kegel en zijn bevestiging.

Bij een fabrieksluidspreker is de kegel zoo uitgevoerd, dat deze niet versteld kan worden. Dit is op den duur de fout van deze luidsprekers, daar ze later vaak beginnen te rinkelen; dit komt doordat het spoeltje een weinig gezakt is en daardoor aanloopt. Met deze nu dien ik hieronder beschrijf is dit uitgesloten, daar hij ten alle tijde versteld kan worden en tevens zal blijken, dat dit een groot voordeel is, om het spoeltje precies in het midden te stellen. Men neme nu onze ronde triplexplaat en boort hierin 4 gaten; men trekt van het midden uit een cirkel met een straal van 13¾ c.M. en verdeelt deze in 4 gelijke deelen. Hierin boort men 8½ streeps gaten. Deze gaten moeten recht gemeten precies 19½ c.M. van elkaar verwijderd zijn. Hier kan men alvast de assen inzetten, conen aan één kant, moeren aan den anderen of buitenkant en laat de assen 2 c.M. door de moeren heensteken. Hieraan kan men later eventueel een klankbord bevestigen. In het midden van de triplexplaat zaagt men nu nog een gat, groot 17 c.M. middellijn. Nu neemt men de 4 eiken latjes en boort hier aan iederen kant 8½ streeps gaten; juist in het midden van de latjes blijven; deze komen ook op een afstand van 19½ c.M. van elkaar. Daarna boort men nog in 2 latjes in het midden van de beide gaten een gat van 12 streep. Deze gaten komen nu, na in elkaar zetten van de 4 latjes op de assen, op de beide gaten van den electro-magneet; hiervoor gebruikt men 2 dunne boutjes, 4 à 5 streep (croonbouten). Voor stevigheid heb ik over deze 2 gaten in de latjes vooraf een stuk blik gezet. Verder komt er bij het bevestigen een schijfje op, omdat anders de moer door het latje zou draaien.

Voor den kegel neemt men nu dun teekenpapier, maakt hierop een cirkel, halve middellijn doorknippen en over elkaar heenschuiven, zoodat de middellijn 15 c.M. wordt. Hoogte van den kegel vanaf het afgeknotte punt, waarin het spoeltje past, is recht gemeten 8 c.M.

De assen zullen lang genoeg blijken te zijn. De kegel wordt slechts 1 c.M. over elkaar heen geplakt en men smere hem dan in met aceton, opgelost met celluloid, zoowel van binnen als van buiten. Zorg er voor, dat deze zoo rond mogelijk blijft; ik heb tenminste de heele kast vol potten, pannen en melkkannen hiervoor gebruikt.

Het spoeltje.

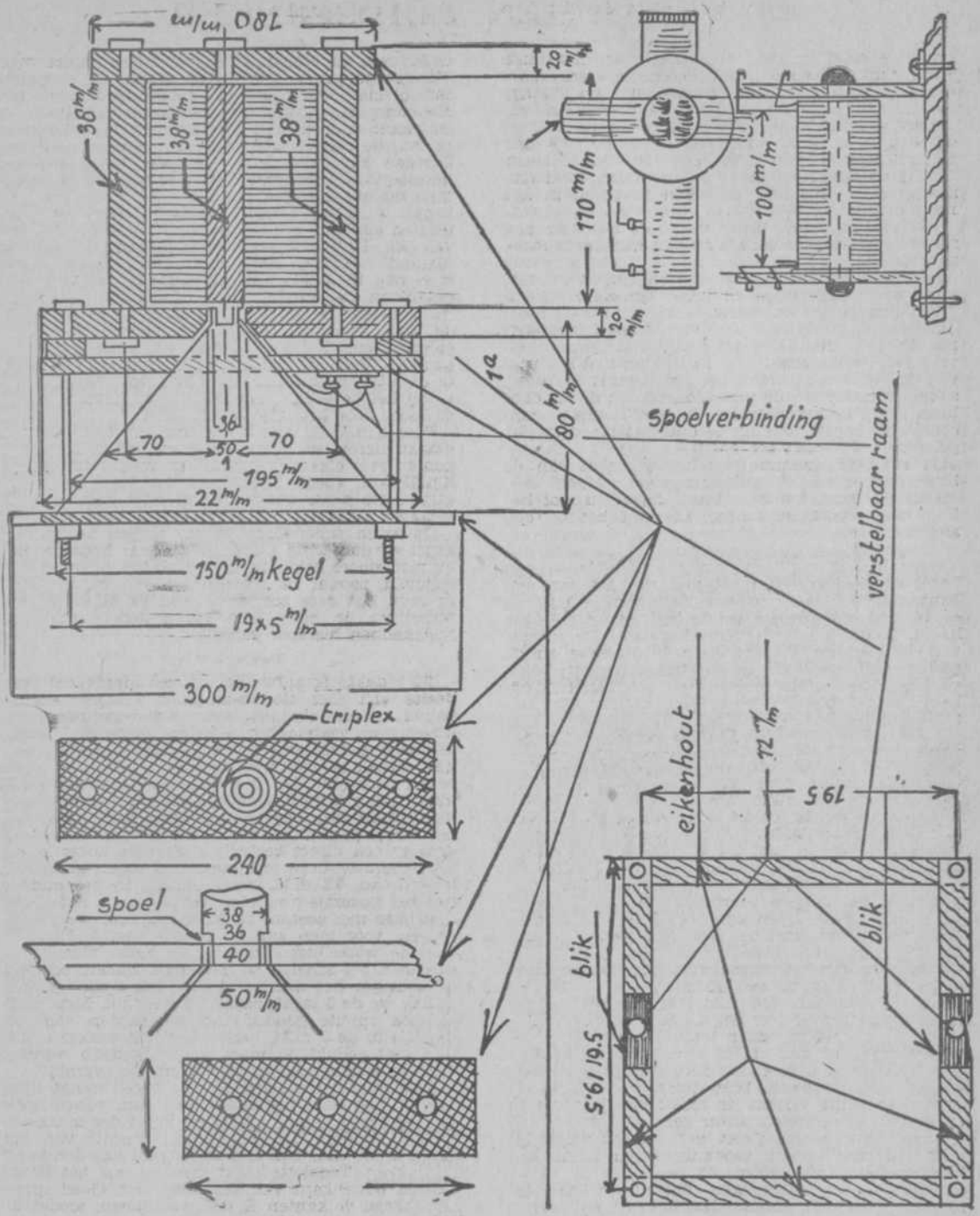
Dit maakte ik aldus. Leg op het afgedraaide gedeelte van den electro-magneet 3 lagen teekenpapier, precies eindigen waar men begonnen is en direct even vastplakken. Hierover legde ik 1 laagje zeer dun papier (vloeipapier). Dit is noodig, daar het eigenlijke kokertje anders op de drie lagen papier vastlijmt. Nu het kokertje: hiervoor windt men nu nog 2 lagen teekenpapier er overheen; eindigen waar men begonnen is. Men bestrijke vooraf het reepje papier met aceton en bij het er om heen draaien ook direct bestrijken. Breedte kokertje 1½ c.M. Hierover heen legt men nu 2 lagen geïsoleerd koperdraad, 0.2 m.M. emailledraad, in het midden van het kokertje over een breedte van 1 c.M. Goed bestrijken met aceton; de cerste laag eerst weer laten drogen, voor men aan de tweede begint. Denk er om: de wikkelingen alle netjes naast elkaar. Nu kan men het spoeltje in den kegel lijmen, zoo, dat de draadjes het dichtst bij den kegel zijn; vooraf nemen we de 3 lagen papier er weer uit. Men heeft nu nog ruimte genoeg aan weerszijden van het spoeltje in de 2 m.M. luchtspleet. Dit werkje eischt zeer veel geduld en moet precies gedaan worden, daar er anders niet voldoende ruimte overblijft.

Vóór men het spoeltje in den kegel brengt lijmt men er nog eerst het stuk flanel aan, waarin men een gat knipt van 14 c.M., deze komt dus maar een ½ c.M. rondom den kegel vast; breedte van het flanel is 2½ c.M., aan den buitenkant van den kegel te plakken. Tenslotte plakt men nu nog het flanel op den buitenkant van den ring vast. Goed spannen, alleen de kanten ½ c.M. vastlijmen, zoodat de kegel nu in het midden van den ring zit. De beide draadjes brengt men nu naar een 2-tal schroefjes in een der zijlatjes.

Nu gaan wij over tot het maken van

den transformator.

De beste transformator is wel deze, die het beste aanpast bij de te gebruiken eindlamp. Men kan hiermede als volgt te werk gaan. Men bekijkt eerst eens de karakteristiek van de eindlamp en zoo vindt men dat b.v. de B443 een inwendige weerstand heeft van 50.000 Ohm. Hiervoor gebruikte ik 1 winding 0.2 m.M. geëmailleerd koperdraad per Ohm. Aangezien het beter is steeds onder den inwendigen lampweerstand te blijven, gebruikte ik 40.000 windingen

primair; secundair 300 windingen 0.6 m.M., ook emaille koperdraad. Voor een lamp met 17.000 Ohm inwendigen weerstand heeft men maar 15.000 windingen noodig (primair). Ik maakte voor den transformator eerst een koker van blik, met 2 schijven van blik aan iederen kant, doorsnee koker 1½ c.M., lengte 10 c.M.; aan de schijven zijn direkt 2 pootjes en van boven een uitstekend gedeelte, waaraan de strookjes eboniet zijn bevestigd, waaraan de 4 mannetjes zitten, voor bevestiging van de draadjes. In het gat van den koker steekt men nu een bundeltje gegloeid ijzerdraad, lang genoeg om er een gesloten, aan weerszijden van den koker, ijzeren kern van te maken; ijzerdraad vooraf schellakken.

Het spreekt van zelf, dat men de kokers eerst beplakt met het nog overgebleven teekenpapier, voordat men de windingen hier overlegt, eerst de 300 w. sec., daar de p-wikkelingen, deze laatste komen aan het toestel, de eerste aan het spoeltje.

Ten slotte rest ons nog te maken den koker, waarop de windingen voor bekrachtiging van onzen electromagneet. Deze koker is 10 c.M. lang en kan over het middelste been schuiven aan weerszijden 2 schyven, deze moeten tusschen de beenen der magneet kunnen. De schyven maakt men een weinig scheef naar buiten, de schyven van boven zij 10¾ c.M.

Dit is om de volgende reden.

Bij het opwinden krijgt men vaak de draadjes niet vlak aan den kant te zitten en loopt men

kans als den koker b.v. half vol is, dat dan een draadje hier bij insnijdt. Het spanningsverschil wordt dan, als gevolg daarvan, veel te groot en slaat de spoel spoedig door. De koker kan men volwinden met 0.225 geëmailleerd koperdraad, de draadjes kan men ook naar een der zijlatjes leiden, met behulp van een paar schroefjes.

De spoel mag ten hoogste 20 Watt verbruiken, dit kan men gemakkelijk controleeren bij den meter, met behulp van een 30 Watt lamp. Draait de meter nu in 14 tellen in het rond dan moet met de spoel de meter in 21 tellen in het rond draaien.

Bij meer stroomverbruik wordt de spoel na een tijdje gebruik te warm. De sterkte van dezen magneet is enorm, het lukte mij niet om een stuk ijzer 2 c.M. dik er weer af te trekken, dit nu kan men met staal magneten nooit bereiken.

Tot besluit nog enkele opmerkingen.

Voor hen die de werking van dezen luidspreker nog niet kennen het volgende. Het magnetisch veld van het spoeltje komt in botsing met het veld van den electro-magneet, het spoeltje zal daardoor, al naar gelang van de inductiestroomen die er door heen gaan, beginnen te trillen, deze neemt op zijn beurt den kegel mede en er ontstaat hierdoor het geluid.

Ik raad echter aan voor het wikkelen van de beide spoelen een wikkelinrichting te maken.

Dit kan gemakkelijk met wat latjes en met behulp van een naaimachine, ik deed het op een slijpsteen met voetbeweging en liet de spoel afwikkelen op kogelbeweging in de bankschroef. Verder is het wikkelen van het spoeltje in den kegel erg lastig men moet met een els aan den kant van het kokertje een klein gaatje prikken en hier in het draadje om te beginnen eerst door halen, zoodat deze niet kan losraken. De moeite van het maken beloont deze luidspreker ruimschoots en is met nauwkeurige nakoming van mijne gegevens, naar mijn meening en ook van hen die hem reeds gehoord hebben, niet minder dan een fabrieksluidspreker.

Mochten er amateurs zijn die het een of ander nog niet goed begrijpen en er eentje willen maken, kunnen er van verzekerd zijn, dat bij insluiting van postzegel, de brieven zullen worden beantwoord.

Echter niet vragen wat men bij eenig nadenken zelf kan vinden. Het in een kast bouwen van dezen luidspreker laat ik aan de amateurs zelf over er stonden reeds zeer mooie in de V.A.R.A.

Hopende hiermede de V.A.R.A.-radioamateurs aan een goeden luidspreker te hebben geholpen.

A. H. AARTS,
Hermanstr. 4, Groningen.

Radio-wijsheid.

In „De Bode", orgaan van den Bond v. Ned. Onderwijzers, lezen we 't volgende:

Radio-wijsheid.

In deze eeuw van de techniek sta je soms in eens voor de griezeligste dingen.

Zoo overkwam mij de 10de April het volgende:

Ik zit lekker op m'n gemak te rooken, luister een beetje soezend naar de radio.

Plotseling stilte. Ik schrik. (Ook al zoo iets griezeligs): je schrikt tegenwoordig van de stilte).

De eeuwig beschaafde omroeper van de AVRO zegt dan, dat het nu pauze is en dat meneer G. Hellinga, Hoofd van de Haagsche Schoolvereeniging, een causerie gaat houden over de aansluiting.

Ik schrik nog eens. Maar nou veel erger. Zoo zit je op je gemak en zoo krijg je een dosis van 15 m. aansluiting.

Ik luister met hevige spanning wat je in 15 minuten over de aansluiting kunt zeggen. Over de aansluiting, waar bibliotheken vol over geschreven zijn!

Maar hij lapt het hem. En hij onderverdeelt de stof ook. Hij zal even vertellen, welke eischen je aan de kinderen, die naar een Middelbare School zullen gaan, moet stellen.

Kwestie van bekwaamheid en geschiktheid, zegt ie. En ook vooral een kwestie van milieu. Als de kinderen uit een fatsoenlijke familie komen, kan het heel wat lijen.

Hij vertelt ook dat de „menschen" wijzer zijn dan de wetgever. Die wetgever had de eenheidsschool ingevoerd. Toen was het heelemaal mis met de aansluiting. Maar nou sturen de menschen, de fatsoenlijke menschen natuurlijk, hun kinderen niet naar zoo'n voddenschool, maar naar een knappe school, waar de kinderen de noodige bekwaamheid krijgen om tot de Middelbare School te worden toegelaten.

De Haagsche Schoolvereeniging zal wel zoo'n school zijn.

Op een knappe, goeie opleidingsschool leeren de kinderen toch maar zooveel, dat ze slagen, zie je.

Die sommetjes, waar zoo over gespot wordt, (hij kende een geestige spotter, ik ook) zijn wel goeie intelligentie-tests. En wie daarmee spot laat alleen maar zien, dat hij zelf erg dom is.

En, zoo causeerde meneer Hellinga voort, de meisjes, die hoeven niet zoo veel te leeren. Laat die maar naar een lyceum gaan en thuis wat muziek leeren en wat extra talen en vooral niet korfballen. Tennissen mag nog wel. Mixed ook. Dat is fatsoenlijk genoeg.

En laten de jongens zoo veel mogelijk hun eigen neiging volgen, anders krijg je boeren, die astronomie doen, dominée's, die d'r eigen gemeente niet eens kennen en onderwijzers, die aan politiek doen.

Nou, en toen was 't zoowat uit. Ik zal niet meer aan politiek doen. Maar de boeren krijgt hij niet van de astronomie af. En al is meneer Hellinga geen dominée, hij kent z'n gemeente wèl. En eigenlijk doet hij ook een heel klein beetje aan politiek. Maar de AVRO is algemeen. *)

Waar stond Hugo de Groot ook weer in?

H. v. H.

Met dat laatste wordt niet Hugo uit de Vara, maar de boekenkist-figuur uit de geschiedenis bedoeld en de vraag slaat op een der onzinnige examen-opgaven aan 13-jarige kinderen, die gesignaleerd zijn door Theo Thijssen in zijn boekje „De Examen-idioot".

Nu is aansluiting van lager en middelbaar onderwijs een der voornaamste kwesties uit de hedendaagsche paedagogische wereld en zeker waard om ook door middel van de radio toegelicht te worden. Wij zouden, wilden we zooiets uitzenden, zorgen voor degelijke voorbereiding, eenige Zondagochtenden achtereen er een cursus aan wijden en alleszins bevoegden het pro en contra laten belichten, doch de AVRO kan het in een verloren kwartiertje, een pauze-vulling.

Natuurlijk!

Voor de arbeidersklasse is het iets zeer belangrijks, voor de bezitters zeer eenvoudig: de kinderen der gegoeden verder onderwijs, het overgroote deel der Nederlandsche jeugd alleen lager onderwijs en opgelost is de heele kwestie!

Zoo denkt er de bourgeoisie over!

En waarom zou de AVRO er dan meer werk van maken?

O.

*) En daarom kregen we onlangs een brief van een lid van den Bond v. Nederl. Onderwijzers, die ons schreef, dat de VARA zoo ijselijk onfatsoenlijk is en doet en dat hij daarom de voorkeur geeft aan de AVRO! (Red.)

V.A.R.A.-leden!

De bezorgers van ons blad moeten iedere week de bladen afrekenen die zij bezorgd hebben.

Dwingt hen niet het geld aan U voor te schieten door niet direct te betalen.

Mogen wij rekenen op Uw medewerking?

Weekbetalers worden dringend verzocht, zonder uitzondering iedere week het verschuldigde contributie- en abonnementsgeld te betalen. De bezorgers moeten wekelijks het bedrag voor het volle aantal bladen verrekenen. Wij doen daarom een beroep op de medewerking van onze leden om steeds het geld voor den bezorger klaar te leggen.

Het grootste omroep-station ter wereld

Een eereplicht der Vara-leden

De nieuwe 200-Kilowatt zender der General Electric Co. in Schenectady (U. S. A.).

Enkele dagen geleden heeft het nieuwe 200-Kilowatt Station van het Amerikaansche station WGY te Schenectady de eerste uitzendingen gegeven op een golflengte van 380 meter. Het station, dat de roepletters W2XAG heeft, werd door ingenieurs der „General Electric Company" gebouwd en is het grootste ter wereld. Het zal voorloopig iederen morgen van 4—6.30 New-Yorksche tijd zenden, en luisteraars, die er in zouden slagen uitzendingen op te vangen, kunnen hun waarnemingen in een rapport vervat aan het station toezenden.

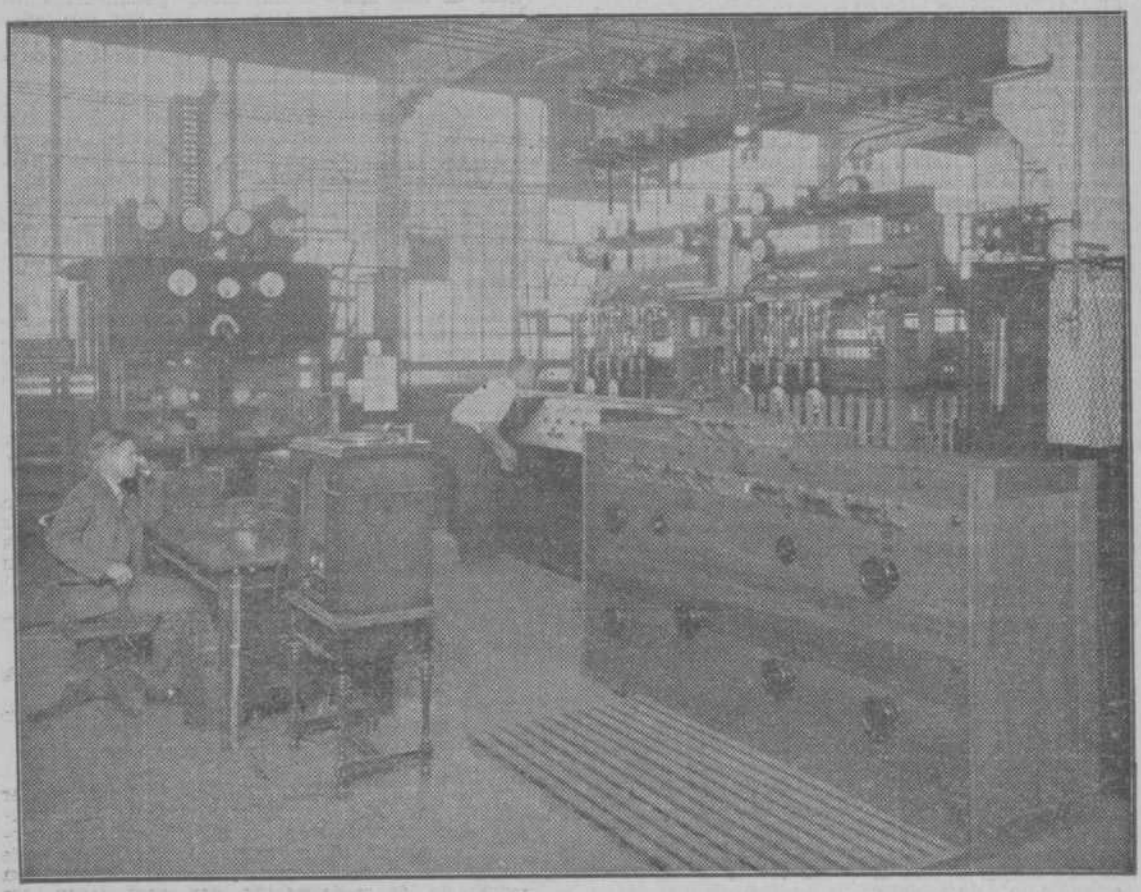
De antenne-energie van den zender is zoo krachtig, dat men het station zonder grondige proefnemingen, nog niet voor geregelde uitzendingen durft te gebruiken. Er wordt n.l. verwacht, dat de zender andere naburige stations, die op veel minder energie werken, zeer zal storen. Men wil daarom eerst eenigen tijd proefzenden.

Het 200-Kilowatt-Station is de laatste etappe in de reeds jaren bestaande ontwikkeling van steeds grootere energieën der Amerikaansche zenders. In Juli 1925 was WGY het eerste station, dat over een 150-Kilowatt zender de beschikking had. Tegenwoordig is deze energie in Amerika al heel gewoon, want sedert dien heeft de Amerikaansche Radioraad vele licenties voor dergelijke energieën uitgereikt. In Augustus 1927 ging WGY voor de eerste maal over tot energieverhooging en bracht de zendsterkte op 100 Kilowatt. Zonder voorafgaande bekendmaking vorhoogde WGY begin Januari de energie tot 150 Kilowatt, hetgeen een zeer groot succes voor de ingenieurs der „General Electric Company" beteekende. Uit het verre Westen en van de Pacifickust werden honderden brieven ontvangen, die alle 'n uitstekende ontvangst meldden. Een zender van de Pacifickust werd, aldus schreef een luisteraar in Hilo (Hawai) daar niet beter ontvangen dan het station der General Electric in Schenectady (bij New-York gelegen. Red.)

Dit succes was aanleiding tot het bouwen van een nog krachtiger station: de 200 Kilowatt-zender, waar wij het nu over hebben. Het nieuwe station werd eenige mijlen ten zuiden van Schenectady opgesteld, waar geschikte energiebronnen en koelvijvers aanwezig waren of gemakkelijk gemaakt konden worden. Er bevonden zich daar reeds vier hooge ijzeren masten, waarvan er drie ieder 100 meter hoog waren, terwijl de vierde de nog respectabele hoogte van 50 Meter had. Hiertusschen bevinden zich nog een groot aantal kleinere antennen voor andere doeleinden. In de centrale, waar de energie word opgewekt, staan een zestal hoogspanningsgelijkrichters, die ieder 750 K.W. gelijkstroom van 20.000 Volt spanning leveren.

In het nieuwe station zijn zes 100-Kilowatt lampen ingebouwd. Iedere lamp is ca. 1.50 Meter lang. Met inbegrip van de koelapparatuur bedraagt de gezamenlijke lengte van iedere lamp zelfs 2,25 Meter. De met een zendenergie van 200 Kilowatt overeenkomende antennestroom bedraagt 92 Ampère.

De zendfrequentie van 790 Kiloperioden wordt met behulp van een bijzondere kristalbesturing constant gehouden. Proefnemingen hebben uitgewezen, dat de zendfrequentie practisch niet in het minst van de officieele golflengte afwijkt. De modulatie van het nieuwe station is onovertroffen. Nauwkeurige metin-

Totaalaanzicht der tusschenversterkers (links) en hoofdversterkers met besturingsinrichting.

Groep van vier 100 Kilowatt-lampen, vervaardigd in de Laboratoria der „General Electric Co." en gebruikt in het nieuwe 200 Kilowatt-station te Schnenectady.

gen hebben uitgewezen, dat bij de frequenties, die met de laagste tonen overeenkomen, een afwijking van slechts 2 pCt. van de meest idealen vorm viel te constateeren, waarbij het niets uitmaakte, welk instrument den toon voortbracht. Ook bij de hoogste tonen traden geen afwijkingen op, zoodat 't station ook de hoogere tonen van ieder muziekinstrument natuurgetrouw uitzenden kan. Duidelijk is het, dat de programma's van het 200-Kilowatt hierdoor uitmunten in een natuurgetrouwe en aangename weergave.

Teneinde de reuzen-zendlampen voldoende te kunnen koelen, moet per minuut ca. 70 liter versch koelwater langs de anode van iedere lamp stroomen. Voor den geheelen zender heeft men dus 450 liter water per minuut noodig, hetgeen uit een koelvijver van 100 M3. inhoud wordt betrokken.

Het van de lampen komend koelwater wordt, na opnieuw gekoeld te zijn, en een reiniging ondergaan te hebben, wederom naar den koelvijver teruggevoerd. Het absolute waterverbruik is in werkelijkheid dus niet zeer groot. Zoodra een der lampen niet meer goed functionneert, wordt het geheele koelwatersysteem automatisch buiten werking gesteld.

Ook in de overige deelen van den zender heeft men de grootst mogelijke voorzorgsmaatregelen getroffen.

(Nadruk verboden.) A. Meijer Schwencke.

Omroepoorlog Duitschland—Polen. — Protesteerende Duitsche luisteraars. — Hoewel Polen tamelijk weinig luisteraars telt (slechts 217.000) maakt het zeer veel werk van zijn omroep-stations en stoort het zich naar het voorbeeld van Rusland niet in het minst aan internationale omroepverdragen. Op het oogenblik wordt te Warschau aan den bouw gewerkt van een 120 kilowatt station, dat de Duitsche zender voor Oost-Pruisen met nog 60 kilowatt overtreft.

Het is nu reeds vast te stellen, dat hierdoor de ontvangstmogelijkheid van de Duitsche zenders in Oost-Duitschland zeer belemmerd zal worden.

Een aantal luisteraars uit het Duitsche grensgebied heeft tegen de Poolsche radioplannen geprotesteerd en er bij de Reichs Rundfunk Gesellschaft op aangedrongen, dat de energie van den zender voor Oost-Pruisen op zulk een peil wordt gebracht, dat goede ontvangst van het Duitsche programma in het geheele grensgebied mogelijk zal zijn. Er wordt op een energie van 100 kilowatt aangedrongen, de grootste door de Europeesche Radio-Unie toegestane zendsterkte.

Een merkwaardig luisterspel. — De spelers onmiddellijk „ontslagen." — Leerlingen van het Gymnasium te Breslau kwamen op het origineele idee om de resultaten der leeraarsvergadering, die achter gesloten deuren over het al of niet overgaan der gymnasiasten zou worden gehouden, zoo snel mogelijk te vernemen. Zij leidden door een schoonsteen tot aan de kachel in de vergaderzaal een leiding met microfoon en wilden door middel hiervan en met behulp van een luidspreker de leeraarsvergadering afluisteren.

Er kwam echter iets tusschen en het „luisterspel" ging niet door: enkele dagen voor de vergadering weigerde de centrale verwarming en moest de conferentiekamer door een kachel verwarmd worden. Hierbij ontdekte men de draadleiding en verwijderde den microfoon.

Een onmiddelijk ingesteld onderzoek bracht de schuldigen aan het licht, die niettegenstaande het origineele idee en hun technische vaardigheid de school voor goed verlaten moesten.

Nieuws van de Rotterdamsche A.V.R.O.-vrienden

Rotterdam, 23 April 1930.

Mijnheer.

Het is weer enkele weken geleden dat u wat hoorde maar het gaat goed met de A.V.R.O. en dat zal wel voor een groot deel ook aan onze propaganda te danken zijn. De zendtijd is nog precies eender en de minister zal nog wel wachten dus gaat door met propaganda, dan hebben wij ook meer te zeggen. U zult Vogt ook wel gehoord hebben in het boekenhalfuurtje. Nu daar heeft hij het weer eens goed gezegd. Het is eenmaal onze tijd en die staan wij niet aan de socialisten af om het volk op te ruien. Enkele weken geleden heeft een A.V.R.O.-lid het zoo goed geschreven: wordt er nog niet genoeg gedaan voor het werkvolk. Zoo is het ook. Steun bij werkloosheid waar ze niets voor doen, wie heeft het kunnen denken. En als ze moeten gaan werken hebben ze geen zin. En dan worden heeren in Hilversum kwaad als dat tegen hun geschreven wordt. De vergadering is nog niemand voor gevonden, maar we zullen nu zien of wij den heer S. Maas voor een lezing kunnen krijgen voor de A.V.R.O. Het is bij ons veel te druk. Den 30sten April wil de V.A.R.A. ons den na-avond niet afstaan, laat ons protest dan zijn om verder den geheelen avond voor hun ook te bederven door flink te genereeren. Waarschuw ook andere vooraanstaande A.V.R.O.-vrienden hetzelfde te doen. In 1928 is het niet gelukt, in 1929 is het ook niet gelukt want daar kreeg iemand 3 maanden gevangenisstraf voor die nu door ons onderhouden moet worden, maar laat het nu wel gelukken, daar kunnen de A.V.R.O.-vrienden nu voor zorgen. Let goed op wie of dat u waarschuwt, anders loopt het weer mis. De V.A.R.A. moet nu eenmaal uit den aether en daar hebben wij veel hulp voor noodig, want de politiek in den aether wordt vervelend. Wij rekenen op u en van de vergadering hoort u direct als wij het weten. Onder de leuze: Leve de A.V.R.O.!

Uw A.V.R.O.-vrienden.

STEUNPILAREN DER A.V.R.O.

Het Verbond van Nationalisten heeft op 19 April het onderstaande telegram verzonden:

„V.A.R.A. — Hilversum — Luisterend Nederland is beu van uw revolutionnair geschetter, leve Z.K.H. Prins Hendrik!" — Verbond van Nationalisten: Dr. van der Mijle, voorzitter; Van Eysden, secretaris.

Er is een spreekwoord, dat zegt: „Het belachelijke doodt".

Daarom zijn er, die hun tegenstanders in 't oog der wereld belachelijk trachten te maken, wetend, dat hun zaak dan al half gewonnen is.

Gemakkelijker echter is het, wanneer, zooals hier geschiedt, de tegenstanders der V.A.R.A. zich voortdurend uitsloven om z i c h z e l f belachelijk te maken. Dan dooden ze zich zelf, moreel althans, niet half, maar heelemaal.

We zullen aan bovenstaand telegram dus maar geen woord meer wijden. Alleen: we hopen maar, dat de heeren fascisten ons eentonig leven maar recht vaak blijven opvroolijken met zulke oolijke guitenstreken. We houden er wel van om af en toe eens smakelijk te lachen.

Zw.

EEN GETUIGENIS.

Een van hopelooze begripsverwarring getuigend artikel van M. Schmidt Ernsthausen vonden we onlangs in „De Nieuwe Courant". We laten er hier enkele regels uit volgen, tot stichting van onze lezers:

„Als luistervink gedurende de laatste vijf jaren kan ik van de A.V.R.O., die ik dagelijks den geheelen dag heb beluisterd, getuigen, dat zij nimmer afgeweken is van haar onpartijdig algemeen neutraal karakter en principe zonder voorkeur voor politieke of godsdienstige richting. Het laatste bewijs daarvan werd wel geleverd door haar uitzending van de godsdienstige protestvergadering tegen Ruslands geloofsvervolging in het Concertgebouw te Amsterdam, op welke vergadering door Jood, Katholiek en Protestant gesproken werd, waardoor het pure onzin is, om de A.V.R.O. in eenige partijpolitieke richting te willen indeelen. Zij hoort in geen enkele richting te thuis en is naar mijn eigen vijfjarige bevinding de eenige omroep, die zich met recht „zonder voorkeur" en „algemeen" en bovendien „nationaal" mag noemen, want in tegenstelling met de andere omroepen, sluit zij iederen avond met het Wilhelmus van ons Oranjehuis en zendt ook elk belangrijk gebeuren, ons Oranjehuis betreffend ten allen tijde uit."

Commentaar overbodig!

„INNERLIJKE BESCHAVING".

(A. d. V.) De „Controleur" van 19 April brengt onder den titel „D e a e t h e r - c l o w n" een artikel, gericht — natuurlijk! — tegen onzen eisch inzake den zendtijd.

Het artikeltje eindigt met dezen volzin aan het adres van Zwertbroek: „I n n e r l i j k e b e s c h a v i n g l i g t m a a r n i e t v o o r h e t g r i j p e n."

Daar heeft de „Controleur" gelijk in. Voor het grijpen ligt de innerlijke beschaving zeker niet. En dat de heeren van de „Controleur" dit terdege moeten hebben gevoeld, nà het schrijven van genoemd artikel, zullen onze lezers begrijpen, als we hun een kleine bloemlezing uit het epistel voorleggen.

Het begint al bij de betiteling: „D e a e t h e r c l o w n", met welke beschaafde benaming onze V.A.R.A. wordt aangeduid.

Wij zijn verder: „d e d e r d e r a n g z e n d e r", die uitzendingen geeft van „m a r k t k o o p l i e d e n", alzoo slechts „h e r r i e e n b o m b a s t". De V.A.R.A. is „d e l a w a a e r i g e k a e s k o p", „d e Z a t e r d a g a v o n d s c h e n d e r", die in stede van kunst „h e i d e n s c h l a w a a i" en „g e k r a k e e l" geeft en er op uit is, van de uitzendingen een „m a s s e l t j e" te maken, waaruit blijkt, dat onze „m a r k t k o o p l i e d e n - a a r d z i c h n i e t v e r l o o c h e n t".

Nietwaar, wie een dergelijk artikeltje heeft geproduceerd heeft recht te beweren, dat „i n n e r l i j k e b e s c h a v i n g m a a r n i e t v o o r h e t g r i j p e n l i g t".

Intusschen blijkt uit zulke ontboezemingen, hoe weinig deze tegenstanders hun zinnen nog bij elkaar hebben weten te houden.

Ons deert dergelijk waanzinnig gescheld niet. Integendeel. Het is geschikt, om de leden van de V.A.R.A. in nog beter gesloten rijen te doen kampen voor de gestelde eischen en te doen werken aan de versterking der organisatie.

Stel U eens voor, kameraden, dat we gedwongen waren van deze „beschaafden" ons geestelijk voedsel toebedeeld te krijgen.....

WIJZIGING VAN DE STATUTEN EN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

(A. d. K.) De vereenigingsraad benoemde 16 Maart j.l. een commissie, die voorstellen tot wijziging der statuten en van het Huishoudelijk Reglement onzer vereeniging heeft voor te bereiden.

Deze commissie heeft Zaterdag j.l. haar eerste bijeenkomst gehouden en besloot, om ook de verspreide leden in de gelegenheid te stellen, wenschen te dezer zake kenbaar te maken.

Namens de commissie verzoeken we daarom aan onze verspreide leden eventueele wenschen en voorstellen vóór 10 Mei a.s. te willen inzenden aan het Algemeen Secretariaat, Heuvellaan 33, Hilversum.

Met berichten, die na 10 Mei binnenkomen, kan geen rekening meer gehouden worden.

Leden, woonachtig in plaatsen waar afdeelingen gevestigd zijn, kunnen zich natuurlijk met wenschen tot hun bestuur ter plaatse wenden.

Ook voor deze besturen geldt, dat zij hun berichten vóór 10 April moeten inzenden.

HET DEMONSTRATIEF CONGRES DER V.A.R.A.

REDE VAN G. J. ZWERTBROEK.

(Vervolg.)

Er mag hier in 't voorbijgaan op gewezen worden, dat ook in het buitenland zich dezelfde ontwikkelingsgang voltrekt, en dat ook daar het beginsel van de „algemeenheid" van den Radio-Omroep zich heeft baan gebroken.

Ik mag dus met recht constateeren, dat de luisteraars principieel het pleit hebben gewonnen, dat onze meening heeft gezegevierd en dat de vroegere leiders van den „neutralen" Omroep zich hier zeer ernstig hebben vergist.

Allen gezamenlijk omschrijven wij dus de leuze: de Radio-Omroep zij algemeen.

Maar ellieve — dat is hij!

Zoo algemeen mogelijk.

Hij kan, principieel althans, moeilijk „algemeener" zijn. Zelfs in de wet is dit beginsel vastgelegd. Het is alleen nog maar een kwestie van verdere organisatie en wegschaving van enkele belangrijke oneffenheden in de practische uitvoering.

Maar algemeen is hij waarlijk. De vier groote bevolkingsgroepen, vertegenwoordigd door V.A.R.A., K.R.O., N.C.R.V. en A.V.R.O. verzorgen ieder een gedeelte van den geheelen Omroep, ieder naar zijn aard en eigen beginselen. Zij zorgen ieder voor een naar hun meening juiste verhouding tusschen vermaak en ontspanning en cultureele en persoonlijke ontwikkeling. Zij zijn actueel in dien zin, dat zij de brandende vraagstukken van den dag niet links laten liggen, maar ze behandelen. Ieder van hun eigen standpunt. En tengevolge hiervan is de grootst mogelijke objectiviteit gewaarborgd, want geen enkele zaak is uitgesloten van behandeling, en daar verschillende standpunten door de omroepvereenigingen worden ingenomen, is de luisteraar in staat zich zelf een oordeel te vormen, na het hoor en wederhoor te hebben toegepast.

En bovendien hebben de algemeen-cultureele omroepvereenigingen zich vereenigd in een comité, waarin de algemeene belangen van den omroep in zijn geheel worden behartigd.

De algemeene omroep bestaat in ons land dus wel ten volle.

Waarover gaat dan eigenlijk de strijd, en waarvoor demonstreeren wij hier op dit congres?

Niet voor de „algemeenheid" van den Omroep. Die is veroverd en verzekerd. Maar wèl voor een billijke uitvoering van de wet. Vóór het recht van den Arbeiders-Omroep, den zelfstandigen omroep van een kwart der georganiseerde luisteraars. En tegen degenen, die den Arbeiders-Omroep willen onthouden, waarop hij naar zijn meening ten volle recht mag doen gelden.

Wanneer, op hetzelfde oogenblik, dat de leiding van den vroegeren neutralen omroep tot het resultaat kwam, dat het ideaal der volkomen neutraliteit, zelfs al ware het schoon te noemen, toch door de overgroote meerderheid der luisteraars niet werd gedeeld, en zij deswege tot het inzicht kwam van haar vergissing en de idee van den neutralen omroep prijsgaf voor die van den algemeenen omroep — wanneer zij op ditzelfde oogenblik het roer werkelijk geheel zou hebben omgegooid, de meermalen aangeboden samenwerking op grond van gelijkheid met de andere omroepen zou hebben aanvaard en zich niet tot het uiterste daartegen zou hebben verzet, dan zou deze demonstratie niet noodig zijn geweest. Dan zou er reeds sedert eenige jaren vrede in de omroepwereld heerschen, samenwerking zou tot stand zijn gekomen, o.a. op het gebied der programma-regularisatie — het voorkomen van dubbele uitzendingen van gelijken aard en van soortgelijke programma's op hetzelfde tijdstip — en het mag hier even worden aangestipt, op het gebied van techniek. Dan zouden we niet meer sukkelen met zenders van een veel te geringe energie, dan zouden de omroepvereenigingen gezamenlijk al sedert lang goede zenders exploiteeren van voldoende capaciteit om door het geheele land tot in alle hoeken en tot ver over de grenzen te kunnen worden ontvangen. Dan zouden allerlei andere moeilijkheden, die thans vrijwel onoverkoombaar lijken, niet meer bestaan.

Inplaats echter van hun verandering van meening de volle consequentie te trekken en in de samenwerking tusschen de verschillende omroepvereenigingen de belichaming van den in waarheid Algemeenen Nederlandschen Nationalen Omroep te zoeken, inplaats daarvan uitte men de belachelijke pretentie, dat uitsluitend de tot dan toe neutrale omroep de „Algemeene" was, dat de leiders daarvan, een college van personen van één bepaalde gezindheid en kleur, alleen wel in staat zijn de behoeften en begeerten van het Nederlandsche volk in al zijn verschillende schakeeringen te peilen, en dat de door de luisteraars zelf geschapen omroeporganisaties, omvattende de overgroote meerderheid, tot het tweede plan teruggebracht dienden te worden.

Ik noem dit een belachelijke pretentie.

Wanneer het wenschelijk en mogelijk zou zijn, een dergelijke ééne „Algemeene Omroep" te doen bestaan, dan zou de organisatie daarvan toch zoodanig moeten zijn, dat de luisteraars van elke richting daarin behoorlijk zeggenschap zouden hebben. Dan zou de leiding dienen te berusten bij een college van vertegenwoordigers van verschillende volksgroepen, waarin de luisteraars van alle gading het volste vertrouwen konden stellen. Namens een kwart van de luisteaars, georganiseerd in de V.A.R.A., verklaar ik hier echter nadrukkelijk, dat op grond van de geschiedenis van den omroep en van al hetgeen daarin gebeurd is, inplaats van dit vertrouwen slechts het allergrootste wantrouwen bestaat. Alleen al de totstandkoming van den tegenwoordigen zich noemenden algemeenen omroep uit N.O.V. en A.N.R.O. motiveert dit nooit weg te nemen wantrouwen der arbeiders-luisteraars volkomen. En waar ook de andere cultureele omroepvereenigingen in gelijken zin hierover denken, is het een belachelijke pretentie te meenen, dat enkele toevallig bijeengekomen personen zich tegen den wil van de meerderheid der luisteraars en der bevolking zouden kunnen belasten met de verzorging van den Algemeenen Nederlandschen Omroep. Zoo min deze mag worden opgedragen aan den Katholieken Omroep alleen, aan den Ned. Chr. Omroep alleen, aan de V.A.R.A. alleen, zoo min mag deze worden opgedragen aan den omroep, die ongeveer de bevolgingsgroep omvat welke overblijft wanneer men de door de zoo juist genoemde drie omroepen vertegenwoordigde volksgroepen aftrekt. Juist bij Algemeenheid kan eenzijdigheid niet worden geduld.

Er is bovendien nog een zakelijk bezwaar, dat ik ook noemen wil.

In ons land steunt de Omroep tot nu toe op het particulier initiatief. De luisteraars worden vrijgelaten of ze al of niet een bijdrage in de aanzienlijke kosten van den Omroep zullen geven.

Er is indertijd in het rapport der Staatscommissie Ruys de Beerenbrouck voorgesteld, een wettelijk verplichte retributie te heffen, zoodat er geen klaploopers meer zouden overblijven. Alle Omroepvereenigingen zijn met dit plan oorspronkelijk accoord gegaan. Het is evenwel niet verwezenlijkt, en zelfs de mogelijkheid van de heffing van zulk een retributie is uit de wet genomen. Hierdoor is het aan elke Omroepvereeniging zelfstandig overgelaten, de middelen te vinden om zijn Omroep te financieren.

Nu spreekt het vanzelf dat die Omroep, die over de meeste zenduren beschikt, een zeer groot zakelijk voordeel geniet. Een zakelijk voordeel, waarvan thans sedert lange jaren één der Omroepvereenigingen in het bijzonder heeft geprofiteerd. Want tal van luisteraars die uit billijkheidsoverwegingen aan den Omroep willen bijdragen, steunen allereerst die Omroeporganisaite, die hen het meeste geven kan, daartoe in staat gesteld door den zendtijd waarover zij beschikt. Een „algemeenen" Omroep opdragen aan slechts één der Omroepvereenigingen, en deze het daarvoor noodige leeuwendeel van den zendtijd ter beschikking stellen, beteekent

dus het geven van een ontzaglijk zakelijk voordeel aan dien eenen Omroep. Dat is zóó klaarblijkelijk in strijd met de woorden van de wet, waarin wordt gezegd dat de zendtijd naar billijkheid moet worden verdeeld, dat daarvan onder de tegenwoordige verhoudingen natuurlijk geen sprake kan zijn.

Het zou iets anders wezen, wanneer er wel een wettelijk verplichte retributie bestond, en iedere Omroepvereeniging dus daarvan het aandeel zou ontvangen dat zij in verband met den door haar te verzorgen. zendtijd noodig zou hebben. Dan zouden zij zelf geen zorgen hebben voor de te nemen financieele maatregelen. Sedert echter de mogelijkheid van een wettelijke retributie is vervallen, zijn alle Omroepvereenigingen gedwongen tot den strijd om den luisteraar, die toen eerst met recht is begonnen. En waar het voornaamste wapen in dien strijd is — zendtijd, daar zijn de Omroepvereenigingen ter zelfhandhaving verplicht een volkomen gelijke verdeeling van den zendtijd te eischen.

Nu eenmaal vaststaat, dat alle Omroepvereenigingen zich uit de vrijwillige bijdragen der luisteraars moeten financieren, zou het de grootst mogelijke onbillijkheid zijn, de eene algemeene Omroepvereeniging boven de andere zakelijk te bevoordeelen door haar meer zendtijd te geven dan de andere. En waar de wet nu eenmaal bepaalt, dat de zendtijd naar billijkheid moet worden verdeeld, zou een dergelijke handelwijze dan ook in strijd zijn met de wet. Het is ons niet bekend welke voornemens er in dit opzicht bestaan, maar we zijn hier bijeengekomen om ronduit te verklaren, dat wanneer de Arbeiders-Omroep ook maar één uur bij anderen zal worden achtergesteld, er van vrede in den Omroep geen sprake zal kunnen zijn, omdat hij dan tot het einde met de uiterste energie en met de scherpste wapenen zal blijven strijden voor zijn gelijkstelling. Tot nu toe heeft de V.A.R.A. steeds gepoogd tot samenwerking te komen in het belang van den Omroep als geheel, en zij heeft steeds, zelfs méér vaak dan haar eigen leden wenschten, concessies gedaan en medewerking gegeven om te komen tot het best mogelijke resultaat voor het oogenblik. Niet de V.A.R.A. is het geweest, die de samenwerking der Omroepvereenigingen heeft gesaboteerd en daardoor elk resultaat heeft onmogelijk gemaakt. Maar wanneer het zou moeten gebeuren, dat de V.A.R.A. zou worden achtergesteld bij anderen, dan is het, kameraden, toch wel zeker, dat wij er niet meer aan zullen denken ooit weer ook maar de geringste tegemoetkoming in het belang van den Nederlandschen Omroep als geheel te betoonen en dat we voortdurend en allereerst onze volledige aandacht zullen blijven geven aan de gelijkstelling, die wij eischen op grond van de wet, en uit moreele en zakelijke overwegingen.

Nu wordt door onze tegenstanders, dat is in de eerste plaats vrijwel de geheele zoogenaamde „neutrale" pers, de werkelijk bestaande of voorgewende vrees uitgesproken, dat wanneer straks de Hilversumsche Omroep zal worden verzorgd gedurende 3½ dag door de V.A.R.A. en 3½ dag door den A.V.R.O., inplaats van ½ dag door de V.A.R.A. en 6½ dag door den A.V.R.O., de uitzendingen in kwalifeit achteruit zullen gaan en bovendien voor een groot deel voor de luisteraars ongenietbaar zullen worden doordat de tendenz er al te dik zal worden opgelegd.

Ik herhaal nog eens zeer nadrukkelijk, dat, als dat zoo was, en een kwart der bevolking en een kwart der den Omroep betalende luisteraars dit zou wenschen, deze wensch op democratische gronden geëerbiedigd zou behooren te worden. De arbeiders zijn geen onmondige kinderen meer, die geleid en opgevoed moeten worden door een liberale minderheid der bevolking. De arbeiders weten precies wat zij willen, en zij eischen precies dezelfde rechten op als hun liberale medeburgers.

Wanneer deze een jubileum van de burgerwacht wenschen uit te zenden — accoord — maar wij weigeren alleen daarnaar te luisteren en verlangen ook uitzending van een socialistischen herdenkingsdag. Willen zij den volke kond doen van t zooveeljarig bestaan van een krijgsschool, zij gaan hun gang, maar wij wenschen niet alleen roffelvuur in onze huiskamer te hooren, maar eveneens een betooging voor ontwapening. Willen zij in een lezing pleiten voor een sterke vloot, het is hun recht; maar het onze is de afschaffing daarvan te bepleiten. Richten zij zich bij hun lessen, cursussen, lezingen, kinder- en vrouwenuurtje uitsluitend naar de behoeften der bourgeoisie, wij vinden het goed, maar willen de gelegenheid om zélf lessen, cursussen, lezingen, kinder- en vrouwenuurtjes uit te zenden die geheel en al ingericht zijn op de behoeften en wenschen der arbeiders. En wanneer de liberale burgerij, de liberale luisteraars, daar smalend over spreken en er hun schouders over ophalen, laat het hun dan bij dezen gezegd zijn, duidelijk en onomwonden, dat de arbeiders walgen van de laffe, flauwe kost die z ij tegenwoordig in hun Omroep ten beste geven. Dat wij niet langer willen gedoogen, dat alles wat er tegenwoordig door den Hilversumschen Omroep wordt gegeven, wordt gekeurd op de wenschen van de bourgeoisie en veranderd, als het moet, naar haar begeeren. Wij willen ons deel van den zendtijd, het ons naar billijkheid toekomende deel, om dien tijd te gebruiken voor een Omroep met een rooden inslag, zooals de Hilversumsche Omroep thans een liberalen inslag heeft.

Maar laat men overigens niet zoo erg bevreesd zijn voor overdrijving van onzen kant! Wij kennen de behoeften en begeerten van de luisteraars minstens zoo goed als zij, die thans het heft nog in handen hebben en wij zullen niet méér socialistische tendenz geven dan thans burgerlijk-liberale tendenz wordt geboden. Onze ervaring op dit stuk is wel zóó groot, al doet men aan de overzijde precies of men daar de wijsheid alleen in pacht heeft, dat wij onzen Omroep bij de groote massa minstens zoo geliefd zullen kunnen maken als thans het geval is.

En laat men niet vreezen voor de kwaliteit..

De neutrale pers zal het niet openlijk schrijven, maar het is toch van algemeene bekendheid dat de kwalitatieve hoedanigheden van den V.A.R.A.-Omroep door de groote massa der luisteraars op zeer hoogen prijs worden gesteld. Het V.A.R.A.-orkest, onder Hugo de Groot, is allerwegen geliefd. Het heeft in den korten zendtijd reeds verscheidene nieuwigheden gebracht, waar anderen, die veel meer tijd ter beschikking hebben èn een veel ruimere beurs, nooit aan gedacht hebben. Moet ik nog in herinnering brengen wat onze andere medewerkers brachten, waarvan ik b.v. Willen van Cappellen en Martien Beversluis noem. Wanneer deze namen op de programma's voorkomen, stelt de groote massa der luisteraars daarop in. Moet ik nog wijzen op ons kinderuurtje, dat in een Engelsch blad eens „het meest origineele van Europa" werd genoemd. Men noemt de uitzendingen van de Mengelbergconcerten als het neusje van de zalm. Maar wij organiseerden het vorig jaar, toen we nog geen eigen orkest bezaten en we daarvoor dus de gelegenheid hadden, een serie van tien concerten van het Utrechtsch Stedelijk Orkest onder Evert Cornelis, die niet, zooals de Concertgebouw-concerten, voor weinig geld vanuit de Concertzaal werden uitgezonden waar zij voor publiek werden gegeven, maar die zorgvuldig uitsluitend voor uitzending waren georganiseerd en die daardoor ook heel wat meer kostten. Het spreekt vanzelf dat de V.A.R.A., zoodra zij den daarvoor noodigen zendtijd heeft, opnieuw met zulke daden zal komen. En bovendien heeft zij nog heel wat plannen, voor zaken, die door de luisteraars van alle kleur en richting zullen worden gewaardeerd en die slechts wachten op den daarvoor noodigen zendtijd.

Neen, waarlijk, ook kwalitatief zal de halve V.A.R.A.-week heusch niet achter staan bij de halve A.V.R.O.-week. Slechts de tendenz, de inslag, zal verschillen.

Kameraden, ik heb voor u vertolkt de meening, het standpunt van de luisteraars-organisatie, die de V.A.R.A. is. Ik heb voor u in groote trekken geschetst wat wij van den Radio-Omroep verlangen. Ik heb uitgesproken waarom wij niet accoord kunnen gaan met zelfs een geringe achterstelling van de V.A.R.A. bij anderen. Ik heb gewezen op de onmogelijkheid, den „algemeenen" Omroep voor het geheele Nederlandsche volk op te dragen aan slechts één Omroeporganisatie, die in het verleden zélf de oorzaak geweest is van het ontstaan der verschillende andere Omroepen, en die ook een zeer bijzondere kleur draagt.

Ik wil er tenslotte op wijzen, dat de beslissing thans dient te vallen. De geest van de wet is, dat de billijkheid zal worden betracht. Wanneer de minister van Waterstaat thans niet binnen enkele weken zijn beslissing neemt zal weer opnieuw de grootst mogelijke onbillijkheid jegens de V.A.R.A. plaats vinden. Dan zal namelijk onder de oude verhoudingen wat betreft den zendtijd, weer de gewone halfjaarlijksche inzameling plaats vinden. Daardoor zou het gebeuren, dat een Omroepvereeniging gelden zou inzamelen voor zendtijd, die voor het grootste gedeelte door een anderen Omroep zou moeten worden gevuld. Een dergelijke onbillijkheid, een dergelijke bevoordeeling van één bepaalde groep mag m.i. een minister zeker niet begaan.

Bovendien — wij hebben ook tijd noodig voor de samenstelling van onze programma's. Zoolang wij niet weten waar wij aan toe zijn, kunnen we geen enkele voorbereiding maken. Binnen enkele weken is de tijd aangebroken dat met medewerkers de noodige afspraken voor het volgende radioseizoen moeten worden gemaakt. De Minister mag ons daarin niet belemmeren door zijn beslissing opnieuw weer uit te stellen.

Ik dring er daarom zeer sterk bij den vertegenwoordiger van den Minister van Waterstaat op aan, Z.E. te willen mededeelen, dat iederen dag uitstel van zijn beslissing de onbillijkheid, waaronder de V.A.R.A. gebukt gaat, weer aanzienlijk vergroot en dat de 85.000 luisteraars, namens welke ik thans spreek, daarin niet willen berusten.

En om nu te eindigen, kameraden, bedenkt, dat wat wij op 't oogenblik hebben bereikt en wat we tot nu toe hebben gedaan, nog slechts kinderspel is bij hetgeen we nog bereiken zullen en wat we nog zullen doen wanneer straks aan onze billijke verlangens op het stuk van den zendtijd is voldaan, en de luisteraars ons hun steun zullen blijven geven in dezelfde mate als tot nu toe. Blijft daarom arbeiden voor de V.A.R.A. zooals ge tot nu toe hebt gedaan, en zorgt, dat in den kortst mogelijken tijd het ledental nog zeer aanzienlijk stijgt. In ieder geval is vergrooting van onze macht en kracht noodig en nuttig, maar vooral is zij dit thans, nu de wil van de luisteraars duidelijk blijken moet. Laten wij ons ten doel stellen, ondanks alles, binnen korten tijd te worden de grootste omroep van Nederland.

Dan vervullen we, als een waardig lid van de moderne arbeidersbeweging, pas ten volle haar traditie! En dan zal het niemand meer mogelijk zijn onze macht te weerstaan!

OUDEGEEST VOERT HET WOORD.

Namens het Partijbestuur spreekt vervolgens p.g. J. Oudegeest, die herinnert aan het boek „Oorlog in de lucht" van Wells. Spr. heeft meermalen aan dit boek moeten denken, wanneer hij het verloop van den strijd in den aether naging.

Deze strijd is er een tusschen onderworpenheid en de vrije toekomst, het is de botsing tusschen een ondergaande cultuur en de groeiende cultuur der arbeidersklasse, het is de weerspiegeling van het conflict tusschen degenen, die individueele belangen als hoogste gebod erkennen en tusschen de dragers van de gemeenschapsgedachte

Klassenstrijd in de lucht.

Deze strijd is in wezen een klassenstrijd in de lucht. De regeeringen hebben tot dusver de zijde van de oude cultuur gekozen. De wet, die den radio-omroep regelt, schrijft voor, dat bij maatregel van bestuur alles zal worden geregeld. De regeering kan met deze wet alles doen, maar zij doet niets. (Instemming).

In de zaal waar thans de V.A.R.A. haar recht eischt, heeft de arbeidersklasse gedemonstreerd voor andere eischen, waartegen aanvankelijk verzet rees, doch die onder den druk der arbeidersbeweging alle moesten worden ingewilligd. Zoo zal het ook gaan met den zendtijd, of men wil of niet. De opdringende macht der arbeiders zal de regeering verplichten om recht te doen.

De regeering acht het niet in haar belang den arbeiders recht te doen wedervaren. De christelijke en katholieke volksgroepen, waarop deze regeering steunt, hebben immers haar eigen omroep. Haar is recht geschied. Het liberale deel der bezittende klasse heeft ook zijn deel, een veel te groot deel, in de A.V.R.O., „den vriend van 't liberalen huize".

De regeering behoeft de belangen van de A.V.R.O. niet te behartigen: de heeren van de Amsterdamsche Beurs hebben een adres tot de Regeering gericht, met verzoek de A.V.R.O. geen zendtijd te ontnemen. De onderteekenaars van dit adres zijn liberalen, de trouwe vrienden van de A.V.R.O.

De vertegenwoordigers van scheepvaart, handel en industrie weten hun belangen veilig bij de A.V.R.O. Daarom moet het onrecht tegen de V.A.R.A., dat is tegen de socialistische beweging, worden bestendigd.

Steun aan het liberalisme.

Dit extra-parlementaire kabinet, zegt spr., dat steunt op de christelijke beginselen, helpt het liberalisme wanneer het een beslissing inzake den zendtijd uitstelt. (Applaus).

De opeenvolgende ministers zijn echter te vreesachtig of te gemakzuchtig geweest om de rechten van het volk te handhaven. Er zijn verschillende wettelijke bepalingen, krachtens welke een omroepvereeniging haar zendmachtiging kan worden ontnomen. De V.A.R.A. heeft een zendmachtiging, tegen haar zijn de in de wet vermelde bezwaren nimmer ingebracht en volgens de wet heeft zij derhalve recht op den haar naar billijkheid toekomenden zendtijd. De openbare orde brengt zij niet in gevaar; de oorzaak der relleties bij de zinkwitstaking moet de regeering niet bij ons zoeken, zegt spr. onder luid applaus. De zendvergunning kon men niet weigeren of ontnemen, dus tracht men ons te knauwen in den zendtijd. In September was spr. met een delegatie bij den minister. Deze bewindsman wenschte toen een snelle beslissing. Maar de zaak wordt weer op de lange baan geschoven.

Het advies van den Radio-Raad heeft de minister thans en in de Eerste Kamer zegde hij zelfs een snelle beslissing toe, maar van een besluit komt niets. Men stuurt het advies van den eenen Raad naar den anderen en het onrecht blijft bestendigd.

De vacanties.

De ministerieele vacanties staan voor de deur en nieuw uitstel dreigt. Deze taktiek van uitstel, aarzelt spr. niet een groot schandaal te noemen. (Luid applaus). Rechten worden verkracht, meent men te mogen verkrachten, omdat het arbeidersrechten zijn. De wet schrijft voor: de zendtijd wordt verdeeld; maar de minister zegt: de zendtijd wordt niet verdeeld, want ik durf niet en de Ministerraad heeft geen tijd. (Gejoel en gefluit).

De tegemoetkomendheid der V.A.R.A. jegens andere organisaties wordt miskend. Wij zijn bereid een oplossing tot stand te brengen. De regeering luistert echter niet naar ons. Zij wil geen billijkheid, geen einde aan den radio-oorlog.

De cultuur der toekomst.

De regeering wil niet, dat de cultuur van de toekomst een kans krijgt, zij hecht blijkbaar meer aan de oude afgeleefde liberale beginselen.

Indien de V.A.R.A. maar haar socialistische beginselen verzaakte, dan kreeg zij haar zendtijd wel en wanneer wij propaganda maakten voor het militarisme en wij onze avonden maar besloten met „Wij leven vrij" (Hilariteit) dan kreeg de V.A.R.A. zelfs meer dan den haar toekomenden zendtijd.

Deze radiostrijd is een les in klassenstrijd. Moge deze les den velen jongen menschen in de V.A.R.A. niet vergeefs gegeven zijn. Spr. roept hen op om met de oude vechtjassen samen de oude beproefde methode van machtsvorming te volgen. Wij zullen toonen onzen wil en onze macht. Wij zullen niet wijken voor onze eischen zijn ingewilligd. (Luid applaus.)

(Slot volgt).

Tegen de Tramstoringen

Samenwerking tusschen tramwegmaatschappij, luisteraars en industrie.

Dat er door samenwerking tusschen tramwegmaatschappij, luisteraars en industrie heel wat te bereiken is in den strijd tegen de radio-storingen, blijkt duidelijk uit het feit, dat men er op deze wijze in geslaagd is het traject Haarlem—Zandvoort van de Noord-Zuid-Hollandsche Tramwegmaatschappij nagenoeg storingsvrij te maken.

Eenigen tijd geleden hoorde men van vele radio-luisteraars, die langs deze lijn wonen, dat goede ontvangst van de radio-programma's voor hen bijna uitgesloten was. Gedurende de drukke uren van het verkeer der electrische treinen waren de storingen geen oogenblik van de lucht en velen twijfelden er aan of hieraan wel iets te doen zou zijn.

De Noord-Zuid-Hollandsche Tramwegmaatschappij raadpleegde de N.V. Philips' Radio over deze kwestie. Oogenblikkelijk werd hierop een technicus naar het „geteisterde gebied" gezonden, om na te gaan, welke maatregelen getroffen zouden kunnen worden.

Bij het onderzoek bleek reeds spoedig, dat de voornaamste schuldigen aan de storingen een aantal seininstallaties bij spoorwegovergangen waren. Er werden twee verschillende soorten seininstallaties gebruikt, die beide aanleiding tot storingen gaven. Bij de eene methode werd gebruik gemaakt van een z.g. „sleepdraad", die, wanneer een tram passeerde, via den beugel contact maakte met de bovenleiding, waardoor een serie lampen in den lichtbak werd ingeschakeld, om het publiek te waarschuwen, dat een trein in aantocht is. Tijdens het glijden van den beugel langs den sleepdraad is het contact zeer onregelmatig, waardoor ernstige storingen ontstonden. De andere seinen zijn z.g. „Flagman-slingerseinen", die door middel van relais worden ingeschakeld, wanneer de beugel van den tram een contactborstel aan den rijddraad raakt en later bij het passeeren van een volgenden borstel weer worden uitgeschakeld. De bewegende contacten, die in deze slingerseinen gebruikt worden, veroorzaakten storingen, die ver in den omtrek gehoord werden.

Men begon met pogingen om de storingen van de „sleepseinen" op te heffen. Aanvankelijk trachtte men dit te doen door allerlei schakelingen met condensatoren en weerstanden, doch hiermee werd geen verbetering verkregen. Daarna werd een weerstand tusschen sleepdraad en aarde geschakeld. Bij het verkleinen van dezen weerstand tot 60 ohm waren de storingen geheel verdwenen. Hoewel op deze wijze een voor de luisteraars gunstige oplossing gevonden werd, was de methode voor de tramwegmaatschappij minder gunstig, daar op deze wijze voor een vrij hoog bedrag aan electrischen stroom in de weerstanden verloren ging.

Men wijdde voorts aandacht aan de „Flagman"-signalen. Deze bleken storingsvrij gemaakt te kunnen worden met behulp van speciaal voor dit doel geconstrueerde condensatoren. Reeds bij de eerste proefnemingen bleek, dat de storingen sterk verminderd waren.

Nu de oorzaken der storingen waren gevonden en tevens was aangetoond, hoe deze vermeden konden worden, was het zaak, de plannen in de praktijk uit te werken. Besprekingen werden hierover gehouden tusschen de N.Z.H.T.M. en de N.V. Philips Radio, waarbij men besloot ook de luisteraars zelf tot daadwerkelijke medewerking aan te sporen. Het gevolg hiervan was, dat een comité van luisteraars werd gevormd, dat er voor zorg zou dragen, een gedeelte van de benoodigde gelden bijeen te brengen. Philips Radio nam ook een groot gedeelte van de kosten op zich, terwijl deze N.V. tevens voor de noodige condensatoren zou zorgen, de tramwegmaatschappij verleende eveneens financieele medewerking.

Nadat nogmaals een bespreking tusschen de betrokken partijen was gehouden, kwam men tot de slotsom, dat de meestdoeltreffende en tevens meest economische methode het vervangen van alle „sleepseinen" door „Flagman"-signalen was en deze storingsvrij te maken door middel van condensatoren. Spoedig werd hiermede een aanvang gemaakt en toen de verbeteringen waren aangebracht, bleek het inderdaad, dat de storingen opgeheven waren.

Dat dit pionierswerk inderdaad vruchtdragend is geweest, blijkt ten duidelijkste uit het feit, dat de tramwegmaatschappij, direct nadat 't traject Haarlem—Zandvoort storingsvrij gemaakt was, Philips Radio verzocht thans de benoodigde condensatoren te willen leveren om aan de seininrichtingen langs de lijn Scheveningen—Katwijk—Noordwijk dezelfde verbeteringen aan te brengen.

DE „V.A.R.A." RADIO-SCHEMERLAMP.

Tot ons genoegen kunnen wij mededeelen, dat dit lampje thans weer verkrijgbaar is. Het lampje is sierlijk uitgevoerd, van gebronsd koper, met V.A.R.A.-embleem. Het verspreidt een prettig licht op uw toestel en in uw kamer. Bovendien is het lampje voorzien van een speciaal standaardje voor berging van het programmablad.

De prijs van dit lampje, dat vervaardigd wordt door het technisch bureau „Venti", Mercatorplein no. 15, Amsterdam, bedraagt *f* 7.—, geheel compleet, inclusief snoer en stekker. Franco thuis door geheel Nederland.

Die een dergelijk lampje willen bestellen kunnen onderstaand formulier invullen en toezenden aan het algemeen secretariaat V.A.R.A., Postbus 50, Hilversum. (Als drukwerk met 1½ ct. postzegel gefrankeerd).

Secr. V.A.R.A. Bestelbiljet Hilversum.

Ondergeteekende: .....

Adres: .....

wenscht te ontvangen het „V.A.R.A." Radio-Schemerlampje-Programmastandaard, geheel compleet, franco huis, en dit te voldoen onder rembours à *f* 7.—.

..... 19..

Handteekening:

.....

Dus dit biljet alleen te zenden aan de „V.A.R.A." — Postbus 50 — Hilversum

---

ZENDTIJD.

Vijf en tachtigduizend leden
Altijd geduldig en gedwee,
Recht en billijkheid eischen wij heden
Anders zijn wij niet te vreê.

Acht uur zendtijd voor zooveel leden
Voor zoo'n Omroep, voor zoo'n pracht
Respekt voor de leiders uit alle steden
Organisatie is ons aller macht.

Vijf en tachtigduizend menschen
Arbeiders met een eerlijk hart
Recht voor allen, zijn onze wenschen
Aan niemand ontstelen wij eenig part

Aanstonds hangen de vlaggen in top
Van menig Vara-luisteraar
Reken nu maar vast en zeker op
Overwinning van den Proletaar.

Vechten en strijden was nooit ons streven
Als de behandeling maar menschelijk was.
Radioraad en Minister, moeten het nu wel geven
Aan de rechthebbende Arbeidersklas.

EM. SWALUW.

Het maken van een „Kuprox" gloeistroom-apparaat.

Een transformator brengt den wisselstroom uit het lichtnet (220—125 volt) op de vereischte spanning (4 volt), een gelijkrichter — lamp of krupoxcel — laat de stroomstootjes slechts in één richting passeeren, en een smoorspoel met twee electrolytische condensators van groote capaciteit, 3000 M.F., zorgen voor het afvlakken. Een regelbare gloeidraadweerstand regelt den stroomtoevoer en op den voltmeter lezen wij de spanning af van den gelijkstroom, die naar de lampen gevoerd wordt.

Op een ebonieten frontplaat (18 à 18 c.M.) monteert men den regelbaren gloeidraad-weerstand W (2 Ohm is voldoende), den voltmeter V, de pennen B voor aansluiting aan het lichtnet en de stekkerbussen of aansluitklemmen A, waar gelijkstroom uitkomt, op de bodemplank den transformator T, de beide electrolytische condensators C1 en C2, de smoorspoel S en de krupoxcel K. Hoe deze onderdeelen met elkaar verbonden worden, blijkt uit de t ekening. Men dient nauwkeurig toe te zien, dat de negatieve polen der condensators, gemerkt met —, met de negatieve pool der krupoxcel verbonden worden. Een vergissing kan gevolgen hebben en de beide condensators vernietigen. De schroefgaten in de beide voetjes der krupoxcel zijn tevens de polen van den wisselstroom. Men krabbe het laagje vernis, dat er meest op ligt eerst goed af, alvorens de verbindingsdraden met den transformator vast te schroeven. Het is aan te bevelen een transformator te kiezen, die verschillende aftakkingen heeft, zoodat men den stroomtoevoer naar de krupoxcel kan regelen naar mate de belasting grooter of geringer is (zie teekening 1, 2 en 3 op T).

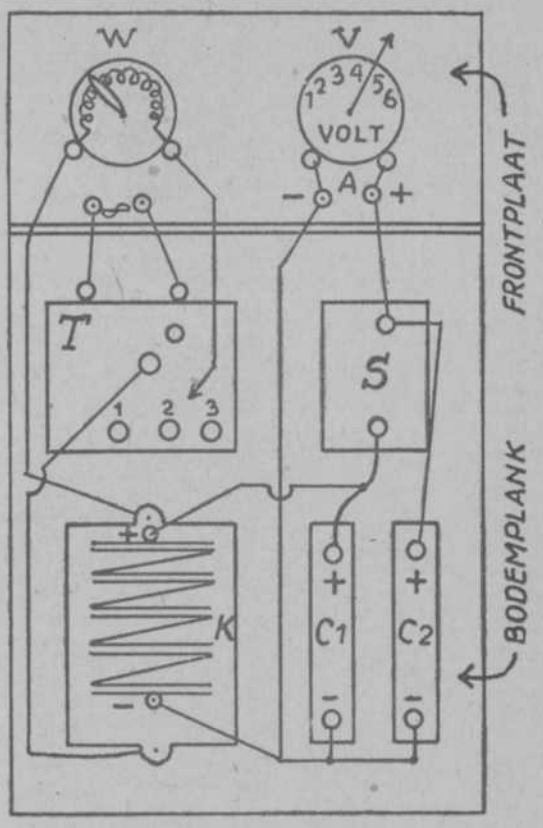
Het instrument wordt op dezelfde wijze als een accu met het ontvangtoestel, het plaatstroomapparaat en de roosterbatterij verbonden en bovendien op het lichtnet aangesloten.

Door middel van den gloeiweerstand regelt men de geluidsterkte, terwijl de voltmeter aanwijst of de gelijkstroom de voor de lampen vereischte spanning heeft.

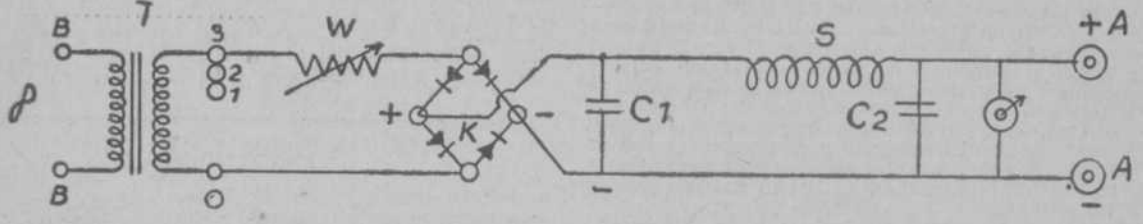
C. SEKERIS.

Segherstraat 55, 's-Gravenhage.

BOUWSCHEMA.

PRINCIPE SCHEMA.

De nieuwe Iersche zender. — De nieuwe omroepzender, die binnenkort in Ierland zal worden opgericht, zal op een golflengte van 413 m. werken. Deze golflengte is thans in gebruik door den tegenwoordigen zender te Dublin.

Nieuwe stations in Noorwegen. — De oude 12 K.W. zender te Oslo, die tengevolge van het in gebruik nemen van den nieuwen 60 K.W.-zender overbodig geworden is, zal in Trondhjem worden opgesteld en in begin Mei aldaar op een golflengte van 453.2 M. met uitzendingen beginnen. In den herfst van dit jaar zullen voorts 500 watt-zenders te Kristiansund, Stavanger en Bodo in gebruik worden genomen.

Nieuwe zender in Normandië. — De werkzaamheden aan den nieuwen zender te Caen, die de plaats zal innemen van den vroegeren zender „Radio-Normandië", zijn zoo ver gevorderd, dat men er op kan rekenen, dat het station in de naaste toekomst met proefuitzendingen zal beginnen. De energie bedraagt 600 watt.

Belasting op Radio-toestellen in Duitsche steden. — De Reichs-Rundfunk-Gesellschaft heeft tegen de stad Frankenhausen een aanklacht ingediend wegens het heffen van een door deze stad ingevoerde belasting op het houden van radio-toestellen. De belasting bedraagt in deze gemeente 4, 6 of 8 Mark jaarlijks, al naar gelang van de grootte der gebezigde toestellen.

De Reichs-Rundfunk-Gesellschaft acht het heffen van belasting op radiotoestellen wettelijk niet geoorloofd. Nadat deze Duitsche omroep-maatschappij de stad Frankenhausen tevergeefs om terugbetaling van de belasting had gevraagd, heeft men zich tot het Thüringsche Ministerie van Binnenlandsche Zaken gewend, met het verzoek de gemeente Frankenhausen het heffen van een belasting te ontzeggen. Het Ministerie te Weimar verklaarde zich echter niet bevoegd in te grijpen.

De R.R.G. deelt thans mede, dat zij er zal toe overgaan een aanklacht tegen de gemeente Frankenhausen in te dienen.

Wij vernemen verder, dat op het oogenblik in Saksen een dergelijke aanklacht is ingediend, n.l. tegen de stad Radeberg. Ook verschillende kleinere gemeenten hebben tot het heffen van radio-belasting besloten. In al deze gevallen wil de Reichs Rundfunk-Gesellschaft de zaak aan het oordeel van het gerecht onderwerpen.

Naar men heeft kunnen lezen heeft ook de stad Dresden het plan om de radio-belasting te heffen. Hiermede zal echter gewacht worden, tot de uitslag der processen tegen Frankenhausen. Radeberg enz. bekend is.

DERTIG JAAR VOOR MARCONI

Radio in 1865.

Geen enkele gedachte is absoluut oorspronkelijk en geen enkele menschelijke poging staat geheel vrij van reeds voordien gedane pogingen. Wilde men dan ook allen, die de eer toekomt de radio te hebben „uitgevonden" als zoodanig huldigen, dan kreeg men een lange lijst van honderden, ja misschien duizenden namen.

Vele groote geleerden zooals Branly, Hertz, Lodge, Marconi en nog vele anderen hebben zich intensief bezig gehouden met de studie van den aard en het wezen der electro-magnetische golven en hun voortplanting in den aether. Om echter deze eminente geleerden meer lof toe te zwaaien dan hun toekomt, zoodat hun ware onderzoekingen op den achtergrond zouden geraken, zou echter juist tot gevolg hebben, dat hun levenswerk verkeerd beoordeeld en hun daden in een verkeerd licht gezien werden.

Dit is dan ook de reden, waarom er hier wat nader op wordt ingegaan, alvorens u met de geschiedenis van een onbekenden pionier op radiogebied bekend te maken. Er bestaat geen enkele aanleiding om wat anderen hun goed recht meenen, inbreuk te maken of wel andere het ontdekkingsrecht van een of ander phenomeen op natuurkundig gebied te ontzeggen, zelfs al zou dat kunnen. Ook ligt het verre van den schrijver om de reputatie van den een of anderen persoon, die zijn leven aan de wetenschap of de ontwikkeling der radiotechniek gaf, afbreuk te doen.

Toen de schrijver eenigen tijd geleden in Washington logeerde, had hij het genoegen kennis te maken met Dr. J. Harris Rogers uit Hyatsville, die ook in de radio-wereld geen onbekende is, o.a. door zijn uitvindingen op het gebied van de voortplanting van electromagnetische golven onder den grond en onder water. Deze begaafde natuurkundige stond hem toen toe zijn ondergrondsch antennesysteem te bezichtigen, hetwelk bestaat uit een stesel van in een centraal punt stervormig samenkomende buizen, waarin zich de geïsoleerde antennedraden bevinden. Bij die gelegenheid vertelde hij, dat zijn aandacht het eerste op zulk een systeem gevallen was, door het feit, dat een tandarts uit Washington, een zekere Dr. Mahlon Loomis, die hij eens ontmoet had, hiermede een draadlooze verbinding had tot stand gebracht. Hij schreef den schrijver van het volgende artikel dienaangaande o.a.:

„Het was mij in die dagen een genoegen Dr. Loomi ste leeren kennen, die toen juist alle pogingen in het werk stelde om de wereld te overtuigen van het nut zijner vinding om draadloos te telegrafeeren, bij welke pogingen hij echter van de zijde van de wetenschap geenerlei steun ontving.... Zijn ontdekking maakte echter zulk een indruk op mij, dat ik mij in verbinding stelde met Professor Joseph Henry, wiens naam onsterfelijk geworden is door de naar hem genoemde eenheid van inductie. Prof. Henry was echter niet te overtuigen. Hij moet zelfs eens gezegd hebben, dat hij het heele plan voor onmogelijk en onuitvoerbaar hield."

Nadat de schrijver dit alles van Dr. Rogers vernomen had, besloot hij, om zelf alles in het werk te stellen om nog terug te vinden, wat er van het werk van dezen genialen man overgebleven was. Het resultaat van dit onderzoek vindt men in het volgende beschreven:

Dr. Mahlon Loomis werd te Oppenheim in den Staat New-York geboren, op 26 Juli 1826. Zijn voorouders waren afkomstig uit Essex, vanwaar zij ongeveer 300 jaar geleden geëmigreerd waren, tengevolge van de toentertijd heerschende kerkelijke geschillen. Op nog jeugdigen leeftijd trok Loomis met zijn familie naar Virginia, alwaar hij voor tandarts studeerde, en wel te Cleveland (Ohio). In dezen zelfden Staat werd hij later als onderwijzer aangesteld. Gedurende zijn vacanties placht hij tevens nog als rondreizend tandarts de omgeving te bezoeken, waarmede hij vaak $ 50.— per maand verdiende. Later vestigde hij zich te Philadelphia en te Cambridge (Mass.). Reeds in dien tijd toonde hij e enintensieven geest te bezitten, want op den tweeden Mei 1854 verkreeg hij patent op een door hem uitgevonden methode om tanden in gummi te bevestigen. In 1856 huwde hij en vestigde zich kort daarna in de hoofdstad van de Ver. Staten.

Zijn financieele toestand schijnt nooit al te gunstig te zijn geweest, wat wel in hoofdzaak te wijten is aan de groote sommen, die zijn vele uitvindingen en proefnemingen hem kostten. Zoo nam hij ook eens een proef, waarbij hij electrische draden in zijn tuin legde om den plantengroei te bevorderen door een steeds gelijk blijvende temperatuur van den grond; deze proef is in den laatsten tijd op groote schaal herhaald. Ook maakte hij ballons, welke geheel met verguldsel bestreken waren, waarmede hij electriciteit uit de hoogere luchtlagen wilde „aftappen". Het grootste gedeelte van zijn uit zijn praktijk als tandarts verdiende geld, werd door dergelijke experimenten opgeslokt.

Telegrafeeren zonder draad in 1865.

In 1865 wisselde Loomis verstaanbare telegrammen tusschen Mount Cochotin en Beorse Deer in Virginia — een afstand van ca. 23 Kilometer — zonder, dat hier sprake was van eenige verbindingsdraad. Weinig zal hij toen hebben vermoed, welke mogelijkheden de toekomst voor hem verborgen hield.

Bij deze primitieve proefnemingen gebruikte hij geen enkele „kunstmatige" energie-bron; hij verkreeg de benoodigde electrische energie door aan een koperdraad opgelaten vliegers, waarbij dan de koperdraden als antenne fungeerden. Ongeveer ter zelfder tijd wisselde hij telegrammen onder water tusschen twee schepen in de Chesapeakebaai, waarbij hij twee draden van verschillende lengte gebruikte. In dit verband is het wellicht interessant te vernemen, dat Dr. Harris Rogers, die een uitgetekend functionneerend ondergrondsch radiosysteem uitgevonden heeft, tot de conclusie is gekomen, dat de beste resultaten bereikt worden, indien de antennen van verschillende lengte zijn.

Alvorens nu verder op de experimenten van Dr. Loomis in te gaan of een beschrijving van de door hem gebruikte toestellen te geven, is het wel interessant om de theorieën eens na te gaan, op grond waarvan hij tenslotte tot de uitvoering van zijn proeven was gekomen.

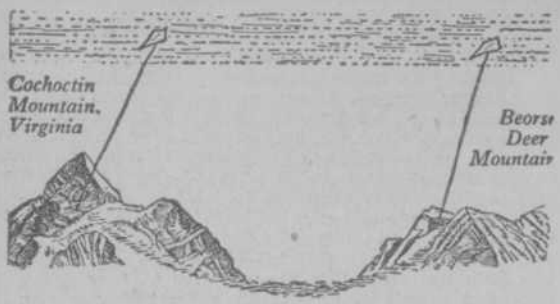

1093 De ontvangstapparatuur, die Dr. Loomis gebruikte (naar een origineele schets). (Teekening W.M.).

Over het gebruik van vliegers voor zijn doeleinden schreef Loomis het volgende:

„De bovenste lagen van den dampkring zijn een zee van electrische energie" en verder.

„Franklin leidde den electrischen stroom vanaf de wolken naar beneden. Bij een verdere vervolmaking van de toe te passen toestellen twijfel ik er niet aan, dat men een constanten stroom van electrische energie kan verkrijgen, welke sterk genoeg is, om over den oceaan te telegrafeeren. In deze richting wilde ik verder experimenteeren en eenige feiten en ideeën verzamelen, teneinde tot meerder succes te komen en dezen stroom te helpen verwezenlijken."

1092 In het jaar 1865 wisselde Dr. Loomis telegrammen tusschen de Mount Cochochin en Beorse Deer (Ver. Staten), een afstand van 23 Kilometer, zonder dat er van een verbindingsleiding sprake was. (Teekening W.M.).

Op een van de teekeningen naar de origineele schetsen van Dr. Loomis kan men duidelijk zien, welke voorstelling hij zich maakte van de „electrische zee", welke volgens hem in de bovenste luchtlagen moest bestaan. Het is nu wel interessant, dat deze theorie als een soort voorlooper beschouwd kan worden van de tegenwoordig algemeen aanvaarde theorie van Heaviside. Weliswaar doelt deze theorie, welke het bestaan van een geïoniseerde luchtlaag, de zoogenaamde „Heavisidelaag" aanneemt, niet zoo zeer op een „zee van electriciteit", doch desniettemin is de overeenkomst treffend.

Verschillende geleerden, die ik de hierbij gereproduceerde teekeningen toonde, drukken mij hun twijfel uit over de waarde van Loomis' theorieën. Dat hij iets bereikt heeft, alhoewel langs zuiver empirischen weg, konden zij echter niet tegenspreken. Zij wezen er echter op, dat Hertz en Marconi hun onderzoekingen op wetenschappelijk vaststaande feiten, terwijl deze ook reeds eenige bekendheid verworven hadden van de wetten, die op dit gebied van de natuurkunde heerschen. Hierdoor zijn hun proefnemingen volgens een meer bewust plan tot stand gekomen, in tegenstelling met die van Loomis (en vele anderen, zoo b.v. Huches), die eigenlijk maar in den blinde rondtastten. Om blinde dit duidelijk te maken, wezen zij mij op de door hem achtergelaten teekeningen in de veronderstelling verkeerende, dat hij een electrisch contact tot stand trachtte te brengen met de electrische lagen in de hoogere luchtlagen en dat hij deze electriciteit dan maar zoo langs een geleider „aftapper." kon. Dit is nu volgens hen een absoluut foutieve opvatting, welke de wetenschap eerder een stap terug dan vooruit bracht.

Dat deze bewering echter niet geheel juist is, blijkt wel uit den inhoud van een schrijven, dat in het jaar 1872 aan het Congres werd voorgelegd. In dit schrijven wordt de theorie van Loomis als volgt uiteengezet:

„Deze theeorie veronderstelt, dat de aarde, de haar omringende atmosfeer en verder het heelal concentrische valkken of circels van electriciteit bevat. De zich het dichtst bij de aarde bevindende vlakken ondergaan geregeld storingen en wel door atmospherische veranderingen, het verschil tusschen dag en nacht, de invloed van zon en maan, enz. Alleen de zich zeer hoog boven de aarde bevindende vlakken, welke slechts door de allerhoogste bergen geraakt zouden kunnen worden, worden door een of andere doordringende van beneden komende galvanische kracht, waardoor electrische trillingen op golvingen veroorzaakt worden, die zich vanuit een bepaald punt rondom de geheele aardbol voortplanten op dezelfde wijze als de golven, welke ontstaan, indien men een steen in een stilstaand watervlak werpt, waarbij de elkaar volgende cirkelvormige golven tenslotte den verst verwijderden oever bereiken. De aldus veroorzaakte electrische tirllingen kunnen dus door een zich op groote hoogte op een willekeurig punt der aarde bevindenden electrischen geleider vastgesteld en door daarvoor geschikte toestellen geregistreerd worden, welke de lengte en duur der trillingen vastleggen.

De kern der golftheorie aanwezig.

Uit het bovenstaande blijkt duidelijk, dat bij Loomis de kern voor de later door Hertz geformuleerde theorie der voortplanting van electro-magnetische golven reeds aanwezig was. Hij beperkte echter de golfvormige beweging tot de horizontale richting, een beperking, welke de theorie van Hertz niet kende Hij zou dit echter ongetwijfeld ook ingezien hebben, indien hij voldoenden steun ondervonden had, om zijn experimenten voort te zetten — doch laten wij niet opveronderstellingen ingaan.

Alhoewel dus Loomis zich niet vrij kon maken van de idee van een „electrische zee" in de hoogere luchtlagen, welke moest dienen voor de voortplanting van electro-magnetische golven, zoo zou hij toch in ieder geval van dezelfde golven gebruik moeten maken, die wij tegenwoordig als radiogolven betitelen.

Loomis zelf voelde ook het gebrek aan voldoende kapitaal, om zijn proeven voort te zetten en zijn theorie te rechtvaardigen. Hij stelde dan ook pogingen in het werk, om een sterkere financieele basis te vestigen. In 1872, toen Loomis zijn plan aan het Congres voorlegde, kreeg hij de toezegging van $ 50.000, doch dit geld heeft hij nooit gezien, aangezien op de bewilliging der regeering verzuimd was te vermelden, uit welke baten deze som betaald zou moeten worden.

UNITED STATES PATENT OFFICE.

MAHLON LOOMIS, OF WASHINGTON, DISTRICT OF COLUMBIA.

IMPROVEMENT IN TELEGRAPHING

Specification forming part of Letters Patent No. 129,971, dated July 30, 1872.

To all whom it may concern:

Be it known that I, MAHLON LOOMIS, dentist, of Washington, District of Columbia, have invented or discovered a new and Improved Mode of Telegraphing and of Generating Light, Heat, and Motive Power; and I do hereby declare that the following is a full description thereof.

The nature of my invention or discovery consists, in general terms, of utilizing natural electricity and establishing an electrical current or circuit for telegraphic and other purposes without the aid of wires, artificial batteries, or cables to form such electrical circuit, and yet communicate from one continent of the globe to another.

To enable others skilled in electrical science to make use of *my* discovery, I will proceed to describe the arrangements and mode of operation.

As in dispensing with the double wire, (which was first used in telegraphing,) and making use of but one, substituting the earth instead of a wire to form one half the circuit, so I now dispense with both wires, using the earth as one half the circuit and the continuous electrical element far above the earth's surface for the other part of the circuit. I also dispense with all artificial batteries, but use the free electricity of the atmosphere, co-operating with that of the earth, to supply the electrical dynamic force or current for telegraphing and for other useful purposes, such as light, heat, and motive power.

As atmospheric electricity is found more and more abundant when moisture, clouds, heated currents of air, and other dissipating influences are felt below and a greater altitude attained, my plan is to seek as high an elevation as practicable on the tops of high mountains, and thus penetrate or establish electrical connection with the atmospheric stratum or ocean overlying local disturbances. Upon these mountain-tops I erect suitable towers and apparatus to attract the electricity, or, in other words, to disturb the electrical equilibrium, and thus obtain a current of electricity, or shocks or pulsations, which traverse or disturb the positive electrical body of the atmosphere above and between two given points by communicating it to the negative electrical body in the earth below, to form the electrical circuit.

I deem it expedient to use an insulated wire or conductor as forming a part of the local apparatus and for conducting the electricity down to the foot of the mountain, or as far away as may be convenient for a telegraph office, or to utilize it for other purposes.

I do not claim any new key-board nor any new alphabet or signals; I do not claim any new register or recording instrument; but

What I claim as my invention or discovery, and desire to secure by Letters Patent, is—

The utilization of natural electricity from elevated points by connecting the opposite polarity of the celestial and terrestrial bodies of electricity at different points by suitable conductors, and, for telegraphic purposes, relying upon the disturbances produced in the two electro-opposite bodies (of the earth and atmosphere) by an interruption of the continuity of one of the conductors from the electrical body being indicated upon its opposite or corresponding terminus, and thus producing a circuit or communication between the two without an artificial battery or the further use of wires or cables to connect the co-operating stations.

MAHLON LOOMIS.

Witnesses:
BOYD ELIOT,
C. C. WILSON.

1094 Foto van het patentschrift, waarin de uitvinding van Dr. Loomis beschreven wordt.

De eerste radio-patent der wereld.

In hetzelfde jaar nam Loomis het eerste patent in de Ver. Staten, dat een systeem voor draadlooze telegrafie betrof. In het volgend jaar werd de eerste maatschappij voor draadlooze telegrafie te Washington D.C. opgericht, welke echter tengevolge van de financieele crisis, die op den burgeroorlog volgde, en wiens hoogtepunt op de beruchte „Black-Friday" viel, al spoedig weer moest ophouden te bestaan.

Nog eens werd een poging gedaan, om de zaak financieel op pooten te zetten, doch ook toen was het noodlot Loomis ongunstig. Ditmaal waren zijn financiers inwoners van Chicago. Deze werden echter door den verschrikkelijken brand, welke deze stad teisterde, totaal geruïneerd.

Door al deze tegenslagen werd Loomis ontmoe-

digd, doch alvorens de tijd te bespreken, toen hij zijn plan geheel liet varen, volgt hier nog een beschrijving van de door hem gebruikte toestellen:

Alhoewel bijzonderheden hiervan niet al te overvloedig bekend zijn, blijkt uit zijn nagelaten schetsen ten duidelijkste, dat hij werkte met behulp van antenne, inductieven antennekring en aardverbinding, dus met dezelfde middelen, welke thans nog worden toegepast. Een kunstmatige capaciteit schijnt hij echter niet gekend te hebben. Uit een andere teekening blijkt, dat hij gebruik maakte van een magnetischen detector, doch hoe deze er precies uitgezien heeft, kan niet meer vastgesteld worden. Dat hij echter in het bezit was van een dergelijk instrument, blijkt uit een teekening en beschrijving in zijn aanteekenboekje:

„Er is vastgesteld, dat, indien de uiteinden der draden niet door middel van metalen met elkander in contact zijn, of wel door een systeem van geleiders verbonden zijn, er geen inductiestroomen kunnen optreden. Dit is de verklaring van het feit, waarop in de draad een steeds in dezelfde richting loopende intermitteerende stroom moet vloeien. Teneinde dit te bereiken, moet er een inrichting aangebracht worden, om het contact bij de beide uiteinden van de spoel te verbreken en wel tegelijkertijd bij elke halve omdraaiing van de magneet. Gedurende deze halve omwenteling moet het contact blijven bestaan bij het begin van het negatief magnetisch worden van den poolschoen M, en het positief magnetisch worden van de poolschoenen N, resp. bij het afnemen van het positief magnetisme in de pool M en van het negatief magnetisme in de pool N.

Door deze veranderingen wordt een intermitteerende stroom opgewekt. Gedurende de volgende halve omwenteling wordt het contact verbroken, waardoor de op de bovenomschreven wijze opgewekte stroomstootjes thans van omgekeerde richting tegengehouden worden.

Ongelukkigerwijs werden de modellen en teekeningen van het werk van dezen onderzoeker vernield tijdens den brand, welke in het Senaatsgebouw te Washington plaats greep. Het onderzoek naar het levenswerk van dezen Radio-pionier wordt hierdoor niet weinig bemoeilijkt.

Zooals vele onderzoekers ondervond Loomis ook bij zijn leven niet de waardeering, die hij wel verdiende. Hij stierf als een gebroken man in 1886, ten huize van zijn broeder in West-Virginia.

Al zijn vrienden en zelfs zijn vrouw hadden hem verlaten; bij het Congres was zijn uitvinding in het vergeetboek geraakt en een deel van de pers maakte hem het leven zuur, door hem openlijk aan haren spot bloot te stellen. Hijzelf was echter van de waarde zijner vinding ten volle overtuigd, getuige zijn laatste woorden, toen hij zijn einde voelde naderen:

„Indien de menschen van de tegenwoordige generatie oud genoeg worden, zullen zij den tijd nog meemaken, waarin mijn voorspellingen bewaarheid zullen worden. Dan zullen zij zich verbaasd afvragen, waarom zij dat vroeger voor onmogelijk gehouden hebben. Ik zal het niet meer meemaken, maar dat het zoo ver komt, staat voor mij vast. Anderen zullen met de eer van mijn ontdekking gaan strijken.... De archieven van het Congres zullen echter daar zijn, om te bewijzen, dat die eer mij toekomt."

R. P. A.

Nieuw station te Helsingfors. — Te Helsingfors zal in de naaste toekomst een nieuwe 10 kW-omroepzender gebouwd worden.

Uitbreiding van het Poolsche zendernet. — Behalve het 120 K.W. station, dat te Warschau gebouwd wordt, zullen er in Polen binnenkort waarschijnlijk nog meerdere nieuwe stations verrijzen. Men heeft het plan zenders met een energie van 16 K.W. op te richten te Lemberg en Wilna en een zender van kleiner vermogen te Thorn. De zenders te Lemberg en Lodz, die korten tijd geleden in gebruik zijn genomen, doen voornamelijk dienst als tusschenzenders en werken gewoonlijk van 17.05 tot 23.20 uur A.T.

PEILONTVANGST IN HET VLIEGTUIG.

Evenals bij de scheepvaart is het draadlooze peiltoestel ook in het vliegverkeer een zeer belangrijk hulpmiddel geworden. In het algemeen wordt het peilen met behulp van zoogenaamde Radiobakens verricht, welke men op vliegvelden en indien noodig ook op verschillende plaatsen langs vliegroutes vinden kan. De piloot stelt met een zeer gevoelig ontvangtoestel in dat geval vast, uit welke richting hij de signalen ontvangt, zoodat hij precies kan nagaan, welke koers hij moet nemen.

Over het algemeen geschiedt dit „peilen" op de volgende wijze: De piloot stelt het peiltoestel in op de golflengte, waarop het baken zendt, draait de raamantenne in de richting, waarvan de luidste signalen komen, en bepaalt op deze wijze in welke richting hij vliegen moet om de route te houden. Dit systeem heeft het nadeel, dat de piloot in de eerste plaats zeer door het motorgeronk gestoord wordt en voorts door den koptelefoon niet meer het loopen van den motor kan vernemen, hetgeen bij eventueele storingen van de machine hoogst gevaarlijk zou kunnen worden. Alleen bij vliegtuigen met meerdere bestuurders is dit peilsysteem dus bruikbaar.

In Amerika heeft men er kortgeleden echter iets op gevonden. Een bijzonder meetinstrument, dat op de signaalfrequentie der bakens is afgestemd, maakt het geluid „zichtbaar". Op deze wijze is het toestel veel gemakkelijker te bedienen en kan de piloot de volle aandacht aan de machine blijven wijden.

Op het oogenblik worden er nog verschillende peilsystemen gebruikt en het is nog niet bekend, welk hiervan in de toekomst zal worden toegepast.

(Nadruk verboden.) L.

Een theater als studio. — De National Broadcasting Company of America heeft het vroegere „New Amsterdam Roof Theatre" te New-York als studio ingericht. Men ging hiertoe over omdat er in New-York den laatsten tijd groote behoefte aan een nieuwe studio was, daar men in de oude studio's zeer dikwijls ruimte te kort kwam, terwijl men voorts ook een betere acoustiek hoopte te verkrijgen door een grootere studio te gebruiken.

Bovendien kon men op deze wijze tegemoet komen aan den wensch van vele omroep-adverteerders om de door hen gefinancierde concerten bij te wonen.

In de groote schouwburgzaal heeft men de eigenlijke studio ingericht. Aan het tooneel is niets veranderd; hierop wordt het orkest opgesteld. Is er een veeltallig publiek in de zaal, dan kan het tooneel door middel van een glazen scherm geluidsdicht van het overige gedeelte van de zaal worden afgesloten. Het concert wordt dan voor het publiek hoorbaar gemaakt door middel van luidsprekers, die hier en daar in de zaal zijn opgehangen. De resultaten, die met deze luidsprekers worden verkregen, zijn zoo goed, dat vele aanwezigen niet willen gelooven, dat zij het concert niet direct hooren. Toch prefereert men in het algemeen, dat het scherm geopend blijft, daar de acoustiek bij gesloten scherm iets minder goed is en het dan bovendien noodzakelijk is de microfoons op een andere wijze op te stellen.

De controlekamer is ingericht op een van de hoogste balcons van het theater; men heeft de controletafel zoodanig opgesteld, dat de „man aan de schuif" kan zien, wat er op het tooneel plaats vindt.

De inrichting van deze nieuwe theater-studio heeft de N.B.C. 150.000 dollar gekost, maar men is het er over eens, dat de kwaliteit der uitzendingen zoo is verbeterd, dat dit ten volle opweegt tegen de uitgave van dit bedrag.

Hoeveel tijd de voorbereiding van de uitzendingen kost. — Dat Sir Henry Wood, de bekende Engelsche omroep-dirigent, degelijk besogen.... voor de microfoon verschijnt, blijkt uit het feit, dat hij, vóór de uitzending van Mahler's Achtste Symphonie, een algemeene repetitie van het orkest, koor en de solisten heeft gehouden, die vier-en-twintig uur duurde.

VERBEID UW TIJD, MET ONS TER STRIJD.

Verloren uurtjes, hoevelen hebben nog van die uurtjes, die zij verloren laten gaan en toch kunnen zij uurtjes van winst zijn.

Zij kunnen u kracht geven, tusschen de bedrijvigheid, van het steeds maar voortjagende leven, rustpunten zijn, waarin we ons zelf te goed doen; aan ons zelf.

Maar helaas zij, die zeer weinig om handen hebben, houden er zulke uurtjes niet op na, zij woekeren niet met hun tijd, zij tellen steeds maar verloren dagen, dagen die verloren gaan in leegte en verveling, en zij maken handen traag en de geest zwak. Zij voelen niet mede in den strijd, die, zij onverschillig voorbij laten trekken, omdat zij niet gevoelen dat ook zij mede moeten ten strijde om niet ten onder te gaan.

Let eens op hen, die het werkelijk druk hebben, altijd hebben zij nog tijd; de functies in vakvereenigingen, propaganda enz. zijn steeds bij hen het veiligst, steeds is er nog tijd om den strijd te strijden, omdat zij geleerd hebben, die verloren uurtjes te gebruiken, omdat ze geleerd hebben hun tijd uit te koopen.

Bedriegt u zelf niet, door te zeggen, ik heb geen verloren uurtjes.

Hoeveel uurtjes zijn er droomerig voorbij gegaan, terwijl uw kameraad streed, hoeveel uurtjes van verveling hebt gij reeds verloren door niet met ons op te trekken, hoeveel zijn er verloren gegaan doordat u werkeloos toe laat dat het recht van de V.A.R.A. haar wordt onthouden, uurtjes waarin zij vele menschen had kunnen dienen, uren die ten goede hadden kunnen komen aan onzen strijd.

Versnipper uw uren niet langer. Helpt ook gij mede. Woekert met den tijd, laat geen oogenblik voorbij gaan om voor het recht van de V.A.R.A. op te komen, trekt met ons op tot versterking van het ledental, dan alleen zal aan de V.A.R.A. recht moeten worden gedaan en zal u tot mond zijn. Dan zullen die verloren uurtjes van nu, worden uren van winst, voor het geheele menschdom.

Den Haag. A. J. D.

Het demonstratieve congres van de V.A.R.A. is weer voorbij. De V.A.R.A.-leden kunnen met het gesprokene hun voordeel doen bij het werven van nieuwe leden. Want de V.A.R.A. moet thans snel naar de eerstvolgende mijlpaal: de 100.000, om vervolgens de grootste omroepvereeniging in Nederland te gaan worden.

Hoewel het niet ieder V.A.R.A.-lid gegeven is iets voor de V.A.R.A. te doen, kunnen, naar mijn meening, een groot aantal leden toch wel aan de grootmaking der V.A.R.A. meehelpen. Ik geloof n.l. dat de V.A.R.A. in vier groepen kan worden verdeeld:

1e. die leden, die een nieuw lid kunnen aanbrengen.

2e. die leden, die geen nieuw lid kunnen aanbrengen, doch wier financieele positie hen in staat stelt een grooter of kleiner extra-bijdrage op ons bekende gironummer te storten.

3e. die leden, die èn een nieuw lid kunnen aanbrengen èn een extra-bijdrage kunnen missen.

4e. die leden, die noch een nieuw lid kunnen werven, noch een extra bijdrage voor de V.A.R.A. kunnen missen.

Het is natuurlijk geen schande wanneer men tot de laatste groep behoort. Men wordt er in de V.A.R.A. niet minder om aangekeken, daar zijn we nu eenmaal een arbeiders omroepvereeniging voor. Doch ik hoop toch dat voor de eerste drie groepen een flink aantal overblijft, welke leden, naar ik vertrouw, zich niet onbetuigd zullen laten.

Tot heil van onze mooie V.A.R.A.! A propos, nog een woordje tot die leden, die sedert kort lid van de V.A.R.A. zijn.

Zij, die over de toewijzing van den zendtijd hebben te beslissen, denken wellicht: wanneer wij maar lang genoeg talmen met de billijke verdeeling van den zendtijd, zullen de meeste leden van de V.A.R.A. er misschien de brui aan geven en lid van een andere omroepvereeniging worden. Ik vertrouw dat geen onzer V.A.R.A.-leden zich tot een dergelijke handelwijze zal verlagen, doch de V.A.R.A. trouw zullen blijven, totdat ons recht is gedaan. Want dan gaat de V.A.R.A. eerst recht beginnen!

Haarlem. H. B.

Hedenavond zaten wij samen,
Thuis gezellig bij elkaar.
Lekker samen stil te luisteren
Naar de Vara, ja zoowaar.
't Waren alle Vara-leden,
Die genoten van 't geen u gaf.
Een Avro-lid kwam plotseling binnen
En wij zaten allen paf.
De stilte werd heel gauw verbroken
Door vier dames uit den kring
En zij namen hem onder handen
Of 't leven er van afhing.
Opoe mogen wij niet vergeten,
Ook die heeft haar best gedaan
Want door zoo'n leuke vrouwenaanval
Is hij tot de Vara overgegaan..

EEN MOTIE.

De afd. Delfzijl der S.D.A.P., in vergadering bijeen op Dinsdag 15 April, nam. 8 uur, spreekt haar afkeuring uit, dat sociaal-democratische Kamerleden hun medewerking verleenen aan de A.V.R.O. (Algemeene Vereeniging Radio Omroep). De afd. is van meening, dat de klassediscipline en solidariteit in eerste instantie door de soc.-dem. Kamerfractie moet worden voorgestaan. Gezien den heftigen strijd, welke de Vara voert tegen de verkapt-kapitalistische klasse, georganiseerd in de Avro, noodigt bovengenoemde afd. de soc.-dem. Kamerfractie uit, dat in 't vervolg wel te willen nalaten, onverschillig welke onderwerpen het betreft en gaat over tot de orde van den dag.

NAAR DE 100.000!

Het lijkt mij niet onnoodig om de volgende wijze van propaganda voor onze Vara onder de aandacht van onze leden te brengen. Als bij ons in de straat de bode de „Radiogids" komt bezorgen, letten mijn vrouw en ik, of afzonderlijk, op, waar of hij wel en niet de „Radiogids" brengt.

Zijn er nu toestelbezitters, waar hij deze niet brengt, of een buur, die een toestel laat plaatsen, dan noteeren wij die met bijzonderheden, (modern georganiseerd of zoo iets) en geven deze op aan de Wijkcommissie of afd.-bestuur. Deze zorgen dan wel, dat dergelijke menschen bewerkt worden voor onze mooie Vara. Dat dergelijke wijze van propaganda-voeren succes heeft, is bewezen, want toen mijn Wijkcommissaris met een proefnummer bij een door ons opgegeven adres kwam, was op diens vraag of hij Vara-lid wenschte te worden, het eerste antwoord: ja, schrijf mij maar op! Wie weet hoeveel van die soort menschen er nog voor ons bereikbaar zijn, als ze maar ter bevoegder plaatse opgegeven worden.

Mede-leden, laat geen tijd of kansen verloren gaan, en probeer op een dergelijke wijze eens ons ledental op te voeren naar de eerste 100.000-tal.

U zult werkelijk verbaasd staan van het succes!

Met Vara-groeten,
Leiden. Joh. St.

MATERIAAL WAARMEE HET A.V.R.O. GEBOUW IS OPGETROKKEN.

Waarde Redactie!

Er is in ons blad wel eens geschreven over het gehalte der A.V.R.O.-luisteraars, en meer dan eens aangetoond, dat het materiaal waarmee het A.V.R.O.-gebouw is opgetrokken nu niet bepaald van de beste kwaliteit is. Dit komt W. V. in de „Radio Bode" nu zelf even bevestigen. Wij lezen in het no. van 18 April: „De heer Dr. te Lochum belde ons op en zei: Ik zal mijn A.V.R.O.-bijdrage verdubbelen, mijn vrouw wensch ik (de vrouwen hebben daar zelf zeker niets over te vertellen. W. V.) ingeschreven te zien als luistervink en mijn gasten die straks komen (en geen toestel bezitten W. V. *) om naar de Matthäus Passion te luisteren zullen eerst luistervink worden". Wij hebben een en ander gecursiveerd om te laten uitkomen dat het nog steeds hetzelfde materiaal is, als uit den tijd van het petitionnement der onbeschaamdheid. De heer Dr. uit Lochem die door de verpletterende rede v. d. Lende en het geweldig enthousiasme van het V.A.R.A.-congres blijkbaar is geschrokken, vreezende dat het uit zand opgetrokken A.V.R.O.-gebouw in een zou storten, verdubbelde zijn bijdrage. Hij vergeet echter dat met geld alleen een gebouw niet hecht is te krijgen. Men heeft in de eerste plaats goede fundamenten noodig, en deze levert alleen de naar omhoog strevende arbeidersklasse. W. V.

*) Deze W. V. niet te verwarren met Willem Vogt.

Berichten voor deze rubriek moeten uiterlijk 's Zaterdags te voren in het bezit der redactie zijn

ALMELO. — Ter voorkoming van misverstand en abuizen, gelieven de leden eventueele nieuwe leden op te geven aan onderstaande adressen: Grobben, Bornebroekscheweg 25; W. C. Hammink, Banlersweg; J. J. Bonthuis, Beekstraat 61; J. L. v. Elburg, Prinsenkampweg 18 of bij de agenten der N.V. „De Arbeiderspers".

AMERSFOORT. — De leden worden verzocht Zaterdagmiddag 3 Mei a.s. 3 uur bij „Het Volksgebouw" aanwezig te willen zijn. Wij gaan dan gezamenlijk op stap om nieuwe leden te werven. Voor voldoende proefnummers wordt gezorgd.

J. A. Houben, secr.,
Asterstraat 1.

AMSTERDAM N. (Ind. Buurt, Dapperbuurt en Eilanden). — De Kolster-Brandes-demonstratie-avond op 22 April is uitnemend geslaagd. Kam. v. Deth, vertegenwoordiger der fa. Kolster Brandes, hield eerst een uiteenzetting, op welke wijze een luidspreker mishandeld wordt door den luisteraar, terwijl een schema, welk dit euvel ophief, door hem gratis beschikbaar gesteld werd.

Daarna werden er eenige K.B.-luidsprekers gedemonstreerd en een 3-tal films gedraaid.

Kam. v. Deth stelde voor hem, die vóór 15 Mei e.k. 12 nieuwe leden aanbrengt een luidspreker beschikbaar en voor hem die vóór dien datum 8 leden aanbrengt, 2 transformatoren, terwijl hij, die het 3500ste lid aanbrengt, een K.B. electro-dynamische luidspreker cadeau krijgt van f 105.

Voor deze prijzen worden uitgereikt, moeten de nieuwe leden een maand lid zijn en worden opgegeven aan kam. v. Eldik, Sumatraplantsoen 66.

Insignes (behalve brochures), proefnummers, raambiljetten enz. zijn uitsluitend te verkrijgen aan de volgende adressen: IJsseldijk, Wagenaarstr. 19; Stoopendaal, Nw. Oostenburgerstr. 19; S. v. Beem, Soerabajastr. 51 hs.

Het Bestuur.

AMSTERDAM H. — Het is gewenscht, dat zij, die de studio wenschen te bezoeken, zoo spoedig mogelijk schriftelijk mededeelen, zoodat wij weten hoeveel deelnemers er zijn. Wie nog deel wenscht te nemen aan de excursie naar het Troelstra-Oord, welke plaats vindt op 15 Juni a.s., wordt aangeraden dit spoedig te doen. Inlichtingen bij den penningmeester Jacob van Lennepstraat 204 I, des Zaterdags van 2 tot 4 uur.

Wij hebben eenige raambiljetten en nog wat roode busjes. Wie een van beiden wenscht te hebben, melde dit even aan het secretariaat, Vondelstraat 40.

H. C. Wennekes, secretaris.

EPE. — Het secretariaat is thans gevestigd bij kam. G. Koldenhoef, Stationstraat B 82.

DEN HAAG J. (Loosduinen). — De openbare vergadering, gehouden op 11 April, is goed geslaagd. Eenige mooie toestellen en luidsprekers werden gedemonstreerd door v. Bremen en Schilt. Voor de studio-reis gaven zich op 27 liefhebbers. Wie meldt zich aan als verspreider? N. Gunneweg, Jan Steenstraat 37.

GORREDIJK. — Zij die een Vara-speldje wenschen, gelieven zich op te geven bij den secretaris J. Beun, 409.

HOORN. — In de vergadering van 11 April werd tot bestuurslid gekozen kameraad Hovinga, Keern 61.

Het bestuur is als volgt samengesteld: K. Plomper, Drieboomlaan 173, voorzitter; F. Hidma, Oude Turfhaven 11, secr.; M. Smit, Schoutenstraat 33, penn.; K. Hakhof, Pelmolenpad 19; K. Kenten, Haventje 24; C. v. d. Zel, Oosterpoort; J. Hovinga, Keern 61.

Opgericht is een propaganda-commissie. Inlichtingen bij den secr.

Leden, die klachten hebben over de radio-centrale, moeten deze schriftelijk bij het bestuur indienen.

Technische hulp kunnen de leden krijgen van kam. Beets. Besloten is tot het houden van een bouwcursus. Leden, die wenschen deel te nemen aan dezen cursus, kunnen zich bij den secretaris opgeven. Ook leden uit omliggende plaatsen zijn welkom.

F. Hidma, secr.

KRIMPEN a. d. LEK. — Leden, welke door middel van een raambiljet propaganda willen maken, kunnen dezen aanvragen bij den secretaris A. Goudriaan, Schoolstraat 20, evenals platen van de familie Mulder. Tevens zijn aan genoemd adres Vara-speldjes voor 25 ct. per stuk verkrijgbaar.

Het Bestuur.

LEIDEN. — De V.A.R.A.-insignes (speldjes en knoopen) zijn weer tegen betaling van 25 cent verkrijgbaar bij onderstaande adressen. De insignes in broche-vorm zijn nog niet in voorraad.. G. de Vos, De Genestetstraat 84a; C. G. Baart, Parkstraat 1; H. Pieters, Drie Octoberstraat; C. J. Mosies, v. d. Duijnstraat 28.

De leden die nog een goede plaats weten voor een propaganda-biljet van de V.A.R.A., geven zich op bij den secretaris. C. J. Mosies.
v. d. Duynstraat 28.

FEDERATIE ROTTERDAM. — Aan de bewoners van Tuindorp Heijplaat. De j.l. gehouden federatie-vergadering besloot op Tuindorp Heyplaat een correspondentschap te vormen welke in samenwerking met het bestuur der afdeeling Charlois de propaganda ter hand zal nemen. De leden kunnen zich wenden tot D. Barendrecht, Streefkerkstraat 9b en voor technische hulp tot S. Marinus, Mydrechtstraat 16. G. B.

ROTTERDAM (Centrum). — Bijzondere propaganda-vergadering op Maandag 5 Mei 1930 in de school 's-Gravendijkwal 26.

Agenda: Bespreking propaganda en Reis Antwerpen. Het Bestuur.

ROTTERDAM (Zuid). Luidsprekerdemonstratie. — De gehouden luidsprekerdemonstratie op Dinsdag 22 April j.l. in gebouw De Toekomst is schitterend geslaagd. Door kam. v. Meggelen werden verschillende luidsprekers gedemonstreerd. Binnenkort zal weer een avond worden gehouden, waar dan met een toestel zal worden gedemonstreerd.

Mei-actie. — Daar de maand Mei een propaganda-maand speciaal voor ledenwinst zal zijn, roept het bestuur u op zich in groote getale op te geven voor huisbezoek West Pietermanstraat 31.

P. Dijkstra, secr.

ROTTERDAM (Kralingen). — Met genoegen mogen wij terugzien op het mooie succes, behaald voor de bewoners der Ged. Slaak en omgeving. Door de kameraden P. Koekoek, voorzitter der afdeeling Centrum en P. Hoogmoed, werd technische hulp verleend bij het storingvrij maken der motoren bij de firma Van der Cammen en bij „Voorwaarts", zoodat het vanaf heden een genoegen is voor de bewoners van Ged. Slaak en omgeving, naar hun radio te luisteren.

Voor technische hulp wende men zich tot de kameraden P. Hoogmoed, Sophiastraat 66 en Picet, Jaffadwarsstraat 3.

Zij, die nog wenschen deel te nemen aan onzen autotocht, kunnen zich opgeven bij kameraad v. Herk, Jeruzalemstraat 15.
Aegidiusstraat 35. P. de Jager, secr.

VOORBURG. — Daar wij over enkele weken onzen bouwcursus beëindigen, verzoeken wij belangstellenden eens te komen zien en hooren naar de door ons gemaakte toestellen. Op Vrijdagavond 2 Mei a.s. van 8—10 uur demonstratie met verschillende luidsprekers in „Vreugde en Rust". Entrée f 0.15.

Het Bestuur.

WIRDUM. — Na een inleiding van kam. T. Terpstra uit Leeuwarden, werd hier een afdeeling opgericht met aanvankelijk 11 leden. Het bestuur werd als volgt samengesteld: S. Westra, voorzitter; G. Brinksma, penningmeester; R. Riemersma, secretaris.

IJMUIDEN. — Het bestuur heeft besloten aan de 1 Mei-betooging van de S.D.A.P. en I.J.B.B. deel te nemen.

Wij zulen daarin mede voeren eenige docken met onze eischen en opschriften. Wij verwachten dat alle leden der V.A.R.A., liefst met hun vrouw, achter onze doeken mede-demonstreeren voor ons recht op den omroeptijd.

De opstelling vindt plaats om 6 uur n.m. bij de H.B.S. te IJmuiden-Oost.

J. N. Lucas, secr.

VRAGENBUS

1. In deze rubriek worden uitsluitend beantwoord vragen op radiotechnisch gebied.
2. De vragen moeten gesteld zijn op een afzonderlijk vel papier of briefkaart en gesloten in een omslag, waarop duidelijk vermeld staat „Vragenbus". Aan de Technische Redactie.
3. Vragen worden niet per brief beantwoord.
4. Ingezonden schema's en teekeningen worden niet teruggezonden.

Vragen worden steeds binnen 14 dagen beantwoord en als regel zooveel mogelijk in het volgend orgaan, indien zij des Zaterdags in het bezit van de redactie zijn.

W. J. v. G., Amsterdam. — 1. U past wel het uiterste toe, toch zal lamp wel goed zijn en zijn uw waarden ook goed. Ik zoek het eerder in transformator. Ik houd niet van dat merk ondanks alle lawaaierige advertenties. Ik hoor er altijd klachten over. Zet er eens een Philips in. Dan zullen we verder zien. 2. De E 443 is nog ruimer. Ook dat zoudt u kunnen probeeren. Probeer ook eens een triode eindlamp als de penthode niet op luid-spreker aanpast bijv. B 405, B 403 of RE 304.

J. de S., Nieuweschans. — Dat kan aan plaatstroomapparaat liggen of aan lamp. Uw toestellampen combinatie lijkt naar niets. Vermoedelijk zult u moeten hebben indien u een Koomans (inductief) hebt met transformatorversterking A 435, A 415, A 415, B 403 (30 Volt negatieve roosterspanning). (120 Volt anode-spanning).

U moet eens alle verbindingen goed nagaan of er niets los zit, ook lamppootjes en snoeren.

J. T., Rotterdam. — Neem eens een andere plaatstroomlamp. U schijnt een liefhebber van experimenteeren te zijn maar door al die bijvoegingen maakt u de zaak ingewikkelder bij het toch al zeer ingewikkelde schema. Het bouwen van een goeden weerstandversterker is niet gemakkelijk, vooral het vinden der juiste waarden van weerstanden en scheiding condensatoren. In elk geval moet de goede werking van uw plaatspanningapparaat buiten twijfel zijn. Kunt u spanningen niet eens nameten. Verklein ook eens den neutrodyne condensator. Uw lampen moeten natuurlijk zuiver zijn. Ik zie in uw schema geen telefooncondensator. Misschien kunt u de lagere tonen beter krijgen door een triode als eindlamp te nemen. Probeer u eens een en ander te onderzoeken. Schema is overigens goed en uw experimenten lijken mij technisch juist.

KLEINE NIEUWTJES

Nieuw Omroepkoor in Engeland. — De B.B.C. heeft het plan naast het bestaande omroepkoor onder leiding van Stanford Robinson, dat reeds zeer veel succesvolle concerten heeft gegeven, een tweede koor, bestaande uit 100 personen, op te richten. Dit koor zal voornamelijk dienst doen in gevallen, wanneer Stanford Robinson's ensemble door omstandigheden niet beschikbaar is voor den omroep.

Radio voor de Eskimo's. — De Canadeesche Regeering heeft een overeenkomst gesloten met het omroepstation te Winnipeg, waarbij zij het recht verkrijgt om den zender te gebruiken voor het uitzenden van spoedberichten, die voor nederzettingen langs de Hudson Baai bestemd zijn. Zoo kan men tegenwoordig dikwijls berichten hooren betreffende het doorzenden van voedsel voor afgelegen Eskimodorpen.

Wedstrijd voor Fransche kortegolf-amateurs. — Het Fransche tijdschrift „La Province" heeft voor zijn lezers, die tevens kortegolfamateurs zijn, een wedstrijd uitgeschreven. De Fransche amateurzender 8LJ zal op verschillende dagen, die vooruit in „La Province" worden opgegeven, code-telegrammen uitzenden. De amateur, die den meest nauwkeurigen tekst van de uitgezonden berichten inzendt, krijgt een prijs.

Een Radio-wet in Portugal. — Dezer dagen is in Portugal een wet aangenomen, waarbij verschillende aangelegenheden op radiogebied worden geregeld. Het verzorgen van den radio-omroep wordt bij deze wet overgelaten aan een particuliere maatschappij. Luisteraars, evenmin als kortegolf-amateurs behoeven aan de regeering licentie-gelden te betalen.

Krijgen de Engelsche stations pauzeteekens? — Het Engelsche radio-tijdschrift „The Wireless World" wijst erop, dat het thans wellicht tijd begint te worden om de B.B.C.-stations te voorzien van pauzeteekens, om het buitenlandschen luisteraars gemakkelijker te maken de Britsche stations te identificeeren. Er zijn inderdaad vele luisteraars op het continent, die een dergelijken maatregel zouden toejuichen, vooral nu de belangstelling voor de Engelsche stations, door het in gebruik nemen van de Brookman's Park zenders den laatsten tijd nog grooter is geworden.

De radio-stations verdwijnen uit Parijs. — Daar het in Parijs zeer moeilijk is buitenlandsche zenders te beluisteren door storingen van de plaatselijke stations, heeft men besloten alle Parijsche zenders binnenkort te verplaatsen.

„Radio-Paris" wordt verplaatst naar de Chevreuse Vallei, die ongeveer 35 K.M. van Parijs verwijderd is. Ook het station „Poste Parisien" zal een plaats krijgen op ongeveer 35 K.M. buiten de stad, Paris P.T.T. verhuist naar Pointoise, terwijl Radio L. L. Parijs ook zal verlaten, wanneer haar omroepvergunning geëindigd is.

Radio-Normandië en Radio-Beziers krijgen meer energie. — Radio-Normandië en Radio-Beziers, twee Fransche particuliere zenders, zullen in de naaste toekomst hun energie verhoogen tot 1,5 kW.

De nieuwe zender voor Zuid-Duitschland. — De nieuwe krachtige zender voor Zuid-Duitschland, die te Mühlacker wordt opgericht, krijgt houten torens van 100 M. hoogte. De grootste, welke ooit voor omroepdoeleinden vervaardigd werden. Verschillende jaren achtereen heeft de Duitsche Rijkspost reeds proefnemingen met houten torens genomen, en hierbij is het gebleken, dat deze constructie meerdere voordeelen tegenover de ijzermontage bezit. De uitstraling der antenne wordt beter, en bovendien heeft men niet zoo veel moeite met de isolatie.

Het hout voor de antennemasten wordt speciaal geprepareerd en mag volstrekt geen ijzerdeelen bevatten.

RADIO-ESPERANTO

Sekretariaat: Veeteeltstraat 156, Amsterdam.

K = Esperanto-les voor beginnelingen. Kp = Esperanto-les voor gevorderden. N = Persberichten. P = programma der volgende week. Pr = Lezing. * = Tijd niet geheel juist. Par. = spreker.

Zondag 4 Mei.

7.50 Langenberg 473 M. Aken, Keulen, Munster. A. Dormanns. Esperanto-cursus. 30 min.

Maandag 5 Mei.

18.50 Lille P.T.T. 265 m. A. Trotin. N. en Esperanto-grammatica. 30 min.

Dinsdag 6 Mei.

18.20 Turijn, 291 M. Par. Prof. Dr. Canuto. Esperanto-lezing met Italiaansche verklaringen. 15 min.

Woensdag 7 Mei.

17,55 Stuttgart, 360 M. Freiburg. Dr. Vogt „Uit het origineele Boek", 25 min.

18.05 Weenen 516.3 m. Graz, Innsbruck, Klagenfurt, Linz. Par. W. Smital. Esperanto-werving. 10 min.

18.50 Danzig 453 M. Königsberg 276 M. Par. B. Aeltermann. Esperanto-cursus, 30 min.

Donderdag 8 Mei.

16.50 Parijs P.T.T. 447 m. Par. C. Rousseau. Esperanto-cursus. Gezellige cursus met raadsels, wedstrijden, enz., 30 min.

17.20 Parijs P.T.T. 447 m. Prof. Cart. K. cursus over grammatica. 30 mni.

19.50 Lyon, 466 M. Prof. Pouchot. Esp. cursus 30 min.

21.30 Kaunas, 1935 m. J. Kutra. Par. 20 min.

Vrijdag 9 Mei.

17.25 Leipzig, 259 M. Dresden. Prof. Dr. Dietterle. Uit literatuur en beweging. 15 min.

19.20 Laibach 575.8 m. Programma-aankondiging in Esperanto 2 uur.

19.25 Genève, 760 m. P. Bouvrier. K. 15 min.

19.45 Minsk 700 m. Par. D. Snejko, 30 min.

Zaterdag 10 Mei.

16,00 Huizen 1875 m. P. Heilker. K. 30 min.

17.20 Breslau 325 m. Gleiwitz 253 m. Par. V. 10 min.

18.20 Königsberg, 276 m. P. 5 min.

18.38 Zurich 459 m. R. Unger. K. 10 min.

19.35 Lyon, 466 m. E. Borel. N. 10 min.

21.30 Harkiv-Charkow 1304 m. V. Kolcinski, N. en Par. 30 min.

21.35 Brussel 508.5 m. P. 5 min.

RADIO-NIEUWS VAN OVERAL

Opening telefoondienst Amerika-Zuid Amerika. — De telefoondienst tusschen Zuid- en Noord-Amerika werd officieel geopend door een gesprek van president Hoover met de presidenten van Chili en Uruguay. De nieuwe dienst verbindt 20 millioen telefoonabonné's in de Vereenigde Staten, alsmede alle telefoonaansluitingen in Cuba, Mexico en Canada met die van Argentinië, de steden Santiago in Chili en Montevideo in Uruguay.

De dienst wordt door middel van korte golven door de American Telephone Co. onderhouden en gaat over 5300 mijl. De prijs voor een gesprek van 3 minuten bedraagt $ 36 (f 90.—).

Propaganda voor den radio-omroep in Rusland. — In Rusland wordt momenteel een intensieve propaganda gemaakt voor den radio-omroep. Auto's, die voorzien zijn van radio-installaties, doorkruisen het land en geven demonstraties in de steden en dorpen. Deze auto's zijn zoo ingericht, dat 60 tot 100 personen er een zitplaats kunnen vinden.

De Canadeesche Omroep in staatshanden? — De Canadeesche regeering geeft zich reeds eenige jaren achtereen de grootste moeite om het geheele Canadeesche radiowezen, dat naar men weet door particulieren gedreven wordt, in handen te krijgen. Tot nu toe zijn alle pogingen op het verzet van radiohandel en particuliere ondernemers gstuit. Het parlement zal thans een nieuwe wet voor de regeling van het omroepwezen goed te keuren krijgen. Van alle zijden is tegen de nieuwe plannen echter reeds geprotesteerd. Met spanning zien de belanghebbenden het verloop van den strijd tegemoet.

Plannen voor een groot radiolaboratorium in Amerika. — Washington. — De Amerikaansche regee zal zich in de toekomst meer dan tegenwoordig met het onderzoeken van radio-technische problemen gaan bezig houden. Voor deze werkzaamheden, die tot dusverre in de laboratoria van het bureau of Standards te Washington werden gedaan, zal een nieuw laboratorium gebouwd worden, waarvoor de noodige gelden reeds door het congres toegestaan werden.

Voor terrein, gebouw en inrichting der laboratoria is een totaal bedrag van 1.47 millioen dollar uitgetrokken. De modernste zend- en ontvangstinstallaties zullen een plaats in het gebouw krijgen.

Een Amerikaansch experiment: Omroepreportage vanaf een vischtrawler. — Een Amerikaansche Omroepmaatschappij heeft onlangs het origineele idee gehad, het leven en werken aan boord van een vischtrawler in den omroep weet te geven. Hiertoe werd op een trawler een kleinen zender van 50 Watt ondergebracht, terwijl er op verschillende plaatsen in het schip microfoons aanwezig waren. De golflengte, waarop gezonden werd bedroeg 190 meter. De uitzendingen van het schip werden door het naastbijzijnde kuststation opgevangen en over landlijnen naar het eigenlijke omroepstation doorgegeven.

De uitzending had voornamelijk ten doel de bewoners van het binnenland, die gedeeltelijk nog nooit de zee gezien hadden, iets van het leven op het zoute water te laten hooren. Het eerste gedeelte van het programma gaf een beeld van het leven aan dek. Het huilen van den zeewind en het klotsen van de golven tegen het schip was duidelijk te hooren, voorts ook het schuren en kraken van de tuigage. De luisteraars konden ook de verschillende commando's volgen en het binnenhalen van de netten. Duidelijk kon men in den luidspreker de bemanning hooren werken, de netten op het dek trekken en de visschen hooren spartelen, toen zij aan boord waren.

Het hoogtepunt van het programma vormde het tweede gedeelte, waarin het leven in de kajuit werd weergegeven. Men hoorde de scheepsbel klinken en het scheepsvolk naar beneden snellen om te eten. Na den maaltijd gaf de „scheepskapel", bestaande uit een harmonica, een aantal volksliedjes, die door de bemanning dapper werden meegezongen. Tot slot gaf de oude kapitein van het schip een boeiende beschrijving van reizen naar vreemde wereld-deelen, doorgemaakte stormen en andere spannende avonturen.

Het programma werd vooral door de luisteraars, aan wie het leven op zee geheel vreemd was, zeer op prijs gesteld.

De eerste omroepartiste ter wereld. — Volgens ons beste weten was de eerste omroepkunstenares een Nederlandsche, n.l. mevrouw Bürgemeister te Den Haag, die in der tijd regelmatig voor den oudsten zender van de wereld, het station PCGG omroepconcerten gaf. Uit Amerika bereikt ons thans echter een ander bericht, volgens hetwelk dit een zekere mevrouw J. H. White in Little Rock (U.S.A.) moet zijn.

Haar vader de boer Hathan Stubblefield was een der pioniers op het gebied van de radio in Amerika. Hij had zich reeds in het jaar 1902 een kleine radiotelephonische zender gebouwd, die eenige mijlen in den omtrek nog hoorbaar was. Een van zijn eerste „uitzendingen" bestond uit harmonicaspel van zijn dochter, die daardoor de eerste omroepkunstenares ter wereld werd.

Evenals zoovele andere uitvinders werd ook Stubblefield niet gewaardeerd en bleven de pogingen om een ‚Omroepmaatschap" op te richten zonder gevolg, zoodat hij zich weer op zijn boerderij terugtrok.

Mrs. White is natuurlijk ook nog een enthousiaste aanhangster van den omroep .... als men het Amerikaansche bericht ten minste gelooven wil.

Conferentie over draadlooze noodsignalen op zee. — In Amerikaansche Radio- en Scheepvaartkringen bestaat het plan in afzienbaren tijd een internationale conferentie voor de bespreking van het toekomstig gebruik van het SOS-teeken in het leven te roepen. Inderdaad moet toegegeven worden, dat er op dit gebied nog weinig georganiseerd is. De eenige algemeen erkende afspraak is, dat het SOS-sein op een golflengte van 600 meter gegeven wordt.

De bij een te roepen conferentie wil o.m. formuleeren hoe zich kuststations te gedragen hebben, indien er SOS-signalen vernomen worden, en op welke golglengte de te nemen reddingsmaatregelen besproken kunnen worden. In het bijzonder zal men ook angaan in hoeverre of de radioamateurs in kustgebieden door middel van hun installaties bij reddingspogingen kunnen meewerken.

Het tijdstip, waarop de conferentie bijeen zal komen is nog niet bekend.

PROGRAMMA.

ZONDAG 11 MEI.

9.00 Berichten
omtrent postduivenvluchten van verschillende organisaties van postduivenliefhebbers.

9.05 Cursus
door den heer K. de Wit, voorzitter van den Noord-Hollandschen Postduivenbond.
II. Wat moet men doen om postduivenhouder te worden.

9.20 Orgelspel,
te geven door Johan Jong op het V.A.R.A.-Orgel.

Programma:

1. Chanson Louis XIII et pavane Louis Couperin.
2. Gavotte.
3. Plaisir d'amour Padre Martini.
4. Intermezzo (Le natale de Pierrot) Monti.

9.45 Mededeelingen
van het Reissecretariaat van het Instituut voor Arbeiders Ontwikkeling.

9.48 Lezingreeks
over het Museum v. d. Arbeid dor den heer H. Heijenbrock, leider van het Museum van den Arbeid.

1.15 Toespraak
over den Moederdag.

10.30 Tweede openbare les
voor muziekminnende leeken, door Hugo de Groot, met medewerking van het V.A.R.A.-Orkest.

5.00 Gramofoonplaten. (Uitzending op 298 M.)

5.15 Kinderuurtje. (Uitzending op 1071 M.)
De Familie Mulder.

OFFICIEEL WEEK-PROGRAMMA

ZONDAG 4 MEI

LIGDA
CIGARETTEN

HILVERSUM

1071.4 M.

(Resp. 1004 en 280 Kilocycles.)

Van 5.00—5.15 golflengte 298 M.

A.V.R.O.

8.15—8.45 Lezing
door K. H. Noest Jr. Onderwerp: „Het bovenzinnelijke in mensch en dier".

V.A.R.A.

9.00 Berichten
omtrent postduivenvluchten van verschillende organisaties van postduivenliefhebbers.

9.05 Cursus
door den heer K. de Wit, voorzitter van den Noord-Hollandschen Postduivenbond.
I. Het nut van den aluminium vasten voetring.

9.20 Orgelspel,
te geven door Johan Jong op het V.A.R.A.-Standaart-Orgel.

Programma:

1. Adagio cantabilé (Sonate Pathétique) L. v. Beethoven.
2. Gavotte Lully.
3. Auf Flügeln des Gesanges F. Mendelssohn-Bartholdy.

9.45 Mededeelingen
van het reissecretariaat van 't Instituut voor Arbeiders-Ontwikkeling.

9.48 Lezingreeks
over het Museum van den Arbeid door den heer H. Heijenbrock, leider van het Museum van den Arbeid.
I. Algemeene inleiding.

10.15 Gramofoonplaten.
Slavische dansen Nos. 1, 2 en 16 van Anton Dvorak. (Parlophon P. 9390 en P 9389.)

V.P.R.O.

10.30 Kerkuitzending
uit „Bellevue" te Amsterdam voor de Vereen. van Vrijz. Hervormden.
Spreker: Ds. B. J. Aris, Oudkerk.
1. Gemeentezang: Psalm 25 : 2 en 7 (N.P.B.-bundel 256).
2. Gebed.
3. Voorlezen: Matth. 25 : 14-19.
4. Inleiding.
5. Gemeentezang: Psalm 43 : 3 (N.P.B.-bundel 278 : 1).
6. Preek, 1e deel: „Geven en Nemen".
7. Gemeentezang: Gezang 194 : 1 en 5 (N.P.B.-bundel 16).
8. Preek, 2e deel.
9. Orgelspel.
10. Gebed.
11. Gemeentezang: Gezang 274 : 4 (N.P.B.-bundel 288 : 4).
12. Zegen.

A.V.R.O.

12.00 Tijdsein.

12.01—12.40 Lezingreeks
over „Oude en moderne chemie" door Dr. C. H. Sluiter. VII De „onverzadigde" koolstofverbindingen" en het benzol.

12.40—2.00 Middagconcert
door het A.V.R.O.-Octet onder leiding van Louis Schmidt.
Solo-viool: Boris Lensky.

Programma:

1. Ouverture „Nabucodonosor" Verdi.
2. Dance suite voor strijkorkest op. 52 Th. F. Dunhill.
3. Myrto Melodie Delibes.
4. a. Serenade orientale Popper.
   b. Gavotte Popper.
   Cellosoli Max Rodriguez.
5. Fragmenten uit „Adrienne Lecouvreur" Cilea.
6. Donauweibchen, wals Joh. Strauss.
7. Potpourri „Das Dreimäderlhaus" Schubert-Berté.

2.00—2.15 Gramofoonmuziek.

2.15 Verslag
door een deskundig ooggetuige van den intern. voetbalwedstrijd **Nederland—België**, gespeeld in het Olympisch Stadion te Amsterdam.

4.30—5.00 Gramofoonmuziek.
In de rustpoozen: **Sportuitslagen Vaz Dias.**

V.A.R.A.

5.00 Gramofoonplaten.

(Uitzending golflengte 298 M.)

5.15 Kinderuurtje.
De Familie Mulder.
(Uitzending golflengte 1071 M.)

6.00 Vooravond-concert,
te geven door het V.A.R.A. Orkest onder leiding van Hugo de Groot.
Aangeboden door de firma Kolster Brandes, te Sidcup, Kent, Engeland.

Programma:

1. Madrilène, Spaansche fantasie P. Wachs.
2. Zigeuner-Serenade W. Nehl.
3. Serenade José Padilla.
4. Serenata Morisca de Chapi Juan Reijnoso.
5. Spaansche Dansen Moszwokski.
6. a. La Violettera José Padilla.
   b. Midnightbells (Middernachtklokken) Heuberger.

Nog een gunstig oordeel van een V.A.R.A.-lid

Gezien de ondervinding, welke ik heb opgedaan met het mij door Uwe firma geleverde „STAALROS" RIJWIEL, betuig ik U mijn volle tevredenheid over de afwerking, terwijl tevens de soepele gang is te roemen.

N. DOOL,
Schaepmanstr. 6 - Amsterdam

„STAALROS"
AMSTERDAM: Overtoom 429
DEN HAAG:
Regentesselaan 230

Orgel-soli door Joh. Jong op het V.A.R.A.-Orgel.

7. Valse Viennoise (Weensche wals) Marc Delmas.
8. The Squirrel Dance (De eekhoorndans) H. E. Smith.
9. Chant d'amour (Liefdeszang) A. Flegier.
10. Scènes Pittoresques (Schilderachtige tooneelen), suite J. Massenet.
    a. Marche.
    b. Air de Ballet (Danswijsje).
    c. Angelus.
    d. Fête Bohème (Artistenfeest).

A.V.R.O.

7.30—8.00 Pianorecital
door Henriette Bosmans.

Programma:

1. Variaties, op. 34 Beethoven.
2. a. Ballade, op. 10 No. 3;
   b. Capriccio, op. 76 No. 2 Joh. Brahms.
3. Spaansche dansen, op. 10 No. 2 en 3 G. H. G. von Brucken Fock.
4. Sonatine Bela Bartok.

8.00 Tijdsein.
Sport- en persberichten V. D.

8.15—9.00 Concert
door het Omroep-Orkest onder leiding van Nico Treep.

Programma:

1. Ouverture „The Maid of Artois" Balfe.
2. 2e Suite „L'Arlésienne" Bizet.
3. a. Berceuse;
   b. Praeludium Jänefelt.
4. Hongaarsche Rhapsodie No. 2 Fr. Liszt.

9.00—9.45 Concert
door een Octet, gevormd door het Concertgebouw-Strijkkwartet en het Amsterdamsche Strijkkwartet.

Programma:

1. Andante uit het Octet, op. 3 Joh. Svendsen.

2. Octet, op. 20, in Es gr. t. Mendelssohn-Bartholdy.

9.45—10.15 Radio-tooneel.
Opvoering van
„ONBETAALDE REKENINGEN",
blijspel in 1 acte van William C. de Nulle.

10.15—11.00 Vervolg Orkestconcert.

Populair programma.

1. Ouverture „Ein Morgen, ein Mittag, ein Abend in Wien"
2. Die Wachtparade kommt Eilenberg.
3. Potpourri „Die lustige Witwe" Fr. Lehar.
4. Niki-Marsch uit „Ein Walzertraum" Oscar Straus.

11.00—12.00 Gramofoonmuziek.

HUIZEN

1875 M.

(160 Kilocycles.)

K.R.O.

8.30—9.30 Morgenwijding.
door Pastoor L. H. Perquin.

N.C.R.V.

10.20 Kerkdienst
vanuit de Evang. Luth. Kerk (Oude Kerk) te Amsterdam.
Voorganger: Ds. J. F. van Heest, Evang. Luth. Predikant te Amsterdam.
Organist: De heer Jac. Bonset, te Amsterdam.
Soliste: Mej. Greet Elders, alt.

Programma:

1. Orgelspel.
2. Votum.
3. Zingen. Gezang 183 : 1, 2 en 7 (Gezangbundel van het Ned. Luth. Gen.).
4. Lezen: Jesaja 40 : 1-9, 27-31; Rom. 8 : 31-39.
5. Gebed.
6. Zingen: Gezang 212 (Gez. 54 : 5 Herv. Gez.bundel).
7. Eerste gedeelte der predikatie over „Niets zal ons scheiden van de liefde Gods!"
8. Zingen: Gezang 190 : 1 en 3 (Naar Psalm 27 : 1 en 7).
9. Tweede gedeelte der predikatie
10. Solozang: Mijn Jezus is genoeg voor mij
G. H. C. v. Brucken Fock.
11. Dankzegging.
12. Zingen: Gezang 260 : 1 en 7 (Gezang 58 : 6 en 7 Herv. Gezangbundel).
13. Zegen.
14. Orgelspel.

K.R.O.

12.00 Tijdsein.

12.01—12.30 Spreekster:
Mevr. F. Steenberghe-Engeringh, voorzitster van de Int. Unie van de R.K. Vrouwenbonden.
Onderwerp: „De wereldorganisatie van R.K. Vrouwen."

12.20—12.30 Toespraak
tot de luisteraars door den Voorzitter, Pastoor L. H. Perquin.

12.30—1.30 Lunchmuziek
door het K.R.O.-Trio.

Programma:

1. Madrid F. Rotter.
2. Danse Créole Chaminade.
3. Amabilis, Walzer A. Scassola.
4. Salut d'Amour E. Elgar.
5. Rigoletto, Fant., G. Verdi.
6. Czárdás uit de opera „Der Geist des Wojwoden" L. Grossman.
7. Was jeder gesungen hat, Potpourri Gilbert.
8. Blumengeflüster Blon.
9. Malaga J. Sentis.

1.30—2.00 Spreekster:
Mevr. Zwalf over: „Kleine Volken in het groote Rusland".

2.00—2.30 Literair halfuurtje.
Mej. Corry de Rijk met verzen van Guido Gezelle.

2.30—4.00 Middagconcert
door het Muziekkorps van de „Staatsmijn Maurits" te Lutterade.

Programma:

1. La Gazza Ladra, Ouverture, Rossini.
2. Ballet Egyptien in 4 deelen, Luigini.
3. Jupiter et Danae J. Pillevester.
4. Si j'étais Roi, Ouvert., Adam.
5. Ballet Faust in 7 dl. Gounod.
6. Glück Auf, Marsch, Schulpen
In de Pauze gramof.muziek.

4.00—5.00 Ziekenlof uit Bloemendaal

N.C.R.V.

5.00 Kerkdienst
vanuit de Geref. Kerk (Oosterkerk), te 's-Gravenhage-Oost.
Voorganger: Ds. Jac. van Nes Cz., Miss. Dienaar des Woords voor de zending onder de Joden.
Organist: De heer M. W. van der Laan.

Programma:

1. Orgelspel.
2. Votum en Zegengroet.
3. Zingen: Psalm 71 : 14 en 17.
4. Geloofsbelijdenis.
5. Zingen: Psalm 118 : 14 (eerste 4 regels).
6. Schriftlezing: Openbaring 5.
7. Gebed,
8. Voorlezing van den tekst: 1 Corinthe 5 : 7 en 8.
9. Zingen: Psalm 40 : 3 en 4.
10. Eerste gedeelte d. predikatie.
11. Zingen: Psalm 32 : 1.
12. Tweede gedeelte d. predikatie.
13. Dankgebed.
14. Zingen: Psalm 32 : 6.
15. Zegen.
16. Orgelspel.

K.R.O.

7.30—7.55 Spreker: Pater A. J. Winkel, O.P.
Onderwerp: „God heeft aan het menschdom een bovennatuurlijke openbaring geschonken".

7.55—8.00 Voetbaluitslagen
van de R.K. Voetbalfederatie.

8.00 Tijdsein van de K.R.O.-Klok.

8.01—8.05 Voetbaluitslagen
van den K.N.V.B., door het Persbureau Vaz Dias.

8.05—8.10 Intenties
van het Apostolaat des Gebeds.

8.10—11.00 Concert
door de gezamelijke R.K. Kerkzangers te Amsterdam, o.l.v. den heer Anton ter Steege, Willem Herckenrath, heldenbariton. Het K.R.O.-Orkest onder leiding van den heer Joh. Gerritsen. F. Boshart, piano.

Programma:

1. Krönungsmarsch „Der Prophet" Meijerbeer.
2. Ouverture „Sankuntola" Goldmark.

Orkest.

3. a. Paillasse. Prologue R. Leoncavallo.
b. Gebed uit „Faust" Ch. Gounod.
c. Lasciati amar R. Leoncavallo.
W. Herckenrath met Orkest.
4. a. Ave Maria P. v. d. Horst.
b. De Morgen J. Nieland.
R.K. Kerkzangers.
5. Fantasie „Lohengrin" Wagner.
Orkest.
6. a. L'Ultima Canzone Paolo Tosti.
b. Sei mir gegrüst Joh. Strauss
c. Nu heb ic U al gegheven L. F. Brandts-Buys.
W. Herckenrath met pianobegeleiding.
7. Le Cor Hubert Cuypers.
R.K. Kerkzangers.
8. a. Erotic Grieg.
b. Ich liebe dich Grieg.
9. Voorspel tot de 1ste, 2de, 3de en 4de Acte van Carmen Bizet.

Orkest.

10. a. Jonge Liefde Gottfr. Mann.
b. Parted Paolo Tosti.
c. O night of Stars R. G. Thompson.
W. Herckenrath met pianobegeleiding.
11. a. Vlaamsche Kermis J. Nieland.
b. Regina Coeli Tolhuis.
R.K. Kerkzangers.
12. Fantasie „Frederike" Lehar.
13. Dollarprinses Wals Fall.
14. Frühling am Mühlbach Zimmer.
15. Auf einem persischen Markt Ketelbey.

Orkest.

16. Domine Salvum fac A. Giesen.
R.K. Kerkzangers met Orkestbegeleiding.

11.00—11.15 Epiloog
door het Klein Koor onder leiding van den heer Jos. H. Pickkers.
1. Jesu Allerliefste Kind Lod. de Vocht.
2. Gebed.
3. Hoe heeft Uw naam een lieven klank A. Hamers.
4. Zegen.

BAZEL 1010,1 M.

(297 Kilocycles.)

7.50 Tijdsein, weerbericht, sportberichten.
7.53 „Nur ein Tier". van Richard Feldhaus.
8.20—8.50 Concert m.m.v. Julius Bachi, cello. Otto Strauss, piano. Gemengd koor o.l.v. J. Weber.
8.50—9.20 „Martha", opera van Von Flotow, op gramofoonplaten.
9.20—9.35 Sport- en nieuwsberichten. Weerbericht. Tijdsein.
9.35—10.00 Concert door de kapel uit café „Metropole".

BERLIJN 419 M.

(716 Kilocycles.)

5.50 Gymnastiek o.l.v. Artur Holz.
6.20 Uit Hamburg: Concert aan boord van het s.s. „Hamburg" van de Hamburg-Amerika Lijn.

7.20 Voor den landbouwer: Besuch des Wirtschaftsberaters auf einem Bauernhof. Gesprek tusschen de Diplom-Landwirten Deichmann en Tröscher.
7.20 Marktoverzicht.
7.45 Prof. Freckmann: „Neue Erfahrungen in der Feldberegnung".
8.10 Morgenwijding. Klokkenspel van de Garnisonskerk te Potsdam. Morgenlied. Ruf: Wach' auf, wach' auf (volkswijs omstr. 1535). Toonzetting van K. Thomas. Gruss. Dank: Die güldene Sonne bringt Leben, J. G. Ahle, 1671. „Der Herr ist mein getreuer Hirt". Bijbellezing. Psalm 23. Koraalvoorspel en koraal: Jesu, meine Freude, J. S. Bach. Preek door Pfarrer O. Riethmüller. Koraal: In allen meinen Tagen (Str. 1 en 9). (16e eeuw). Vertrauen: Herr, auf dich traue ich, D. Buxtehude, 1637-1707. Hoffnung: Lezing. Zuversicht: Der Herr ist mein getreuer Hirt, B. Helder, 1648. Medewerkenden: Koor, soli en instrumenten der Berliner Kantorei. Leiding: Adolf Strube. Aan het orgel: Walter Drwenski. Spreker: Ernst Wilhelmy. Daarna: Klokgelui van den Dom te Berlijn.
9.25 Weerbericht.
10.20 Gramofoonopnamen van de drie tenoren Enrico Caruso, Benjamino Gigli en Richard Tauber.
11.20 Concert door het Radio-Orkest van Berlijn o.l.v. Bruno Seidler-Winkler. Ouvertures. 1. Dichter und Bauer, Suppé. 2. Le Domino noir, Auber. 3. Norma, Bellini. 4. Symphonie „Le Midi", C-dur: Adagio, Allegro-Adagio, Menuette, Finale (Allegro), Haydn. Suiten en dansen: 5. Gavotte uit „Armida", Gluck. 6. Menuet u. d. Ballet-Suite, Grétry-Mottl. 7. Balletmuziek uit „Gioconda", Ponchielli. 8. Kaukasische Suite: Dans le défilé, Dans l'aoule, Cortège du Sardare, Ippolitov-Iwanov. 9. Waldmeister-Quadrille, Joh. Strauss. 10. Kaiser-Walzer, Joh. Strauss.
1.20 Jeugduurtje. „Der einfältige Michel", een sprookje gespeeld door kinderen van de Rütli-school.
1.50 Piano-recital door Lo Bücheler-Gerfin. 1. Novelette Fis-moll, Schumann. 2. a. Zwei „Lieder ohne Worte", b. Rondo capriccioso Es-dur, Mendelssohn. Daarna: Schubert-Wolf-programma. Mignon-liederen van Goethe: 1. Heiss' mich nicht reden, Franz Schubert. 2. Heiss' mich nicht reden, Hugo Wolf. 3. So lasst mich scheinen, Franz Schubert. 4. So lasst mich scheinen, Hugo Wolf. 5. Nur wer die Sehnsucht kennt, Franz Schubert. 6. Nur wer die Sehnsucht kennt, Hugo Wolf. Tini Debüser, sopraan. Aan den vleugel: Arpad Sándor.
2.50 „Technik und Kunst". Gesprek tusschen Hannes Küper en Eric Reger.
3.20 Concert door de kapel Ferdy Kauffman: 1. Ouverture „Wolgazigeuner", Spialek. 2. Romanze, Grünfeld. 3. Eerste suite in 4 deelen, Ryder. 4. Rheinzauber, wals. Intermezzo, Homann-Webau. 5. Fantasie u. d. lyrische komedie „Die Schwalbe", Puccini. 6. Gigolo, der arme schöne Tanzleutnant, boston, Hemmann. 7. Miky Maus, Carlton. 8. Zigeunerromanze, Debreczin. 9. Puppchens erste Liebe, wals-Intermezzo, Meisel.
4.45 Programma van de Actueele Afdeeling.
5.40 Die Autobiographie: Ernst Trinkler vertelt van zijn leven.
ca. 9.50 Tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten. Daarna: tot 11.50 Dansmuziek door het Ben Berlin-Orkest.

BERN 403,8 M.

(743 Kilocycles.)

7.18 Voetbaluitslagen. Tijdsein. Weerbericht.
7.20—7.50 „Jeanne d'Arc", voordracht door Dr. Georg von Terramare.
7.50—8.40 Orgelbespeling door Otto Schaerer uit de Pransche kerk te Bern.
8.40—9.20 Concert door Kurzaalorkest m.m.v. Ugo Torelli, cello.
9.20—9.35 Sport- en nieuwsberichten. Weerbericht.
9.35—10.05 Concert uit de Kurzaal Schänzli.

BLOEMENDAAL 265 M.

10.00 Godsdienstoefening.
5.00 Godsdienstoefening.

BRESLAU 325 M.

(Gleiwitz 253,4 M.)

(Resp. 923 en 1184 Kilocycles.)

3.30 Concert door het Blinden Salon Orkest o.l.v. Reinhold Barth.
4.50 Internationale voetbalwedstrijd Duitschland—Oostenrijk.
5.35 Concert door het Radio Orkest o.l. van Franz Marszalek.
6.20 Voordracht.
6.50 Voordracht van Emma Badziura en Lina Schaerti.
7.15 Weerbericht.
Daarna: Avondconcert door het Radio Orkest o.l.v. Franz Marszalek.
7.50 Vroolijke avond.
9.20 Avondberichten.
9.50—11.20 Dansmuziek door het Radio Orkest o.l.v. Franz Marszalek.

BRUSSEL 508,5 M.

(590 Kilocycles.)

4.20 Dansmuziek uit „Palais de la danse St. Sauveur", te Brussel, o.l. van Mr. de la Vignette.
5.20 Kinderuurtje o.l.v. Leon Leroy, m.m.v. de clowns Bonzo en Sylvia.
5.50 Gramofoonmuziek.
6.50 Gesproken radiocourant.
7.35 Orgelconcert door Louis Joos.
8.05 Concert door het omroeporkest o.l. van Rene Tellier.
1. Ouverture „De Tooverfluit", Mozart. 2. Concert voor piano en orkest, Beethoven. 3. Liederen. 4. Fantasie uit „Tosca", Puccini. 5. Cavatine du Prince Igor, Borodine. 6. Pas de fleurs, Delibes. 7. Judex, Gounod. 8. Ballet de Coppelia, Delibes.
9.35 Nieuwsberichten.

BUDAPEST 550,5 M.

(545 Kilocycles.)

4.35 Concert door salonorkest Mandits. In de pauze: Sportberichten.
5.35 Vroolijke avond o.l.v. Tibor Hegedüs.
7.35 Sport- en nieuwsberichten.
7.50 Concert door het koor „Palestrina" o.l.v. Artur Bardos.
8.50 Concert door het orkest van het Kon. Hong. Inf. Reg. o.l.v. Richard Fricsay. Daarna: Concert door de Zigeunerkapel Jeno Pertis uit Hotel Britannia.

DAVENTRY 1554,4 M.

(Londen 356.3 M.)

(Resp. 193 en 842 Kilocycles.)

9.10 Dienst in de York Minster, voor Militairen. Muziek, uitgevoerd door het 5e Inniskilling Dragoon Guards. Het 1e Batt. v. d. Northumberland Fuseliers en het 2e Batt. v. d. West Yorkshire Regiment (The Prince of Wales' Own). 1. Pilgrims March, Mendelssohn (Uit de Italiaansche Symphonie). 2. Dramatische Ouverture, Rawlinson. 3. Albumblatt, Wagner.
9.32 Gebed, gevolgd door het binnenkomen van het koor en de geestelijke.
9.35 Speciale dienst. Psalm 46. Jubilate. Zang uit „Israel in Egypte", Händel. Zang: „O God, thou help in ages past". Toespraak van Lord Bisschop van Durham. Zang: „Onward, Christian Soldiers". Fanfare voor trompetten en trommels. (Naylor). Het Volkslied.
10.35 (alleen Dav.) Tijdsein en weerbericht.
2.20 Kerkcantate No. 104, Bach. „Du Hirte Israel". Edward Reach, tenor. Stuart Robertson, bariton. Het Radio Koor. Leslie Woodgate, orgel. Het Radio Orkest. Leider: Stanford Robinson.
3.05 Kerkdienst voor de kinderen.
3.35 Militair Concert door het Radio Militair Orkest o.l.v. B. Walton O'Donnell. Winifred Davis, mezzo-sopraan. Arthur Jordan, tenor. Orkest: 1. Ouverture „Zanetta", Auber.
3.45 Arthur Jordan. Total Eclipse, uit „Samson". 2. Where's you walk, uit „Semele", Händel.
3.52 Orkest: 1. Potpourri uit de muziek van Edvard Grieg, arr. C. Godfrey.
4.15 Winifred Davis: 1. Cradle Song. 2. The Homeward Journey. 3. The Violet. 4. Venevil, Delius.
4.22 Orkest: 1. Suite No. 1, „L'Arlesienne", Bizet.
4.40 Arthur Jordan: 1. Just for Today, Blanche Seaver. 2. Crossing the Bar, Charles Willeby.
4.47 Orkest: 1. Albumblatt, Wagner. 2. le gedeelte, Piano-Sonate, No. 1, Schubert, arr. Gerrard Williams.
5.00 Winifred Davis: 1. Silent Night, Rachmaninov. 2. Ecstasy, Rummel. 3. A Child's Song of Praise, Dunhill. 4. Go from my Window, go. 5. Gathering Daffodils, Somervell.
5.08 Orkest: 1. Spaansche suite „La Feria", Lacome. Los Toros; Serenade; La Reja; Wals La Zarzuela.
5.20—5.35 Bijbellezen.
7.20 Kerkdienst in St. Anne's Church, Upper Kennington Lane, Vauxhall. Openingsgebed. Zang: „Mother of Mercy", Litany. Motet: „Ave Maria, Archadelt. Toespraak van Right Rev. William F. Brown, Bisschop van Pella. Benedictie. Zang: „Soul of my Saviour".
8.05 Liefd. oproep ten bate van „National Council for The Unmarried Mother and her Child" door Rt. Hon. Neville Chamberlain, P.C.P.M.
9.10 Weer- en nieuwsberichten. (alleen Dav.) Scheepsberichten.
8.25 Concert door Mannenkoor, gevormd uit het personeel van de Barclays Bank, o.l.v. Herbert Pierce. Reginald Church, begeleiding. Philip Dore, orgel. 1. Great is Jehovah, voor solo-sopraan, koor en orgel, Schubert, arr. Liszt. May Huxley, sopraan. Wallace Leppard, bariton. 1. Loch Lomond, arr. Vaughan Williams. Koor: 1. The Blue Bird, Stanford, arr. Pierce Philip Dore. 1. Intermezzo. 2. Rhapsodie Catalane, Bonnet. Anne Wood, alt en koor: 1. Shule Agra, arr. H. W. Pierce. Marie Wilson, viool. 1. Preludium en Allegro, Pugnani, arr. Kreisler. 2. Berceuse, Fauré. 3. La Chasse, Cartier, arr. Kreisler. Koor: 1. All through the Night, arr. H. W. Pierce. May Huxley, sopraan. 1. Allelujah, Mozart. Cantate: 1. Landerkennung, voor koor, piano en orgel, Grieg.
9.50 Epiloog. „The Earth is the Lord's".

FRANKFURT 389,6 M.

(770 Kilocycles.)

4.35 Cello-Concert door Eva Heinitz. Erich Itor Kahn, vleugelbegeleiding.
5.20 Dr. Ernst Vatter: „Der Untergang der primitiven Kulturen".
5.50 Uurtje der Frankfurter eZitung.
6.20 Wolfgang Rauch leest eigen werken.
6.40 Sportberichten.
6.50 Kleine Vioolstukken. 1. Ziganlade, Pohl. 2. a. Wals. b. Träumerei, Burmester. c. Menuet, Burmester. 3. Serenade, Künstner. 4. Zigeunerweisen, Sarasate.
7.20 „Song" van F. W. Bischoff. Muziek van Edmund Nick.
9.20 Vroolijk uurtje. Leiding: Carl Struve. Medewerkenden: Käte Mann, Max Mensing, Hans Hanus, het Radio Orkest o.l.v. Gustav Görlich.
10.20 Nieuwsberichten.
10.35—11.50 Dansmuziek door de Alexander Band.

HAMBURG 372,2 M.

(806 Kilocycles.)

6.20 Morgenconcert.
7.35 Tijdsein.
7.40 Weerbericht. Nieuwsberichten.
8.00 „Siedlung und Arbeitsnot".
8.20 Lezing door Mr. Korell.
8.40 Morgenwijding uit de Johanneskerk. Preek door Dr. H. Lange. Kerkkoor o.l.v. F. Wolf.
10.20 „Die Höheren technischen Lehranstalten im Berechtigungswesen" door Prof. Dr. Ziertmann.
10.50 Lezing over Amerika.
11.00 „Amerika als wirkliches und verkanntes Vorbild" door Prof Dr. Fritz Terhalle.
11.35 Gewijde muziek.
12.20 Concert door Omroeporkest.
1.20 Zanguurtje voor kinderen.
1.50 Funkheinzelmann.
2.20 Vanuit Zurich. Voetbalwedstrijd Duitschland—Zwitserland.
4.00 Strijkorkest door het Omroeporkest o.l.v. Hans Döring. 1. Tonbilder, Karl Reinecke. 2. Holbergsuite Op. 40, Grieg.
5.00 Koorgezang door mannenkoor der „Neuen Konzertgemeinschaft" o.l.v. Paul Wittmaack.
5.20 „Erinnerungen eines Weltkorrespondenten", Philipp Berges.
5.50 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Arthur Armand. 1. Ouverture „Gärtnerin aus Liebe", Mozart. 2. Frauen, Liebe und Leben, v. Blon. 3. Fantasie uit „Frühlingsluft", Strauss. 4. Liebesglocken, Bilhout. 5. Fantasie uit „Das Spiel um die Liebe", Gilbert. 6. Wenn aus tausend Blütenkelchen, v. Blon. 7. Einzug der Frühlingsblumen, Kockert.
6.50 „Aus dem Trainingsbetrieb der Hamburg Rudervereine", Gustav H. Hess.
7.00 Sportberichten.
7.15 Weerbericht.
7.20 „Die Rose von Stambul", operette in drie bedrijven van Leo Fall.
9.35 Actueele causerie. Weerbericht. Nieuwsberichten.
10.05 Dansmuziek.

KALUNDBORG 1153,8 M.

(Kopenhagen 281,2 M.)

(Resp. 260 en 1067 Kilocycles.)

9.20 Kerkdienst.
10.50 Weerbericht.
11.05 Persberichten.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
11.20—12.20 Concert door het Carl Rydahls Instrumentale ensemble.
1.20 Kerkdienst uit de „Garnisonskerk"
2.50—4.50 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Launy Grondahl. 1. Ouverture „Semiramis", Rossini. 2. Militaire-wals, Waldteufel. 3. Serenade, Meinig. 4. Fragment uit de operette „Pariser Leben". 5. Thema met variaties voor strijkinstrumenten, Andersen. 6. Marsch, W. Dahl. Declamatie. 7. Marsch, F. Nahnsen. 8. Wien, du Stadt meiner Träume", R. Sieczynski. 9. Fragment uit „Undine", A. Lortzing. 10. Concert voor strijkinstrumenten en piano, Ludolf Nielsen. 11. Pestherwals, J. Lanner. 12. Radetzkymarsch, Joh. Strauss.
4.50—5.20 Uitzending voor kinderen.
5.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
6.10 Weerbericht.
6.20 Persberichten.
6.35 Tijdsein.
6.36 Sportberichten.
6.50—7.20 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.20—7.55 Deensche muziek voor strijkorkest door het Omroeporkest Emil Reesen.
7.55—8.55 „Baandet", hoorspel in 1 bedrijf van August Strindberg.
8.55—10.50 Noorsche muziek door het Omroeporkest o.l.v. Emil Reesen, m.m.v. Robert Dahl, concertzanger, Folmer Jensen, piano. 1. Noorsche Rhapsodie, Joh. S. Svendsen. 2. Muziek uit Ibsens „Peer Gynt", Grieg. 3. Marsch, Halvorsen. 4. Eros, Grieg. 5. Der skreg en Fugl, Chr. Sinding. 6. „Der hjolar eit viv", Lammers. 7. Ti stille I Fugle, Per Reidarson. 8. Eg gjeng i den doggfine morgon, Ulfrstad. 9. Suite ancienne, Joh. Halvorsen. 10. Noorsche volksmelodieën voor strijkinstrumenten, Joh. Halvorsen. 11. Rondo infinito, Sinding.
10.05—11.50 Dansmuziek door het orkest uit het „Palace Hotel" o.l.v. Teddy Petersen.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

KONINGSBERGEN 276,5 M.

Dantzig 453,2 M.)

(Resp. 1085 en 662 Kilocycles.)

6.30 „Musik im Tonfilm" door Dr. Edwin Brady.
7.20 Sport- en nieuwsberichten.
7.35 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Erich Seidler.
9.35 Pers- en sportberichten.
9.50—11.20 Gramofoonmuziek.

LANGENBERG 472,4 M.

(Münster 233,8 M.; Aken 453,1 M.; Keulen 227,4 M.)

Resp. 635, 1283. 662, 1319 Kilocycles.

6.20—6.50 Gramofoonmuziek.
6.50—7.50 Concert uit Bad Neuenahr. Het Kurorkest o.l.v. Oskar Jüttner.
7.50—8.15 Esperanto voor beginners.
8.20—9.20 Morgenwijding.
10.50—11.50 Concert m.m.v. Lore Kornell, sopraan. Felix Günther, voordracht en pianobegeleiding.
11.50—12.15 Fransche journalisten.
12.20—1.50 Concert o.l.v. Eysoldt. 1. Sporthelden, marsch. Mannfred. 2. Barcarole, wals, Waldteufel. 3. Ouverture Loreley, Wallace. 4. Melodieën uit „Tannhauser", Wagner. 5. Ich denk daran. b. Erinnerung, Drdla. 6. Norwegische rhapsodie, Svendsen. 7. a. Vergissmeinnicht, Macbeth. b. Prairie-Lilie, Mills. 8. Potpourri uit „Das Land des Lächelns, Lehár.
1.50—2.10 Voor de vrouw.
2.10—2.25 Lezing door Dr. A. van Nüss.
2.25—2.45 Vaardigheidsproeven voor stenografie.
2.45—3.05 „Die Vorbereitung der Bienenvölker für die Schwarmzeit." Dr. Janson.
3.05—3.30 „Musikalische Arbeitsgemeinschaft". Prof. Dr. Hermann Unger.
3.30—3.50 „Als Einkaufer auf dem Balkan", Cavrilo Ovarescu.
3.50—4.50 Concert.
4.50—5.35 Vanuit het Stadion te Keulen. Voetbalwedstrijd Duitschland—Oostenrijk.
5.35—6.25 „Dr. Doilttles Abenteuer". Hoorspel, bewerkt door Hermann Kasack, naar een boek van Hugh Lofting. Regie Kandner.
6.50—7.10 „Der Raum der Kultur.
7.10 Sportberichten.
7.25 „Tiefland", opera in twee bedrijven en een voorspel van Eugen d'Albert. Muzikale leiding Richard Hillenbrand. Regie Karl Siebold. Koor o.l.v. Dr. Paul Strüwer. Daarna: Nieuws- en Sportberichten. Daarna: tot 11.20 dansmuziek door het omroeporkest o.l.v. Kühn.

LEIPZIG 259,3 M.

(Dresden 318,8 M.)

(Resp. 1157 en 941 Kilocycles.)

4.20 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Wilhelm Rettich.
6.05 Geh. Rat Prof. Dr. Georg Steindorff: „Das erwachene Agypten".
6.35 Gramofoonplatenconcert.
7.35 Arno Nadel leest eigen werken.
8.05 Solistenconcert door Oskar Letzner, zang. Hans Bassermann, viool. Rudolf Macudzinski, piano. Daarna: Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten, sportberichten. Vervolgens: tot 11.50 Dansmuziek, uitgezonden door Berlijn.

LEUVEN 339 M.

Kath. Vlaamsche Radio-Omroep.

10.35 Guido Gezelle-Hulde te Brugge. Academische zitting in de Gothische zaal van het stadhuis. Zullen er het woord voeren: Prof. Aug. Vermeylen, senator, namens de Vlaamsche letterkundigen; de heer Grégoire Le Roy, namens de Fransch-Belgische letterkundigen; de heer C. M. van den Heever, namens Zuid-Afrika; de E.H.M. Janssen, Hoofdopsteller van De Torrewachter, van Grevelingen, namens Fransch-Vlaanderen en de Z.E.P. Prof. Dr. J. van Ginneken, namens Noord-Nederland.
2.20 Onthulling van het standbeeld van Guido Gezelle in tegenwoordigheid van Z.M. den Koning. Gelegenheidstoespraken door den Z.E.H. Kan. A. Boon, hoogleeraar te Leuven, den heer V. van Hoestenberghe, senator, burgemeester van Brugge en den vertegenwoordiger der Regeering.
7.35 Concert. 1. Openingsstuk uit „De Boheemster", Balfe.é 2. Fantazie op „Guillaume Tell", Rossini. 3. Poppjesdans, De Taye. 4. Wals uit „De Lustige Weduwe", Lehar. 5. Vlinderjacht, Keler Bela. Praatje door den heer J. Platteau: Het Yzermonument. 6. Zomerfeest, Siede. 7. Letterkundige prijskamp. 8. Enkele gramofoonplaten.

LONDON REGIONAL (Brookmans Park) 356,3 M.

(842 Kilocycles.)

2.50 Populair Klassiek Concert. Zie Midland Regional.
4.20—4.50 Dr. E. S. Waterhouse, D.D.: „The Mystery and Mastery of Mind-Psychology and Ourselves".
7.20 Kerkdienst in de Studio. Zang: „O God of Bethel". Danken. Gebed. Magnificat. Lezen. 1 Samuel III. Zang: „Hush'd was the Evening Hymn". Toespraak door Rev. Thomas Nightingale. Zang: „I think when I read". Gebed. Zegen.
8.05 Liefd. oproep, ten bate van „The National Council for the Unmarried Mother and her Child" door Neville Chamberlain.
8.10 Weer- en nieuwsberichten.
8.25 Concert door het Radio Strijkorkest o.l.v. John Ansell. Betty Bannerman, alt. Orkest: 1. Sinfonietta, Gustav Jensen. 2. Valse Noble, Vash Laub.
8.50 Betty Bannerman: 1. Grievous and Cruel, Monteverdi, arr. J. A. Weshup. 2. Lasciatemi, morire, Monteverdi. 3. Have you seen but a white Lily grow?, Anon, arr. Peter Warlock. 4. It was a Lover and his Lass, Morley, arr. Peter Warlock.
9.00 Orkest: 1. Nocturne, Dvorak. 2. Scenes uit de Schotsche Hooglanden, Bantock.
9.20 Betty Bannerman: 1. Gebet. 2. Anakreon's Grab. 3. Der Musikant. 4. Fussreise, Wolf.
9.30 Orkest: 1. Toccata, Marcello, arr. Esposito. 2. Serenata, Esposito. 3. Intermezzo, Lacome. 4. Polonaise en Finale, Serenade Opus 12, Victor Herbert.
9.50 Epiloog.

MIDLAND REGIONAL 479.2 M.

(626 Kilocycles.)

2.50 Concert door het Versterkte Radio Orkest o.l.v. Joseph Lewis. Frank Cantell, viool. Treíor Jones, tenor. Orkest: Ouverture „Russian und Ludmilla", Glinka. Frank Cantell en orkest: Vioolconcert in G (K.V. 216), Mozart. Allegro, Adagio, Rondo, Allegro.

3.25 Trefor Jones en orkest: Aria „All hail, thou Dwelling pure and holy" uit „Faust", Gounod. Orkest Symphonie No. 8 in B-moll (De Onvoltooide), Schubert. Allegro moderato, Andante con moto.
3.55 Trefor Jones: 1. Sea Rapture, Eric Coates. 2. When Rooks fly homeward, Alec Rowley. 3. God breaketh the Battle, Parry. Orkest: Suite „Feuermusik", Händel-Harty.
4.20—4.50 Zie London Regional.
7.10 Kerkdienst o.l.v. Right Rev. The Lord Bishop of Southwell. Uitgez. vanuit de St. Mary's Church, Nottingham. Volgorde van den dienst. Gebed.Gezang: „God of Mercy, God of Grace". Lezen: Jesaija XXXV. Psalm 23. Preek. Gezang: „With a voice of singing declare ye this", Martin Shaw. Gebed. Gezang: „The King of Love my Shepherd is". Zegen.
8.05 Zie Londen en Daventry.
8.10 Weerbericht en nieuwsberichten.
8.20 Nieuwsberichten.
8.25 Concert door het Politie Muziekkorps van Birmingham o.l.v. Richard Wassell. Mary Pollock, sopraan. Dorothy Daniels, piano. Orkest: 1. Marsch „5 GB", Dallaway. 2. Ouverture „Die Felsenmühle", Reissiger. Dorothy Daniels: 1. Fireflies, Frank Bridge. 2. Short Waltz, Poulshnoff. 3. Jeux d'Eau, Ravel.
8.50 Orkest: „Carmen"-Suite, Bizet-Godfrey. Mary Pollock: 1. Daffodils, Cyril Scott. 2. Columbine's Garden, Besly. 3. A Birthday, Woodman. Orkest: Cornet-solo: „I heard you singing", Eric Coates. Dorothy Daniels: Hongaarsche Rhapsodie No. 12, Liszt.
9.20 Orkest: Selectie „H.M.S. Pinafore", Sullivan-Godfrey. Mary Pollock: a. Sylvan. b. A Little Love Serenade. c. Love, I have won you, Landon Ronald. Orkest: Wals „An der schönen blauen Donau", Johann Strauss.
9.50 Epiloog. „The Eternal Home".

MILAAN 500,8 M.
(599 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Weerbericht.
7.30 Nieuwsberichten.
7.40 Filmnieuws.
7.50 Tijdsein.
7.50 „Si", operette in 3 bedrijven van Mascagni.
10.50—11.20 Heruitzending concert.

MOTALA 1348,3 M.
(Stockholm 435,4 M.; Göteborg 321,9 M.)
(Resp. 222,5, 689, 932 Kilocycles.)

10.20 Godsdienstoefening.
12.05 Weerbericht.
2.20 Gramofoonplatenconcert.
3.20 Concert door koor.
3.50 Liederen bij de luit door Albin Lindahl. Tore Lindvall, recitaties.
4.20 Kinderuurtje.
5.20 Avondgodsdienstoefening.
6.35 „Professor Bernhardi", comedie in 5 acten van Arthur Schnitzler.
8.20 Zweedsche melodieën en dansen voor viool en viola.
9.00—10.20 Orkestconcert. 1. Suite uit de muziek „Aladdin" van Oehlenschläger. 2. Faut-Fantasie, Ch. Gounod. 3. a. Romance, MacDowell. b. Legenden, Chr. Sinding. 4. Einige Shakespearebilder, Leif Bratt. 5. Wals uit „Der Rosenkavalier", Richard Strauss. 6. Hongaarsche Scenen, J. Massenet.

MÜNCHEN 532,9 M.
(Kaiserslautern 269,8 M.; Neurenberg 238,9 M.
(Resp. 563, 1112, 1256 Kilocycles.)

4.05 Namiddagconcert door het Radio Trio. Julius Schweizer, bariton. R. Staab, vleugel.
6.00 Vocaal concert door Martha Mayerhans, mezzo-sopraan. Rich. Staab, vleugel.
6.45 Weerbericht en sportbericht.
6.50 Dr. Carl Hagemann: „Eindrücke von einer Orientreise."
7.20 Concert door de Turn-Zangersbond uit München.
8.20 Concert door het klein Orkest Hermann Ludwig.
9.40 Avondberichten.
10.05—11.20 Concert- en Dansmuziek door de Kapel Hugo Meickert.

OSLO 493,4 M.
(60 K.W. 608 Kilocycles.)

6.30 Weerbericht.
6.50 Voordracht over Hygiene.
7.20 Tijdsein. Daarna: Uitzending van Nidaris e.a.
7.55 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.10 Actueele causerie.
Daarna: Concert door het Radio Orkest o.l.v. Hugo Kramm. 1. Ouverture „Marinarella", Fucik. 2. Selectie uit de werken van C. M. von Weber, Urbach. 3. Danse des marins, Ebenot. 4. La lune magique, Humphries. 5. Serenade „Les millions de Harlequin", Drigo. 6. Trolltog, Edv. Grieg. 7. Selectie „Rosamunde", Schubert.
10.20—11.20 Dansmuziek van Gramofoonplaten.

PARIJS (Radio) 1724,1 M.
(174 Kilocycles.)

7.20 Persberichten.
7.50 Gymnastiekles.
11.20 Preek door Rev. Père Dieux. „L'ordre divin dans L'Homme".
Daarna: „Le Debrouillement Pascallen".
11.50 Gewijde muziek.
12.05 Persberichten.
12.20 Gramofoonmuziek.
1.20 Gramofoonmuziek.
3.50 Gramofoonmuziek.
4.50 Landbouwberichten. Koersen.
5.20 Fragmenten uit de operette „Ciboulette" van Andre Messager m. m.v. Andrée Vavon.
5.50 Dansmuziek.
6.35 Nieuwsberichten.
6.50 „Un drole de Professeur" van A. Grozieres, door Bilboquet, Zecca, Brinchetaye en Helene Carl.
7.20 Een halfuurtje georganiseerd door Galeries Barbes.
7.50 Sportberichten.
8.05 Concert m.m.v. Lina Tyber en Jean Lumiere, orkest o.l.v. Maurice Andre.
8.35 Persberichten.
9.20 Concert uit „Grosvenor House Hotel".

PRAAG 482,2 M.
(617 Kilocycles.)

4.50 Voor de arbeiders.
5.20 Voor de Duitsche luisteraars.
5.25 Voor de Duitsche luisteraars.
6.20 Herinneringen uit het oude Praag.
6.50—9.20 Uitzending van de operette „De drie Musketiers."
9.20 Tijdsein. Nieuwsberichten. Sportberichten.
9.35 Concert uit restaurant Weinberge.
10.20 Tijdsein.

ROME 441,2 M.
(680 Kilocycles.)

4.50—6.20 Vocaal- en instrumentaalconcert door het Omroeporkest m.m.v. solisten.
7.35—8.20 Tijdsein. Sport- en nieuwsberichten.
8.20 „La Fanciulla del West", opera van Puccini. Daarna: Concert door het Omroeporkest. Daarna: Causerie.

STUTTGART 360,1 M.
(833 Kilocycles.)

5.20 Lezing door Dr. C. F. W. Behl.
5.50 Sportberichten.
6.05 Ernst Rutra leest uit eigen werken.
6.35 Vioolconcert door Fritz Künstner. Artur Haagen, piano. 1. Faustfantasie, Sarasate. 2. Ziganiade, Rob. Pohl. 3. a. Wals. b. Droomerij. 3. Menuet, Burmester. 4. Serenade, Künstner. 5. Zigeunerwijsjes, Sarasate.
9.20 Vroolijke avond o.l.v. Carl Struve m.m.v. Käte Mann, Max Mensing, Hans Hanus. Het Omroeporkest o.l.v. Gustav Görlich.
10.20 Nieuwsberichten. Sportberichten.
10.35—11.50 Dansmuziek door de kapel Alexander uit Kurhaus Baden-Baden.

TURIJN 273,2 M.
(1094 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20—7.30 Weerbericht.
7.40 Filmnieuws.
7.50 Tijdsein.
7.50 „De Klokken van Corneville", operette in 3 bedrijven.
10.50 Nieuwsberichten.
11.20 Heruitzending concert.

WARSCHAU 1411,8 M.
(581 Kilocycles.)

4.50 Concert o.l.v. Al Sielski.
6.10 Diversen.
6.25 Nieuws- en landbouwberichten.
6.55—7.00 Gramofoonplaten.
7.00 Voorlezing door H. Wiewiorska.
7.15 Tijdsein.
7.20 Vioolconcert door Etienne Frunkel.
8.05 Een kwartiertje literatuur.
8.20 Populair concert.
9.05 Heruitzending uit Wilna.
9.35 Weerbericht. Politie- en sportberichten.
9.45 „Dernière Vague", door J. Piotorwski.
10.05 Persberichten.
10.20—11.20 Dansmuziek.

WEENEN 516,4 M.
(212,5 Kilocycles.)

5.20 Alexander Villers: „Uit de brieven van een onbekende".
6.10 Pianoconcert door Prof. Paul Emerich. Werken van Joh. Seb Bach.
6.45 Concert door het Gottesmannokwartet. Strijkkwartet Op. 121, F-mllo, Max Reger.
7.20 Tijdsein. Sportberichten.
7.25 Voorlezing Ferdinand Maierhofer.
8.00 „Frühere Verhältnisse", spel met zang van Johann Nestroy. Regie: Victor Kutschera.
8.35 Concert m.m.v. Hans Duhan, zanger. Prof. Erich Meller, piano.
9.30 Concert door het orkest Adolf Pauscher, m.m.v. Ernst Davis.

ZEESEN 1634,9 M.
(Königswusterhausen)
(183,5 Kilocycles.)

5.50—10.20 Zie Berlijn.
10.20—10.50 Stadtartz Dr. Heinrich Franzmeyer: Ouderuurtje. Schülerwanderungen ein Wort an die Eltern.
11.20—5.50 Zie Berlijn.
5.50—6.20 Karl Förster: Das Gesicht des Gartens im Mai.
6.20—6.50 Julius Bab: Von führenden Geistern in der modernen Literatur I.: Shaw und Galsworthy.
6.50—7.20 Uit Hamburg: „De Roos van Stamboel", operette in 3 bedrijven van Julius Brammer en Alfred Grünwald. Muziek van Leo Fall. Muzikale leiding: Adolf Secker. Regie: Herman Beyer. Het Norag-Orkest.
Daarna: Zie Berlijn.

ZENDTIJDEN PHOHI-ZENDER.	
5 Mei	13.20 uur—15.20 uur.
7 Mei	13.20 uur—15.20 uur.
8 Mei	13.20 uur—15.20 uur.
9 Mei	13.20 uur—15.20 uur.
10 Mei	13.20 uur—15.20 uur.

MAANDAG 5 MEI

LIGDA
CIGARETTEN

HILVERSUM

Vóór 6 uur 298 M. - Na 6 uur 1071.4 M.

(Resp. 1004 en 280 Kilocycles.)

A.V.R.O.

10.00 Tijdsein.

10.00—10.15 Morgenwijding.

12.00—2.00 Middagmuziek
door het A.V.R.O.-Kwintet.

Programma:

1. Unter dem Siegesbanner von Blon.
2. Goldregen, wals Waldteufel.
3. Goldkäferchens Brautwerbung Armandola.
4. Walspotpourri Weber.
5. Fest der Zwerge Noack.
6. Fragmenten uit de operette „Das Pensionat" Suppé.
7. Hab' heut' die Sternlein am Himmel gezählt Gilbert.
8. Romanza andaluza Sarasate.
9. Du liebst mich Gilbert.
10. Das geht vorüber Stock.
11. Komm lasz uns träumen Klupsch.
12. Strauss-Marsch Mezzacapo.

2.00—2.45 Wenken kookkunst
door P. J. Kers.

2.45—4.30 Illustratieve filmmuziek
uit het Rembrandt-Theater te Amsterdam, o.l.v. David Hartoghs. Gustav Weihs, orgel.

5.00—6.00 Kinderuurtje.

6.00 Tijdsein.

6.01—6.45 Gramofoonmuziek.

6.30 Koersen Vaz Dias.

6.45—7.15 Boekenhalfuurtje.
Spreker: C. J. E. Dinaux, over: „Thomas Mann, de Nobelprijswinnaar 1929 voor literatuur."

7.15—7.45 Cursus Engelsch
voor beginners door Fred Fry.

7.45—8.00 Gramofoonmuziek.

8.00 Tijdsein.

8.01—9.45 Radio-Tooneel.
Opvoering van
„DE TOCHT IN DE WERELDRUIMTE"
(Een reis per raketvliegtuig om de maan).
Een luisterspel in 4 klankbeelden van Carl Behr.

9.45—11.00 Concert
door het Omroep-Orkest onder leiding van Nico Treep.

Programma:

1. Ouverture „Mignon" Thomas.
2. Chant sans paroles Tschaikowsky.

10.00 Persberichten Vaz Dias.

Voortzeting concert.
3. Tout Paris, wals Waldteufel.
4. Jota et Tripoli Lacome.
5. Von Bühne zu Bühne, potp Fetras.
6. In a chinse Temple-garden Ketelbey.
7. Achtung, Achtung! Wir senden Tanzmusik, potp. Dostal.

11.00—12.00 Gramofoonmuziek.

12.00 Sluiting.

HUIZEN

1875 M.

(160 Kilocycles.)

N.C.R.V.

8.15 Tijdsein.

8.15—9.30 Morgenconcert.

10.30 Tijdsein.

10.30—11.00 Korte Ziekendienst,
te leiden door Ds. J. A. Hoeksema, Ned. Herv. Pred. te Hilversum.

11.00—11.30 Lezen
van Chr. lectuur, door Mej. J. C. M. Doyen, te Hilversum.

12.00—12.15 Politieberichten.

12.30 Tijdsein.

12.30—1.45 6e Orgelconcert,
vanuit de Herst. Ev. Luth. Kerk aan den Kloveniersburgwal te Amsterdam, door den orgelist dier kerk, den heer Jan Zwart.

Programma:

1. Toccata in F, J. Grison.
2. Pastorale C. Franck.
3. Praeludium und Fuga über den Namen Bach, Fr. Liszt.
4. Concerto (Es-dur), in twee deelen, J. S. Bach.
5. 3 Choralvorspiele, J. S. Bach.
   a. Liebster Jesu, wir sind hier.
   b. Wachet auf ruft uns die Stimme.
   c. Allein Gott in der Höh sei Ehr.
6. Toccata in F-dur, J. S. Bach.
7. Finale alle Marcia, J. Zwart.

2.00 Tijdsein.

2.00—2.35 Gramofoonplaten.

2.35—3.15 Causerie
over: „De kamerplanten in deze maand", door den heer A. J. Herwig, te Bussum.

3.15—3.45 Cursus Knippen
en Stofversieren, te geven door het Instituut E.N.S.A.I.D.

4.00 Tijdsein.

4.00—5.00 Ziekenuurtje,
te leiden door Ds. G. R. Kuyper, Geref. Predikant te Rotterdam, (Kralingen). Muzikale medew. verleenen: Mej. C. de Jager, te Hilversum, zang; de heer C. v. Drieënhuizen, te Hilversum, kerkorgel.

Programma:

1. Zingen: Bij U schuil ik, H. Franken.
2. Zingen: Psalm 95 : 1 en 4.
3. Gebed.
4. Lezen: Ezecheël 34 : 11—16.
5. Eerste gedeelte der toespraak over: Johanes 10 : 27 en 28.
6. Zingen: Psalm 31 : 15.
7. Tweede gedeelte der toespr.
8. Gebed.
9. Zingen: Psalm 89 : 8.

5.00 Tijdsein.

5.00—6.30 Concert,
te geven door de heeren: Wouter Tump, viool; René Hendriks, cello; André Rodenhuis, piano.

Programma:

1. Trio opus 1, no.1, L. v. Beethoven.
   a. Allegro; b. Adagio Cantabile; c. Scherzo: Allegro assai; d. Finale: Presto.
2. Sonate opus 69, A-majeur, L. v. Beethoven.
   a. Allegro ma non tanto; b. Scherzo; Allegro molto; c. Adagio Cantabile; Allegro vivace.
   cello en piano.
3. Sonate opus 24, L. v. Beethoven.
   a. Allegro; b. Adagio molto espressivo; c. Scherzo: Allegro molto; d. Rondo: Allegro ma non tanto.
   viool en piano.

6.30—7.00 Gramofoonplaten.

7.00 Tijdsein.

7.00—7.45 Uurtje voor de Rijpere Jeugd.
Spreker: Dr. K. J. Brouwer, Zendingsdirector te Oegstgeest. Onderwerp: Jeugd en Zending.

7.45—8.00 Politieberichten.

8.00 Tijdsein.

8.00—8.30 Bestuursmededeelingen
door den voorzitter der N.C.R.V., Mr. A. v. d. Deure, te Bennekom.

8.30—8.50 Eerste gedeelte van het Concert,
te geven door: Mevr. Ina Mulder—Belser, alt-mezzo; Mej. Lucie van 't Erve, viool; den heer J. H. E. Wittpen, fluit; den heer Piet Halsema, orgel en piano.

Bach-programma.

1. Koraalvoorspelen.
   a. Wachet auf, ruft uns die Stimme.
   b. Nun komm' der Heiden Heiland.
   Orgelsoli.
2. „Ich will nach dem Himmel zu", Aria uit Cantate no. 146. Alt, viool en piano

8.50—9.10 Rede
van den heer J. Schipper, te Amsterdam, lid van het Algemeen Bestuur van het Chr. Nat. Vakverbond en Secr. van den Nederl. Christ. Grafischen Bond. Onderwerp: „Christelijke Vakbeweging en Misverstanden."

9.10—9.20 Vervolg Concert.

3. Gedeelten uit de H-moll Suite.
   Fluit en piano.

9.20—9.40 De heer J. Schipper
vervolgt zijn rede.

9.40—10.00 Vervolg concert.

4. „Domine Deus", Aria in G-moll. (Alt-solo).
5. Aria op de G-snaar, Viool en piano.

6. „Ach, unaussprechlich ist die Not". Aria uit Cantate no. 116 Alt, fluit en piano.

10.00—10.10 Persberichten van het Persbureau Vaz Dias.

10.10—10.40 Een half uur bezoek van den Radio-dokter.

10.40—11.00 Vervolg concert.

7. Adagio uit de G-moll Solo-Sonate. (Vioolsolo).
8. „Mein gläubiges Herze", Aria uit de Pfingstkantate, (Altsolo).
9. Sonate in G-dur (Largo, Vivace, Adagio). Viool, fluit en piano.

Rotterd. Seintoestellen Fabriek
Groene Hilledijk 296 — Telefoon 53865
RADIO GRAMOFOONVERSTERKERS voor alle doeleinden
HUISTELEFOONS - RADIOCENTRALES
Het best gesorteerde adres voor den zelfbouwer
Philips - Lissen - Pilot - Sinus - Sarcos - Loewe - Lewcos, enz.

BAZEL 1010,1 M.
(297 Kilocycles.)

7.35—10.05 Zie Bern.
9.20 Nieuwsberichten. Weerbericht. Tijdsein.

BERLIJN 419 M.
(716 Kilocycles.)

3.50 Concert op 2 vleugels. Julius Bürger en Walter Kaempfer. 1. Sonate Es-dur, Op. 7: Allegro molto e con brio, Largo, Allegro. Rondo (Poco Allegretto), L. van Beethoven. 2. a. An den Tod, Hebbel. b. Schöne Agnete, Miegel. c. Ich und du, Hebbel. d. Nachtwandler, Falke. (Arnold Ebel). Prof. Albert Fischer, bas. Aan den vleugel: De componist. 3. a. Hommage à Händel, Ignaz Moscheles. b. Doppelfuge, Julius Bürger.
8.50 ca. Tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten. Daarna: tot 11.50 Dansmuziek door de kapel Otto Kermbach.

BERN 403,8 M.
(743 Kilocycles.)

7.18 Tijdsein. Weerbericht.
7.20—7.35 Actueele causerie.
7.35—10.05 „Die weisse Dame", opera in 3 bedrijven van André Boieldieu. Muzikale leiding: Ernst Hohlfeld. Na de tweede acte: Nieuwsberichten. Weerbericht.

DE BILT (K.N.M.I.) 1470 M.
(204 Kilocyclus.)

10.50 Weerbericht.
11.50 Weerbericht.
12.55 Weerbericht.
20.00 Weerbericht.

BRESLAU 325 M.
(Gleiwitz 253,4 M.)
(Resp. 923 en 1184 Kilocycles.)

3.50 Gramofoonplaten.
6.25 Vroolijke avond. Leiding: Franz Marszalek. Yvonne Hermann, zang. Erwin Poplewski, vleugel.
7.20 „Prohibition", samengesteld uit de werken van Bert Brecht, John Dos Passos, Johann Wilhelm, Ludwig Gleim, Langston Hughes, Litai-pe, Jack London e.a.
8.20 Moderne muziek o.l.v. Alfred Szendrei.
9.20 Avondberichten.
9.45 Beantwoording van Radio-technische vragen.

BRUSSEL 508,5 M.
(590 Kilocycles.)

4.20 Dansmuziek uit de tearoom „Armenonville", o.l.v. Mr. Van Baelen.
5.20 Causerie door Mr. Laroche.
5.35 Legenden. Causerie door G. Ramaekers.
5.50 Concert door het omroeptrio.
6.20 Gramofoonmuziek.
6.50 Radiocourant.
7.35 Gramofoonmuziek.
7.50 Concert o.l.v. Désiré Defauw. Werken van Beethoven. 1. Ouverture Coriolan. 2. Concert voor viool. 3. Zevende symphonie.
8.20 Actualiteiten.
9.35 Nieuwsberichten.

BUDAPEST 550,5 M.
(545 Kilocycles.)

4.50 Concert door het Russisch Balalaika-orkest Eugen Stepat.
5.50 Duitsche les.
6.20 Concert door de Zigeunerkapel Inre Magyari.
7.0 Radioberichten.
7.35 Concert door het orkest van de Kon. Hong. Opera o.l.v. Otto Berg m.m.v. het Koor van de opera. Vilma Tihanyi en Janos Halmos.

DAVENTRY 1554,4 M.
(Londen 356,3 M.)
(Resp. 193 en 842 Kilocycles.)

9.35 Morgenwijding.
9.50 Tijdsein en weerbericht.
10.05 Miss J. W. Strang: „Buttermaking".
10.20—10.50 Baird Televisie.
11.20 Orgelconcert in Southwark Cathedraal.
12.35 Concert door het Nationaal Wales Orkest o.l.v. Reginald Redman. 1. Ouverture „De vroolijke vrouwtjes van Windsor", Nicolai. 2. On hearing the first Cuckoo in Spring, Delius. Siegfried Idylle, Wagner. Rhapsodie dans „The Bamboula", Coleridge-Taylor.
1.20 Uitzending voor scholen.
1.40 Intermezzo.
1.50 Uitzending voor scholen.
2.20 Intermezzo.
2.25 Miss Rhoda Power: „Stories for Younger Pupills II, The Old Man who Made Withered Trees to Blossom".
2.40 Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
3.35 Licht Concert door het Grosvenor House Orkest o.l.v. Joseph Meeus.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Actueele causerie.
5.35 Tijdsein, weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 De grondslagen der Muziek. Pianomuziek van Mendelssohn, gespeeld door Maurice Cole.
6.20—6.40 Miss V. Sackville-West: „Nieuwe Novellen".
6.45 Spaansche causerie door Don Juan Mascaro.
7.05 Vaudeville. Yvette Darnac: Fransche liedjes. De Bayan Zangers: Russische liederen. Mario de Pietro: Italiaansche liederen. Greta Keller: Duitsche liedjes. Wish Wynne: Engelsche liedjes. Stuart Ross en Joe Sargent: Amerikaansche liederen.
8.20 Weer- en nieuwsberichten. Plaatselijk nieuws. (alleen Dav.) Scheepsberichten.
8.45 Sir Henry Newbolt, C.H. „T. E. Brown".
9.00 Orkestconcert door het Radio Orkest o.l.v. Stanford Robinson. Franklyn Kelsey, bas. Orkest: 1. Ouverture „De Kaliph van Bagdad", Boieldieu. Franklyn Kelsey en orkest: 1. Aria „Non piu andrai", Mozart. Orkest: 1. Entr'actes en balletmuziek uit „Rosamunde", Schubert.
9.35 Franklyn Kelsey: 1. Il etait une fois, Murray Davey. 2. Birds, Charles Wood. 3. Heliopolis, Schubert. Orkest: Masques et Bergamasque, Fauré.
10.00 Voorlezing.
10.20 (alleen Dav.) Dansmuziek door de Piccadilly Players o.l.v. Sid Bright. Het Piccadilly Grill Orkest o.l.v. Jerry Hoey.
10.35—11.20 Jack Harris' Grosvenor House Band van Grosvenor House.

FRANKFURT 389,6 M.
(770 Kilocycles.)

3.20—5.05 Concert door het Stedelijk Kurorkest o.l.v. Hermann Irmer.
5.55 Wolfgang Weyrauch: „Saarland III".
6.25 Engelsche conversatie-les.
6.50 H. Ch. Kaergel leest eigen werken.
7.20 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Reinhold Merten. Alexander Nosalewicz, zang.
9.20 Wilhelm Speyer leest uit den roman: „Kampf der Tertia".
9.50 Nieuwsberichten.
10.10 Jazz op twee piano's door Paul Schramm en F. Soetermeer.

HAMBURG 372,2 M.
(806 Kilocycles.)

10.20 Voordracht door Heinrich Schumann.
11.50 Landbouwpraatje.
3.35 Mari Teich.
4.00 Mondharmonicaconcert.
4.20 Kamermuziek m.m.v. Joseph Winter, viool, Erich Förster, viola, Joseph Kraft, fluit. 1. Serenade D-dur voor fluit, viool en viola, Beethoven.
4.50 Liederen met luitbegeleiding door Erika Becker.
5.15 Concert door Omroeporkest.
6.00 Engelsche les voor beginners.
6.25 Tweegesprek tusschen Paul Augustinlok en Erwin Bettermann.
6.50 „Meister und Lehrling", lezing door H. Ethe.
7.10 Landbouwberichten.
7.15 Weerbericht.
7.20 Concert door het Scarpa Orkest o.l.v. Fritz Gartz m.m.v. Gertrude Ladendorf, Gertrud Schnitzer, Astrid Maray, Bernhard Jakschtat, Erwin Bolt, het Norag koor. 1. Ouverture „Der Wasserträger", Cherubini. 2. Humoreske Op. 6, Levine. 3. Wals, Joh. Strauss. 4. Frühlingserwachen, E. Bach. 5. Twee liederen. 6. Twee koorliederen. 7. Wals, Waldteufel. 8. Muziek voor Kasperle, Gabriel-Marie. 9. Potpourri, Ascher. 10. Duet uit „Musikantenmädel, Jarno. b. Aria uit Walzertraum, Oscar Strauss. 11. Ouverture uit „Land des Lächelns. 12. Im wogenden Aehrenfeld, Dransmann. 13. Matrosentanz, Elonet. 14. Twee liederen. 15. Tesoro mio, wals, Becucci. 16. Sevilla, Paso doble, Alfonso. 17. Offenbachiana, Conradi. 18. Twee liederen. 19. Tarantelle uit „Die Stumme von Portici. 20. King. Cotton, marsch, Sousa.
9.35 Actueele causerie. Nieuwsberichten. Weerbericht.
9.55 Concert uit café Wallhof.

KALUNDBORG 1153.8 M.
(Kopenhagen 281,2 M.)
(Resp. 260 en 1067 Kilocycles.)

6.50—7.00 Gymnastiekles.
10.20 Weerbericht.
10.30 Koersen.
10.35—11.05 Uitzending voor scholen.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
11.20—1.20 Concert door het strijk-

orkest van restaurant „Wivel" o.l.v. K. Palmhoj.
2.30 5 minuten voor de huisvrouw.
2.55—4.55 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Emil Reesen. Marie Dinesen, declamatie. 1. Marsch „l'armée au Tonkin". 2. Ouverture „Martha", Fr. v. Flotow. 3. Amelie, wals, Lumbye. Fragment uit „Jolanthe", Tschaikowsky. 4. Berceuse, Godard. Zigeuner melodieën, Dvorak. Declamatie. 5. Orientaalsche marsch, L. Ganne. 6. Fragment uit Oratorium „Mors et vita", Ch. Gounod. 7. Suite uit „Peer Gynt", Grieg. 8. Intermezzo „Naila", Delibes. 9. Parade van de tinnen soldaten, marsch, Jessel.
5.00 Beursberichten.
5.10—5.40 Voordracht.
5.40—6.10 Engelsche les.
6.10 Weerbericht.
6.20 Persberichten.
6.35 Tijdsein.
6.50—7.20 Voordracht.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.20 Noorsche avond door het Omroeporkest o.l.v. Launy Grondahl. G. Thune Stephensen, concertzangsr. Hans Povlsen, declamatie. Folmer Jensen, piano. Daarna: Persberichten. 1. Sangermarch, Ernst. 2. Elegi voor strijkorkest, Johs. Nielsen. 3. Voordracht. 4. Gezangen. 6. Declamatie. 7. Fantasie, Soren Jensen.
9.50—10.20 Peter Bach, liederen voor luit.
10.20—10.50 Lezing door A. Dietrich in 't Duitsch.

KONINGSBERGEN 276,5 M.

Dantzig 453,2 M.)

(Resp. 1085 en 662 Kilocycles.)

6.35 Concert door mandolinenverg. Kahrau o.l.v. Otto Lenzing.
7.20 Lente- en liefdesliederen door Emmy Land.
8.00 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Hermann Scherchen m.m.v. Leopold Premyslaw, viool. Eugenie Premyslaw, cello. 1. Vioolconcert Op. 25, Max Schillings. 2. Mystere voor cello en orkest Op. 37, Tscherepnin. 3. Concert voor viool en cello Op. 102, Brahms.
9.35 Weerbericht. Pers- en sportber.
9.50—11.20 Dansmuziek door de Kapel Jodeska.

LANGENBERG 472,4 M.

(Münster 233,8 M.; Aken 453,1 M.; Keulen 227,4 M.)

Resp. 635, 1283, 662, 1319 Kilocycles.

6.05—6.20 Gymnastiekles.
6.20 Weerbericht.
6.25—6.50 Gramofoonmuziek.
6.50—7.50 Concert door het Kurorkest o.l.v. Theo Schulze uit Bad Bertrich.
9.35—10.35 Gramofoonmuziek.
10.40—11.20 Uitzending voor scholen.
11.30 Gramofoonmuziek.
12.25—1.50 Concert o.l.v. Eysoldt. Berta Nagel, sopraan. Grape, piano. 1. Frisch gewagt, marsch, v. Blon. 2. Zigeunerleben, wals, Manfred. 3. Ouverture „Marco Spada", Auber. 4. Fantasie uit Suppé's werken, Rhode. 5. Vier liederen voor sopraan 6. Erinnerungen an Kairo, suite, Armandola. 7. a. Finkenhochzeit, Collin. b. Die Waldquelle, Kockert. 8. Potpourri Schlagers, Dostal.
1.50 Raadgevingen voor de huisvrouw.
2.20—2.50 Kinderuitzending.
3.25—3.45 Vrouwenuurtje.
3.45—4.05 „Die Junglehrerfrage", Dr. Hilderscheidt.
4.05—4.50 Kinderuurtje.
4.50—5.50 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Zimmerman m.m.v. Holz, sopraan. Mann, alt, Schömmer, tenor. Schupp, tenor. Wocke, bariton. Delseit, piano. 1. Frühlingsfantasie. Concertstuk voor solostemmen, orkest en piano. 2. Der Strom. Concertstuk voor solostemmen, gemengd koor, orkest en piano. 3. Erlkönigs Tochter, ballade voor solisten, koor en orkest.
5.50—6.10 Voor de ouders.
6.35—7.00 Spaansche les.
7.00—7.20 Technik für Alle.
7.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Eysoldt. Solisten: Wielsch en Eysoldt, piano. 1. Ouverture „Der fliegende Holländer", Wagner. 2. Melodieën uit „Andrea Chénier", Giordano. 3. Wals uit „Der Rosenkavalier", Strauss. 4. Eerste kleine Suite, Michell. 5. a. Preludium, Rachmaninoff. b. Nina-Nanna, Michéli. 6. Cocktails-Jazz. 7. Potpourri uit „Der lustige Krieg", Strauss. 8. Zigeuner-Sehnsucht, Niklass-Kempener. 9. Der Diplomat. marsch, Sousa. Daarna: Nieuwsberichten, sportberichten. Daarna: tot 11.20 concert uit café Roxel.

LEIPZIG 259,3 M.

(Dresden 318,8 M.)

(Resp. 1157 en 941 Kilocycles.)

3.50 Namiddagconcert door de Kapel Plietzsch-Marko.
5.50 Boekbespreking.
6.20 Fritz Heller: „Aus dem Leben für das Leben".
6.50 Moderne muziek. Theodor Blumer, piano. Fritz Arlt, saxophoon. Willy Wolff, piano.
7.20 Cabaret „Tempo".
7.50 Hubert Rumelter: „Novelle".
8.20 „Befreitung" van Robert Kahn. Cantate voor soli, koor en orkest. Daarna: Concert m.m.v. solisten.
9.20 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten, sportbericht. Vervolgens: tot 11.20 Dansmuziek door de Kapel Zeuner- Freudenberg.

LONDON REGIONAL (Brookmans Park) 356,3 M.

(842 Kilocycles.)

11.20 Ballade-concert door Thelma Tuson, sopraan. Harry Costigan, bariton.
11.50 Gramofoonplatenconcert.
12.20. Licht concert door Leonardo Kemp en zijn Orkest.
1.20—2.20 Zie Midland Regional.
4.35 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
5.35 Tijdsein, weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Zie Midland Regional.
6.20 Zie Midland Regional.
7.20 Prof. John Mac Murray: „Today and Tomorrow, A Philosophy of Progress".
7.50 Nieuwsberichten.
7.55 Concert van Moderne Muziek, uitgevoerd door klein Orkest o.l.v. Hermann Scherchen. Quentin Mac Lean, orgel. Orkest: 1. L'Homme et son Desir, Darius Milhaud. 2. Poème plastique de Paul Claudel. I. Introductie. II. Apparition de la lune. III. L'Homme endormi et le fantôme de la Femme morte. IV. L'Homme qui dort debout. V. Toutes les choses de la foret qui viennent voir l'Homme endormi. VI. Danse de la passion. VII. Réapparition de la Femme. VIII. La Lune disparait. On voit apparaitre les premieres Heures blanches. 3. Concert voor Orgel en klein Orkest, Paul Hindemith. 4. Kleine Dreigroschenmusik voor Blaas-instrumenten. 5. Suite uit „Die Dreigroschenoper", Kurt Weill.
9.20 Intermezzo.
9.35 Weer- en nieuwsberichten.
9.50 Dansmuziek door De Piccadilly Players o.l.v. Sid Bright en het Piccadilly Grill Orkest o.l.v. Jerry Hoey.
10.35—11.20 Jack Harris' Grosnover House Orkest.

MIDLAND REGIONAL 479.2 M.

(626 Kilocycles.)

11.20 Zie London Regional.
1.20—2.20 Concert door het Orkest uit Lozell's Bioscoop o.l.v. Ernest Parsons. 1. Ouverture „A May Day", Haydn Wood. 2. Menuet, Boccherini. 3. Suite „The Merchant of Venice", Rosse. 4. Cello-solo „Cantabile", Cui (Frederick Bye). 5. Aufforderung zum Tanz, C. M. von Weber. 6. Selectie uit „The Geisha", Jones.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Zie London Regional.
5.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Lichte muziek vanuit The National Trades Exhibition, Birmingham.
6.20 Concert door The Band of The Royal Regiment of Artillery o.l.v. Captain E. C. Stretton. Uitgez. vanuit The National Trades Exhibition. 1. Marsch „Fighting Strength", Jordan. 2. Lustspiel Ouverture, Lincke. 3. Suite „The Enchanted Forest", Drigo. 4. Fragmenten uit Operettes van Millocker. 5. Idylle „Frühlingsrauschen", Sinding. 6. Fragmenten uit „The Queen's Lace Handkerchief", Strauss.
7.20 Zie London Regional.
7.50 Nieuwsberichten.
7.55 Lichte muziek door het Jan Berenska Kwintet. Muriel Sothham, alt. Norman King, tenor. Kwintet: Ouverture „Maritana", Wallace. Norman King. 1. The Gentle Maiden, arr. Somervell. 2. Kishmul's Galley, arr. Kennedy-Fraser. Kwintet: Fantasie „Paljas", Leoncavallo.
8.25 Muriel Sotham: 1. The Silver Ring, Chaminade. 2. Linden Lea, Vaughan Williams. Kwintet: 1. Carita, Berenska. 2. Serenade, Toselli. Norman King: 1. Absent, Metcalfe. 2. In Summertime on Bredon, Graham Peel. Muriel Sotham: 1. In the Marshes, del Riego. 2. The Star, Rogers. 3. Daffodil Gold, Robertson. Kwintet: Selectie uit de liederen van W. H. Squire, arr. Baynes.
9.05 Orgelbespeling door Reginald New, vanuit de Beaufort Bioscoop te Birmingham. 1. Ouverture „Ein Morgen, ein Mittag, ein Abend in Wien", Suppé. 2. Bird Songs at Eventide, Eric Coates. 3. „The Grashoppers Dance, Buccalossi. 4. Patrouille „The Wee MacGreegor", Amers.
9.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.50—10.20 Zie London Regional.

MILAAN 500,8 M.

(599 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Geografische causerie.
7.35 Radioberichten.
7.50 Tijdsein.
8.20 Uitzending van de opera „Rondine" van Puccini.
10.50—11.00 Berichten.
11.00—11.20 Concert door het Omroeporkest.

MOTALA 1348,3 M.

(Stockholm 435.4 M.; Göteborg 321,9 M.)

(Resp. 222,5, 689, 932 Kilocycles.)

4.20 Gramofoonplatenconcert.
5.20 Kinderuurtje.
5.40 Noorsche Volksliederen, gezongen door Rasmussen.
6.00 Landb.voordracht.
6.20 Engelsche voordracht.
6.45 Rijksdagkroniek.
7.05 Solisten- en Orkestconcert. 1. Concert-ouverture, Es-dur, Ludv. Norman. 2. Sinfonia, D-dur, Johan Agrell. 3. Die Mühlruine, ballade voor bariton en Orkest, Söderman. 4. 1e Rhapsodie, F-dur, Andreas Hallen. 5. Andante cantabile uit de 5e Sinfonie, Tschaikofski. 6. Hymnus der Liebe, voor bariton en orkest, Max Reger. 7. Tasso, Sinf.gedicht, Franz Liszt.
9.00—9.50 Voorjaars-programma.

MÜNCHEN 532.9 M.

(Kaiserslautern 269.8 M.: Neurenberg 238.9 M.)

(Resp. 563, 1112 1256 Kilocycles.)

4.00 Concert door het Radio Trio.
6.20 H. L. Held: „Der Arbeiter und das Buch."
6.50 Medische voordracht.

7.20 Concert door het Radio Orkest o.l. van Kurt Pastor. Paula von Hentke, sopraan. Josef Laberer, klarinet. Willy Stuhlfauth, viool.
8.35 Anecdoten.
8.50 Concert door Willy Stuhlfauth, viool. Carl von Perkall, viool. Giacinta della Rocca, viola. Josef Köhler, cello. Hermann Larsen, contrabas. Josef Laberer, klarinet. Georg Pregler, fagott. Linus Köhler, hoorn. Liederen van Franz Schubert. Tusschen 7.20—9.20 Uitzending van Königswusterhausen.
Daarna: Dansmuziek van Gramofoonplaten.
9.40 Avondberichten.

OSLO 493,4 M.
(60 K.W. 608 Kilocycles.)

6.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.50 Duitsche taalles.
7.20 Tijdsein. Daarna: Causerie.
7.50 Concert door Gunnar Knudsen, viool. Mevr. Hulda Rasmussen, zang.
8.55 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.10 Actueele voordracht.
9.30 Recitaties.
10.00 Sluiten.

PARIJS (Radio) 1724,1 M.
(174 Kilocycles.)

8.05 Gymnastiekles.
6.50 Herhaling.
7.20 Persberichten.
10.05 Koersen.
11.50 Gramofoonmuziek.
12.20 Koersen.
12.50 Koersen.
1.20 Koersen.
2.50 Koersen.
3.05 Concert door Gayina orkest m.m.v. Renée Malvoisin, piano. Cécile Meurice, viool. Alice Metehen, cello.
4.15 Koersen.
5.50 Koersen.
5.55 Landbouwberichten. Ren-uitslagen
6.25 Causerie.
6.50 Koersen.
7.05 Koersen.
7.20 Concert. Oedipe-roi, Sophocle.
7.50 Sportberichten.
8.35 Persberichten.
8.50 Vervolg concert. Drie stukjes voor harp. a. L'Oiseau prophète, Schumann. b. Impromptu, Pierne. c. Les Follets, Hasselmans. Twee Japansche idylles. a. Prière des Mousmés. b. Barcarolle du Samourai, Alexandre Georges. Drie melodieën: a. Les petits lapins. b. les Petits chats. c. Ils étaient trois petits oiseaux. Ier Quator met piano, Faure, door het Omroepkwartet.

PRAAG 482,2 M.
(617 Kilocycles.)

4.50 Voor Duitsche luisteraars.
5.20 Landbouwberichten.
5.30 Voor de arbeiders.
5.40 Engelsche les.
6.20 Persberichten.
6.25 Slowakisch uurtje.
7.20 Radiocabaret.
8.20 Concert door Philharmonisch orkest o.l.v. O. Jeremias, m.m.v. B. Dobrodinsky, harp.
9.20 Tijdsein. nieuws- en sportberichten.
9.35 Theaternieuws.
9.40 Moderne Engelsche dansmuziek.

ROME 441,2 M.
(680 Kilocycles.)

4.50—6.20 Vocaal- en instrumentaalconcert.
7.35—8.20 Nieuws- en sportberichten. Weerbericht. Tijdsein.
8.20 Concert. Populair programma. In de pauze: Literaire causerie.

STUTTGART 360,1 M.
(833 Kilocycles.)

5.25 Causerie van Ida Dehmel over „Richard Dehmel en zijn vriendenkring".
8.55 Lezing door Wolfgang Weyrauch.
6.50 Zie Frankfurt.
7.20 Zie Frankfurt.
9.20 Zie Frankfurt.
9.50 Nieuwsberichten.
10.10 Zie Frankfurt.

TURIJN 273,2 M.
(1094 Kilocycles.)

6.35—7.20 Concert. Gevarieerd programma.
7.20 Weerbericht.
7.35 Nieuwsberichten.
7.50 Tijdsein.
7.50—10.50 Uitz. conferentie Biancoli, Falconi en Bertarelli.
10.50 Nieuwsberichten.
11.00—11.20 Concert door Omroeporkest.

WARSCHAU 1411,8 M.
(581 Kilocycles.)

5.05 Concert uit café Gastronomja.
6.05 Diversen.
6.30 Landbouwkundige lezing door Ing. Tarkowski.
6.45 Technische causerie door Ing. Znaniecki.
7.00 Persberichten.
7.18 Tijdsein.
7.20 Nieuwsberichten.
7.35 Muzikale causerie.
7.50 „Ah, ce Printemps", operette van Joh. Strauss. In de pauze theaternieuws.
9.20 Voorlezing door Leon Schiller.
9.35 Weerbericht. Politie- en sportberichten.
9.45 „Dernière Vague", door J. Piotrowski.
10.05 Persberichten.
10.20—11.20 Concert uit café Oaza.

WEENEN 516,4 M.
(212,5 Kilocycles.)

5.00 Kinderuurtje.
5.50 Lezing door Dr. Moritz Ertl.
6.20 Lezing door Dr. Franz Strunz.
6.50 „Die Jubiläumsausstellung im Hagenbund". Wilhelm Dessauer.
7.15 Tijdsein. Weerbericht.
7.20 Concert. Oostenrijksche componisten. m.m.v. Het Silvester Schieder orkest. Toni Schreiber, zang. Franz Mittler, piano.
Daarna concert door de jazzkapel Charly Caudriot, m.m.v. Hans Grünhut. zang.

ZEESEN 1634,9 M.
(Königswusterhausen)
(183,5 Kilocycles.)

5.50 Gymnastiek o.l.v. Arthur Holz.
6.15 Weerbericht.
9.20—9.45 Hans Friedrich Blunck vertelt sprookjes: „Poggenschluck und Pappenpuck" en „Mumme Mule"
9.50 Nieuwsberichten.
11.20—11.45 Engelsche les.
11.45 Weerbericht.
11.50—12.15 Gramofoonplaten. Opnamen van Alfred Piccaver.
12.15 Tijdsein van Nauen.
12.50 Nieuwsberichten.
1.20—1.50 Gramofoonplaten.
1.50—2.20 Kinderuurtje.
2.20—2.50 Lehrer Georg Lappert: Deutsch für Ausländer. Uitzending van München.
2.50—3.05 Weerbericht en beursberichten.
3.05—3.20 Voor de vrouw. Dr. Margarete Jacobsohn: Dr. h.c. Hedwig Heyl zum 80. Geburtstag.
3.20—3.50 Ob. Stud. Dir. Prof. Dr. Paul Hildebrandt en Schulrat Wolff: Volksschule und höhere Schule.
3.50—4.50 Concert uit Berlijn.
4.50—5.15 Dr. Heinrich Michaelis en medew.: „Mai."
5.15—5.40 Reg. Rat Dr. Kaphahn: Die Abendvolkshochschule.
5.40—6.00 H. von Byern: Zweck und Ziele der Internationalen Jagdausstellung in Leipzig.
6.00—6.25 Engelsch voor beginners.
6.25—6.50 Dichteruurtje. Lola Landau-Wegner leest uit eigen werken.
6.50—7.10 Dr. Kannenberg: Wiesen u. Weiden im Frühjahr. Voor de landbouwers.
7.15 Weerbericht.
7.20 Uit München: Concert o.l. van Kurt Pastor. Solisten: Paula von Hentke, sopraan. Josef Laberer, klarinet. 1. Paraphrase op „Der Freischütz", voor klarinet en orkest, C. M. von Weber. 2. a. „Dein bin ich", aria uit „Ilre Pastorale", b. „Sagt, holde Frauen", canzone uit „Figaros Hochzeit", W. A. Mozart. 3. Fantasie „Jolanthe", P. Tschaikowski. 4. Ouverture „Pique Dame", Fr. v. Suppé. 5. a. Dorfschwalben, wals. b. Frühlingsstimmen, wals. voor sopraan en orkest, Joh. Strauss. 6. Feestmarsch, A. Dvorak.
8.20 Uit München: Anecdoten uit het oude Weenen.
8.35 Uit München. Schubert-Programma. Octet F-dur, opus 166: Adagio (Allegro, Andante un poco mosso, Scherzo: Allegro vivace), Andante con variazione, Menuetto, Andante Molto: Allegro. Willy Stuhlfauth, viool, Carl von Perfall, viool, Giacinta della Rocca, viola, Josef Köhler, cello, Hermann Larsen (contrabas), Josef Laberer, klarinet, Georg Pregler, fagot, Linus Köhler, hoorn. Daarna: Zie Berlijn.

RADIO „GOUDAL" ELECTRA
ALB. CUYPSTRAAT 93 — TELEF. 28982 — AMSTERDAM (Z.)
H. H. Handelaren, Amateurs en Bouwers
Uit voorraad leverbaar met hooge korting
ALLE 1e KLAS RADIO-ARTIKELEN:
LEWCOS - UTILITY - PILOT - F.A.R.
FERRIX - T.I. - GAMET, ENZ. ENZ.
Speciaal adres voor TAFEL- en SALONKASTEN. - Vraagt ons GOUDAL-PLAATSTROOMAPPARAAT. Brutoprijs slechts ƒ 25,50
Op aanvraag zenden wij U gaarne gratis onze onderdeelen-prijscourant. ———— Rembourszendingen door het geheele land.

Nieuw Malthusiaansche Bond — Hoofdbestuur
De 5 brochures van Dr. Rutgers
geven U alle inlichtingen omtrent doel van bovengenoemden bond. Prijs 60 ct. compleet. Toezending in gesloten blanco brief na ontvangst postz., postw. of giro no. 21188.
G. J. SELIER, Alg. Secr. —— Aelbrechtskade 58c —— Rotterdam

DINSDAG 6 MEI

LIGDA
CIGARETTEN

HILVERSUM

Vóór 6 uur 298 M. - Na 6 uur 1071.4 M.

(Resp. 1004 en 280 Kilocycles.)

A.V.R.O.

10.00 Tijdsein.

10.00—10.15 Morgenwijding.

12.00—2.00 Middagmuziek
door het A.V.R.O.-Kwintet.

Programma:

1. Flieger-Marsch Urbach.
2. Les Patineurs, wals Waldteufel.
3. Ouverture „Die Regimentstochter" Donizetti.
4. El Tango de mio amores Carlos.
5. Serenata di baci Micheli.
6. Fragmenten uit „Tiefland" E. d'Albert.
7. Bin kein Hauptmann, bin kein grosses Tier Abraham.
8. Menuet in D gr. t. Mozart.
9. Selection „No, No, Nanette" Youmans.
10. Ja, die Frauen Springeveld.
11. Sag mir, dass du mich liebst Sylva.
12. Hail to spirit of liberty J. Ph. Sousa.

2.00—3.00 Gramofoonmuziek.

3.00—4.00 Knipcursus
door Mevr. De Leeuw-van Rees.

4.00—4.20 Solistenconcert
door Evelyn Friedrich, piano en Mevr. K. Schiltz-Schugt, zang.

Programma:

1. a. Siciliana Respighi.
   b. Nocturne Fr. Chopin.
   Evelyn Friedrich.
2. a. Aria uit „Samson et Dalila"
   b. Aria „Sieh, mein Herz erschliesst sich" uit „Samson et Dalila" Saint-Saëns.
   Mevr. K. Schiltz-Schugt.
3. a. La fille aux cheveux de lin Cl. Debussy.
   b. Castella Albeniz.
   c. Minstrels Cl. Debussy.
   d. Wals Chopin.
   Evelyn Friedrich.
4. a. An die Leier Schubert.
   b. Kurze Antwort v. Eyken.
   Mevr. K. Schiltz-Schugt.

5.30—6.00 Vooravond-concert
door het Omroep-Orkest onder leiding van Nico Treep.

Programma:

1. Generaal Ophorst-Marsch S. Troeder.
2. Lotosblumen, wals Ohlsen.
3. Suite égyptienne Henri Kwast.

6.00 Tijdsein.

6.01 Voortz. concert.
4. Marinarella-Ouverture J. Fucik.
5. Potpourri „The Geisha" S. Jones.
6. Manhattan Beach, marsch J. Ph. Sousa.

6.30 Koersen Vaz Dias.

6.45—7.45 Cursus Engelsch;
conversatie en voor gevorderden door Fred Fry.

7.45—8.15 Causerie
door Herman Rutters over: Beethoven en zijn scheppingen.

8.15 1e Concert
van den Beethoven-cyclus door het Concertgebouw-Orkest te Amsterdam onder leiding van Dr. Willem Mengelberg.

Programma:

1. Ouverture „Leonore".
2. Vioolconcert.
3. Vijfde Symphonie.

Daarna: **Persberichten Vaz Dias.**

Aansluiting
van het Carlton-Hotel te A'dam. Ensemble Lismonde.

12.00 Sluiting.

HUIZEN

1875 M.

(160 Kilocycles.)

K.R.O.

8.15—9.30 Platenconcert.

11.30—12.00 Godsdienstig halfuurtje

12.00 Tijdsein.

12.01—12.15 Politieberichten.

12.15—1.15 Lunchmuziek
door het K.R.O.-Trio.

Programma:

1. Leutnant warst du einst bei den Husaren R. Stoltz.
2. Du bist mein Stern Mihaly.
3. Frühlingskinder, wals E. Waldteufel.
4. Serenade Braga.
5. Les Saltimbanques, fant. Ganne.
6. Pagan Love-song N. Brown.
7. Rossini, fantasie Tavan.
8. Wiener Praterleben, walzer S. Translateur.
9. Finale.

1.15—2.00 Nieuwste Gramof.-platen.

2.00—3.00 Vrouwenuurtje
door mevr. J. Käller-Wigman. Muzikaal gedeelte: Mevr. M. v. d. Schrieck; Mej. Cisca Huf.

4.00—5.00 Platenconcert.

5.00—6.00 Vóóravondconcert
Mej. To Thiel, pianiste en Mej. Ans Bierman, sopraan.

Programma:

1. a. Sonate in D. kl. t.; Scarlatti.
   b. Sonate in C gr. t.;
   c. Etude in As gr. t.;
   d. Etude in E kl. t. Chopin.
   e. Liebestraum No. 3 Liszt.
   Mej. To Thiel.
2. a. Im Abendroth;
   b. An Sylvia, uit Shakespeares „Die beiden Edelleute von Verona";
   c. Schwanengesang Schubert.
   d. Von ewiger Liebe;
   e. Ständchen Brahms.
   Mej. Ans Bierman.
3. a. Sevilla;
   b. Castilla;
   c. Gadowsky Tango Albeniz.
   Mej. To Thiel.
4. a. Ernst ist der Frühling;
   b. Fussreise Hugo Wolf.
   c. Ach Lieb, ich musz nun scheiden;
   d. Die Nacht;
   e. All mein Gedanken Richard Strauss.
   Mej. Ans Bierman.
   Aan den vleugel To Thiel.

6.00 Tijdsein.

6.01—6.15 Nieuwsberichten
in het Esperanto door den heer P. Heilker.

6.15—6.20 Gramofoonmuziek.

6.20—6.30 Praatje
over den cursus Fransche Handels-Correspondentie door den heer J. J. Vermeeren.

6.30—7.00 Cursus Kerklatijn
voor meergevorderden door den heer Leo Speet.

7.00—7.45 Rondwandeling
door de fabrieken v. d. N.V. Heinecken's Bierbrouwerij-Maatschappij te Rotterdam.

7.45—8.00 Politieberichten.

N.C.R.V.

8.00 Tijdsein.

8.00—10.05 Uitzending
vanuit de Geref. Kerk (Kloppersingelkerk) te Haarlem, georganiseerd door het College van Organisten der Gereformeerde Kerk.
Spreker: Ds. S. Datema.
Geref. Predikant te Driebergen.
Onderwerp: „Halleluja".
Muzikale medewerking verleenen
Een Gemengd Koor o.l.v. den hr. D. Hogenbirk te Haarlem.
Het „Ensemble Hogenbirk" te Haarlem.
De heer G. A. Goldschmeding, organist Wilhelminakerk te Haarlem.
De heer Chr. D. Meurer te Haarlem, orgel.

Programma:

1. Opening door Ds. S. Datema.
2. Gemeenschappelijk zingen: Psalm 95 : 1.
3. a. Praeludium et Fuga C-moll Band IV;
   b. Praludium et Fuga C-dur Band IV J. S. Bach.
   G. A. Goldschmeding, orgel.
4. a. Adagio Trio Op. 1 No. 1
   b. Variationen aus dem Septett L. v. Beethoven.
   „Ensemble Hogenbirk"
5. a. Psalm 43 : 3 en 4;
   b. Psalm 84 : 1 en 2
   bew. Hubert Cuypers.
   Koor.
6. a. Prière;
   b. Cantilène;
   c. Marcietta Th. Dubois.
   Chr. D. Meurer, orgel.

7. Rede van Ds. S. Datema.
8. a. Psalm 75 : en en 4;
b. Psalm 98 : 1 en 3
bew. Hub. Cuypers. Koor.
9. Deuxième Méditation in fis-moll A. Guilmant.
G. A. Goldschmeding, orgel.
10. a. Rondo aus Sonate Op. 6;
b. Allegretto aus dem Trio Op. 70 No. 2
L. v. Beethoven.
„Ensemble Hogenbirk".
11. Sonate Op. 7 in F-moll 1e deel J. Rheinberger.
G. A. Goldschmeding, orgel.
12. Gemeenschappelijk zingen: „Halleluja, eeuwig dank en eere".
13. Sluiting door Ds. Datema.

10.05—11.00 Uitvoering
van „Het lijden en sterven en de opstanding van onzen Heer Jezus Christus naar woorden der Heilige Schrift van H. F. Müller uit het Duitsch Op. 16) voor Soli, Gemengd Koor en Orkest, door het Christ. Radio-Koor en -Orkest o.l.v. den heer J. H. Smit Duyzentkunst te Hilversum. Solisten: Mevr. Greta de Knegtter Haar te Delft, sopraan. De heer Tjalko Vellenga te Bussum, tenor. Dr. C. E. A. v. Hoogenhuyze te Hilversum, bariton.

10.05 Persberichten Vaz Dias.

BAZEL 1010,1 M.
(297 Kilocycles.)

7.50 Tijdsein. Weerbericht.
7.53—9.20 Concert m.m.v. Meta Weber, sopraan, Lily von Manoff, piano. August von Manoff, bariton. Hans Georg Zetter, cello.
9.20—9.35 Nieuwsberichten. Tijdsein, Weerbericht.
9.35—10.00 Concert door kapel uit café Metropole.

BERLIJN 419 M.
(716 Kilocycles.)

9.50 ca. n.m. Politische Zeitungsschau. Daarna: Tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten.

BERN 403,8 M.
(743 Kilocycles.)

7.18 Tijdsein. Weerbericht.
7.20—7.50 Boekbespreking van Wilhelm Schäfer.
7.50—9.20 Vroolijke avond.
7.50—8.20 Orkest.
8.20—8.55 Liederen, duetten en causerieën door Irm Schloss, Albert von Küsswetter en Hermann Henze.
8.55—9.20 Orkest.
9.20—9.35 Nieuwsberichten. Weerber.
9.35—10.05 Vroolijke avondmuziek door de Kurzaalkapel.

DE BILT (K.N.M.I.) 1470 M.
(204 Kilocyclus.)

10.50 Weerbericht.
11.50 Weerbericht.
12.55 Weerbericht.
20.00 Weerbericht.

BRESLAU 325 M.
(Gleiwitz 253,4 M.)
(Resp. 923 en 1184 Kilocycles.)

3.50 Concert door het Radio Orkest o.l. van Franz Marszalek.
6.25 „Der Bettelstudent", van Carl Millöcker. (Gramofoonpl.)
7.20 Weerbericht.
Daarna: Voordracht.
7.50 Vroolijk uurtje met Ludwig Manfred Lommel, m.m.v. het Radio Orkest o.l.v. Franz Marszalek.
8.50 Vocaal concert door Wilhelm Bachmann, bariton. Dr. Edmund Nick. vleugel.
9.30 Avondberichten.
9.45 Uitzending van Berlijn.
10.10 Avondberichten. (vervolg).
10.20 Berichten.

BRUSSEL 508,5 M.
(590 Kilocycles.)

4.20 Concert door het omroeptrio.
5.20 Fransche les.
5.50 Gramofoonmuziek.
6.50 Radiocourant.
7.35 Concert. 1. Marche printaniere, Philippucci. 2. Lentelied, Mendelssohn. 3. Lente, Grieg.
7.50 Causerie door René Lyr. 4. Gazouillement du Printemps, Sinding. 5. Lentelied uit „De Walkure", Wagner. 6. De stem der lente, Strauss.
8.20 Actualiteiten. 7. Suite, Wesly. 8. Intermezzo door Marcel Lefévre. 9. Parisiana, B. Leopold. 10. Wals uit „Faust", Gounod. 11. Ballet de Véronique, Messager.
9.35 Nieuwsberichten.

BUDAPEST 550,5 M.
(545 Kilocycles.)

4.20 Concert door het orkest Tibor Kalmar.
5.40 Fransche les.
6.10 Voordracht.
6.40 Sportuitslagen.
6.50 Vanuit de Kon. Hong. Opera „La Gioconda" van Ponchielli.
9.50 Concert door de Zigeunerkapel Bela Kiss uit café Bodo.

DAVENTRY 1554,4 M.
(Londen 356,3 M.)
(Resp. 193 en 842 Kilocycles.)

9.35 Morgenwijding.
9.50 Tijdsein en weerbericht.
10.05 Recepten.
10.20—10.50 Baird Televisie.
11.20 Ballade-concert door Elsie Otley, sopraan en John Anthony, bariton.
11.50 Orgelconcert door Edward O'Henry van Tussaud Cinema.
12.20—1.20 Licht concert door Max Jaffa en zijn Piccadilly Grill Orkest.
1.20 Beelduitzending.
1.25 Gramofoonplatenconcert.
1.50 Uitzending voor scholen.
2.50 Intermezzo.
2.55 Fransche taalles voor beginners door E. M. Stephan.
3.20 Intermezzo.
3.25 Uitzending voor scholen.
3.45 Intermezzo.
3.50 Orgelconcert door Pattman van The Brixton Astoria Cinema. Orkest o.l.v. Fred Kitchen.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Voorlezing van gedichten door V. C. Clinton Baddeley.
5.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsber.
6.00 De grondslagen der Muziek. Pianomuziek van Mendelssohn, gespeeld door Maurice Cole.
6.20—6.40 Mr. Francis Toye: „The Opera".
6.45 Prof. Winifred Cullis: „The Making of a Personality II, Regulation of Growth".
7.05 Concert door het Radio Militair Orkest o.l.v. B. Walton O'Donnell. Dorothy Bennett, sopraan. Orkest: 1. Ouverture „Anna Bolena", Donizetti. 2. Poolsche Dans No. 1, Scharwanka. 3. Rondo: „Brillante", Weber, arr. Charles Stainer.
7.25 Dorothy Bennett: 1. Ah, fors e lui, uit „Le Traviata", Verdi.
7.32 Orkest: 1. Suite „The Miracle", Humperdinck.
7.54 Dorothy Bennett: 1. Care Selve, Händel. 2. In the Hay, arr. Bunten. 3. Ariette, Vidal. 4. Elf and Fairy, Densmore.
8.02 Orkest: 1. Piedmontese Dansen, Nos. 1 en 2, Sinigaglia. 2. Marsch „The Crusader", O'Donnell.
8.20 Weer- en nieuwsberichten.
8.40 IIe acte uit de Operette „Die Fledermaus" van Johann Strauss, Uitz. vanuit The Royal Opera House, Covent Garden. Leiding: Bruno Walter.
9.30 Londensche en New Yorksche beursberichten. (alleen Dav.) Scheepsberichten.
9.40 Dr. George Dyson: „The Progress of Music".
10.00 Het Palestrina Koor uit Kopenhagen. Uitzending vanuit The Park Lane Hotel. 1. Sola Soletta, Girolamo Conversi. 2. Hope of my Heart, John Ward. 3. Come away, sweet love, Thomas Greaves.
10.20—11.20 Dansmuziek door Bertini's Dance Band van The Empress Ballroom.
11.20—11.50 Baird Televisie.

FRANKFURT 389,6 M.
(770 Kilocycles.)

4.20—5.05 Namiddagconcert door het Radio Orkest o.l.v. Gustav Görlich m.m.v. Max v. Wistinghausen en Willy Hahn, vleugel.
5.55 Dr. Wahrhold Drascher: „Aus dem Leben der Ueberseedeutschen". Besuch aus der Heimat".
6.25 Kurt Walter Goldschmidt: „Essay und Aphorismus".
6.50 Dr. Franz Wallner: „Bei einem Geigenbauer".
7.15 Kamermuziek door het Berlijnsche Strijkkwartet. Werken van Weill, Butting en Mozart.
8.05 „Jud Süss", spel in 5 acten van Ashley Dukes. (Naar de roman van Lion Feuchtwanger). Spelleider: Ben Spanier.
10.05 Nieuwsberichten.

HAMBURG 372,2 M.
(806 Kilocycles.)

10.20 Uitzending voor scholen.
10.50 Muzikale uitzending voor scholen.
3.35 Concertstukken voor viool m.m.v. Rosy Gottlieb en het Omroeporkest, Otto Ebel von Sosen, piano. 1. Notturno, Fr. Chopin. 2. Scherzo varié, Paul Fauchey. 3. Twee stukjes van de Falla. 4. Syncopation (pianotrio), Fritz Kreisler. 5. Londonderry Air, Fritz Kreisler. b. Wals, Brahms. 6. Nina, Kreisler. 7. Variaties, Tartini, Kreisler.
4.20 Liederen.
4.45 Droombespreking door Friedrich Victor.
5.10 Heinrich Lersch leest uit eigen werk.
5.35 Concert door het Omroeporkest.
6.20 Landbouwk. lezing.
6.45 Voordracht door Peter Meis over Noordduitsche voetbalsport.
7.10 Landbouwberichten.
7.15 Weerbericht.
7.20 „Handrecht", een Nederduitsch spel. 1 voorspel. 4 bedrijven van Arthur Gaedke.
9.05 Actueele causerie.
9.25 Vroolijke avondmuziek door het Omroeporkest o.l.v. Otto Ebel von Sosen. 1. Vroolijke ouverture, Leuschner. 2. Auf der Wanderschaft Suite Op. 67, August Klughardt. 3.

Danswijsjes. Wilh. Kienzl. 4. Melodieën uit „Der lustige Krieg", Joh. Strauss. 5. Nina-Nana, Michell. 6. Fantasie-marsch, Fr. v. Suppé. 7. Ouverture uit „Frau Luna", Paul Lincke. 8. Melodieën uit „Das Land des Lächelns", Fr. Lehar. 9. Drie liederen. 10. Max und Moritz, Carl Zimmer. 11. Bib und Bob, René Demaret. 12. Jahrmarkstrummel, marsch, Paul Lincke.
11.50 Concert o.l.v. Horst Platen.

KALUNDBORG 1153,8 M.

(Kopenhagen 281,2 M.)

(Resp. 260 en 1067 Kilocycles.)

6.50—7.00 Gymnastiekles.
10.20 Weerbericht.
10.30 Noteeringen.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
11.20—1.20 Concert door het strijkorkest uit restaurant „Wivel" o.l.v. Ingemann Palmhoj.
2.20—4.20 Concert door het Mogens Hansens instrumentale ensemble. Agda Ihoir, piano. 1. Marsch, Ganne. 2. Barcarole, wals, Waldteufel. 3. Fragment uit „Manon", Massenet. 4. Adagio funèbre, Carisen. Vuggesang, Winge. 5. Menuet E-dur, Mozart. 6. Stephanie-Gavotte, Czibulka. 7. Hirtshals, wals, Kiel. 8. Zigeunerlaengsel, Kempner. 9. Piano-solo's. 10. Ouverture „Don Pasquale", Donizetti. 11. Volksliederen en dansen, Söderman. 12. Menuet, D-dur, Mozart. 13. Il rolando, Gavotte, Leoncavallo. 14. Foxtrot, Rydahl. 15. Madrigal, Simonetti. 16. Tango Béatrice, Freudenthal. 17. Foxtrot, Kollo.
4.20—4.50 Kinderuurtje.
5.00 Beursberichten.
5.10—5.40 Voordracht.
6.10 Weerbericht.
6.20 Persberichten.
6.35 Tijdsein.
6.50—7.20 Filmpraatje door Victor Fornes.
7.20 Uurslag van het Raadhuis.
7.20—7.50 Fransche muziek door het omroeporkest o.l.v. Emil Reesen.
7.50—9.20 „Misantropen", comedie in 5 bedrijven van Molière. Daarna: Persberichten.
9.40—10.30 Lichte muziek door het omroeporkest o.l.v. Emil Reesen.

KONINGSBERGEN 276,5 M.

Dantzig 453,2 M.)

(Resp. 1085 en 662 Kilocycles.)

6.50 Fransche les.
7.15 Weerbericht.
7.20 Novellenuurtje.
7.55 „Der liebe Augustin", operette in 3 bedrijven van Leo Fall. Daarna: Weerbericht. Pers- en sportber.

LANGENBERG 472,4 M.

(Münster 233,8 M.; Aken 453,1 M.; Keulen 227,4 M.)

Resp. 635, 1283, 662, 1319 Kilocycles.

6.05—6.20 Gymnastiekles.
6.20 Weerbericht.
6.25—6.50 Gramofoonmuziek.
6.50—7.50 Concert door het Kurorkest uit Bad Kreuznacht, o.l.v. Rudolf Schneider.
9.35—11.15 Gramofoonmuziek.
11.30 Gramofoonmuziek.
12.25—1.50 Concert door het omroeporkest o.l.v. Eysoldt. 1. Ouverture „Zampa", Herold. 2. Verschmähte Liebe, wals, Lincke. 3. Melodieën uit „Der Postillon von Lonjumeau", Adam. 4. Komm' wir wandeln, lied, Cornelius. 5. Die Perlen, polka, Kling. 6. Balletmuziek uit „Faust", Gounod. 7. a. Im gold'nen Löwen, lied, Königsberger. b. El Cahira, intermezzo, Mewes. 8. Potpourri uit „Polenblut", Nedbal.
1.50 Raadgevingen voor de huisvrouw.
2.20—2.50 Kinderuurtje. Els Vordemberge.
3.05—3.20 Herdenking Charles de Costers.
3.20—3.40 „Labyrinth der Gegenwart", Walter Gizewski.
3.40—4.05 „Die moderne Stadt und das soziale Werk der Frau", Helene Weber.
4.05—4.20 Praatje over de scholen door Dr. Hans Behle.
4.20—4.50 „Soziologie und höheren Schule", Prof. Dr. Honingsheim.
4.50—5.50 Gramofoonmuziek.
5.50—6.10 „Die Rationalisierung des Rechnungswesen in deutschen Grossbetrieben."
6.35—7.00 Fransche les.
7.00—7.20 „Staat und Wirtschaftsentwicklung in Westdeutschland", Dr. Kuske.
7.20—8.15 Concert door het omroeporkest o.l.v. Eysoldt. 1. Ouverture „Martha", Flotow. 2. Ouverture „De barbier van Sevilla", Rossini. 3. Ouverture „Banditenstreiche", v. Suppé. 4. Ouverture „De Vleermuis" Strauss. 5. Soldatenblut, marsch, Blon. 6. Titanenmarsch, Krüger. 7. Karl-marsch. Unrath. 8. An die Gewehre, marsch, Lehnhardt. 9. Humoristische marsch, Eysoldt.
8.20 Symphonieconcert. door het omroeporkest o.l.v. Buschkötter. Gregor Piatigorsky, cello. 1. Enigma, variaties, Elgar. 2. Concert h-moll, voor cello, Haydn. 3. Danssymphonie, Reznicek. Daarna: Nieuwsberichten. Sportberichten.

LEIPZIG 259,3 M.

(Dresden 318,8 M.)

(Resp. 1157 en 941 Kilocycles.)

3.50 Concert door het Radio Symphonie Orkest o.l.v. Hilmar Weber. 1. Ouverture „Reineke Fuchs", Carl Bleyle. 2. Rococo-Variaties voor cello, Peter Tschaikofski. Solist: Afrem Kinkulkin. 3. 1e Ariesienne-Suite, Georges Bizet. 4. Voorspel uit de opera „Die Abreise", d'Albert. 5. Seid umschlungen Millionen, wals, Johann Strauss.
6.50 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Wilhelm Rettich.
7.50 Avondconcert. Uitvoerenden: Margarete Klippel, sopraan. Paul Bormann, viool. Hugo Bender, viool. Gustav Hartig, cello. Horst Schneider, orgel. Leiding: Domorganist Horst Schneider.
8.40 „Magnet Poli' van Arno Schirokauer. Muziek van Hermann Ambrosius. Regie: Hans Peter Schmiedel. Het Radio Orkest.
Daarna: Actueel uurtje.
9.50 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten, sportbericht. Daarna: tot 11.20 Concert van Gramofoonplaten.

LEUVEN 339 M.

S.A.R.O.V.

(Vlaamsche uitzending.)

7.35 Vlaamsche uitzending met gramofoonplaten „Columbia."
1. De Morgen, uit Peer Gynt;
2. In de Grot van den Bergkoning, uit Peer Gynt, door orkest. Grieg.
3. Barcarole, Russisch koor.
4. Thaïs mijmeringen.
Viool-solo door R. Benedetti.
5. Een uurtje ter eere van den Arbeid. Inleiding en Toelichting door Jan Baghus.
Deciamatie door den heer Jules Bergers:
De Gravers, Adema van Scheltema.
Brand in de Mijn, Ada Negri.
De Bakkers. H. Overst.
De Zwoegers aan Dokken, René De Clercq.
De Steenbikker, Margot Vos.
De Locomotiefstoker, S. Bonn.
De zwoegende Vrouw (Fragment uit „Het Feest der Gedachtenis") Henriette Roland Holst.
Een Kind, Ada Negri.
De Daad, Adema van Scheltema.
6. De Boottrekkers van de Wolga. Russisch koor, door de Don-Kozakken.
7. Menuet, piano-solo door Cherniawsky, Paderewski.
8. Schubertiana, door orkest.
9. Dansmuziek.

LONDON REGIONAL

(Brookmans Park) 356,3 M.

(842 Kilocycles.)

11.20 Concert. Catherine Aulsebrook, alt. Het Pro Musica Trio. Trio: 1. 1e Gdeelte, Trio in B, Op. 99, Schubert. Catherine Aulsebrook: 1. In Haven, Elgar. 2. I'll bid my heart be still, Cyril Scott. 3. Into thy Hands, Bach. Trio: 1. Tweede gedeelte, Trio in A, Tschaikofski. Catherine Aulsebrook: 1. Spring Sorrow, Ireland. 2. Winter, Percy Pitt. 3. Odel mio dolce Ardor, Gluck. Trio: 1. Trio in G, No. 1, Haydn. Andante, Rondo.
12.20 Orgelconcert door Reginald Foort van The Regent Cinema.
1.20—2.20 Zie Midland Regional.
4.35 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
5.35 Tijdsein, weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Zie Midland Regional.
7.20 Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
8.20 Nieuwsberichten.
8.25 Berkely Mason, piano. 1. Balladen, Op. 10, Nos. 2 en 3, Brahms.
8.40 Zie Londen en Daventry.
9.30 Intermezzo.
9.35 Weer- en nieuwsberichten.
9.50—10.20 Dansmuziek door Bertini's Band.

MIDLAND REGIONAL

479.2 M.

(626 Kilocycles.)

11.20 Zie London Regional.
1.20—2.20 Lichte muziek door het Radio Orkest o.l.v. Frank Cantell. 1. Ouverture „Shamus O'Brien", Stanford. 2. Aubade, Rawlinson. 3. Barcarolle, Manns, arr. Albert Goossens. 4. Mozaïk op Beethoven's muziek, arr. Tavan. 5. Suite „A Day in May", Friml. 6. Kaukasische Szenen, Ippolitov-Ivanov.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Zie London Regional.
5.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Concert door het Versterkt Radio Orkest o.l.v. Joseph Lewis. Effie Kalis, piano. Orkest: 1. Ouverture „Britannia", Mackenzie. 2. Toondicht „Aus Böhmens Hain und Flur", Smetana. Effie Kalisz en orkest: Divertimento, Herbert Bedford.
6.35 Orkest: Suite „Scènes napolitaines", Massenet. La Danse. La Procession. Improvisateur. La Fête. Effie Kalisz: Préludes, Minstrels, Soirée dans Grenade, Jardins sous la pluie, Debussy. Orkest: Suite „Casse Noisette" (De Notenkraker), Tschaikowski.
7.20 Orgelbespeling door Dr. Harold Rhodes, vanuit de Kathedraal te Coventry. 1. Eerste deel uit de Sonate in Des, Rheinberger. 2. Andante uit Sonate No. 4. Bach. 3. Groote Fantasie in F-moll, Mozart. 4. A Forest Melody, Phillips. 5. London New (Study on a Hymn Tune), Charleton Palmer.
7.50 Zie London Regional.
8.20 Nieuwsberichten.
8.25 Zie London Regional.
8.40 Zie Londen en Daventry.
9.35 Nieuwsber., weerbericht.
9.50—10.20 Zie Londen Regional.

MILAAN 500,8 M.

(599 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Weerbericht.
7.30 Nieuwsberichten.
7.40 Lezing door G. Ardau.
7.50 Concert door het Omroeporkest.
8.20 „Il Giglio d'Alt", muzikale comedie van Romagnoli.
10.20 Concert door het Omroeporkest.
10.50 Berichten.

BEKERS - INSIGNES - VAANDELS ← VANAF
BURGER BORDUURSELS LAGGEN ENZ. f 60.-
OSMAN - BILDERDIJKSTR. 127 DEN HAAG

MOTALA 1348,3 M.
(Stockholm 435.4 M.; Göteborg 321,9 M.)
(Resp. 222,5, 689, 932 Kilocycles.)

4.20 Gramofoonplatenconcert.
5.20 Kinderuurtje.
5.50 Concert door het Radio Orkest.
6.50 Voordracht over de Zweedsche taal.
7.20 Voor de Huisvrouw.
7.35 Militair concert.
9.30—10.00 Edvard Grieg: Strijkkwartet Opus 27, G-moll.

MÜNCHEN 532,9 M.
(Kaiserslautern 269,8 M.; Neurenberg 238.9 M.)
(Resp. 563, 1112, 1256 Kilocycles.)

3.50 Concert door het Radio Trio.
4.45 Concert door Richard Staab, piano.
6.35 Ludwig Graf Allmeida: „Reise und Verkehr."
7.05—8.00 Concert door Zither-Kamerorkest.
8.05 „Der Stein der Weisen", volksstuk met zang in drie acten en een voorspel van Hermann von Schmid. Muziek van Emmerich Rieder. Het Radio Orkest en Koor. o.l.v. Rieder. Spelleider: Rolf Pienegger.
9.50 Avondberichten.

OSLO 493,4 M.
(60 K.W. 608 Kilocycles.)

6.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
7.20 Tijdsein. Daarna: Concert door het Radio Orkest o.l.v. Hugo Kramm.
8.55 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.15 Actueele causerie.
9.30 Koorconcert o.l.v. Tor Staver.
10.00 Sluiten.

PARIJS (Radio) 1724,1 M.
(174 Kilocycles.)

6.05 Gymnastiekles.
6.50 Herhaling.
7.20 Persberichten.
10.05 Koersen.
11.50 Gramofoonmuziek.
12.20 Koersen.
1.20 Koersen.
2.50 Koersen.
3.05 Concert door Omroeporkest. Roger Boulme, cello. Marcel Briclot, piano. Jenny Joly, viool. 1. La Verbena, Lacome. 2. a. Petite Chanson, Jean Hure. b. Chant du Crepuscule, Paul Fauchet. c. La Source, Davidoff. J. Solitude, E. Nerini. 4. Quelques fleurs, J. M. Zoubaloff. 5. Valse revee, F. Hesse-Delseaux. 6. a. Bercause, Georges Hue. b. Serenade à Lisette, Caludi. 7. La Danse des Libelules, Letorey.
5.50 Koersen.
5.55 Landbouwberichten.
6.50 Engelsche les.
7.05 Koersen.
7.20 Concert door Omroeporkest. Chanson d'Amour, Schubert-Berte. m. m.v. M. Herent en Juliane Meyrande.
7.50 Sportbericht.
8.35 Persberichten.

PRAAG 482,2 M.
(617 Kilocycles.)

4.50 Voor Duitsche luisteraars.
5.20 Landbouwberichten.
5.30 Voor de arbeiders.
6.20 Tijdsein, persberichten.
6.25 Causerie over tourisme.
6.35 Concert door orkest o.l.v. O. P.
7.30 „Das Friedenslied", van Karel Balling. Muzikaal studiospel.
7.50 Liederen door Friedl. Kaan—Nechuta. Fr. Maxian, piano.
8.20 Milinovsky's blaasmuziek.
9.20 Tijdsein. Nieuws- en sportberichten.
9.35 Opvoering vanuit de Autoklub, door het ensemble Znamenacek.
10.20 Tijdsein.

ROME 441,2 M.
(680 Kilocycles.)

4.50—6.20 Populair concert.
7.05—7.20 Radiotechnische causerie.
7.20—7.25 Tijdsein.
7.25—7.40 Lezing over telegrafie.
7.40—8.20 Nieuws- en sportberichten. Weerbericht. Tijdsein.
8.20 Uitzending van een opera.

STUTTGART 360,1 M.
(833 Kilocycles.)

5.25 Lezing door Dr. Theodor Wolff.
5.55 Lezing door Dr. Wahrhold Drascher.
6.25 „Essay und Aphotismus" door Kurt Walter.
6.50 Zie Frankfurt.
7.15 Zie Frankfurt.
8.05 Zie Frankfurt.
9.40 Nieuwsberichten.
10.00 Dansmuziek.

TURIJN 273,2 M.
(1094 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Weerbericht.
7.30 Nieuwsberichten.
7.40 Literaire berichten.
7.50—10.20 Symphonieconcert o.l.v. Mr. Gedda.
10.50 Nieuwsberichten.
11.20 Heruitzending concert.

WARSCHAU 1411,8 M.
(581 Kilocycles.)

5.05 Populair concert.
6.05 Diversen.
6.30 Beursberichten.
6.40 Uitzending uit het Poolsche theater te Katowice. In de pauze: theaternieuws. Daarna Weerbericht, Politie- en sportberichten. Daarna her-uitzending van buitenlandsche stations.

WEENEN 516,4 M.
(212,5 Kilocycles.)

5.10 Kinderuurtje.
5.40 Prof. Dr. Max Gral. Muziek en theater in de Weensche feestweek.
6.50 Landbouwk. lezing.
6.20 Fransche les.
7.15 Tijdsein. Weerbericht.
7.20 Concert door het Philharmonisch orkest o.l.v. Franz Schalk. Nathan Milstein, viool. 1. Viool-concert op. 64. Mendelssohn. 2. Vioolconcert, P. Tschaikowsky. 3. Vioolconcert, Joh. Brahms.
Daarna concert m.m.v. Jella Braun—Fernwald, zang. Prof. Hogo Gottesmann, viool. Richard Krotschalk, cello. Josef Niedermayer, fluit. Dr. P. A. Pisk, piano.

ZEESEN 1634,9 M.
(Königswusterhausen)
(183,5 Kilocycles.)

5.50 Gymnastiekles o.l.v. Arthur Holz.
6.15 Weerbericht.
8.20—8.45 Regine Deutsch: Berliner Erinnerungen aus alter Zeit. (Voor de volksscholen van de stad Berlijn).
9.20—9.45 Prof. Fritz Jöde: In der Werkstatt der Musik (VIII).
9.50 Nieuwsberichten.
11.20—11.45 Fransche les.
11.45 Weerbericht.
11.50—12.15 „Wiener Volksmusik. Gramofoonplaten.
12.15 Tijdsein van Nauen.
12.50 Nieuwsberichten.
1.20—1.50 Gramofoonplaten.
1.50—2.20 Jeugduurtje.
2.20—2.50 Dr. Hildegard Schwab: Vom Schicksal der Waisenkinder. II.
2.50—3.05 Weerbericht en beursberichten.
3.05—3.50 Vrouwenuurtje. Ursula Scherg en William Wauer: Künstlerische Handenarbeiten: Die Webtechnik: Die Damenweste.
3.50—4.50 Concert uit Leipzig.
4.50—5.15 Dr. W. Kochmann: Die schöpferische Persönlichkeit in der Technik. I.
5.15—5.40 Dr. Paul Zucker: Lebendiges Bauen. I.: Ein Kind geht durch die Strassen.
5.40—6.00 Dr. Westmann: Viertelstunde für die Gesundheit. Die kritischen Tage der Frau.
6.00—6.25 Fransch voor beginners.
6.25—6.50 Prof. Dr. Riesser: Prüfung, Nutzen und Missbrauch der Heilmittel. II.
6.50—7.10 Dr. Hugo Preller: Internationalismus als begriffliches Problem. (I.)
7.15 Weerbericht.
7.20 Uit Leipzig: Concert door het Radio-orkest. 1. Waldmärchen, Alfred Milo. 2. Aus seinen Werken, Amilzare Ponchielli. 3. Ouverture t.d. op. „De Postiljon van Lonjumeau", A. Adam.
7.50 Uit Leipzig: Concert vanuit de Dom zu Bautzen. 1. Prelude en Fuga C-dur, Georg Böhm, 1661—1733. 2. Jauchzet Gott, alle Lande, gewijd concert voor sopraan, 2 violen, cello en orgel, Julius Johannes Weiland, gest. 1663. 3. Orgelconcert D-moll, nach Vivaldi, Joh. Seb. Bach, 1685—1750. 4. O fröhliche Stunde, solocantate voor sopraan, 2 violen, cello en orgel, Dietrich Buxtehude, 1637—1707. 5. Toccata F-dur, Joh. Seb. Bach, 1685—1750.
Medewerkenden: Margarete Klippel, sopraan, Paul Bormann, viool, Hugo Bende, viool, Gustav Hartig, cello, Horst Schneider, orgel. Leiding: Dom-organist Horst Schneider.
8.40 Uit Leipzig: „Magnet Pol". Zes tafreelen van Arno Schirokauer. Muziek van Hermann Ambrosius. Regie: Hans Peter Schmiedel. Het Radio-Orkest.
Daarna: Zie Berlijn.

GEDEA
PHILIPS
Radio-ontvangtoestellen
Luidsprekers
Plaatstroom Apparaten
Gloeistroom Apparaten
Gelijkrichters
OOK OP TERMIJN
N.V. HANDELSHUIS RADIO ELECTRA
CENTUURBAAN 298 — TELEFOON 28668
HAARLEMMERDIJK 168 — TELEFOON 43269
AMSTERDAM

WOENSDAG 7 MEI

LIGDA
CIGARETTEN

HILVERSUM

Vóór 6 uur 298 M. - Na 6 uur 1071.4 M.

(Resp. 1004 en 280 Kilocycles.)

A.V.R.O.

10.00 Tijdsein.

10.00—10.15 Morgenwijding.

12.00—2.00 Middagmuziek
door het A.V.R.O.-Kwintet.

Programma:

1. Le Regiment de Sambre et Meuse Turlet.
2. Donauwellen, wals Ivanovici.
3. Dichter und Bauer, ouverture Suppé.
4. Es liegt so viel im kleinen Wörtchen Liebe Grothe.
5. Canto amoroso Samartini.
6. Fragmenten uit „Hoffmann's vertellingen" Offenbach.
7. Ich hab' kein Auto, ich hab' kein Rittergut May.
8. Chanson russe, melodie Paladilhe.
9. Potpourri „Eva" Lehar.
10. Mitta, tango Calandrini.
11. Sei nur ein kleines Bisschen verrückt nach mir Benatzky.
12. Cadetten-Marsch Sousa.

2.00—2.30 Radio-Kinderkoorzang
o.l.v. Jacob Hamel.

2.30—3.00 Liedjes en verhaaltjes.

3.00—4.00 Naaicursus
door Mevr. De Leeuw-van Rees.

4.00—4.30 De voornaamste studiemuziek voor piano.
Uitgevoerd door Egbert Veen en Louis Schmidt.

5.00—5.30 Gramofoonmuziek.

5.30—6.00 Dinermuziek
door Dick Groeneveld en zijn orkest in Café Moderne, Heiligeweg, Amsterdam.

6.00 Tijdsein.

6.01 Voortz. dinermuziek.

6.30 Koersen Vaz Dias.

6.45—7.45 Cursus Italiaansch
voor beginners en gevorderden door Giovanni Rizzini.

7.45—8.30 Gramofoonmuziek.

8.30 Uitvoering
van alle muziekfragmenten uit **„DE GESCHEIDEN VROUW".** Operette in drie acten. Muziek van Leo Fall.
Versterkt Omroep-Orkest. Dirigent: J. J. van Amerom. Voorbereiding: Chris de Vos.

Tusschenspel: **Gramofoonmuziek en Persberichten Vaz Dias.**

11.00—12.00 Gramofoonmuziek.

HUIZEN

1875 M.

(160 Kilocycles.)

N.C.R.V.

8.15 Tijdsein.

8.15—9.30 Morgenconcert.

10.30 Tijdsein.

10.30—11.00 Korte Ziekendienst,
te leiden door Ds. P. N. Kruijswijk, Geref. Predikant te Hilversum.

11.00—11.30 Gramofoonmuziek.

11.30—12.30 Harmoniumbespeling
door den heer M. F. Jurjaanz te Hilversum.

Programma:

1. Psalm 89 : 13 en 14.
2. Gezang 194 : 2 en 3.
3. Joh. de Heer No. 82 : 2 en 4.
4. Marsch Charles Darton.
5. Andante Espressivo, C. George Lickl.
6. Invocation, C. George Lickl.
7. Melodieën uit „Faust", Ch. Gounod.
8. Feestmarsch, Thomas Meritt.

12.00—12.15 Politieberichten.

12.30 Tijdsein.

12.30—2.00 Middagconcert,
te geven door het „Rosmalen" trio, bestaande uit de heeren Dorus Zoest, viool en altviool, Jan W. van Rosmalen, clarinet en pianobegeleiding en Mej. Käthe van Leeuwen, piano.

Programma:

1. Andante uit het Clarinettrio, W. A. Mozart.
Clarinet, altviool en piano.
2. Rêverie Adagio, Henri Vieuxtemps.
Viool en piano.
(Jan W. v. Rosmalen.)
3. Clarinet Concert No. 1, C. M. von Weber.
a. Allegro. b. Adagio, animato, tempo I. c. Rondo, Allegro.
Clarinet en piano.
(Mej. Käthe v. Leeuwen.)
4. Ballade Vieuxtemps.
Viool en piano.
(Jan W. v. Rosmalen.)
5. Hongaarsche Melodie, Jan W. v. Rosmalen.
Clarinet en piano.
(Mej. Käthe v. Leeuwen.)
6. Pollacca uit Clarinetconcert, Godfried Mann.
Clarinet en piano.
(Mej. Käthe v. Leeuwen.)
7. Menuetto en Allegretto uit Trio VII, W. A. Mozart.
Clarinet, altviool en piano.

2.00 Tijdsein.

2.00—2.45 Eerste gedeelte van het Concert,
te geven door: Mej. Aennchen Perizonius, sopraan. Mej. Nine Idzerda, mezzo-sopraan. De heer Willem Segboer, bariton.
Pianosoli en -begeleiding de dames Perizonius en Idzerda.

Programma:

1. Recitativ und Aria der Nitocris aus: „Belsazar" Sopraan. G. F. Händel.
Sopraan.
2. a. Es rauschet das Wasser; b. Vor der Tür, Joh. Brahms.
Mezzo-sopraan en bariton.
3. Aria uit: „Die Schöpfung", Jos. Haydn.
Bariton.
4. a. An die Hoffnung, L. v. Beethoven.
b. Morgenhymne G. Henschel.
c. Lenz, E. Hildach.
Mezzo-sopraan.
5. Duett der Wittwe und der Elias, F. Mendelssohn.
Sopraan en bariton.
6. Auf den Bergen E. Grieg.
Mej. Idzerda, piano.
7. Elsa's Traum aus „Lohengrin", R. Wagner.
Sopraan.

2.45—3.15 Lezen
van Chr. lectuur door Mej. M. Wentink te Hilversum.

3.15—4.15 Vervolg concert.
8. a. Osterlied, Kor Kuiler.
b. Meilied, C. L. Huberti.
Bariton.
9. a. Wel Island, gy 'n bedroefde kust, bew. Jul. Röntgen.
b. Hier onder 't wuivend geboomte; c. Ghequetst ben ic van binnen; d. Mijn hart altijd heeft verlanghen,
Kor Kuiler.
Mezzo-sopraan.
10. Fantasie, Peter Benoit.
Mej. Perizonius, piano.
11. a. De rust in het woud, A. Spoel.
b. Jonge Liefde Gfr. Mann.
Bariton.
12. Air de Salomé uit: „Hérodiade", J. Massenet.
Sopraan.
13. a. Ik wist, dat gij niet komen zoudt, Bart Verhallen.
b. Druiventrossen, W. Andriessen.
c. Lentelust, P. Lebrun.
Mezzo-sopraan.
14. a. Lievelingskind, W. Andriessen.
b. Mijn soetelief is mijn, W. F. G. Nicolai.
c. Loflied aan Nederland, Dina Appeldoorn.

4.15—5.00 Gramofoonplatenconcert.

5.00 Tijdsein.

5.00—6.00 Kinderuurtje,
te leiden door Mej. B. v. d. Veer.
Zang: Mej. C. J. A. Gelderman.

Programma:

1. Zingen: Waakt Gij Heer, zoo hoog, zoo rein (uit Vluchtheuvelzangen).
2. Bijb. Geschiedenis. Wie is er rijk? Wie is er arm?
3. Zingen: Psalm 73 : 13 en 12.
4. Verhaal voor de grooten: Van een klein meisje en het groote licht.
5. Zingen:
a. Hopsa, heisasa (uit: Kun je zingen, zing dan mee).
b. Lente-heraut, J. W. v. Setten.

c. Een vreeselijk jager,
L. A. v. Tetterode.
6. Hoor je 'm?
7. Verhaal voor de kleintjes: Zulke grappige apen.
8. Zingen: Psalm 136 : 1.

6.00 Tijdsein.

6.00—6.30 Cursus Radiotechniek, te geven door het Nederlandsche Technicum P.B.N.A. te Arnhem.

6.30—7.00 Gramofoonplatenmuziek.

7.00 Tijdsein.

7.00—7.45 Laatste les van den cursus Verbetering v. h. gezang in huis, te geven door den heer Jac. Ph. Caro, te Utrecht, met pianobegeleiding van den heer Alex. Adema, te Amsterdam.

7.45—8.00 Politieberichten.

8.00 Tijdsein.

8.00 Uitz. der Heiligingssamenkomst van het Leger des Heils, in het korps Den Haag I (Prinsegracht 57), te leiden door Kommandante M. J. van de Werken.

Programma:

1. Samenzang: Voer mij hooger op, mijn Vader" (Groote Bundel 150).
2. Bidstond. Gezongen wordt: „'k Behoef Uw bijzijn Heer, elk uur, altijd". Kapelmeester Wasserval gaat voor in gebed.
3. Samenzang: „In Uw heiligdom verborgen". (Kleine Bundel 144).
4. Bijbellezing door Majoor P. de Boer.
5. Lied der Zangbrigade (leider J. Mulder): „Schoon, lieflijk uur van stil gebed". Woorden naar het Engelsch door mevr. Lt. Kolonel Schuurman. Muziek van Ensign Gerrit Glaeys. Heils- en Strijdzangen X, bl. 47.
6. Getuigenis van Jongelieden, Sergeant-Majoor A. Leinse.
7. Selectie „Rockingham", gecomponeerd door Lt. Kolonel A. Goldsmith, te spelen door het Muziekkorps (Kapelmeester J. J. Wasserval).
8. Getuigenis van Kommandeure G. van Straten.
9. Lied der Zangbrigade: „Als des levens stormen komen". (Heils- en Strijdzangen, Deel IX, blz. 33).
10. Samenzang: „Toon mij, Heer, het vriendelijk licht". (Groote bundel 294).
11. Toespraak van Kommandante van de Werken.
12. Bidstond.
13. Samenzang: „Nader, mijn God, bij U!" (Lied 278. Groote Bundel).
14. Sluiting.

Daarna Persberichten Vaz Dias.

BAZEL 1010,1 M.

(297 Kilocycles.)

7.50 Tijdsein. Weerbericht.
7.53—8.20 Concert door de kapel uit café Metropole.
8.20—9.20 Vroolijk uurtje m.m.v. Else Dobler, Lotte Plüss, Hermann Gerig, Werner Hausmann. Recitaties. Gramofoonplaten.
9.20—9.30 Nieuwsberichten. Weerbericht, Tijdsein.
9.30—9.50 Concert door de kapel uit café Metropole.

BERLIJN 419 M.

(716 Kilocycles.)

9.50 ca. n.m. Tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten.
9.50 Bridge-les door Dr. F. Anders. Daarna: tot 11.50 Dansmuziek door de kapel Joost uit het Eden-Hotel.

BERN 403,8 M.

(743 Kilocycles.)

7.18 Tijdsein. Weerbericht.
7.20—7.50 „Die Brücken Berns", voordracht door Ing. Reber.
7.50—8.20 Concert door de Kurzaalkapel.
8.20—8.55 Klassiek-romantisch sonaten-uurtje m.m.v. Johannes Reisler, viool en Kurt Rothenbühler, piano.
8.55—9.20 Concert door de Kurzaalkapel.
9.20—9.35 Nieuwsberichten. Weerbericht
9.35—10.05 Concert uit de Kurzaal Schänzli.

DE BILT (K.N.M.I.) 1470 M.

(204 Kilocyclus.)

10.50 Weerbericht.
11.50 Weerbericht.
12.55 Weerbericht.
20.00 Weerbericht.

BRESLAU 325 M.

(Gleiwitz 253,4 M.)

(Resp. 923 en 1184 Kilocycles.)

3.50 Concert door de Kapel Max Büttner.
6.25 Avondconcert van Gramofoonpl.
7.20 Weerbericht.
Daarna: Alexander Runge: „Blick in die Zeit."
7.50 Militair Concert o.l.v. Obermusikmeister H. Ulrich.
9.30 Avondberichten.
9.50 Zang v. d. nachtegaal. Uitzending vanuit een Park in Breslau.
10.10 Theatercauserie door Max Ophüls.

BRUSSEL 508,5 M.

(590 Kilocycles.)

4.20 Dansmuziek uit de tearoom „Armenonville", te Brussel, o.l.v. Mr. Van Baelen.
5.20 Causerie door René Verboom.
5.35 Geschiedenis van de Koloniën.
5.50 Concert door het omroep-trio.
6.20 Een half uurtje gramofoonmuziek.
6.50 Gesproken radiocourant.
7.35 Vioolconcert door Franz Wigy.
7.50 Causerie door René Lyr.
8.00 Gramofoonmuziek.
8.20 Vervolg vioolconcert.
8.35 Jazz-muziek door „Minstrela" Club orkest.
9.35 Nieuwsberichten.

BUDAPEST 550,5 M.

(545 Kilocycles.)

4.50 Concert door het salonorkest Fejes uit café Ostende.
5.50 Italiaansche les.
6.10 Voordracht.
6.30 Concert m.m.v. Lili Kenez, piano. Stefi Sebok, zang. Tibor Polgar, piano.
7.30 Hongaarsche liederenavond door Maria Sandor en Miklos Szedo en de Zigeunerkapel Gyuba Horvath.
8.35 Voorlezing.
8.55 Lichte muziek. Concert o.l.v. Tibor Polgar.
10.20 Gramofoonmuziek.

DAVENTRY 1554,4 M.

(Londen 356,3 M.)

(Resp. 193 en 842 Kilocycles.)

9.35 Morgenwijding.
9.50 Tijdsein en weerbericht.
10.05 Lady Iveagh, M.P.: „The Week in Westminster".
10.20—10.50 Baird Televisie.
11.20 Gramofoonplatenconcert.
12.20 Licht concert door Frascati's Orkest o.l.v. Georges Haeck.
1.20 Ballade-Concert door Doris Cowen, alt. William Biggs, tenor.
1.50 Uitzending voor scholen.
2.15 Intermezzo.
2.20 Miss Marjorie Barber: „Stories and Story, Telling in Prose and Verse II, How Plays are made from Stories: The Merchant of Venice".
2.45 Licht Klassiek Concert door het Westminster Strijkkwartet. Lan Glennie, bariton. Kwartet: 1. Quartet in Es-dur, Op. 64, No. 6, Haydn. 2. Twee gedeelten uit het kwartet in Es, Mendelssohn.
3.15 Lan Glennie: 1. Ganymede. 2. The Dwarf, Schubert. 3. The Horn of Youth, Schumann.
3.30 Kwartet: 1. Variaties over een Origineel thema, Purcell Warren. 2. Quartet in A, Schubert.
4.05 Reginald New aan het orgel van The Beaufort Cinema. 1. Rondo Capriccio, Mendelssohn. 2. Wals „What have I done?" Jurman. 3. Entre'acte „The Beiss of St. Malo", Rimmer. 4. Selectie: „Der letzte Walzer", Strauss.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Veldmaarschalk Sir Claud Jacob, „The C.L.B. Camp".
5.35 Tijdsein, weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 De grondslagen der Muziek. Pianomuziek van Mendelssohn, gespeeld door Maurice Cole.
6.20—6.40 Debat tusschen Mr. Frank Gray en Col. A. M. Lloyd over „Vagrancy".
6.45 Mr. F. L. Lucas: „Browning".
7.05 Vaudeville. Violet Loraine in een Revue „Red Pepper", woorden van Eric Little. Muziek van William Walker en George Posford. Verdere medewerkenden zijn: Ernest Sefton, Harold Kimberley, Olive Groves en het Revue Koor. Orkest o.l.v. John Ansell. Cyril Shields-Novelty Conjuror. Muriel George en Ernest Butcher, Volksliederen en duetten. Geoffrey Gibson, Saxophoon.
8.20 Weer- en nieuwsberichten. Plaaselijk nieuws. (alleen Dav.) Scheepsberichten.
8.45 The Duchess of Bedford: „Cape Town and Back by Air".
9.00 Concert door het Radio Koor o.l.v. Stanford Robinson. Het Radio Orkest o.l.v. Hermann Scherchen. Louise Marshall, mezzo-sopraan. John Armstrong, tenor. Herbert Heyner, bariton. Keith Falkner, bas. 1. Speed of the Times (Tempo der Zeit), een Radio-compositie van Hanns Eysler). 2. Lindbergh's Flight (Lindberghflug), Paul Hindemith en Kurt Weill.
10.20—11.20 (alleen Dav.) Dansmuziek door The Splendide Dance Band van Hotel Splendide.

FRANKFURT 389,6 M.

(770 Kilocycles.)

3.20 Namiddagconcert door het Radio Orkest o.l.v. Gustav Görlich. Hilde Keefer-Bluthardt. Artur Haagen, vleugel.
5.55 Esperanto-onderricht o.l.v. Dr. Volgt.
6.25 Max Preuss: „Die Spanien- und Südamerikafahrt des Luftschiffes „Graf Zeppelin".
6.50 Zither-concert door Martin Hofler.
8.20 Karl Bleye-uurtje. Het Philharm. Orkest o.l.v. Emil Kahn m.m.v. Fritz Windgassen, tenor. Willy Kleemann, viool.
9.05 Bernhard Blume leest uit „Herr von Meditsch und die Brüder Ciresa".
9.40 Nieuwsberichten.

HAMBURG 372,2 M.

(806 Kilocycles.)

10.20 Engelsche schooluitzending.
11.40 Uitzending voor scholen.
3.35 „Der Sternenhimmel in Mai", door Theobald Bieder.
3.50 Herdenking Tschaikowsky. Hans Rosenlöcher, viool. Rudolf Kupfer, cello. Adolf Secker, piano. A-moll-trio, Tschaikowsky.

4.50 „Menschen in einem indischer Hotel, Annie Francé-Harrer.
5.15 Toekomst der techniek door Prof. Dr. R. Francé.
5.40 Weerbericht.
5.45 Concert door het Omroeporkest.
6.45 Walstreet als Wereldbankier door Dr. Paul Schulz-Kiesow.
7.05 Landbouwberichten.
7.10 Weerbericht.
7.15 „Hoffmanns vertellingen", opera in 3 bedrijven van Offenbach. Muzikale leiding: Karl Goothardt.
10.05 Actueele causerie. Weerbericht. Nieuwsberichten.
10.25 Concert door orkest uit café Ostermann.

KALUNDBORG 1153,8 M.

(Kopenhagen 281,2 M.)

(Resp. 260 en 1067 Kilocycles.)

6.50—7.00 Gymnastiekles.
10.20 Weerbericht.
10.30 Noteeringen.
10.35—11.05 Uitzending voor scholen.
12.35—1.05 Uitzending voor scholen.
2.50—4.20 Concert door het orkest van restaurant „Wivel" o.l.v. Oscar Stalla.
5.00 Beursberichten.
5.10—5.40 Voordracht door Daniel Prior.
5.40—6.10 Fransche les.
6.10 Weerbericht.
6.20 Persberichten.
6.35 Tijdsein.
6.40—7.05 Voordracht door Albert Andresen.
7.05—7.35 Lezing door C. A. Borum.
7.35—8.35 Balalaika-muziek en liederen m.m.v. Olga Nogaetz, concertzangeres. Eugen Nogaetz, concertzanger. Het Balalaika zang-ensemble. Werken van Paul Ostroumoff.
8.35—9.05 Declamatie door Chr. Houmark.
9.05—9.30 Deensche duetten door Olga Roeboe en Ingrid Germar. Folmer Jensen, piano. Daarna: Persberichten.
9.50—10.20 Klassieke en romantische muziek voor 4-handige pianobegeleiding door Folmer Jensen en Ove Peters.
10.20—11.50 Dansmuziek door het orkest van restaurant „Nimb" o.l.v. Jens Warny.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

KONINGSBERGEN 276,5 M.

Dantzig 453,2 M.)

(Resp. 1085 en 662 Kilocycles.)

6.20 Lezing door Dr. Gertrud Selbiger.
6.50 Esperantoles.
7.15 Weerbericht.
7.20 Voorlezing.
7.50 Populair concert. Orkest o.l.v. Otto Selberg m.m.v. Eva Liebenberg. Werken van Gluck, Verdi, Bizet en Saint-Sanës.
9.35 Weerbericht. Pers- en sportber.
9.50—11.50 Dansmuziek.

LANGENBERG 472,4 M.

(Münster 233,8 M.; Aken 453,1 M.; Keulen 227,4 M.)

Resp. 635, 1283, 662, 1319 Kilocycles.

6.05—6.20 Gymnastiekles.
6.20 Weerbericht.
6.25—6.50 Gramofoonmuziek.
6.50—7.50 Concert door het Kurorkest uit Bad Kreuznach, o.l.v. Rudolf Schneider.
9.35—11.50 Gramofoonmuziek.
11.30 Gramofoonmuziek.
12.25—1.50 Concert door het omroeporkest o.l.v. Buschkotter. Trude Fischer, alt. Grape, piano. 1. Feestouverture. Düppon. 2. Suite „Aus Holbergs Zeit", Grieg. 3. Drie liederen voor alt. 4. Symphonische wals, Ritter. 5. Melodieën u. „Gianni Schicchi", Puccini. 6. Drie liederen voor alt. 7. Hollandsche rhapsodie, Anroy. 8. Seid umschlungen Millionen, wals, Strauss.
1.50 Raadgevingen voor de huisvrouw.
2.20—2.50 Uurtje voor jonge meisjes.
3.05—3.25 „Karthago. die Stadt des Eucharistischen Weltkrongres", Mr. Höniger.
3.25—3.45 50ste sterfdag van Gustav Flauberts.
3.45—4.05 Herbert Eulenberg: Duitsche sonetten.
4.05—4.50 Praatje door W. Kircher, over de volksscholen.
4.50—5.50 Concert m.m.v. Lotte Mäder —Wohlgemuth. sopraan. Willy Hahn, piano. Egbert Grape, begeleiding. Kurt Wessel. harp. Dodja Feldin, cello. Alfred Sauerteig, fluit. 1. Piano-solo's v. Schubert, Brahms. 2. 4 Liederen voor sopraan. 3. Pianosolo, van Reger. 4. 2 Liederen voor sopraan met harpbegeleiding. 5. Pianosolo van Pierné.
5.50—6.10 „Die zukünftige Entwicklung der wirtschaftslichen Betriebe der Gemeinden", Dr. von Hansemann.
6.35—7.00 „Die Arbeitgeber berichten": Dr. Hans Stein.
7.00—7.20 „Europa", Prof. Dr. Kuske.
7.20—8.20 Concert door het omroeporkest o.l.v. Eysoldt. 1. Ouverture „Vivat Academica", Zimmer. 2. Ländliche Suite, Amadei. 3. Casanova, wals, Lincke. 4. a. Abend-Idyll, Humphries. b. Was die Quelle singt, Schytte. 5. Westfalenklänge, Potp. Ritter Koelmann. 6. Es war ein Knabe gezogen, marsch, Zimmer.
8.20 Vroolijke avond. Daarna nieuws- en sportberichten. Daarna dansmuziek o.l.v. Eysoldt.

LEIPZIG 259,3 M.

(Dresden 318,8 M.)

(Resp. 1157 en 941 Kilocycles.)

3.50—5.00 Namiddagconcert door het Radio Orkest o.l.v. Hilmar Weber.
6.50 Operette-concert door Melitta Wittenbecher-Neumann, sopraan. Fritz Wolf, tenor. Willy Wolff, piano.
8.05 Flauberts-herdenking. Spreker: Harry Langewisch en Lina Carstens.
9.05 Liederen van Carl Bleyle. (Uitzending ter gelegenheid van den 50en geboortedag van den componist). Dorothea Schröder, zang. Alfred Simon, vleugel.
9.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten, sportbericht. Daarna: tot 11.20 Dansmuziek door de Kapel Kilian.

LONDON REGIONAL (Brookmans Park) 356,3 M.

(842 Kilocycles.)

11.20 Orgelconcert door Walter Vale. Nora Donald, sopraan. Orgel: 1. Fuga „Bach" Op. 60, No. 2, Schumann. 2. Koraalprelude „Mein Jesu, der du mich", Brahms. Nora Donald: 1. Panis Angelicus, Franck. 2. Morning Hymn, Herschel. 3. Ring out, wild bells, Edgar L. Bainton. Orgel: 1. Sonate in D, Op. 65, No. 5, Mendelssohn. Nora Donald: 1. The Birds, Haley Simpson. 2. I love my God and He loves me, Ernest Bullock. 3. A Song of Innocence, Walford Davies. 4. The Holy Child, Easthope Martin. Orgel: 1. Prelude en Fuga in A, Bach.
12.20 Gramofoonplatenconcert.
12.50 Zie Midland Regional.
4.35 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
5.35 Tijdsein, weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Militair Orkestconcert o.l.v. B. Walton O'Donnell. Arthur Cox, tenor. Orkest: 1. Fantasie Ouverture „Romeo en Julia", Tschaikofski.
6.20 Arthur Cox: 1. Jean, Meade. 2. Ships of Yule, Shaw. 3. Light I love best, Hopkins.
6.28 Orkest: 1. Suite „William Byrd", Gordon Jacob.
6.50 Arthur Cox: 1. Mountain Lovers, Squire. 2. A Northern Lament, Brahe. 3. The Tideless Sea, Bowen.
6.58 Orkest: 1. Peer Gynt, Suite No. 2, Edvard Grieg.
7.20 Mr. Otto Siepmann: „Duitsche taalles".
7.50 Nieuwsberichten.
7.55 „De vier Veeren" van A. E. W. Mason.
9.10 Pianoconcert door Josephine Brown. 1. Preludium, Bach, arr. St. Saëns. 2. Andante en Variaties in F, Haydn. 3. Jardins sous la pluie, Debussy. 4. Fileuses près de Carantoe, Rhené-Baton. 5. Plaintes ou la maja et le Rossignol. 6. El Pelele, Granados.
9.35 Weer- en nieuwsberichten.
9.50—11.20 Dansmuziek door The Splendide Dance Band.

MIDLAND REGIONAL 479.2 M.

(626 Kilocycles.)

11.20 Zie London Regional.
12.50 Concert door het Radio-Orkest o.l.v. Frank Cantell. Phyllis Peck, sopraan. Haydn Heard, viool. Orkest: Ouverture „Ein Sommernachtstraum", Mendelssohn. Phyllis Peck: 1. Music when soft voices Quilter. 2. Twilight Fancies, Delius. 3. A Prayer to our Lady, Ford. Orkest: Two Irish Tone Pictures, Walton O'Donnell: a. The Mountain Sprite. b. At the Pattern.
1.20 Haydn Heard: 1. Allegro Brilliant, Ten Have. 2. To a Wild Rose, Mac Dowell. Orkest: 1. Simple Aveu, Thomé. 2. Tanz der Lehrbuben, uit „Die Meisstersinger von Nürnberg", Wagner. Phyllis Peck: 1. Sunset, Delius. 2. Song of the Blackbird, Quilter. 3. At the well, Hagemann. Haydn Heard: 1. Rezinka, Drdla. 2. Andantino, Martini-Kreisler. 3. Hej! Haj!, Drdla.
2.00—2.20 1. Selection of Russian Folk Songs, arr. Higgs. 2. Morris Dance, „Skipton Rig", Holliday.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Zie London Regional.
5.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Concert door het Radio-Orkest o.l.v. Joseph Lewis. Frank Lester, bariton. Harry Stanier, cello. Orkest: Ouverture „Pique Dame", Suppé. Frank Lester: 1. The Sword Song, Elgar. 2. My Captain, Cyril Scott. 3. When Childer plays, Walford Davies. Orkest: An African Suite, Dorothea Barcroft.
6.35 Harry Stanier: 1. Still as the Night, Böhm. 2. Vito, Popper. Orkest: Selectie uit Oude Engelsche Melodieën van Lane Wilson, arr. Hely-Hutchinson. Frank Lester: 1. She is far from the Land, Lambert. 2. Innis Ferrel, Aitken. 3. Trottin' to the Fair, Stanford.
7.00 Harry Stanier: Kol Nidrei (Hebreeuwsche melodie), Max Bruch. Orkest: 1. Intermezzo „You and I", Napoleon Lambelet. 2. Marsch „Pomp and Circumstance", No. 1, Elgar.
7.20 Zie London Regional.
7.50 Nieuwsberichten.
7.55 Zie London Regional.
9.10 Zie London Regional.
9.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.50—10.20 Zie London Regional.

MILAAN 500,8 M.

(599 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Weerbericht.
7.40 Causerie met muziekbegeleiding.
7.50—8.05 Literaire causerie.
8.05—8.35 Studio-tooneelspel.
8.35 Concert. Werken van Italiaansche componisten.
10.50 Berichten.
11.00—11.20 Concert door het Omroeporkest.

MOTALA 1348,3 M.

(Stockholm 435,4 M.; Göteborg 321,9 M.)

(Resp. 222,5, 689, 932 Kilocycles.)

4.20 Gramofoonplatenconcert.
5.20 Kinderuurtje.
5.40 Vocaalconcert door Sven Sandberg.

6.00 Landb.voordracht.
6.20 Juridische voordracht.
6.50 Voordracht.
7.20 „Das Wiegenlied", comedie in 2 acten van Martinetz Sierra. Regie: Per Lindberg.
9.00 Composities voor twee piano's. 1. Koraal, César Franck. 2. Andante met Variaties.

MÜNCHEN 532,9 M.

(Kaiserslautern 269,8 M.; Neurenberg 238.9 M.)
(Resp. 563, 1112, 1256 Kilocycles.)

3.20 Namiddagconcert door het Radio-Trio.
6.50 Oscar von Miller-herdenking.
7.20 Wenn's Mallüfterl weht. Concert door het Radio Orkest o.l.v. Kurt Pastor. Solisten zijn: Ernst Brunbauer, fluit. Emil Kraus, piccolo. Het Mannenkwartet en Radio-Koor.
8.50 Ernestine Münchheim leest uit de roman „Schiffe am Himmel", van Gunnar Gunnarsson.
Daarna: tot 11.20 Dansmuziek.
9.40 Avondberichten.

OSLO 493,4 M.

(60 K.W. 608 Kilocycles.)

6.35 Weer- en nieuwsberichten.
6.50 Causerie.
7.20 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Hugo Kramm. 1. Ouverture „Alceste", Gluck. 2. 6e Symphonie G-dur, Haydn. 3. Oekrainische schetsen, Akimenko. 4. Fantasie „Aus der neuen Welt", Anton Dvorak.
8.20 Recitaties.
8.55 Weer- en nieuwsberichten.
9.30 Vocaalconcert.
10.00 Dansmuziek v. Gramofoonplaten.
10.50 Sluiten.

PARIJS (Radio) 1724,1 M.

(174 Kilocycles.)

6.05 Gramofoonmuziek.
6.50 Herhaling.
7.20 Persberichten.
10.00 Koersen.
11.20 Causerie.
11.50 Symphonie concert.
12.20 Koersen.
12.50 Koersen.
1.20 Koersen.
2.50 Koersen.
3.05 Concert door Omroeporkest.
4.15 Koersen.
5.50 Koersen.
5.55 Landbouwberichten.
6.25 Causerie door Georges Colomb.
6.50 Duitsche les.
7.05 Koersen.
7.20 Concert. 1. Don Quichotte, Massenet m.m.v. Mej. Perelli en Mr. Allaard en Tubiana. Orkest o.l.v. Henri Defosse.
7.50 Sportberichten.
8.35 Persberichten.
8.50 Concert. 2. a. Papillon, Campra. b. Les Noces de Figaro, Mozart. c. Trois Prieres, Caplet. 3. Concert voor cello, Grieg.

PRAAG 482,2 M.

(617 Kilocycles.)

4.50 Voor Duitsche luisteraars.
5.20 Landbouwberichten.
5.30 Voor de arbeiders.
6.20 Tijdsein. Persberichte
6.25 Operamuziek.
8.50 Gramofoonmuziek.
9.20 Tijdsein. Nieuws- en sportberichten.
9.35 Berichten over de jeugdfeesten te Praag.
9.40 Theaternieuws.

ROME 441,2 M.

(680 Kilocycles.)

4.50—6.20 Concert m.m.v. Het Omroep sextet. Walter Sommer, cello. Ausonia Consorti, sopraan. Gino del Signore tenor.
7.35—8.20 Nieuws- en sportberichten. Weerbericht. Tijdsein.
8.20 Concert door het Omroeporkest. 1. Kwartet in A-moll Op. 59, No. 3, Beethoven. 2. Aria's van Franz Schubert. 3. Variaties voor kwartet, Carabella. 4. Recitatie. 5. Fragmenten uit „Faleria", Mantica. 6. Romance, Mantica. 7. Aria uit „Consuelo", Rendano. 8. Romance, Rendano. 9. Declamatie. 10. Gloria. Preludium, Symphonie, Cilea. 11. Concert van Cilea.

STUTTGART 360,1 M.

(833 Kilocycles.)

5.25 Lezing door Dr. Friedr. Burger.
5.55 Esperantoles.
6.20 Tijdsein.
6.25 De vlucht van de „Graf Zeppelin" over Spanje en Zuid-Amerika.
6.50 Zie Frankfurt.
7.20 Zie Frankfurt.
8.20 Herdenking 50ste geboortedag Kal Bleyle. Het Philharmonisch orkest o.l.v. Emil Kahn. Fritz Windgassen, tenor. Willy Kleemann, viool.
9.05 „Herr von Medisch und die Brüder Cirefa". Novelle gelezen door Bernhard Blume.
9.40 Nieuwsberichten.

TURIJN 273,2 M.

(1094 Kilocycles.)

6.35—7.20 Concert. Gevarieerd programma.
7.20 Weerbericht.
7.30 Persberichten.
7.40 Causerie door M. Lupo.
7.50 Lichte muziek. Cabaret.
10.20—11.20 Heruitzending concert.

WARSCHAU 1411,8 M.

(581 Kilocycles.)

5.05 Populair concert o.l.v. J. Ozinimski.
6.05 Diversen.
6.30 Landbouwk. lezing door Ing. Tarkowski.
6.45 Radioberichten.
7.00 Nieuwsberichten.
7.18 Tijdsein.
7.20 Nieuwsberichten.
7.30 Voorlezing.
7.45 Piano-concert door Egon Petri.
8.30 Een kwartiertje literatuur.
8.45 Viool-concert door Laszlo Szentyorgyi.
9.30 Voorlezing door S. Paleolog. Daarna Weerbericht. Politie- en sportberichten.
10.05 Persberichten.
10.20—11.20 Dansmuziek.

WEENEN 516,4 M.

(212,5 Kilocycles.)

5.20 Causerie door Karl Bühren.
5.35 Prof. Dr. Heinrich Reichel. Een uurtje volksgezondheid.
6.05 Esperanto.
6.20 „Ein Tag aus dem Leben eines Bergmannes", Jozef Sank.
6.50 „Balzjagd", door Prof. Karl Leeder
7.15 Tijdsein, weerbericht.
7.20 Aria's en liederen door Maria Gerhart, opera-zangeres. Prof. Erich Meller, piano.
8.20 Herdenking Gustave Flaubert 50-sten sterfdag. Hedwig Bleibtreu, recitatie. Daarna concert door de Jazzkapel Hanns Robert Korngold. Emil Petroff, zang. Moderne dansschlagers.

ZEESEN 1634,9 M.

(Königswusterhausen)

(183,5 Kilocycles.)

5.50 Gymnastiekles o.l.v. Arthur Holz.
6.15 Weerbericht.
8.50—9.15 Een bezoek met de microfoon aan de Saalburg im Taunus bij Frankfurt am Main.
9.20—9.45 Dr. phil. Walter Effenberger: Das Leben in deutschen Binnengewässern. Am rauschenden Bergbach des Harzes.
9.50 Nieuwsberichten.
9.55—10.05 Mededeelingen van den Reichsstädtebund.
11.20—12.15 „Johannes Brahms". Gramofoonplaten. (11.45 Weerbericht).
12.15 Tijdsein van Nauen.
12.50 Weerbericht.
1.20—2.20 Gramofoonplaten.
2.20—2.50 Spaansche les.
2.50—3.05 Weerbericht en beursberichten.
3.05—3.20 Voor de vrouw. Olga Kaiser: Die Hausfrau als Verbraucherin deutscher Erzeugnisse. I.
3.20—3.50 Engelsche les.
3.50—4.50 Concert uit Hamburg.
4.50—5.15 Das chanson in alter und neuer Zeit. Inleiding: Dr. Heinrich Hofer. Medew.: Maja v. Spengler, zang, kapelmeester Böhmelt, piano.
5.15—5.40 Prof. Dr. Ries: Aufgaben und Stand der Landarbeitsforschung u. -lehre.
5.40—6.00 Hans Reimann: Unterhaltende Stunde: Familie und Sprache (II).
6.05—6.30 Uit Berlijn: Geh. Justizrat Prof. Dr. Eduard Heilfron: Rechtsfragen des Tages.
6.30—6.50 Dr. Kirchhoff: Zehn Jahre Völkerbund. I.: Deutschland im Völkerbund.
6.50—7.10 Otto Mosbach: Beamtenfunk. Die Krise der Zivilversorgung.
7.15 Weerbericht.
7.20 Gedanken zur Zeit. „Direkte oder indirekte Steuern". Sprekers: Abgeordneter Dr. Hertz en Abgeordneter Dr. Rademacher.
8.00 Uit Keulen: Concert door het Klein Werag-Orkest en de kapel Eysoldt.
8.20 Uit Keulen: „Noch einmal ausbüberelen".
Daarna: Zie Berlijn.

ZEG ALTIJD EERST
WITTE KAT
Als U een batterij koopt

DONDERDAG 8 MEI

LIGDA
CIGARETTEN

HILVERSUM

Vóór 6 uur 298 M. - Na 6 uur 1071.4 M.

(Resp. 1004 en 280 Kilocycles.)

A.V.R.O.

10.00 Tijdsein.

10.00—10.15 Morgenwijding.

12.00—2.00 Middagmuziek
door het A.V.R.O.-Kwintet.

Programma:

1. Kärnther Lieder, marsch Seifert.
2. Just a girl that men forget, wals Garren.
3. Hongaarsche dansen Nos. 5 en 6 Brahms.
4. Ouverture „The Conqueror" Baynes.
5. Dance of the raindrops Evans.
6. Fragmenten uit „De Troubadour" Verdi.
7. I wonder why Mayne.
8. Dutch fishergirls Fresco.
9. Si tu m'aimais, melodie Denza.
10. Hush! Husch! In Körbchen Rosen.
11. Unter der Friedenssonne, marsch v. Blon.

2.00—3.00 Gramofoonmuziek.

3.00—3.30 Causerie

3.30—4.00 Gramofoonmuziek.

4.00—5.00 Ziekenuurtje
door Mevr. Ant. van Dijk.

5.30—6.00 Dinermuziek
door Elek Voros' Hongaarsche Kapel in het Café-Restaurant „Astoria" te Amsterdam.

6.00 Tijdsein.

6.01—6.30 Voortz. dinermuziek.

6.30 Koersen Vaz Dias.

6.45—7.15 Landbouwhalfuurtje.
Spreker: Ir. C. Koeman. Onderwerp: Het kweeken van dahlia's.

7.15—7.45 Cursus Fransch
voor gevorderden en conversatie door Alfred Sarot.

7.45—8.15 Causerie
door Herman Rutters over het Concertgebouw-programma.

8.15 2e Concert
van de Beethoven-cyclus, door het Concertgebouw-Orkest te Amsterdam onder leiding van Dr. Willem Mengelberg.
3de en 4de Symphonie.

Na afloop: **Persberichten Vaz Dias en Gramofoonmuziek**

HUIZEN

1875 M.

(160 Kilocycles.)

N.C.R.V.

8.15 Tijdsein.

8.15—9.30 Morgenconcert.

10.00—10.30 Zang
door het Dameskoortje der Korte Ziekendiensten.

10.30 Tijdsein.

10.30—11.00 Korte Ziekendienst,
te leiden door Ds. J. J. v. Petegem, Predikant der Vrije Evang. Gemeente te Hilversum.

11.00—11.30 Lezen
van Chr. lectuur door Mej. J. C. M. Doyen te Hilversum.

11.30—12.30 Uurtje voor de Landbouwers,
te verzorgen door den heer H. Pilon, Hoofd der Land- en Tuinbouwschool te Achterveld (U.).

12.00—12.15 Politieberichten.

12.30 Tijdsein.

12.30—2.00 Middagconcert.
Mevr. C. v. Ravenzwaay-Höllenkamp, zang.
De heer H. Hermann, viool.
De heer H. v. d. Horst Jr., cello.
Mevr. R. A. v. d. Horst-Bleekrode, piano.

Programma:

1. Onze Vader A. v. d. Sloot.
2. Kloppend, kloppend! Wie is daar?
3. Nader, mijn God, bij U.
4. Psalm 116 : 1, 2 en 4.
   Zang en trio.
5. a. Chant sans paroles, P. Tschaikowsky.
   Trio.
   b. Serenata, E. Moszkowsky.
   Trio.
6. Gezang 194 : 1 en 2.
7. O, wat wilt gij doen met Jezus.
8. 'k Heb geloofd en daarom zing ik.
9. Gezang 273 : 1 en 7.
   Zang en trio.
10. Gedeelten uit „Tannhäuser", R. Wagner.
    Trio.
11. Zie Ik, de Heer, sta aan de deur.
12. Veilig in Jezus' armen.
13. Komt laat ons voortgaan kind'ren.
14. Psalm 146 : 1 en 4.
    Zang en trio.
15. Fantasie, C. Puccini.
    Trio.

2.45—3.45 Cursus Fraaie Handwerken,
te geven door Mej. G. Ably.

4.00 Tijdsein.

4.00—5.00 Ziekenuurtje,
te leiden door Ds. J. C. Schuller, Ned. Herv. Predikant te 's-Gravenhage.
Muzikale medew. verleenen:
De heer J. H. Smit Duyzentkunst, bariton en kerkorgel.
De heer H. Smit Duyzentkunst, kerkorgelbegeleiding.

Programma:

1. Orgelsolo. Agnus Dei Fr. Schubert.
2. Zingen: Psalm 25 : 2. 3. Gebed. 4. Lezen: Jes. 63 : 7—16. 5. Voorlezing van den tekst: Jes. 45 : 15. 6. Zingen: Gezang 198 : 1 en 2. 7. Eerste gedeelte der toespraak. 8. Zingen: Gezang 4 : 1 en 2. 9. Tweede gedeelte der toespraak. 10. Dankzegging.
11. Zingen: Psalm 103 : 2. 12 Zegen.

5.00 Tijdsein.

5.00—5.45 Gramofoonplatenconcert.

5.45—6.45 Orgelconcert,
te geven door den heer B. W. Schipper Jr. te Oud-Beyerland.

Programma:

1. Koraalbewerking Psalm 121.
2. a. Praeludium; b. Französische Suite in E-dur, J. S. Bach.
3. 't Scheepke onder Jezus' hoede, Cor Kee.
4. Vater Unser im Himmelreich. a. C. F. im Sopran, J. S. Bach.
   b. Fughetta, J. Pachelbel.
   c. C. F. im Tenor, F. Mendelssohn-Bartholdy.
5. a. Elévation B. Godard.
   b. Sarabande, S. Karg Elert.
6. Geestelijke liederen: a. O, welk een macht heeft Uwe liefde. b. Ontwaakt, gij die slaapt. c. Houdt Gij mijn handen beide.
7. Menuet H-moll, S. Karg-Elert.
8. Halleluja-koor uit „Der Messias", G. F. Händel.
9. Finale Psalm 150.

6.45—7.15 Declamatie
van den heer J. J. Reinders te Bolsward.

Programma:

1. Een lied van de zee, Hélène Swarth.
2. Gekocht.
3. Op 't perron Holl. Spoor.

7.15—7.45 Literaire Lezing
door den heer C. Kamphuis te Amsterdam, die zal spreken over Martin Leopold.

7.45—8.00 Politieberichten.

8.00 Tijdsein.

8.00—11.00 Deze avond is afgestaan aan het Nederl. Jongelings Verbond.
Sprekers: Ds. P. Veen, Utrecht, Voorzitter van het Ned. Jongel. Verbond.
Onderwerp: „Het Buitenwerk van het N.J.V.".
De heer C. Tabak te Amsterdam, Algem. Secretaris van het Ned. Jongel. Verbond.
Onderwerp: „Terugblik op het Winterwerk".
De heer H. Cordeau te Bussum, Algem. Secretaris van het Ned. Jongel. Verbond.
Onderwerp: „Bondsdagen voorheen en thans".
Medewerking verleenen de dames: Jeannette G. Molsbergen, zang. Jacoba van Loenen Martinet, viool. Clasina Moolenaar, piano. De Chr. Mondaccordeonclub „Excelsior", onderafd. Hilver-

sum, Christ. Jongemannen-Vereeniging te Hilversum o.l.v. den heer B. Braakman Gzn.

Programma:

1. Opening.
2. a. Bondslied. b. Houdt Gij mijn handen beide.
3. Drie Bijbelsche liederen, muziek A. Dvorak. a. Psalm 121. b. Psalm 23. c. Psalm 98.
4. a. Die mijns harten vrede zijt (tekst van Jacq. v. d. Waals), muziek van G. Hilhorst. b. Ik wou, dat ik mijn hart omhoog kon heffen (tekst van Jo Spierenburg), muziek van A. Michielsen-Mouton.
5. Rede van Ds. P. Veen.
6. a. „Cara sposa", aria uit „Rinaldo", G. F. Händel. b. „Benedictus qui venit" in F-dur, J. Hasse.
7. Sonate a violino en violone cimbalo, Corelli-Gominiani. a. Preludio. b. Giga. c. Adagio. d. Tempo di Gavotta.
8. Rede van den heer C. Tabak.
9. a. De Nacht, Fr. Abt. b. Op de groote stille heide. c. Zuiden-Marsch, A. N. v. Daalen.
10. Rede v. d. heer H. Cordeau.
11. a. Ga niet alleen door 't leven, Dr. J. H. Gunning JHzn. b. Lullaby Land, M. Prival. c. Alte Kameraden, C. Teike. d. Clubmarsch (Excelsior), M. H. Hoed.
12. Sluiting.

Daarna Persberichten Vaz Dias.

BAZEL 1010,1 M.

(297 Kilocycles.)

7.50 Tijdsein. Weerbericht.
7.53—8.20 Voordrachtcyclus.
8.20—9.20 Concert m.m.v. Marya Delvard. Genio Trusa. Otto Strauss, piano.
9.20—9.30 Nieuwsberichten. Weerbericht. Tijdsein.
9.30—9.50 Concert door de kapel uit café Metropole.

BERLIJN 419 M.

(716 Kilocycles.)

3.50 Kamermuziek voor blaasinstrumenten. 1. Konzertantes Quartet voor hobo, klarinet, hoorn, fagot en piano K.V. 893, W. A. Mozart. Allegro, Adagio, Andantino con variazioni. 2. Serenade voor 5 blaasinstrumenten en harp, Fritz Lissauer. Eingang, Scherzo, Menuett, Romanze, Finale. 3. Tarantelle voor piano, hobo, klarinet, hoorn en fagot, Martha Flemming-Hornig. Erich Schröder, fluit. Hermann Schrader, klarinet. Willi Meier, hobo. Watter Ruff, fagot. Emil Seide, hoorn. Hildegard Roscher, harp. Martha Flemming-Hornig, piano.
9.50 ca. n.m. Tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten. Daarna tot 11.50 Dansmuziek door Dr. Becce's Terra-Symphoniker.

BERN 403,8 M.

(743 Kilocycles.)

7.18 Tijdsein.
7.20—7.50 Causerie.
7.50—8.20 Concert uit Kurzaal Schänzli.
8.30—8.55 Liederen en declamaties door Ulrich Folkmar en Gerty Wiesner, sopraan.
8.55—10.05 Concert door het Kurzaalorkest. Fransche en Italiaansche componisten.
9.20—9.35 Nieuwsberichten. Weerber.

DE BILT (K.N.M.I.) 1470 M.

(204 Kilocyclus.)

10.50 Weerbericht.
11.50 Weerbericht.
12.55 Weerbericht.
20.00 Weerbericht.

BRESLAU 325 M.

(Gleiwitz 253,4 M.)

(Resp 923 en 1184 Kilocycles.)

3.50 Kamermuziek.
6.20 Avondconcert van Gramofoonpl.
7.20 Weerbericht. Daarna: Georg Schaertl: „Fünfunddreizig Jahre Gewerkschaftsbewegnung der Heimarbeiter."
7.50 „Die Marquise von Arcis", van Carl Sternheim. Spelleider: Dr. H. Nüchtern.
9.30 Avondberichten.
9.50—11.20 Dansmuziek door het Radio Orkest o.l.v. Franz Marszalek.

BRUSSEL 508,5 M.

(590 Kilocycles.)

4.20 Concert door het omroep-trio.
5.20 Vlaamsche les.
5.50 Berichten van de Koloniën.
5.55 Gramofoonmuziek.
6.50 Gesproken radiocourant.
7.35 Fragmenten uit opera-comique's m.m.v. Mej. Farréres en Pauwels en Mr. de Kock, Letroye en Bracony. In de pauze actualiteiten.
9.35 Nieuwsberichten.

BUDAPEST 550,5 M.

(545 Kilocycles.)

5.00 Concert door het orkest van de Kon. Hong. Opera o.l.v. Otto Berg.
6.05 Stenografieles.
6.55 Engelsche les.
7.10 Sportuitslagen.
7.20 Voorlezing.
7.40 „Mackbeth", drama in 5 bedrijven van Shakespeare. Regie: Arpad Odry.
9.20 Concert door de Zigeunerkapel Karoly Bura uit café Emke.

DAVENTRY 1554,4 M.

(Londen 356,3 M.)

(Resp. 193 en 842 Kilocycles.)

9.35 Morgenwijding.
9.50 Tijdsein, weerbericht.
10.05 Mrs. H. A. L. Fisher: „Ourselves and the State."
10.20—10.50 Baird Televisie.
11.20 Concert door Bella Modiano, sopraan. Helen Just, cello. Frances Selby, piano.
12.20 Orgelconcert door Reginald Foort van The Regent Cinema.
1.20 Gramofoonplaten.
1.50 Uitzending voor scholen.
2.10 Intermezzo.
2.20 Vesper in Westminster Abbey.
3.05 Concert door Muriel Normansell, alt. Osmond Davies, tenor. Het Rudi Trio.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Irene Cooper leest uit „Jane Eyre"
5.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
5.55 Marktbericht voor landbouwers.
6.00 De grondslagen der muziek. Pianomuziek van Mendelssohn, gespeeld door Maurice Cole.
6.20—6.40 Mr. James Agate: „Plays and the Theatre".
6.45 Mr. T. H. Marshall: „The Achievement on the Body Economic."
7.05 „De vier Veeren", door A. E. W. Mason.
8.20 Weer- en nieuwsberichten. Plaatselijk nieuws. (Alleen Daventry): Scheepsberichten.
8.40 The Rt. Hon. J. R. Clynes, M. P., „The Electoral Register".
8.45 Mr. Vernon Bartlett: „The Way of the World."
9.00 Pianoconcert door Mrs. Norman O'Neill. The Northern Singers. Northern Singers: 1. Liebeslieder, Brahms. Mrs. O'Neill: 1. Studie in As-dur, opus 25. 2. Studie in F. 3. Studie in C, Chopin. 4. Reflets dans l'Eau. Debussy. Northern Singers: 1. Nursery Rhymes, Walford Davies.
9.50 Concert, gevolgd door het Jaarlijksch diner van „The Musicians" Benevolent Fund". Uitz. vanuit Savoy Hotel. Fanfares, gecomponeerd door Arnold Bax, Lord Berners, Sir Granville Bantock, Arthur Bliss, Sir Walford Davies, Eugen Goossens, Dorothy Howell, Dame Ethel Smyth, en uitgevoerd door de Trompetters van de Kon. Militaire Muziekschool, Kneller Hall o.l. van Captain H. E. Adkins.
10.20—11.20 Dansmuziek door Sydney Kyte en zijn Ciro's Club Band.
11.20—11.50 (Alleen Daventry) Baird Televisie.

FRANKFURT 389,6 M.

(770 Kilocycles.)

3.20—5.05 Concert door het Kurorkest van Bad Homburg o.l.v. Burkart.
5.25 Causerie. Onderwerp en spreker worden later bekend gemaakt.
5.55 Paul Edmund Hahn: „Die Maas: Der andere Rhein".
6.25 Fransche conversatie-les.
6.50 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Reinhold Merten.
7.20 Concert van moderne muziek. Hedwig Colm-Krautz, sopraan. Het Philharm. Orkest o.l.v. Emil Kahn. Alexander Tscherepnin, piano.
8.20 „England und die Lage der russischen Christen" door Actualis.
9.00 Kamermuziek-avond door Robert Kahn, piano. Licco Amar, viool. Maurits Frank, cello. H. Naumow-Fleischmann, zang.
10.00 Nieuwsberichten.
10.20 Dansmuziek door de Kapel Erik Borchard.

HAMBURG 372,2 M.

(806 Kilocycles.)

3.35 „Das Roggenbrot".
4.20 Lezing over muziek door Dr. R. Tschierpe.
5.20 Concert door het Omroeporkest.
6.05 Voordracht door Willibald Roese.
6.20 Voor de vrouw.
6.45 Tweegesprek met Prof. Dr. Glage.
7.10 Landbouwberichten.
7.15 Weerbericht.
7.20 Herdenking Schiller. 1. Ouverture „Wallenstein", Schlottmann. 2. „Wast ist und Schiller". 3. Lied, Schubert. 4. Aria uit „Teil", Rossini. 5. Recitatie van Karl Pündter. 6. Ouverture „Turandot", Weber. 7. Recitatie. 8. „Die Ideale", Symphonisch gedicht, Liszt. 9. Recitatie. 10. Aria's uit „Don Carlos", Verdi. 11. Recitatie. 12. Liederen. 1. Scene uit „Wallensteins Tod". 14. Aria uit „Jeanne d'Arc", Gounod. 15. Recitatie. 16. 1ste deel uit de 1ste Symphonie, Brahms.
9.50 Actueele causerie. Weerbericht. Nieuwsberichten.
10.10 Heruitzending buitenlandsche stations.

KALUNDBORG 1153,8 M.

(Kopenhagen 281,2 M.)

(Resp. 260 en 1067 Kilocycles.)

6.50—7.00 Gymnastiekles.
10.20 Weerbericht.
10.30 Noteeringen.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
11.20—1.20 Concert door het Strijkensemble van het „Palace Hotel" o.l.v. Leonard Gyldmark.
2.00—4.00 Concert door het Otto Fessels instrumentale ensemble. Emilie Fjeldsoe, concert zangeres. Folmer Jensen, piano. 1. Wien bleibt Wien, Schrammel. 2. Ouverture „Raymond", Thomas. 3. Wals, Waldteufel. 4. Fragment uit „Cavalleria Rusticana", Mascagni. 5. Extase, Ganne. 6. Wals serieuse. M. Hansen. 7. Spaansche dans, Moszkowski. 8. Liederen. 9. Fragment uit „De schoone Helena", Offenbach. 10. Wals, Lehar. 11. Madrigale, Simo-

netti. 12. Potpourri. 13. Polka, Lumbye. 14. The stars and Stripes for ever, Sousa.
4.00—5.00 Gramofoonplaten.
5.00 Beursberichten.
5.10—5.40 Voordracht door Erling Schionning.
5.40—6.10 Engelsche les.
6.10 Weerbericht.
6.20 Persberichten.
6.35 Tijdsein.
6.40—7.05 Landbouwk. lezing.
7.05—7.35 Voordracht.
7.35—8.30 Operettemuziek door het Omroeporkest o.l.v. Emil Reesen. 1. Marsch uit „De Zigeunerbaron", Strauss. 2. Ouverture uit een operette van Offenbach. 3. Polka uit „Donna Juanita", Fr. v. Suppé. 4. Wals uit „Lustige Krieg", Strauss. 5. Fragment uit „De Kleine Hertog", Lecocq. 6. Balletmuziek uit „Ridder Pasman", Joh. Strauss. 7. Marsch uit „Matrozen thuiskomst", Fr. v. Suppé.
8.30—9.30 Deensche geschiedenis in gedichten en muziek. Axel Garde, recitatie, Gustav Hallander Helleman, concertzanger. Folmer Jensen, piano.
9.50—10.30 Deensche componisten Ludolf Nielsen m.m.v. Poul Knudsen, concertzanger. Folmer Jensen, piano. Gerhard Rafn, kwartet.

KONINGSBERGEN 276,5 M.

Dantzig 453,2 M.)

(Resp. 1085 en 662 Kilocycles.)

6.50 Engelsche les.
7.15 Weerbericht.
7.20 Concert door Citherverg. o.l.v. Otto Lenzing.
8.10 „Die Gefährtin", spel in één bedr. van Arthur Schnuitzler. Daarna: „Der Kammersänger" in drie gedeelten van Frank Wedekind.
9.35 Weerbericht. Persberichten, sportberichten.

LANGENBERG 472,4 M.

(Münster 233,8 M.; Aken 453,1 M.; Keulen 227,4 M.)

Resp. 635, 1283, 662, 1319 Kilocycles.

6.05—6.20 Gymnastiekles.
6.20 Weerbericht.
6.25—6.50 Gramofoonmuziek.
6.50—7.50 Concert door de Kurkapel o.l.v. Curt John uit Bad Pyrmont.
9.35—10.35 Gramofoonmuziek.
10.40—11.20 Uitzending voor scholen.
11.30 Gramofoonmuziek.
12.25—1.50 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Kühn m.m.v. Hansen, sopraan. Guermanova, alt. Aramesco, tenor. Holwe, bariton. 1. Ouverture „Norma", Bellini. 2. Voorspel uit „Cavalleria Rusticana", Mascagni. 3. Intermezzo uit „Freund Fritz", Mascagni. 4. Proloog uit „Paljas", Leoncavallo. 5. Intermezzo uit „Paljas", Leoncavallo. 6. Ouverture, Il Guarany, Gomes. 7. Duet uit „Madame Butterfly", Puccini. 8. Hymne en triomphmarsch uit „Aida", Verdi.
1.50 Raadgevingen voor de huisvrouw.
2.20—2.50 Els Vordemberge. Kinderuurtje.
3.10—3.30 Voor de vrouwen.
3.30—3.50 „Sternschau im Mai", Dr. H. H. Kritzinger.
3.50—4.50 Lezing voor leeraren aan scholen.
4.50—5.50 Concert m.m.v. Ruth Wolffreim, sopraan. Reiner Minten, tenor. Begeleiding: Siegfried Meik.
5.50—6.10 Voor de arbeiders.
6.35—7.00 Spaansche les.
7.00—7.20 „Verbandsbildung in der französischen Schwerindustrie", Dr. Dietrich.
7.20—7.45 „Wallfahrt nach Ejub", Dr. Viktor Meyer-Eckhardt.
7.50 „Maria Stuart", treurspel van Friedrich von Schiller. Regie: Kandner. Daarna: Nieuwsberichten. Sportberichten. Daarna: tot 11.20 Concert door de kapel Orloff uit Café Wien om Ring.

LEIPZIG 259,3 M.

(Dresden 318,8 M.)

(Resp. 1157 en 941 Kilocycles.)

3.50—5.00 Namiddagconcert. Charlotte Gleisberg, zang. Afrem Kinkulkin, cello. Carl Bartuzat, fluit.
6.50 Volksconcert door het Radio Orkest o.l.v. Wilhelm Rettich.
7.55 Voordracht over Shaw en Chesterton, door Paul Prina en Harry Langewisch.
8.35 Georg Schumann dirigeert eigen composities. Het Radio Symphonieorkest. Prof. Dr. Georg Schumann, dirigent.
9.50 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten, sportber. Daarna: Sluiten.

LEUVEN 339 M.

Kath. Vlaamsche Radio-Omroep.

7.35 Concert onder de leiding van Arthur Meulemans, met de medewerking van Mevr. Rombaut, Sopraan en M. Arnold De Munnynck, tenor. 1. Oberon-ouverture, Weber. 2. Liederen door Mevr. Rombaut: a. De lichte nachten van Sint Jan (met orkest), A. Meulemans; b. Het jonge paar, Lod. Mortelmans. Liederen door M. de Munnyck: a. Toen Mei heenging (met orkest), A. Meulemans. 3. Wat op den berg gehoord wordt, Fr. Liszt. (Bergsymfonie). Gesprek voor het microfoon met onzen orkestleider Mr. Meulemans. 4. Inleiding uit Lohengrin, Rich. Wagner. 5. Duo uit de Bruidskamer, Rich. Wagner. Mevr. Rombaut en M. de Munnynck (met orkest). 6. Romeinsch Carnaval, Hector Berlioz.

LONDON REGIONAL (Brookmans Park) 356,3 M.

(842 Kilocycles.)

11.20 Zie Midland Regional.
12.20 Zie Midland Regional.
12.50 Licht concert door Maurice Tobas en zijn orkest van Kit-Cat Restaurant.
1.50—2.20 Zie Midland Regional.
4.35 Jack Payne en het B.B.C. dansorkest.
5.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
6.00 Concert door Reginald King's Orkest. Doris Lemon, sopraan. Orkest: 1. Famous Beauties, Fletcher. Doris Lemon: 1. O who shall say that love is cruel? 2. She had a Letter from her love, German.
6.24 Orkest: 1. Peace of Minf' Fantasy, Gibbons, arr. King. 2. Selectie „Rio Rita", arr. Reginald King.
6.35 Doris Lemon: 1. What's in the Air to day, Eden. 2. Trees, Rasring, Bells, Ring Day.
6.44 Orkest: 1. Serenade Napolitaine, Becce. 2. Noorsche Dansen, Edvard Grieg.
6.58 Doris Lemon: 1. The First of June, Oliver. 2. At Dawning, Cadman. 3. Ring, Bells, Rnig Day.
7.30 Petersfield Muziek-Feest. Uitzending vanuit The Drill Hall, te Petersfield. Bach's „Magnicicat". Leider: Adrian Boult.
7.55 Nieuwsberichten.
8.00 Zie Midland Regional.
8.35 Zie Midland Regional.
9.35 Weer- en nieuwsberichten.
9.50—10.20 Mrs. Stafford Northcote: „Contract Bridge."

MIDLAND REGIONAL 479.2 M.

(626 Kilocycles.)

11.20 Concert door het orkest uit de Grange Super Cinema te Birmingham o.l.v. Haydn Heard. 1. Ouverture „Leichte Kavallerie", Suppé. 2. Selectie: „The Lily of Killarney", Benedict. 3. Selectie „Stop Flirting", Gershwin. 4. Ballade „Somewhere a voice is calling", Tate. 5. Wals „Molly", Agar. 6. Balletmuziek „Rosamunde", Schubert.
12.20 Baladenconcert. Frank Harvey, bariton. 1. The Vagabond, Vaughan Williams. 2. The Wanderer's Song, Julius Harrison. 3. The Floral Dance, Katie Moss. Sydney Aston-Smith, piano: 1. Valse Arabesque, Fletcher. 2. Danse créole, Chaminade. 3. Wals opus 70, no. 1, Chopin. Olive Hind, sopraan: 1. Charming Chloe, German. 2. The Swallows, Clifton Bingham. 3. Cherry Ripe, arr. Liza Lehmann.
12.50 Zie London Regional.
1.50—2.20 Reginald New bespeelt het orgel uit de Beaufort Bioscoop te Birmingham. 1. Selectie „Bitter Sweet", Noel Coward. 2. Méditation Thaïs", Massenet. 3. Suite Intermezzi, Rosse.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Zie London Regional.
5.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Concert door The Wigston Temperance Band o.l.v. Charles Moore. Albert Townsend, bariton. Sara Sarony, voordrachten. Orkest: Selectie „Haddon Hall", Sullivan-Godfrey. Albert Townsend: 1. The devout Lover, Maude Valerie White. 2. Grendon Fair, Marie. Orkest: Wals Potpourri „Gems of Gung'l", arr. Winter. Sara Sarony in „An Act of Reminiscence".
6.40 Orkest: Suite „Rustic Scenes", Cope. Albert Townsend: 1. Tommy Lad, Margetson. 2. A Dinder Courtship, Eric Coates. Orkest: Cornetduet: „The Humming Birds". Sutton. (Solisten: E. C. Moore en A. Haselding). Weder-optreden van Sara Sarony. Orkest: Selectie „The Student Prince", Romberg, arr. Ord Hume.
7.20 Lichte muziek door Pattison's Salon Orkest o.l.v. Norris Stanley. Uitgezonden vanuit Café Rest. Corporation Street, Birmingham. Norris Stanley, viool-soli. Orkest: Fantasie „De Juweelen van de Madonna", Wolf-Ferrari. Norris Stanley: Prelude en Allegro, Pugnani-Kreisler. Orkest: 1. Longing, Haydn Wood. 2. Xylophoon-solo: „Sparks", Alford. 3. Siamese Patrol, Lincke.
8.00 „Under Neapolitan Skies". Liedjes en muziek uit Zuid-Italië. gezongen door Herbert Thorpe, tenor, m.m.v. het D'Alton Instrumentaal Kwartet.
8.35 Concert door het Versterkte Radio-Orkest o.l.v. Joseph Lewis. 1. Ouverture „De Barbier van Sevilla", Rossini. 2. Siegfried Idylle, Wagner. 3. Suite „Mozartiana", Tschaikowski. 4. Finale uit de Tweede Symphonie, Borodine.
9,35 Weerbericht en nieuwsberichten.

MILAAN 500,8 M.

(599 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Nieuwsberichten.
7.40 Causerie.
7.50—8.05 Boekbespreking.
8.05—8.35 Blijspel.
8.35—10.50 Concert door Omroeporkest.
10.50 Berichten.
11.00—11.20 Concert door Omroeporkest.

BIJLOOS' Hoofd Eau de Cologne
Is niet enkel tegen onrein, maar is in het algemeen uitstekend voor Uw haar

MOTALA 1348,3 M.
(Stockholm 435.4 M.; Göteborg 321,9 M.)

(Resp. 222,5, 689, 932 Kilocycles.)

4.20 Gramofoonplatenconcert.
4.50 Voordracht.
5.20 Kinderuurtje.
5.40 Harmonicamuziek.
6.00 Landb.voordracht.
6.20 Duitsche spraakles.
6.50 Voordracht.
7.05 Populair concert. 1. Ouverture „Die Fledermaus", Strauss. 2. Potp. „Zarewitsch.", Lehár. 3. a. Andantino uit het Vioolconcert, F-moll, Ed. Lalo. b. Scherzo-Tarantella, Wieniawski. 4. Die Werber, wals, Joseph Lanner. 5. Czardas, No. 8, Michiels. 6. The Desert Song, Romberg.
8.05 Voordracht.
9.00—10.00 Concert door het Radio Orkest.

MÜNCHEN 532,9 M.
(Kaiserslautern 269,8 M.; Neurenberg 238.9 M.)

(Resp. 563, 1112, 1256 Kilocycles.)

3.50 Namiddagconcert door de kapel Carl Wagner.
6.20 Dr. Otto Menn: „Zwiegespräch mit Berufstätigen."
6.45 Inleiding tot de opera-uitzending.
6.50 „Die Pilger von Mekka", komische opera in drie acten van Dancourt. Muziek van Willibald von Glück. Muzikale leiding: Paul Frankenburger. In scène gezet door Victor Pruscha.
Daarna: Avondberichten.

OSLO 493,4 M.
(60 K.W. 608 Kilocycles.)

6.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.50 Duitsche taalles.
7.20 Tijdsein. Daarna: Tooneeluitz.
8.55 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.15 Actueele causerie.
9.30 Causerie.
10.00 Sluiten.

PARIJS (Radio) 1724,1 M.
(174 Kilocycles.)

6.05 Gramofoonmuziek.
6.50 Herhaling.
7.20 Persberichten.
10.05 Koersen.
11.20 Protestantsche causerie door Freddy Durrlemann. „Jeanne d'Arc".
11.50 Gramofoonmuziek.
12.20 Koersen.
1.20 Koersen.
2.50 Koersen.
3.05 Dansmuziek.
3.35 Uitz. voor kinderen.
4.15 Koersen.
5.50 Koersen.
5.55 Landbouwberichten.
6.25 Causerie door Louis Barthou.
6.50 Koersen.
7.20 „Signes Exterieurs", comedie in één acte van Tristan Bernard.
7.50 Sportberichten.
8.05 Een halfuurtje Noveltex m.m.v. Mado Martyl en M. Darcelys.
8.35 Persberichten.
8.50 Concert. 1. Quator à Cordes, Dalarac. Door het kwartet Gentil. 2. a. Aria uit Julius Cesar, Händel. b. Ce Jardin Clair, Jasques de la Presle. c. Extreme orient, Jacques de la Presle. d. Maman Dites-moi, Weckerlin. 3. Quator à cordes, Rieti.

PRAAG 482,2 M.
(617 Kilocycles.)

4.50 Voor Duitsche luisteraars.
5.20 Landbouwberichten.
5.30 Voor de arbeiders.
6.20 Tijdsein, persberichten.
6.25 Toespraak tot Svab Malostransky.
6.35 Herdenking 70sten geboortedag Svab Malostransky.
8.05 Herdenking van den sterfdag van Krizkovsky.
8.50 Pianoconcert door Juliette Aranyi.
9.20 Tijdsein. Nieuwsberichten. Sportberichten.
9.35 Concert uit de cinema Beranek. Orgelconcert Prof. S. Wiedermann.
10.15 Theaternieuws.
10.20 Tijdsein.

ROME 441,2 M.
(680 Kilocycles.)

4.50—6.20 Populair concert.
6.20 Nieuwsberichten.
7.35—8.20 Nieuws- en sportberichten. Weerbericht. Tijdsein.
8.20 Concert. Fragmenten uit: 1. La vestale, Spontini. 2. Cristoforco Colombo, Franchetti. 3. „Il mondo per traversso, Buonumore a onde corte, Toddi. 4. Nadejda, Marcacci 5. De Walkure, Wagner. 6. Theaterberichten. 7. „La Cabrera", muziek van Gabrielle Dupont door het Omroeporkest.

STUTTGART 360,1 M.
(833 Kilocycles.)

5.55 „Der Maas, d enandere Rhein" door Paul Edmund Hahn.
6.20 Tijdsein.
6.25 Fransche les.
6.50 Zie Frankfurt.
7.20 Concert door het Philharmonisch orkest o.l.v. Emil Kahn. Hedwig Cohn-Kantz, sopraan. Alexander Tscherepnin, piano. 1. Kamersymphonie, Arnold Schönberg. 2. Concert voor orkest en piano in A-moll, Tscherepnin. 3. Liederen, Karl Marx.
8.20 Zie Frankfurt.
9.00 Zie Frankfurt.
10.00 Nieuwsberichten.
10.20 Dansmuziek uit café Sacher.

TURIJN 273,2 M.
(1094 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Weerbericht.
7.30 Persberichten.
7.50—8.05 Literaire causerie.
8.15 Uitzending studio-tooneelspel.
8.35 Concert. Gevarieerd programma.
10.50—11.00 Persberichten.
11.00—11.20 Concert door het Omroeporkest.

WARSCHAU 1411,8 M.
(531 Kilocycles.)

5.05 Kamermuziek o.l. van Thadé Joteyko.
6.05 Diversen.
6.30 Beursberichten.
6.45 Gramofoonmuziek.
6.55 Persberichten.
7.18 Tijdsein.
7.20 Nieuwsberichten.
7.35 Voorlezing.
7.50 Populair concert o.l.v. J. Dworakowski.
8.50 Uitzending vanuit Varsovie.
9.35 Weerbericht. Politie- en sportberichten.
9.45 „Dernière Vague", door Piotrowski.
10.05 Persberichten.
10.20—11.20 Dansmuziek uit cafe Gastronomja.

WEENEN 516,4 M.
(212,5 Kilocycles.)

5.50 Lezing door Dr. Otto Strauss.
6.30 „Die Pfahlbauer", Dr. Richard Pittioni.
6.50 Engelsche les.
7.15 Tijdsein, weerbericht.
7.20 „Ninon de Lenclos", drama in één bedrijf van Ernst Hardt. Regie Paul Pranger.
Daarna muziek uit den Rococo-tijd.

ZEESEN 1634,9 M.
(Königswusterhausen)

(183,5 Kilocycles.)

6.50 Gymnastiek o.l.v. Arthur Holz
6.15 Weerbericht.
8.20—8.45 Uitzending voor scholen.
8.50—9.15 Dr. Theodor Knottnerus—Meijer: Meine Freunde die Papageien.
9.50 Nieuwsberichten.
9.55—10.05 Mededeelingen van het Verband der Preuss. Landgemeinden.
11.20—12.15 „Vom Wecken bis zum Zapfenstreich". Gramofoonpl. (11.45 Weerbericht).
12.15 Tijdsein van Nauen.
12.50 Nieuwsberichten.
1.20—1.50 Gramofoonplaten.
1.50—2.20 Jeugduurtje.
2.20—2.50 Uitzending uit München: Lehrer Georg Lappert: Deutsch für Ausländer.
2.50—3.05 Weerbericht en beursberichten.
3.05—3.20 L. Thurneiser: Voor de vrouw. Erinnerungen an Busoni.
3.20—3.50 Erich Kloss: Schulfunkerfahrungen vor dem Mikrophon u. in der Klasse.
3.50—4.50 Concert uit Berlijn.
4.50—5.15 Dichteruurtje. Hans Eris Busse leest een hoofdstuk uit de Band „Das schlafende Feuer": „Brand des Bauerhofes."
5.15—5.40 Dr. Max Linde: Neue deutsche Eindrücke aus China.
5.40—6.00 Dr. Carl Hagemann: Unterhaltende Stunde: Reiseerlebnisse im Orient. (I).
6.00—6.25 Spaansch voor gevorderden.
6.25—6.50 C. Janetzki—Waldorf: Silo und deutscher Silomais in ihrer Bedeutung für die heimische Landwirtschaft.
6.45 Inhoud en rolverdeeling in de navolgende uitzending:
6.50 Vanuit de Kroll-opera, Am Platz der Republik: „Der Freischütz". Opera in 3 bedrijven van Carl Maria von Weber. Dirigent: Alexander von Zemlinsky.
Daarna: Zie Berlijn.

RADIO VAN PUFFELEN
DEN HAAG - WETERINGKADE 83
Enorme sorteering - Concurreerende prijzen
LEVERING OOK AAN DEN HANDEL

VRIJDAG 9 MEI

LIGDA
CIGARETTEN

HILVERSUM

Vóór 6 uur 298 M. - Na 6 uur 1071.4 M.

(Resp. 1004 en 280 Kilocycles.)

A.V.R.O.

10.00 Tijdsein.

10.00—10.15 Morgenwijding.

12.00—2.00 Middagmuziek
door het A.V.R.O.-Kwintet.

Programma:

1. Marche hongroise de Rakoczy Michiels.
2. Wiener Bürger, wals Ziehrer.
3. Bacchanale uit „Samson et Dalila" Saint-Saëns.
4. A little old cottage Benson.
5. Serenatella espagnola Margutti.
6. Fragmenten uit „Lucia di Lammermoor" Donizetti.
7. Americomana Ancillotti.
8. Serenata lamentosa Humphries.
9. Der Graf von Luxemburg, potpourri Fr. Lehar.
10. Es muss nicht Hummer sein Raymond.
11. Proloog „Paljas" Leoncavallo.
12. Wiener Schusterjungen-Marsch Siede.

2.05—2.45 Schooluitzending.
Mevr. C. M. Ritter-Landré vertelt van „Het dagelijksch brood".

2.45—3.00 Gramofoonmuziek.

3.00—4.00 Maak het zelf!
door C. Schaake-Verkozen.

4.30—5.00 Gramofoonmuziek.

5.00—5.30 Lezing
door H. J. Jordan. Onderwerp: „Kampeeren".

5.30—6.00 Concert
door het Omroep-Orkest onder leiding van Nico Treep.

Programma:

1. Fransche blijspel-ouverture Keler Bela.
2. Hongaarsche fantasie Thiele.
3. Fragmenten uit „Les Saltimbanques" L. Ganne.

6.00 Tijdsein.

Voortzetting Concert.

4. Les belles de Valence, wals Morena.
5. Marionetten-Brautzug Rathke.
6. Türkisches Märchen Lincke.
7. Marsch-potpourri Weniger.

6.30 Koersen Vaz Dias.

6.45—7.15 Cursus Spaansch
voor beginners door Sen. Borf.

7.15—7.45 Cursus
vanwege het Onderwijsfonds voor de Binnenvaart.

7.45—8.15 Gramofoonmuziek.

8.15 Aansluiting
van Philips' Ontspanningsgebouw te Eindhoven.
Uitzending van het oratorium **„DER MESSIAS"**
van G. F. Händel.
Solisten: Jo Vincent, sopraan; Jacoba Repelaer van Driel, alt; Marcus Plooyer, tenor; Hendrik Koning, bas.
Het versterkt Utrechtsch Stedelijk Orkest. Koor: Philips Oratorium-Vereeniging. Dirigent: Joh. Winnubst.

In de rustpoos: **5de Lezing** van den heer A. Veraart over het onderwerp: „Kunnen menschen in de Wereldruimte reizen?"

Na afloop: **Persberichten Vaz Dias. Gramofoonmuziek.**

12.00 Sluiting.

HUIZEN

1875 M.

(160 Kilocycles.)

N.C.R.V.

10.30 Tijdsein.

10.30—11.00 Korte Ziekendienst
te Leiden door Ds. J. Gillebaard, Geref. Predikant te Zeist.

K.R.O.

11.30—12.00 Godsdienstig halfuurtje

12.00 Tijdsein.

12.01—12.15 Politieberichten.

12.15—1.15 Lunchmuziek
door het K.R.O.-Trio.

Programma:

1. Lilac-Time Jac. Grit.
2. Mein Heim, mein Paradies H. Löhr.
3. Wiener-Kinder Walzer J. Strauss
4. Aufzug der Wichtelmänchen E. Plessow.
5. Weber Fantazie E. Tavan.
6. Valse lente F. Chopin.
7. Tosca-Fant Puccini.
8. Phantome des Glücks Guttmann.
9. Im Zigeunerlager-marsch Oscheit.

1.15—2.00 Gramofoonplaten.

2.00—3.00 Platenconcert.

N.C.R.V.

4.00 Tijdsein.

4.00—5.00 4e Christelijke Liederenuurtje,
te houden door den redacteur von „Het Zoeklicht", Joh. de Heer te Rijsenburg.

Programma:

1. Werp nu de lijn uit. (Zangb. J. de Heer No. 503).
2. Neem mij zooals ik ben. (Zangb. Joh. de Heer No. 640).
3. De laatste kans. (Zangbibliotheek Joh. de Heer No. 62.)
4. De Pottenbakker. (Harmoniumbibliotheek No. 20)
5. Er ruischt langs de wolken. (Zangb. Joh. de Heer No. 33.) Woorden van E. Gerdes, muziek van J. A. F. Schultz.

Zoover de tijd het toelaat, zullen nog enkele Bijbelkoren worden gezongen.

5.00 Tijdsein.

5.00—6.30 Concert
te geven door het „Delftsche Trio, bestaande uit: de heer Louis de Ruyter, viool; de heer Henk Berghout, cello; Mej. Rie Beute, piano.

Programma:

1. Trio Sonate 8 uut Opus 2 J. E. Leclair.
a. Adagio, b. Allegro, c. Sarabanda, d. Allegro assai.
2. Trio Opus 97 L. v. Beethoven.
a. Allegro, b. Scherzo Allegro, c. Andante, cantabile con moto.
d. Allegro Moderato.
3. Trio Opus 99 Fr. Schubert.
a. Allegro moderato, b. Andante un poco mosso, c. Scherzo Allegro, d. Rondo Allegro vivace.

K.R.O.

6.30—7.00 Gramofoonmuziek.

7.00—7.30 Spreker:
de Zeereerw. heer Kapelaan Gerh. de Geus uit Utrecht, hoofdverkenners-geestelijke. Onderwerp: „De Roomsch-Katholieke Verkenners".

V.P.R.O.

7.30 Weekuitzending.
Sprekers:
A. J. Fehr.
Prof. Dr. G. J. Heering.
Muzikale medewerking van:
Henk van Wezel, violoncel.
Hendrik Andriessen, piano.
Hans Gruys, zang.

7.30 Persberichten
van het Vrijz. Godsdienstig Persbureau.

7.45 Politieberichten.

7.50 Cyclus.
Kerk en kerkgaan. XIII.
De Vrije Gemeente.
Spreker: A. J. Fehr.

8.20 Concert.

Hollandsche avond.

1. 2de Sonate W. Pijper.
a. Larghetto grazioso.
b. Allegro pesante ma agitato.
c. Molto - lento - andantino.
Henk van Wezel, violoncel.
Hendrik Andriessen, piano.
2. La Maumariée I W. Pijper.
La Maumariée II W. Pijper.
Hans Gruys, zang.
Hendrik Andriessen, piano.
3. Oud-Hollandsche liederen bew. door W. Pijper.
a. Die Winter is verghangen.
b. Pezus' Bloemhof.
c. Die Mey playsant willen wi planten.
Hans Gruys, zang.
Hendrik Andriessen, piano.

9.35 Concert.
4. Sonate Hendr. Andriessen.
a. Arioso.
b. Molto Allegro ma grazioso.
c. Andante tranquillo.
d. Allegro Capricioso.
Henk van Wezel, violoncel.
Hendrik Andriessen, piano.
5. Vier liederen van Hendr. Andriessen.
a. A ces reines.
b. Chaque heure ou je songe.
c. Der Himmel hat eine Träne geweint.
d. Quand ton sourire me surprit.
Hans Gruys, zang.
Hendrik Andriessen, piano.
10.05 Voordracht uit het werk van Guido Gezelle, door Dora Wallant.
10.25 Concert.
6. Sonate P. Hellendaal.
a. Adagio.
b. Allegro.
c. Andante.
d. Pastorale Allegretto.
Henk van Wezel, violoncel.
Hendrik Andriessen, piano.
7. Drie liederen van Alphons Diepenbrock.
a. Es war ein alter König.
b. Les Chats
Hans Gruys, zang.
Hendrik Andriessen, piano.
c. Berceuse
Hans Gruys, zang.
Hendrik Andriessen, piano.
Henk van Wezel, violoncel.

BAZEL 1010,1 M.
(297 Kilocycles.)

7.50 Tijdsein. Weerbericht.
7.53—8.20 Voordracht door Dr. Alfred Haag.
8.20—9.20 Liederenuurtje m.m.v. Corry Nera, sopraan, Mark Lothar, piano.
9.20—9.30 Nieuwsberichten. Weerbericht. Tijdsein.
9.30—9.50 Concert door de kapel uit café Metropole.

BERLIJN 419 M.
(716 Kilocycles.)

9.50ca. n.m. Kaartspelen: Rommé, door Dr. F. Anders. Daarna: Internationaal Marsch-programma door het Blaas-orkest Joseph Snaga. 1. Duitschland: Armeemarsch No. 3. 2. Denemarken: Hilsen til garden, Pecking. 3. Zweden en Noorwegen, a. Kunigl. Flottans Parademarsch, Heimdahl. b. Alltid Redo, Formanovski. c. Marcia Carolus XII. Rev. arr. Harteveld. 4. Duitschland: Nibelungen-Marsch, Sonntag. 5. Holland: Pax in terra, Noiret. b. Hilversum-Marsch, Weezel. c. Armé och Marin. 6. Frankrijk: Revenent de la Revue, Desomes. 7. Duitschland: Petersburger Marsch. 8. Zwitserland: a. St. Galler Marsch, Heuser. b. Marsch des Zuricher Inf. Regts. 27, Bodmer. c. Schwyzer Tagwache und Defillermarsch. 9. Spanje: Spaansche marsch, Juaranz. 10. Italië: a. Resoluta Marcha, Abren. b. Telefunken, Marcia, Zandonai. 11. Duitschland: Fehrbelliner Reitermarsch, Müller. 12. Griekenland: a. Altos, Kailaph. b., Olympia-Marsch, Kaissari. 13. Perzië: a. Taj Quanzari. b. Sahr Sebh. 14. Duitschland: Helenen-Marsch, Lübbert. 15. Japan: a. Ginza, Setoguchi. b. Shikishimahan-Marsch. 16. Chili: Cancion Nationale, Carmier. 17. Vereenigde Staten: The Free Lance, Sousa. 18. Duitschland: Alte Kameraden, Teike.

BERN 403.8 M.
(743 Kilocycles.)

7.18 Tijdsein.
7.20—8.30 Herdenking 125en sterfdag van Schiller. Het Kamerspeelensemble en Kamerorkest.
8.30—8.45 „Simson", epos van Karl Sax. Voorgedragen door Maria Kottmann.
8.45—9.20 Concert door de Kapel uit Kurzaal Schänzli.
9.20—9.35 Nieuwsberichten. Weerber.
9.35 Berichten in esperanto.

DE BILT (K.N.M.I.) 1470 M.
(204 Kilocyclus.)

10.50 Weerbericht.
11.50 Weerbericht.
12.55 Weerbericht.
20.00 Weerbericht.

BRESLAU 325 M.
(Gleiwitz 253,4 M.)
(Resp 923 en 1184 Kilocycles.)

3.50 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Franz Marszalek.
6.25 Avondconcert door het Radio Orkest o.l.v. Franz Marszalek.
7.20 Weerbericht.
Daarna: W. Zerlett: „Wie kann ich Rundfunkvorträge für mich nutzbar machen?"
7.25 Friedrich von Schiller-herdenking. Vilma Mönckeberg spreekt.
8.35 9e Symphonie van Ludwig von Beethoven. (Gramofoonpl.)
9.35 Avondbericht.
9.55 Stenografie.

BRUSSEL 508,5 M.
(590 Kilocycles.)

4.20 Concert door het omroep-trio.
5.20 Boekbespreking.
5.35 Geschiedenis van de Koloniën.
5.50 Berichten van de Koloniën.
5.55 Gramofoonmuziek.
6.50 Gesproken radiocourant.
7.35 Concert door het omroep-orkest. 1. Marche Heroique, St. Saëns. 2. Fantasie uit „Tannhauser", Wagner. 3. Lied. 4. Ballet uit Lakmé, Delibes.
8.20 Actualiteiten.
Vervolg concert. 5. Populaire Fransche liederen. 6. Lied. 7. Fantasie uit „Hans le jouer de flute", Ganne. 8. Lied. 9. Tweede Egyptische ballet, Luigini. 10. Lied. 11. La cocarde de Mimi Pinson, Goubiler.
9.35 Nieuwsberichten.

BUDAPEST 550,5 M.
(545 Kilocycles.)

4.20 Gramofoonmuziek.
5.00 Voordracht.
5.20 Voorlezing
5.55 Concert door orkest Andor Krudy.
6.20 Voorlezing.
6.50 Vanuit de Kon. Hong. Opera „Troubadour" van Verdi.
9.50 Concert door de Zigeunerkapel Jeno Farkas uit café Spolarich.

DAVENTRY 1554,4 M.
(Londen 356,3 M.)
(Resp. 193 en 842 Kilocycles.)

9.35 Morgenwijding.
9.50 Tijdsein en weerbericht.
10.05 Dr. F. Barrie Lambert: „Hospitals and the New Public Health Service."
10.20—10.50 Baird Televisie.
11.20 Sonate-concert door Mercia Storesbury, viool. Adelina de Lara, piano. 1. Sonate in Es, Opus 18. Strauss.
11.50 Orgelconcert door Rev. G. Sydenham Holmes. Uitz. vanuit St. Mary-le-Bow. Kate Olive Evers, sopraan.
12.50 Gramofoonplaten.
1.50 Uitzending voor scholen.
2.15 Intermezzo.
2.20 Prof. J. L. Myres: „The Bread and Olive Civilization".
2.40 Intermezzo.
2.50 Concert voor scholen, door de Radio Zangers.
3.35 Licht concert door Moschetto en zijn orkest van The May Fair Hotel.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Miss Julia Cairns: „New Designs for Materials."
5.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
6.20—6.40 Mr. Ernest Newman, de B.B.C.-muziekcriticus.
6.45 Prof. Julian Huxley: Memorable Incidents with Birds."
7.05 Kamermuziek. Charlotte Jaeckel, zang. Het Philharmonisch Trio. R. Murchie, fluit. Leon Goossens, hobo. Francesco Ticciati, piano. 1. Trio in D, Händel. Adagio, Allegro, Affetuoso, Allegro. 2. Menuet en Rondo voor Hobo, Bach. 3. Trio in G, Loeillet. Adagio, Allegro, Largo, Allegro. Charlotte Jaeckel: 1. Die rechte Stimmung, Telemann. 2. Mutter bei der Wiege, Schütz. 3. Lob der Faulheit. 4. Ständchen, Haydn. Trio: 1. Sonate voor fluit, Händel. 2. Variaties over „Bonny Sweet Robin". 3. Twee Fransche melodieën, Ethel Smyth. Charlotte Jaeckel: 1. Airs à Chanter, Poulenc. Air Romantique; Air Champêtre Air grave; Air vif. Francesco Ticciati: 1. Polonaise in As-dur, Chopin. Trio: 1. Pastorale en Harlequinade, Eugene Coossens.
8.20 Weer- en nieuwsberichten. Plaatselijk nieuws. (Alleen Daventry) Scheepsberichten.
8.45 The Hon. Harold Nicolson: People and Things.
9.00 Diversions. IX. Het Gershom Parkington Orkest: o.a. De Londensche haven bij avond, door Mr. J. S. Squire en Sergeant Emms, van de rivier-politie.
10.00 Dansmuziek door de Piccadilly Players o.l.v. Sid Bright en het Piccadilly Grill Orkest o.l.v. Jerry Hoey
10.20—11.20 (Alleen Daventry): Dansmuziek door de Piccadilly Players, o.l.v. Sid Bright en het Piccadilly Grill Orkest o.l.v. Jerry Hoey.

FRANKFURT 389,6 M.
(770 Kilocycles.)

3.20 Namiddagconcert door het Radio Orkest o.l.v. Gustav Görlich. Gustav Wüst-Steinbach en Arthur Haagen, vleugel.
5.55 Dr. Werner Krauss: „Der Mythus des Don Juan".
6.25 Helmut Hatzfeld: „Der moderne europäische Roman. II. Frankreich".
6.50 Oude Dansmuziek.
7.20 Fredrich von Schiller-herdenking.
9.20 Gramofoonplaten.
10.20 Nieuwsberichten.
11.50—12.50 Nachtconcert door het Radio Orkest o.l.v. Hans Rosbaud. Werken van L. von Beethoven. Licco Amar, viool.

HAMBURG 372,2 M.
(806 Kilocycles.)

10.50 Uitzending voor scholen.
3.35 Liederen van Weber, gezongen door Käthe Kuhlmann-Schneider m.m.v. Fritz Zille, fluit. Emil Bartels, cello Otto Ebel v. Sosen, piano.
4.20 Kinderuurtje.
5.15 Weerbericht.
5.15 Concert door Omroeporkest.
6.00 Engelsche les.
6.25 Voordracht door Joh. Scharfenberg.
6.50 „Bundische Jugend", Dr. A. Nielsen.
7.10 Landbouwberichten.
7.15 Weerbericht.
7.20 Populair concert. Het Omroeporkest o.l.v. Jose Eibenschutz. Edith Lorand, solliste. 1. Feestouverture, Brahms. 2. Spaansche Symphonie, Lalo. 3. Dans uit „Fürst Igor", Borodin. 4. Ouverture „Im Frühling", Goldmark. 5. Drie stukjes door Edith Lorand. 6. Capriccio-Italien, Tschaikowsky. 7. O Schöner Mai, Joh. Strauss.
9.05 Actueele causerie. Weerbericht. Nieuwsberichten.
9.25 Cabaret.

KALUNDBORG 1153,8 M.

(Kopenhagen 281,2 M.)

(Resp. 260 en 1067 Kilocycles.)

6.50—7.00 Gymnastiekles.
10.20 Weerbericht.
10.30 Noteeringen.
10.35—11.05 Uitzending voor scholen.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
11.20—1.20 Concert door het strijkorkest uit restaurant „Wivel" o.l.v. Ing. Palmhoj.
2.00—4.00 Concert door het Louis Preils instrumentale ensemble. Carl F. Schlonning, declamatie. 1. Ouverture „Liden Kirsten", Hartmann. 2. Wals uit „Den fraskilte Kone". 3. Fragment uit „Dédé", Christine. 4. Foraars Idyl, Delmas. 5. Baby leger soldat, Michell. 6. Wienerwals, Benatzky. 7. Defiler-Parade, marsch, Lacome. Declamatie. 8. Koketterl, Gregh. 9. Vaudeville, potpourri, Holstein Magnussen. 10. Wals, Joh. Strauss. 11. Serenade d'Amour, Waldau. 12. Mazurka de Salon, Tschaikowsky. 13. Ideale, Tosti. 14. Barcarole, Taege. 15. Fragment uit „De Hertogin van Chicago", Kalman.
4.00—5.00 Uitzending voor kinderen.
5.00 Beursberichten.
5.10—5.40 Voordracht door Folmer Wisti.
5.40—6.10 Taalles.
6.10 Weerbericht.
6.20 Persberichten.
6.35 Tijdsein.
6.36—7.05 Voordracht.
7.05—7.35 Voordracht door Prof. Dr. Oluf Thomsen.
7.35—9.35 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Launy Grondahl. Lily Lamprecht, Kamerzangeres. Marius Jacobsen, operazanger. Otto Fessel, viool. 1. Ouverture „Tooverfluit", W. A. Mozart. 2. Aria uit „De Bruiloft van Figaro", Mozart. 3. Concert voor viool en orkest A-dur, Mozart. 4. Aria uit „Jaegerbruden", Weber. 5. Ouverture uit „Euryanthe", Weber. 6. Ouverture uit „Mignon", A. Thomas. 7. Aria uit „Faust", Gounod. 8. Scenes napolitaines, Massenet. 9. Aria uit „Carmen", Bizet. 10. Fragment uit „Der Zauberlehrling", Dukas.
Daarna: Persberichten.
9.55—11.50 Dansmuziek uit restaurant „Wivel" door Otto Lington en zijn orkest. Daarna: Persberichten.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

KONIGSBERGEN 276,5 M.

Dantzig 453,2 M.)

(Resp. 1085 en 662 Kilocycles.)

6.50 Franschle les.
7.20 Weerbericht.
7.30 Herdenking Friedrich von Schiller. 1. Ouverture „Braut von Messina", Schumann. 2. Dr. Ludwig Goldstein, spreker. 3. Nenie van Brahms. 4. Recitaties door Hans Jungbauer. 5. Eleusicher Fest. Muziek van Schillings. 6. Koorfantasie, Beetnoven.
9.30 Weerbericht. Pers- en sportber.
9.50 Dansmuziek.

LANGENBERG 472.4 M.

(Münster 233,8 M.; Aken 453,1 M.; Keulen 227,4 M.)

Resp. 635, 1263, 662, 1319 Kilocycles.

6.05—6.20 Gymnastiekles.
6.20 Weerbericht.
6.25—6.50 Gramofoonmuziek.
6.50—7.50 Concert door de Kurkapel o.l.v. Gustav Ludwig uit Bad Ceynhausen.
9.35—10.45 Gramofoonmuziek.
10.40—11.10 Engelsche les.
11.30 Gramofoonmuziek.
12.25—1.50 Concert door orkest o.l.v. Eysoldt. 1. Rund um die Welt, Fischer. 2. Am schönen Rhein, Fischer. 3. Ouverture „Die vier Haimonskinder", Balfe. 4. a. Morgenpoesie, Fauchey. b. Dans, Gretschaninoff. 5. a. Die Zweifel, Glinka. b. Still wie die Nacht, Bohm. c. Hindu-lied, Bernberg. 6. Tanzbildersuite, Köhler. 7. a. Mariton, lied und Tango, Jon Nolkov. b. Dolores, lied und Tango, Slava Mach. 8. Das freue deutsche Herz, potpourri, Weniger.
1.50 Raadgevingen voor de huisvrouw.
2.20—2.50 Els Vordemberge. Kinderspeeluurtje.
3.05—3.25 „Menschentypen", Dr. Hans Eduard Hengstenberg.
3.25—3.45 „Stendhal", Dr. Bernhard Rang.
3.45—4.05 „Famille und Steuerrecht. Ermässigungen und Befreiungen bei der Erbschaftssteuer und Grunderwerbsteuer, Dr. Geis.
4.05—4.50 Voor de jeugd.
4.50—5.50 Concert door de kapel Bruna. Paul Schröder, liederen voor luit. 1. Ouverture „Die Mainacht", Rimsky-Korsakoff. 2. Seid umschlungen Millionen, wals, Joh. Strauss. 3. Melodieën uit „Die blaue Mazur", Lehar. 4. Liederen voor luit. 5. Tango-ballade, Weill. 6. Tausendkünstler, Blankenburg.
5.50—6.10 Religieuse causerie, Dr. Harold Braun.
6.35—7.00 Engelsche les.
7.00—7.20 Technische causerie door Dr. Ing. A. Wimmer.
7.25 8ste Symphonie voor solisten. Twee gemengde koren, kinderkoor, orkest en orgel van Gustav Mahler. Solisten: B. Kiurina, sopraan. A. Armhold, sopraan. A. Wollgarten, alt. M. Fuchs, alt. J. Urlus, tenor. J. Drath, bariton. R. Watzke, bas. G. Grote, orgel. Koren. Elberfelder, zang- en leeraarzangvereeniging. Barmer zang- en mannenzangverg. Oratorienkoor, Barmer Bachverg. Wupperfelder kerkkoor. Orkest. Stedelijk orkest Barmen Elberfeld. Leider: Franz von Hoesslin. Daarna Nieuwsberichten. Sportberichten.
Daarna: tot 11.20 Dansmuziek o.l.v. Eysoldt.

LEIPZIG 259,3 M.

(Dresden 318,8 M.)

(Resp. 1157 en 941 Kilocycles.)

3.50—4.50 Uit Duitsche Opera's. Concert door het Radio Orkest o.l.v. Wilhelm Rettich. 1. Ouverture „Genoveva", Robert Schumann. 2. Eriksgang en Kroningsmarsch uit de Opera „Die Folkunger", Edmund Kretschmar. 3. Matrozenkoor uit „Der fliegende Holländer", Wagner. 4. Taubenhochzeit, uit de Opera „Die Vögel", Walter Braunfels. 5. Wiegenlied uit de Opera „Der Schatzgräber", Franz Schreker. 6. Twee gedeelten uit de Opera „Die tote Stadt" Wolfgang Korngold. a. Mariettas Lied. b. Pierrots Tanzlied. 7. Uit de opera „Der Golem", d'Albert.
6.50 Concert door het Radio Symphonie Orkest o.l.v. Hilmar Weber.
7.50 Schiller's 125e geboortedag. 1. Die Ideale, naar een gedicht van Fried. von Schiller. Het Radio Symphonie Orkest o.l.v. Alfred Szendrei. Spreker: Josef Krahé. 2. Uit „Demetrius" een scène uit den Poolschen Rijksdag. Regie: Hans Peter Schmiedel.
9.00 Uit de Vioolliteratuur. Gustav Fritzsche, viool. Theodor Blumer, piano. Daarna: Actueel uurtje.
9.50 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten, sportberichten. Daarna: tot 11.20 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Hilmar Weber.

LONDON REGIONAL (Brookmans Park) 356,3 M.

(842 Kilocycles.)

11.20 Zie Midland Regional.
12.35 Licht concert door Moschetto en zijn orkest van The May Fair Hotel
1.35—2.20 Orgelconcert door J. Albert Sowerbutts. 1. Prelude en Fuga in C Stanford 2. Meditation in E, Harvey Grace. 3. Scenes on the Downs, F. H. Wood. 4. Voluntary in F, John Bennet. 5. Variaties over een Origineel Thema, Stuart Archer. 6. Second Sea Prelude, Robin Milford. 7. Finale, Sonate in F, Lemare.
4.35 Jack Payne en het B.B.C. dansorkest.
5.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
6.00 Licht concert door het Gershom Parkington Quintet. James Hay, tenor. Quintet: 1. Selectie „Adrienne Lecouvreur", Cilea. 2. Nocturne in E, Chopin. James Hay: 1. My lovely Celia, Monro. 2. To Mary. 3. Absent yet present, Maude Valerie White. Quintet: 1. Zangcyclus „A Lover in Damascus", Woodforde Finden. James Hay: 1. Song of the Palanquin Bearers, Martin Shaw. 2. Mary in Heaven. 3. There grows a bounie briar bush, Oude Schotsche liederen. Quintet: 1. Romance, Debussy. 2. Je pleure, Tosti. 3. Schlummerlied, Moszkowski. 4. Dance Furiant, Smetana. James Hay: 1. Weep you no more, sad Fountains. 2. Damask Roses. 3. Julia's Hair, Quilter. 4. In Summertimes on Bredon, Peel. Quintet: 1. Sylvan Scenes, Fletcher.
7.20 Orgelconcert door Reginald New, van The Beaufort Cinema.
7.50 Miss M. Stephenson: „What Bacteria do".
8.20 Weer- en nieuwsberichten.
8.40 Piano-concert door Ernest Lush. 1. Stimmungsbilder, opus 1, no. 8. 2. Dithyrambe, no. 3, opus 10. 3. Ein Idyll, no. 1, opus 7, Medtner. 4. Andaluza. 5. Cubana (Pièces Espagnoles), De Falla. 6. Champagne, Albeniz.
9.05 3e acte van „Götterdämmerung", opera van Richard Wagner. Leider: Bruno Walter.
10.20—11.20 Dansmuziek door The Piccadilly Players o.l.v. Sid Bright en het Piccadilly Grill Orkest o.l.v. Jerry Hoey.

MIDLAND REGIONAL 479.2 M.

(626 Kilocycles.)

11.20 Concert door het Radio-Orkest o.l.v. Frank Cantell. William Frith, bariton. 1. Schutzmanns Marsch, Lincke. 2. Tweede selectie uit de muziek van Sullivan, arr. Higgs. William Frith: She alone charmeth my sadness, Gounod. 2. The Kitchen Fire, Day. 3. Son of Mine, William Wallace. Orkest: 1. Caprice „The Whistler and his Dog", Pryor. 2. Pizzicato (Pantomime Suite), Lacome. 3. Selectie „The Arcadians", Monckton en Talbot. William Frith: 1. Time to go, Sanderson. 2. A Fat lil' Fellar wid his Mammy's Eyes, Gordon. 3. Young Tom o' Devon, Kennedy Russell. Orkest: Suite „Miniature Ballet Dances", John Ansell.
12.35—2.20 Zie London Regional.
5.20 Zie London Regional.
5.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 „Further Fireside Songs". Het Radio-Koor o.l.v. Joseph Lewis. Mabel Senior, sopraan, Harold Howes, bariton.
6.50 Operettemuziek. Het Radio-Orkest o.l.v. Jospeh Lewis. Edith Athey, sopraan. Orkest: Fragmenten uit „Das Dreimädlerhaus", Schubert-Clutsam. Edith Athey en orkest: 1. The Pipes of Pan („The Arcadians"), Monckton en Talbot. 2. Indian Love Call („Rose Marie") Friml. Orkest: Fragmenten uit „Der Blaue Mazur", Lehár. Edith Athey en orkest: 1. The Waltz Song („Tom Jones"), German. 2. Palace of Dreams („Princess Charming"), Waller. Orkest: Selectie „De Dollar Prinses", Fall.
7.50 Zie London Regional.
8.40 Dansmuziek door The West Endians Band uit de West End Dance Hall te Birmingham.
9.05—10.20 Zie London Regional.

MILAAN 500,8 M.
(599 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Weerbericht.
7.30 Radioberichten.
7.40 Theaternieuws.
7.50 Tijdsein.
7.50 Symphonie-concert o.l.v. Arrigo Pedrollo.
10.50 Nieuwsberichten.
11.00—11.20 Concert door het Omroeporkest.

MOTALA 1348,3 M.
(Stockholm 435.4 M.; Göteborg 321,9 M.)
(Resp. 222,5, 689, 932 Kilocycles.)

4.20 Concert. Edvard Grieg-programma.
5.20 Kinderuurtje.
5.50 Concert. Liederen en recitaties.
6.35 Voor de Huisvrouw.
6.50 Voordracht.
7.20 Concert door Strijkorkest. 1. Suite, F-dur, Parry. 2. Serenade Opus 55, Richard Trunk. 3. Suite Opus 8, Richard Stöhr.
8.20 Recitaties door Hedvig Valentin.
9.00 Berichten voor Automobilisten.
9.05 Fransche spraakles.
9.35—10.20 3e acte uit de Opera „Rigoletto" (Gramofoonplaten).

MÜNCHEN 532,9 M.
(Kaiserslautern 269,8 M.; Neurenberg 238.9 M.)
(Resp. 563, 1112, 1256 Kilocycles.)

4.35 Huismuziek.
6.30 Dr. Karl Haushofer: „Weltpolitische Monatsbericht."
7.00 Avondconcert door het Radio Trio.
7.45 Helene Raff: „Schiller in fünf Generationen."
8.15 Schiller's 125e geboortedag-herdenking. Het Radio Orkest o.l. van Hans A. Winter. 1. Ouverture no. 2 in C-dur, opus 72, uit de opera Leonore, L. von Beethoven. 2. Rânie voor Koor en Orkest, opus 82, Johs. Brahms.
9.40 Avondberichten.

OSLO 493,4 M.
(60 K.W 608 Kilocycles.)

6.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.50 Engelsche tanles.
7.20 Tijdsein. Daarna: Causerie.
7.50 Kamermuziek.
8.55 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.15 Actueele causerie.
9.30 Russisch programma. Concert door Balalaika-Orkest. 1. Czardas, Monti. 2. Spaansche Dansen, Moszkowski. 3. Le rossignol, Alabjeff. 4. Polacca Brillante, Andreff. 5. Menuet, uit de suite „Elegi" Lie. 6. Soldatenlied. Krasew. 7. Populaire Dansen, Krasew.
10.00 Sluiten.

PARIJS (Radio) 1724,1 M.
(174 Kilocycles.)

6.05 Gymnastiekles.
6.50 Herhaling.
7.20 Persberichten.
10.05 Koersen.
11.20 Gramofoonmuziek.
11.50 Gramofoonmuziek.
12.20 Koersen.
12.50 Koersen.
1.20 Koersen.
2.50 Koersen.
3.05 Concert door Omroeporkest. 1. Menuet. Paderwski-Brinkmann. 2. Poeme, Leo Sachs. 3. Chanson Georgine, Rachmaninoff. 4. Pagodes, Claude Debussy. 5. Soir d Ete, Felix Foudrain. 6. Deuxieme sonate, Boccherini. 7. Samson en Delila, Saint-Saens-Mouton.
4.15 Koersen.
5.50 Koersen.
5.55 Landbouwberichten.
6.25 Causerie over de kolonien.
6.50 Engelsche les.
7.05 Koersen.
7.20 Causerie over Claude Debussy door Marguerite Long m.m.v. gramofoonplaten.
7.50 Sportbericht.
8.05 Concert. 1. Tweede Symphonie v. Beethoven. Orkest o.l.v. Eugène Bigot.
8.35 Persberichten.
8.50 Vervolg concert. 2. La Habanera. Laparra, m.m.v. Madame Madeleine Mathieu. David Devries en Audoin. Orkest o.l.v. Henrik Defosse.

PRAAG 482,2 M.
(617 Kilocycles.)

4.50 Voor Duitsche luisteraars.
5.20 Landbouwberichten.
5.30 Voor de arbeiders.
6.25 Concert door orkest van de Hradschiner blindeninstituut.
7.20 Concert m.m.v. J. Deda, hobo, A. Holas, klarinet, Fr. Jiskra, fagot, O. Seliger, waldhoorn, het Tschechische Philharmonisch orkest o.l.v. O. Jeremias.
8.20 Aria's m.m.v. M. Cimlerova, zang, K. Hanzl, fluit.
8.50 Lezing door Vaysl Barvynskyj, over Ukrainische liederen.
9.00 4 Ukrainische liederen, gezongen door B. Samojlovye, met pianobegeleiding.
9.20 Tijdsein, nieuws- en sportberichten.
9.35 Theaternieuws.
9.40 Concert door het Ondricek kwartet.

ROME 441,2 M.
(680 Kilocycles.)

4.50—6.20 Populair concert.
7.05—7.20 Radiotechnische lezing.
7.20—7.25 Tijdsein.
7.25—7.40 Lezing over telegrafie.
7.40—8.20 Nieuws- en sportberichten. Weerbericht. Tijdsein.
8.20 Concert vanuit de opera. In de pauze: Lezing door Lucio d'Ambra.

STUTTGART 360,1 M.
(833 Kilocycles.)

5.25 Filmpraatje.
5.55 „Der Mythus des Don Juan", Dr. Werner Krauss.
6.25 Zie Frankfurt.
6.50 Oude dansmuziek door het Omroeporkest o.l.v. Gustav Görlich.
7.20 Herdenking van den 125sten sterfdag van Friedrich Schiller. 1. Ouverture Egmont, Beethoven. 2. Gedicht van Martin Vollmer voor gemeng koor, orkest en orgel. 3. Rede door Prof. Dr. v. Güntter. 4. Morgenlied uit „Mackbeth", Rudolf Buck. 5. Das Lied von der Glocke door Dr. Ludwig Wüllner. 6. Lentelied voor bariton, gemengd koor en orkest, Lindpaintner.
9.20 Gramofoonmuziek.
10.20 Nieuwsberichten. Sportberichten.

TURIJN 273,2 M.
(1094 Kilocycles.)

6.35—7.20 Concert. Gevarieerd programma.
7.40 Theaternieuws.
7.50 Symphonie-concert.
10.50 Persberichten.
11.00—11.20 Concert door het Omroeporkest.

WARSCHAU 1411,8 M.
(581 Kilocycles.)

5.05 Concert.
6.05 Diversen.
6.30 Landbouwberichten.
6.45 Gramofoonmuziek.
6.55 Persberichten.
7.20 Nieuwsberichten.
7.25 Causerie met muziek door Ch. Stromenger.
7.35 Concert. Fransche muziek door Philharmonisch orkest o.l.v. Pierre Sechidti. Zino Francescati, viool. Daarna: weerbericht. Politie- en Sportberichten. Daarna: her-uitzending van buitenlandsche stations.

WEENEN 516,4 M.
(212,5 Kilocycles.)

5.50 Uurtje volksgezondheid door Dr. P. Eichwald.
6.20 Een uurtje voor handel en nijverheid.
6.50 Italiaansche les.
7.15 Tijdsein, weerbericht.
7.20 „Der Musikant", opera in 2 bedrijven van Julius Bittner. Muzikale leiding Dr. Ludwig Kaiser.

ZEESEN 1634,9 M.
(Königswusterhausen)
(183,5 Kilocycles.)

5.50 Gymnastiek o.l.v. Arthur Holz.
6.15 Weerbericht.
8.50—9.15 Knutseluurtje.
9.20—9.45 Missionaris Paul Reissig: Chinesische Schüler und ihr deutscher Lehrer.
9.50 Nieuwsberichten.
11.20—12.15 „Romantiker in der Unterhaltung". Gramofoonpl. (11.45 Weerbericht).
12.15 Tijdsein van Nauen.
12.50 Nieuwsberichten.
1.20—1.50 Gramofoonplaten.
1.50—2.20 Kinderuurtje.
2.20—2.50 Voor jonge meisjes.
2.50—3.00 Weerbericht en beursberichten.
3.00—3.20 Dr. T. Haber: Gefahren der Graphologie.
3.20—3.50 Alfred Tschentscher: Bericht über die Tagung der internationalen Lehrerverbände in Prag.
3.50—4.50 Concert uit Leipzig.
4.50—5.15 Dir. Steigerthal: Die bedeutung des Rundfunks für das Anstaltswesen.
5.15—5.40 Min. Rat Dr. Wölz: Fragen der Baufinanzierung.
5.40—6.00 Unterhaltende Stunde. Prof. Dr. Marcuse: Die magnetischen Kräften der Erde.
6.00—6.25 Engelsch voor gevorderden.
6.25—6.50 Dr. Paul Zucker: Lebendiges Bauen. (II.): Wahre und falsche Sachlichkeit.
6.50—7.10 Wetenschappelijke voordracht voor landartsen.
7.15 Weerbericht.
7.20 Uit Breslau: Walter Zerlett, alg. secretaris van het Deutsche Funktechnische Verband: „Wie kann ich Rundfunk-Vorträge für mich nutzbar machen?"
7.50 Uit Stuttgart: Herdenking van den 125sten sterfdag van Friedrich Schiller, georganiseerd door de Schwabische Schillerverein en de Stuttgarter Liederkranz. Uitgezonden vanuit de Feestzaal der Liederhalle te Stuttgart.
Daarna: Zie Berlijn.

ZATERDAG 10 MEI

LIGDA
CIGARETTEN

Wasch Uw haar
eens met Purolzeep. U zult dan zien hoe mooi, zacht en roosvrij uw haar wordt. Purolzeep is evenals Purol verkrijgbaar bij Apoth. en Drogisten.

HILVERSUM

Vóór 6 uur 298 M. - Na 6 uur 1071.4 M.

(Resp. 1004 en 280 Kilocycles.)

A.V.R.O.

10.00 Tijdsein.

10.00—10.15 Morgenwijding.

12.00—2.00 Middagmuziek
door het A.V.R.O.-Kwintet.

Programma:

1. Marsch „San Lorenzo" Silva.
2. Ange d'Amour, wals Waldteufel.
3. Banditenstreiche, ouverture Suppé.
4. Menuet uit de sonate in Es kleine terts Grieg.
5. In diesen Augen liegt das Herz von Wien Stolz.
6. Populaire opera-fantasie Samehtini.
7. Cuckoo in the Clock Collins.
8. Lichtertanz der Bräute von Kashmir Rubinstein.
9. Aus der Woche, potp Thiele.
10. Sil'vry moon Frank.
11. Leutnant warst du einst bei den Husaren Stolz.
12. Auf Adlers Schwingen Georg.

2.00—2.30 Modepraatje
door Mevr. De Leeuw-van Rees.

2.30—3.15 Gramofoonmuziek.

3.15—4.00 Van Dijk's Volendammer Accordeon-Ensemble.

4.00—4.30 Lezing
door J. Pelser Jr., Accountant te Amsterdam.

4.30—5.00 Sportpraatje
door H. Hollander.

5.00—5.30 Gezondheidshalfuurtje.
Spreker: S. A. L. Pijl. Onderw.: „De bestrijding der tuberculose onder het personeel der Nederl. Spoorwegen gedurende 20 jaar."

5.30—6.00 Cursus Duitsch
voor gevorderden en conversatie door Edgar Grün.

6.00 Tijdsein.

6.00 Vooravond-concert
door het Omroep-Orkest onder leiding van Nico Treep.

Programma:

1. Ouverture „Si j'étais roi" A. Adam.
2. Mazurka Godard.
3. Fragm. uit „Rigoletto" Verdi.
4. Entr'acte gavotte Gillet.

6.45—7.15 Kamermuziek
door het Hollandsch Strijkkwartet.

Programma:

Kwartet in D gr. t. Borodine.

7.15 Voortz. Orkestconcert.

5. Porto Hugaria, marsch Morena.
6. Grubenlichter, wals Zeller.
7. Potp. „Die keusche Susanne" J. Gilbert.
8. Peppiana, intermezzo Mamour.
9. Waldteufeleien, potp. Kling.

8.00 Tijdsein.

V.A.R.A.

8.00 V.A.R.A.-Varia.

8.05 Toespraak
door den heer Mr. J. H. Schultz van Haegen. Onderwerp: „Over de verzorging van de ongehuwde moeder en haar kind".

8.20 Cabaret-avond,
met medewerking van
Jeanne Horsten, soubrette.
Willy Derby, humorist.
Clown Novel.
Piet Couturier, conférencier.
Het V.A.R.A.-Orkest onder leiding van Hugo de Groot.

± **10.00 Persberichten Vaz Dias.**

± **11.00 Gramofoonplaten.**

HUIZEN

1875 M.

(160 Kilocycles.)

K.R.O.

8.15—9.30 Platenconcert.

11.30—12.00 Godsdienstig halfuurtje

12.00 Tijdsein.

12.01—12.15 Politieberichten.

12.15—1.15 Lunchmuziek
door het K.R.O.-Trio.

Programma:

1. Haï Tang H. May.
2. Darf ich um den nächsten Tanz bitten? W. Rosen.
3. Eva Walzer Fr. Lehar.
4. Menuet D-dur Mozart.
5. Rendezvous bei Lehar, potp. Hirby.
6. Aubade Printanière Lacombe.
7. Frau Luna, ouverture P. Lincke.
8. Lied an den Abendstern R. Wagner.
9. Rose von Stambul Leo Fall.

1.15—2.00 Gramofoonplaten.

2.00—3.15 Kinderuurtje.

4.00—5.00 Platenconcert.

5.00—6.00 Debutanten-uurtje.
Theo Potjes, piano
Joh. Hendriks, tenor.

Programma:

1. a. Fantasie f. kl. t. Fr. Chopin.
   b. Papillons Ole Olsen.
2. a. Verlangen. Woorden van Jules Moes. Muziek van W. Meijer.
   b. Lente C. v. d. Linden.
   c. Zomer J. P. J. Wierts.
3. a. Legende „De Heilige Franciscus van Paulo wandelend op de baren Fr. Liszt
   b. Danse des Elfes W. Sapellnikow.
4. a. Jonge Liefde Gottfr. Mann.
   b. Ouderhuis Joh. H. Löser.

6.00 Tijdsein.

6.01—6.15 Sportpraatje
door den heer S. P. J. Borsten, over: „Cricketsport".

6.15—6.25 Gramofoonmuziek.

6.25—6.45 Journal. weekoverzicht
door den heer Paul de Waart, redacteur van „De Tijd".

6.45—7.45 Spreker:
J. M. v. Sas te Maastricht.
Onderwerp: „De grondslagen van de nieuwe finantieele verhouding tusschen Rijk en de Gemeenten".

7.45—8.00 Politieberichten. Tijdsein.

8.00—11.00 Concert
door het K.R.O.-Orkest o.l.v. den heer Joh. Gerritsen.

Programma:

1. Ouverture „Fra Diavolo Auber.
2. Fantasie „Die Königskinder" Humperdinck.
3. Danze Piemontesi Sinigaglia.
4. Maria Wiegenlied Reger.
5. Norwegischer Brautzug Grieg.
6. Accelerationen, Wals Strauss.
7. Fantasie Der Zigeunerprimas Kalman.
8. Der Rosenkranz Nevin.
9. Wir tanzen Ringelreih'n Fall. uit „Dollarprinzessin".
10. Ballet Puppenfee Bayer.
11. Silver Clouds Ketelbey.
12. The Liberty Bell Sousa.

Tijdens de pauze, ongeveer 9.30 **Nieuwsberichten Vaz Dias,** en **Vroolijk gramofoonprogramma.**

11.00—12.00 Populair platenconcert.

12.00 Sluiting en Tijdsein.

BAZEL 1010,1 M.

(297 Kilocycles.)

7.50 Tijdsein. Weerbericht.
7.53—8.20 Voordracht door Dr. Arnold Masarey.
8.20—9.20 Concert door de Arbeiter-Jodler-Gruppe, Basel.
9.30—10.20 Dansmuziek.

BERLIJN 419 M.

(716 Kilocycles.)

9.50 ca. n.m. Tijdsein, weerbericht, nieuws- en sportberichten. Daarna: tot 11.50 Dansmuziek door de kapel Gerhard Hoffmann.

BERN 403.8 M.

(743 Kilocycles.)

7.18 Tijdsein. Weerbericht.
7.20 7.50 Voordracht door Prof. Hirt.
7.50—8.20 Concert uit Kurzaal Schänzli.

ZOO JUIST VERSCHENEN:

BOUWSCHEMA OP WARE GROOTTE

„ARIM" WISSELSTROOMONTVANGER TYPE W3

MET INGEBOUWDE VOEDING

D^e^ bouwschema munt uit door overzichtelijke en logische opstelling der onderdeelen, waarvoor de constructie niet de minste moeilijkheden met zich brengt.

De Heer Corver schrijft in Radio Express van 4 April:

Het ontwerpen van een zóó zorgvuldig uitgewerkt bouwschema verraadt een bekwame hand en aan de teekening, waarop alle onderdeelen in ware grootte zijn aangegeven, met de verbindingsdraden in rooden inkt, is een voorbeeld van duidelijkheid. Wie het plan geheel volgt, moet ook wel dezelfde resultaten bereiken als die van het proeftoestel.

.....bleek dit toestel ons te zijn van een gevoeligheid, welke voor een drielamper verbazingwekkend is. Op kleine buitenantenne is de geluidsterkte werkelijk enorm en is de energie, welke de genoemde eindlamp kan afgeven, ook verrassend. Daarbij zijn zoowel de selectiviteit als de weergave-kwaliteit uitstekend.
Deze nieuwe W 3 behoort tot de allerbeste ontvangers dezer eenvoudige toestelklasse.

Het bouwschema in drie kleuren met uitvoerige beschrijving, principe-schema en talrijke foto's wordt franco toegezonden na ontvangst van 30 cts. in postzegels of per giro 150380

ARIM

N.V. Algemeene Radio Import Mij.

Nassau Ouwerkerkstraat 3, DEN HAAG

8.20—9.20 Populair uurtje.
9.20—9.35 Nieuwsberichten. Weerber.
9.35—10.05 Concert door het Kurzaal-orkest.
10.05—11.20 Dansmuziek.

DE BILT (K.N.M.I.) 1470 M.

(204 Kilocyclus.)

10.50 Weerbericht.
11.50 Weerbericht.
12.55 Weerbericht.
20.00 Weerbericht.

BRESLAU 325 M.

(Gleiwitz 253,4 M.)

(Resp. 923 en 1184 Kilocycles.)

3.50 Concert door de Kapel Franz von der Heydt, van „Haus Metropol".
6.20 Avondconcert van Gramofoonpl.
7.20 Weerbericht.
Daarna: Prof. Dr. Esau: „Was beeinträchtigt den Rundfunkempfang?"
7.50 „Bilanz", een revue van Max Ophuls. Muziek van Harry Ralton. Spelleider: Dr. Fr. J. Engel. Muzikale leiding: Franz Marszniek.
8.40 Da Capo.
9.30 Avondberichten.
9.50 Zang v. d. nachtegaal. Uitzending vanuit een Park in Breslau.
10.10—11.50 Dansmuziek van Berlijn door het Fred Bird Dansorkest.

BRUSSEL 508,5 M.

(590 Kilocycles.)

4.20 Gramofoonplaten.
5.05 Engelsche les.
5.30 Engelsche les.
5.50 Concert door het omroep-trio.
7.35 Concert, georganiseerd door „La Meuse."
9.35 Nieuwsberichten

BUDAPEST 550,5 M.

(545 Kilocycles.)

4.50 Concert door het 1ste Kon. Hong. Inf. Reg. o.l.v. Richard Fricsay.
5.50 Radionieuws.
6.50 Studio-opvoering van een volksstuk. Regie: Tibor Hegedüs.
9.20 Concert door de Zigeunerkapel Imre Magyari uit Hotel Hungaria.

DAVENTRY 1554,4 M.

(Londen 356,3 M.)

(Resp. 193 en 842 Kilocycles.)

9.35 Morgenwijding.
9.50 Tijdsein en weerbericht.
10.05—10.20 Mr. A. L. Simpson: „Forming a Rambling Club."
12.20—1.20 Licht concert door het Commodore Grand Orkest o.l.v. J. Muscant. 1. Ouverture „Orpheus in der Unterwelt", Offenbach. 2. Walslied „I wonder why", Mayne. 3. Hawaian schets „By the Blue Hawaian Waters", Ketelbey. 4. Foxtrot „Blondy", Herbert Brown. 5. Selectie „Souvenir de Chopin", Fétras. 6. Foxtrot „Melancholy", Stratton. 7. Extracte „Bells across the Meadows", Ketelbey. 8. Suite „Indian Love Lyrics," Woodforde Finden. 9. Selectie „The Love Parade." Schertzinger.
2.50 Concert door het Luton Roode Kruis Orkest. Olive Goff, sopraan. Orkest: 1. Marsch: „Einzug der Gladiatoren", Fucik. 2. Ouverture Raymond, Ambroise Thomas. 3. Wals Summer Glory, Greenwood. Olive Goff: 1. Caro nome, Verdi. 2. Musetta's lied uit „La Boëme," Puccini. Orkest: 1. 1e Engelsche Rhapsodie, E. S. Carter. 2. Intermezzo „First Flowers of Spring", Kockert. Olive Goff: 1. Rose, softly blooming, Spohr, arr. Liza Lehmann. 2. Nancy's Hair, arr. Kennedy Fraser. 3. A Trush's Love Song, Travers. Orkest: 1. Fragmenten uit „De Prins Student", Romber. 2. Humoresque „Who's dat a calling", Truman.
4.05 Orgelconcert door Reginald New, van The Beaufort Cinema. 1. Ouv. Comedy, Keler Bela. 2. Menuet in G, Beethoven. 3. Novelty Item, „Kempie" Rose. 4. Wals „Silver Birds". Le Thiere.
5.20 Muzikaal intermezzo.
5.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
6.00 Sportuitslagen.
6.05 De grondslagen der muziek. Pianomuziek van Mendelssohn, gespeeld door Maurice Cole.
6.20 Mr. I. M. Parsons: „Canoeing".
6.40 Tuinbouw-mededeelingen.
6.50 Piano-concert door Dorothy Folkard. 1. Novelle, no. 3, in E, opus 17, Medtner. 2. Deux Poèmes, opus 32, Scriabin. 3. Prelude in B, Chopin.
7.05 Symphonie concert door The Society of Symphonic Players, o.l.v. Herbert Menges. 1. Akademische Fest-Ouverture, Johs. Brahms. Fr. Titterton, tenor. 1. Recit. en aria „A che oscurita", uit Fidelio, Beethoven. Orkest: 1. 5e Symphonie „Uit de nieuwe Wereld", A. Dvorak. Adagio; Allegro molto; Largo; Scherzo; Molto vivace; Allegro con fuoco.
8.20 Weer- en nieuwsberichten. (Alleen Dav.) Scheepsberichten.
9.00 Operette-concert door het Radio Orkest o.l.v. John Ansell. Lilian Keyes, sopraan. George Baker, bariton.
9.50—11.20 Dansmuziek door Ambrose's Band van The May Fair Hotel.

FRANKFURT 389,6 M.

(770 Kilocycles.)

3.20—5.05 Concert door het Radio Orkest o.l.v. R. Merten m.m.v. solisten.

5.25 Prof. Edmund Sittig: „Die Kalenderreform nach den Beschlüssen des Völkerbundes".
5.55 Dr. Heinrich Scharp en H. de Kort: „Was verlangt der Arbeiter von der Zeitung?"
6.25 Spaansche conversatie-les.
6.50 Erik Meyer-Helmund dirigeert eigen werken. Het Philharm. Orkest m.m.v. Hans Hanus, tenor.
7.50 „Jung Schiller" van Karl Albrecht Böhringer. Spelleider: Curt Elwenspoeck.
9.20 Saxophoon-concert door Franz Hauck. Hermann Kauck, piano.
10.20 Nieuwsberichten.
10.35—11.50 Dansmuziek door de Alexander Band.

HAMBURG 372,2 M.

(806 Kilocycles.)

9.35 Herdenking Walther von der Vogelweide.
2.50 Boekbespreking.
3.10 Voordracht door Herbert Rosen.
3.30 Over Duitsche binnenzeevisscherij.
3.50 Concert door Omroeporkest o.l.v. Jose Eibenschutz. 1. Ouverture „Das Glöckchen des Eremiten", Maillart. 2. Fragment uit „Weltliche Hochzeit", Goldmark. 3. Adagio voor strijkorkest, Eibenschutz. 4. Rhapsodie over Duitsche volksliederen, Kämpfert. 5. Frühling, Sibelius. 6. Fantasie, Lumbye. 7. Rijnsagen, Reuter.
4.50 Muziek uit „Das Nachtlager von Granada", opera van Konradin Kreutzer. Else Veith, sopraan. Adolf Martini, bariton. Het Omroeporkest o.l.v. Hans Döring.
6.35 Weerbericht.
6.35 Concert door het Omroeporkest.
6.20 Muziek uit Fransche opera's. Het Omroeporkest o.l.v. Arthur Armand. Lena Held, sopraan. Reinhold Krug, piano.
7.15 Weerbericht.
7.20 Impression durch eine historische Stadt.
10.20 Actueele causerie. Weerbericht. Nieuwsberichten.
10.50 Concert uit café Tocadera.
11.35 Concert uit café Boccacio.

KALUNDBORG 1153,8 M.

(Kopenhagen 281,2 M.)
(Resp. 260 en 1067 Kilocycles.)

6.50—7.00 Gymnastiekles.
10.20 Weerbericht.
10.35—11.05 Uitzending voor scholen.
11.05—11.35 Gramofoonmuziek.
12.35—1.05 Uitzending voor scholen.
2.20—2.50 Kinderuurtje.
2.50—4.50 Concert door het Omroepblaasensemble o.l.v. Johannes Andersen. Carl Fischer, declamatie. Viktor Fischer, piano. 1. Marsch, Lumbye. 2. Ouverture „Giroglé-Girofla", Lecocq. 3. Wals, Ivanovici. 4. Mazurka, Chopin. 5. Adelaide, Beethoven. 6. Hongaarsche dansen, Brahms. 7. Alexandermarsch, Poulsen. 8. Declamatie. 9. Fatinitza-marsch, Fr. v. Suppé. 10. Fragment uit „Bohème", Puccini. 11. Mazurka, Chopin. 12. Arlequinade, L. Ganne. 13. Wals, Fetras. 14. Fantasie, H. J. Larsen. 15. Gavotte, C. W. v. Gluck. 16. Torgauer, marsch.
5.00 Beursberichten.
5.10—5.40 Voordracht door O. P. Pyndt.
5.40—6.10 Fransche les.
6.10 Weerbericht.
6.20 Persberichten.
6.35 Tijdsein.
6.50—7.20 Voordracht door Severin Christensen.
7.20 Uursiag van het Raadhuis.
7.20—8.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Launy Grondahl. Olfert Jesperen. 1. Fragmenten uit „Molboerne". 2. Skaerslipper Mazurka. 3. Dinka, wals. 4. Berceuse-elegiaque. 5. Nyboder, polka. 6. Serenade uit „Molboerne". 7. Madame Pompadour, wals. 8. Kongemode, marsch.
8.20—8.50 Declamatie. Daarna: Persberichten.
9.05—10.05 Populaire Deensche muziek door het Omroeporkest o.l.v. Launy Grondahl m.m.v. Wilhelm Michelsen, concertzanger. Folmer Jensen, piano.
10.05—11.35 Dansmuziek door orkest van restaurant „Industri" o.l.v. Aage Juhl. Thomsen.
11.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

KONINGSBERGEN 276,5 M.

Dantzig 453,2 M.)

(Resp. 1085 en 662 Kilocycles.)

Geen programma ontvangen.

LANGENBERG 472,4 M.

(Münster 233,8 M.; Aken 453,1 M.; Keulen 227,4 M.)

Resp. 635, 1283, 662, 1319 Kilocycles.

6.05—6.20 Gymnastiekles.
6.20 Weerbericht.
6.25—6.50 Gramofoonmuziek.
6.50—7.50 Kurkapel o.l.v. Curt John, uit Bad Pyrmont.
9.35—10.50 Herdenking Walthers von der Vogelweide.
10.50—11.20 Uitzending voor scholen.
11.30 Gramofoonmuziek.
12.25—1.50 Concert o.l.v. Eysoldt. 1. Ouverture „Im Brunnen, Blodek. 2. Fantasie, Spiro Samado. 3. a. Träumerei, Königsberger. b. Serenade, Questi. 4. Zwei Wiener walsen, Fuchs. 5. Solo. 6. Melodieën uit „Tell", Rossini. 7. a. Liebe im Herbst is wie goldener Wein, Freudenthal. b. Amina, Lincke. 8. Potpourri uit „Frasquita", Lehar.
1.50 Raadgevingen voor de huisvrouw.
2.20—2.50 Eis Vordemberge, Kinderuurtje.
3.05—3.25 Radiopraatje.
3.25—3.45 Voor de vrouwen.
3.45—4.05 „Dienst an der Jugend", Lic. Przybyliki.
4.05—4.25 „Das Faltboot", Dr. Konrad Pfennig.
4.25—4.50 Engelsche les.
4.50—5.50 Concert door het Mandolinen-concertgezelschap o.l.v. Theodor Ritter. 1. Ouverture „Si j'étais roi", Adam. 2. Serenade in G-dur, Althoff. 3. Marionetten, Ritter. 4. Fantasie uit „Der Maskenball", Verdi. 5. Leise flehen meine Lieder, Ritter. 6. Serenade uit „Der Goldschmied von Toledo", Offenbach. 7. Anitras dans uit „Peer Gynt", Grieg. 8. Dorfschwalben, wals, Strauss.
5.50—6.10 „Zusammenarbeit in der internationalen Elektrowirtschaft", Dr. Reifferscheidt.
6.10—7.20 Radiopraatje.
6.35—7.00 Voor de arbeiders.
7.00—7.20 „Aufbau und Beschaffenheit des Bodens", Dr. H. Philipp.
7.20 Vroolijke avond. Daarna: Nieuws- en sportberichten.
11.20—12.20 Concert Marek Weber. Gramofoonplaten.

LEIPZIG 259,3 M.

(Dresden 318,8 M.)

(Resp. 1157 en 941 Kilocycles.)

3.50—5.00 Namiddagconcert door het Radio Orkest o.l.v. Wilhelm Rettich.
6.55 Concert door het Radio Orkest o.l.v. Hilmar Weber.
7.50 „Bilanz", een revue van Max Ophuls. Muziek van Harry Ralten. Muzikale leiding: Franz Marszalek.
9.20 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten, sportbericht. Daarna: tot 11.50 Dansmuziek, uitgezonden door Berlijn.

LONDON REGIONAL (Brookmans Park) 356,3 M.

(842 Kilocycles.)

2.50 Licht concert door het Gershom Parkington Quintet. Olive Gilbert, atl. Barrington Hooper, tenor. Quintet: 1. Selectie „Adrienne Lecouvreur", Cilea. 2. Nocturne in E, Chopin. Olive Gilbert: 1. As I went a-roaming, Brahe. 2. I did not know Trotère. 3. Little Snowdrop, Stanford. Quintet: 1. Zangcyclus: „A Lover in Damascus", Woodforde Finden.
3.30 Barrington Hooper: 1. To a wild Rose, MacDowell. 2. The apassionate Shepherd to his Love, H. Stanley Taylor. 3. The Star, Rogers. Quintet: 1. Romance, Debussy. 2. Je Pleure, Tosti. 3. Schlummerlied, Moszkowski. 4. Dance, Furiant, Smetana. Olive Gilbert: 1. The Fairy Pipers, Brewer. 2. O del mio amato ben, Donaudy. 3. Over the Mountains, Quilter. Quintet: 1. Sylvan Scenes, Fletcher.
4.15 Barrington Hooper: 1. Pleading, Elgar. 2. The Sun Returns, Tschaikofski. Quintet: 1. Liebesleid, Kreisler. 2. La Colombe, Gounod. 3. Wals, Chopin. 4. Zapateado.
4.35 Dansmuziek door The West Endians Band.
5.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
6.00 Sportuitslagen.
6.05 Ballade-concert door Hilda Searle, sopraan en Dudley Stuart White, bariton. Dudley Stuart White: 1. My ain Folk, Laura Lemon. 2. The Tune the Bosun played, Loughbourough.
6.12 Hilda Searle: 1. To Sing awhile, Drummond. 2. Today, my Spinet, German. 3. The Pipes of Pan are calling, Lionel Monckton.
6.20 Dudley Stuart White: 1. The Sea Gipsy, Head. 2. My Rose, Dudley Stuart White.
6.28 Hilda Searle: 1. I wonder if Love is a Dream, Dorothy Forster. 2. Good-night, Ladies and Gentlemen, Francis Dorel. 3. Buy my Roses, David D. Slater.
6.35 Vaudeville. Hatch en Carpenter, gesync. harmonie. Claude Hulbert en Enid Trevor, In Some More Nonsense. Billy Mayerl, gesync. pianosoli. Een schets, getiteld „Time", door Marie Wilbraham. Dorothy Mc Blain, The Girl who whistles in her throat. Het Gershom Parkington Orkest.
7.50 Mr. George Rylands: „Love Scenes from the English Novelists. II. Elizabethan and Jacobean Times."
8.20 Nieuwsberichten.
8.25 Zie Midland Regional.
9.35—9.50 Weer- en nieuwsberichten.

MIDLAND REGIONAL 479.2 M.

(626 Kilocycles.)

2.50 Dansmuziek door The West Endians Band uit de West End Dance Hall, Birmingham.
3.50 Balladen-concert. Robert Chaddock, tenor: 1. O Vision entrancing, Goring Thomas. 2. Trusting Eyes, Gartner. Charles Woodford, cello: a. Romance wtihout wordt. b. Scherzo, Van Goens. Dorothy Witcomb, alt: 1. Life and Death, Coleridge-Taylor. 2. Mighty like a Rose, Nevin. 3. Thanks be to God, Stanley Dickson. Robert Chaddock: 1. Captain Stratton's Fancy, Peter Warlock. 2. When I have passed, Harding. Charles Woodford: 1. Malaguena (Spaansche dans), Albeniz-Thaler. 2. Spaansche dans, Popper. Dorothy Whitcomb: 1. A Song at Dawn, Hubert Brown. 2. My Prayer, W. H. Squire.
4.35 Kinderuurtje.
5.20 Zie London Regional.
5.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.00 Sportberichten.
6.05 Lichte muziek door Pattison's Salon Orkest o.l.v. Norris Stanley. Uitgezonden vanuit Café Rest. Corporation Street, Birmingham. 1. Ouv. „Ruy Blas", Mendelssohn. Norris Stanley, viool: Siciliano en Rigaudon, Francoeur-Kreisler. Orkest: 1. Romance, Tschaikowski. 2. Xylofoon-solo: Silver Bells, de Ville. 3. Marche Militaire, Schubert.
6.35 Zie London Regional.
8.20 Nieuwsberichten.

VLAGGEN- VAANDELS-INSIGNES
OVEN HAAG ARA-ARTISTIEK-MODERN

8.25 Concert door het Versterkte Radio-Orkest o.l.v. Joseph Lewis. Cyril Smith, piano. Orkest: Ouverture „Figaros Hochzeit", Mozart. Cyril Smith en orkest: Derde piano-concert in A., Norman Demuth. (Eerste uitzending). Onder persoonlijke leiding van den componist.
8.55 Orkest: Symphonie no. 5, in Bes, Schubert. Allegro, Andante con moto, Menuet, Allegro molto, Allegro vivace. 2. Pagan Dance Suite, Norman Demuth. (Eerste uitzending). Onder persoonlijke leiding van den componist.
9.35—9.50 Weerbericht en nieuwsberichten.

MILAAN 500,8 M.
(599 Kilocycles.)

6.35—7.20 Populair concert.
7.20 Weerbericht.
7.30 Berichten.
7.40 Berichten.
7.50 Tijdsein.
7.50 Uitzending van een opera.
10.50—11.00 Berichten.
11.00—11.20 Concert door het Omroeporkest.

MOTALA 1348,3 M.
(Stockholm 435.4 M.; Göteborg 321,9 M.)
(Resp. 222,5, 689, 932 Kilocycles.)

3.20 Gramofoonplatenconcert.
4.20 Sprookjesspel van Stina Bergman.
5.20 Jodelliederen.
5.50 Militair concert.
6.50 „Das Nationalmonument" van Tor Hedberg. Regie: C. A. Dymling.
9.00 Actueele voordracht.
10.00—11.20 Oude- en moderne dansmuziek.

MÜNCHEN 532,9 M.
(Kaiserslautern 269,8 M.; Neurenberg 238.9 M.)
(Resp. 563, 1112, 1256 Kilocycles.)

5.00 Concert door Gustav Schoedel.
6.10 Concert door de Mandolineclub „Zupfgeigenhans 'I"
6.50 Berichten.
7.05 Feestconcert van de Nürnberger Madrigaal- en Kamerorkesten o.l.v. Otto Döbereiner.
8.35 Franz Lehár-uurtje.
9.40 Avondberichten.
Daarna: Concert en Dansmuziek door de kapel Ludwig Duval.

OSLO 493,4 M.
(60 K.W. 608 Kilocycles.)

6.35 Weerbericht en nieuwsberichten.
6.50 Causerie.
7.20 Tijdsein. Daarna: Concert door het Radio Orkest. 1. Alte Kameraden, marsch, Teike. 2. Villany Czardas, Lindsay Theimer. 3. Selectie uit de Oprt. „Das Schwarzwaldmädel", Leon Jessel. 4. Joy pense, Drdla. 5. Alaine, Schröder. 6. Kornmodsgiansen, Lange Müller. 7. Wals uit „Der Juxbaron", Eckstein. 8. Sang und Klang vom Osten, Eberel. 9. Une poeme, Fibich. 10. Liselotte Galop, Komzak. 11. Tango, Gilbert. 12. Selectie uit de Oprt. „Phi-Phi", Cristiné.
8.55 Weerbericht en nieuwsberichten.
9.15 Actueele causerie.
9.30 Koorconcert.
10.00 Dansmuziek v. Gramofoonplaten.
11.20 Sluiten.

PARIJS (Radio) 1724,1 M.
(174 Kilocycles.)

6.05 Gymnastiekles.
6.50 Herhaling.
7.20 Persberichten.
10.05 Koersen.
11.50 Gramofoonmuziek.
12.20 Koersen.
12.50 Koersen.
1.20 Koersen.
2.50 Koersen.
3.05 Uitzending voor kinderen.
3.50 Dansmuziek.
4.15 Persberichten.
5.55 Landbouwberichten.
6.25 Causerie door M. Gheerbrandt.
6.50 Engelsche les.
7.05 Koersen.
7.20 Landbouwk. lezing door Georges Truffaut.
7.35 Literaire causerie.
7.50 Sportberichten.
8.05 Halfuurtje gramofoonmuziek.
8.35 Persberichten.
8.50 Concert. 1. Petita Chagrins, comedie van Courteline, m.m.v. Mej. Samary en Jeanne Faber. 2. Adagio en Allegro, Boccherini, voor cello. 3. Melodieën. 4. Kwartet met piano, Beethoven.

PRAAG 482,2 M.
(617 Kilocycles.)

4.50 Voor Duitsche luisteraars.
5.20 Landbouwberichten.
5.30 Voor de arbeiders.
5.40 Sportberichten.
6.20 Tijdsein. Persberichten.
6.25 Vroolijke avond.
7.20 Novak's blaasmuziek.
8.20 Populair concert m.m.v. K. Schart, zang, Fr. Maxian, piano. Orkest o.l.v. O. Jeremias.
9.20 Tijdsein. Nieuws- en sportberichten.
9.40 Concert o.l.v. Fr. Zita.
10.15 Theaternieuws.
10.20 Concert uit café „Rokoko".

ROME 441,2 M.
(680 Kilocycles.)

4.20—6.20 Vocaal- en instrumentaal concert door het Omroep sextet.
7.35—8.20 Nieuws- en sportberichten. Weerbericht. Tijdsein.
8.20 Opera-uitzending. „Francesca da Rimini" van Roccardo Zandonai. Orkest o.l.v. Roccardo Santarelli. In de pauze: Causerie door Luigi Antonelli.

STUTTGART 360,1 M.
(833 Kilocycles.)

5.55 Voor de arbeiders.
6.20 Tijdsein.
6.25 Spaansche les.
6.50 Erik Meyer dirigeert eigen werken. Het Philharmonisch orkest. Hans Hanus, tenor.
8.05 „Jung Schiller" beschrijving van de jeugd van een dichter, bewerkt door Walter von Molos. Regie: Curt Elwenspoek.
9.20 Zie Frankfurt.
10.20 Nieuwsberichten.
10.35 Dansmuziek door de kapel Alexander.

WARSCHAU 1411,8 M.
(581 Kilocycles.)

5.05 Kinderuurtje.
6.05 Diversen.
6.30 Landbouwk. lezing.
6.45 Gramofoonmuziek.
6.55 Persberichten.
7.18 Tijdsein.
7.20 Lezing door T. Strezetelski.
7.35 Concert m.m.v. Alice Tacaes, viool Prof. Hubay en Louis Hiemlich, piano.
9.20 Voorlezing.
9.35 Weerbericht. Politie- en sportberichten.
9.45 „Dernière Vague". door Piotrowski.
10.05 Persberichten.
10.20—11.20 Dansmuziek.

WEENEN 516,4 M.
(212,5 Kilocycles.)

5.45 Voorlezing Leontine Sagan.
6.20 Herdenking Walther von der Vogelweide. Zijn gedichten, gesproken door Hans Marr. Minneliederen, gezongen door Robert Almassy. Margit Szekely, piano.
7.15 Tijdsein, weerbericht.
7.20 Concert door de Salzburger koorvereeniging. Muzikale leiding Felix Gruber, m.m.v. Olga Selo, sopraan. Alois Eder, klarinet. Johann Köstner piano. Een strijkorkest, een hoornkwartet.
8.20 „Dorothea", operette in één bedrijf van Jacques Offenbach. Regie Victor Flemming. Dirigent Josef Holzer. Daarna concert door het orkest Josef Holzer.

ZEESEN 1634,9 M.
(Königswusterhausen)
(183,5 Kilocycles.)

5.50 Gymnastiek o.l.v. Arthur Holz.
6.15 Weerbericht.
9.50 Nieuwsberichten.
10.35 Uitzending uit Würzburg: Morgenwijding in de Kaiserzaal der Residenz, ter gelegenheid van den 700-sten sterfdag van Walther von der Vogelweide.
12.15 Tijdsein van Nauen.
12.50 Nieuwsberichten.
1.20—1.50 Gramofoonmuziek.
1.50—2.20 Knutseluurtje.
2.20—2.50 Thomas Stolze: Aus dem Preuss. Kulturministerium... „Das Mittelschulproblem."
2.50—3.05 Weerbericht en beursberichten.
3.05—3.20 Voor de vrouw. Maria Tschentscher: Eine deutsche Frau reist durch Guatemala.
3.20—3.50 Dr. Ernst Schwarz: Schüleraustausch.
3.50—4.50 Concert uit Hamburg.
4.50—5.15 Dr. Wilhelm Hermanns: Genie und Zähigkeit. II.
5.15—5.40 Günther Volzig en een jonge arbeider: Der Jugendliche in der Arbeiterfamilie.
5.40—6.00 Unterhaltende Stunde. Die Fischer—Ramin: Oskar Wilde: „Die Rose und die Nachtigall."
6.00—6.25 Fransch voor gevorderden.
6.25—7.10 Prof. Dr. Vossler: Der Franzose im Spiegel der französischen Dichtung und Sprache.
7.15 Weerbericht.
7.20 Uit Breslau: „Was beeinträchtigt den Rundfunkempfang?" Spreker: Prof. Esau.
7.50 Uit Breslau: „Bilanz". Die Revue des Monats van Max Ophüls. Muziek van Harry Ralton. Regie: Dr. Franz Joseph Engel. Muzikale leiding: Franz Marszalek.
8.40 Uit Breslau: Da Capo. Die Schlager des Abends.
Daarna: Zie Berlijn.

NAGEKOMEN PROGRAMMA'S

BARCELONA 350.5 M.
(Radio Catalana 268 M.)
(Resp. 855 en 1119 Kilocycles.)

ZONDAG:

4.50 Berichten over de internationale tentoonstelling te Barcelona.
7.20 Landbouwk. lezing door Nicasio Olivan.
7.30 Concert door het Omroeporkest.
8.00 Sportberichten.

MAANDAG:

5.50 Concert m.m.v. Francisco Jove, bariton.
6.20 Literaire causerie door Fernando Alvarez.
6.35 Concert door het omroeporkest.
7.10 Recitatie door Germaine d'Auceny
7.40 Concert door het omroeporkest.
8.00 Berichten over de internationale tentoonstelling te Barcelona.

DINSDAG:

5.50 Persberichten. Concert door het Trio Iberia.
7.50 Engelsche les.
8.20 Tijdsein. Weerbericht. Nieuwsberichten.
8.25 Declamatie door Joaquin Montero.
8.40 Concert door het omroeporkest.
9.20 Persberichten.
9.25 Uitzending van een opera. Daarna berichten over de Internationale tentoonstelling te Barcelona.

WOENSDAG:

7.50 Fransche les.
8.20 Tijdsein. Weerbericht. Persberichten.
8.25 Concert door het omroeporkest.
8.35 Causerie door Ramiro Bianchi.
9.20 Persberichten.
9.25 Concert m.m.v. Rosa Rodes.
9.50 Piano-concert door Mercedes Rigalt.
10.15 Concert door het omroeporkest. Daarna berichten over de Int. Tentoonsteling te Barcelona.

DONDERDAG:

5.50 Persberichten. Concert door het Trio Iberia.
7.50 Engelsche les.
8.20 Tijdsein. Weerbericht. Nieuwsberichten.
8.25 Concert door het omroeporkest.
9.20 Persberichten.
9.25 Studiotooneel. Daarna berichten over de Int. Tentoonstelling te Barcelona.

VRIJDAG:

5.50 Persberichten. Concert door het Iberia Trio.
7.50 Fransche les.
8.20 Tijdsein. Weerbericht. Nieuwsberichten.
8.25 Concert door het omroeporkest.
8.30 Concert m.m.v. Raquelita.
9.05 Declamatie door Rosa Coto en Ramon R. Colominas.
9.25 Concert door het orkest Vilalta. Daarna berichten over de Int. Tentoonstelling te Barcelona.

ZATERDAG:

5.35 Persberichten. Daarna concert.
7.50 Duitsche les.
8.20 Tijdsein. Weerbericht. Nieuwsberichten.
8.25 Concert door het omroeporkest.
9.25 Reruitzending programma Madrid. Daarna berichten over de Int. Tentoonstelling te Barcelona.

LYON 465,8 M.
(644 Kilocycles.)

ZONDAG:

11.50 Nieuwsberichten. Daarna concert
7.05 Weerbericht. Sport- en nieuwsberichten. Koersen. Daarna concert.
7.50 Theaternieuws.
8.05 Gramofoonmuziek.
8.20 Landbouwberichten.
8.35 Liederen.
9.00 Nieuwsberichten.
9.10 Beeldultzending.

MAANDAG:

7.05 Weerbericht. Sport- en nieuwsberichten. Koersen. Daarna concert.
7.50 Uitzending van de opera „Tosca", van Puccini.
9.20 Nieuwsberichten.
9.30 Beeldultzending.

DINSDAG:

7.05 Weerbericht. Nieuws- en sportberichten. Koersen. Daarna concert.
7.50 Causerie door Dr. Cribier.
8.20 Causerie door Pierre Michon. Daarna concert.
9.20 Nieuwsberichten.
9.30 Beeldultzending.

WOENSDAG:

7.05 Weerbericht. Nieuws- en sportberichten. Koersen. Daarna concert.
7.35 Modekroniek.
7.50 Concert.
8.20 Causerie door Mère Cottivet. Daarna concert.
9.20 Nieuwsberichten.
9.30 Beeldultzending.

DONDERDAG:

7.05 Weerbericht. Nieuws- en sportberichten. Koersen. Daarna concert.
7.35 Boekbespreking. Daarna concert.
8.20 Causerie door Perry Clère.
9.20 Concert.
10.20 Nieuwsberichten.
10.30 Beeldultzending.

VRIJDAG:

7.05 Weerbericht. Nieuws- en sportberichten. Koersen. Daarna concert.
7.50 Fragmenten uit Hofmann's Vertellingen, van Offenbach.
8.20 Nieuwsberichten.
9.30 Beeldultzending.

ZATERDAG:

7.05 Weerbericht. Nieuws- en sportberichten. Koersen. Daarna concert.
7.20 Sportpraatje door Dr. Fouqué. Daarna concert.
9.20 Nieuwsberichten.
9.30 Beeldultzending.

KLEINE NIEUWTJES

„Rustpoos voor het verzorgen van den zender". — Sommige buitenlandsche stations hebben de gewoonte den geheelen dag zonder onderbreken door te werken. Het is echter gebleken, dat hierdoor soms storingen aan den zender kunnen ontstaan. Om dergelijke storingen te voorkomen zal het station te Leipzig in de toekomst van 17—17.15 uur A. T. de uitzending onderbreken, in welk kwartier de zender gecontroleerd zal worden.

Het nieuwe station te Salzburg spoedig gereed. — De zender, die vroeger te Graz was opgesteld, is verhuisd naar Salzburg, waar men thans druk met de montage bezig is. In den herfst van dit jaar zal de zender waarschijnlijk weer voor het bedrijf gereed zijn.

Zoo juist verschenen:

RADIO-THEORIE VOOR DEN LEEK

DOOR

L. J. VAN LOOI

PRIJS INGENAAID F 1.90 GEBONDEN F 2.50

UIT DEN INHOUD:

Inleiding; Over electrische stroom; Transformeeren van wisselstroom; Het plaatspanningsapparaat; Overbrenging van geluiden; Wat gebeurt er in de ontvanglamp; Versterking van het geluid; De afstemming van het toestel; De mysterieuze terugkoppelspoel; Hoe onze luidsprekers werken; Wisselstroomlampen; Over pakbriefjes en wat er op staat; De electrische gramofoonweergever; Beeldtelegrafie en televisie; Lijst van schemasymbolen.

Voor den zelfbouwende radio-amateur een zeer belangrijke uitgave, waarin hij veel vindt wat hem tot heden niet duidelijk was.

Alom verkrijgbaar in den boekhandel en bij onze agenten

N.V. DE ARBEIDERSPERS - A'DAM

E.N.S.A.I.D. INSTITUUT

HOOFDDIRECTIE: TOLSTEEGSINGEL 54 - UTRECHT

MEVROUW HENDRIKSE-KNAPEN, DIRECTRICE.

De Nieuwe Radio-Cursus vangt aan 5 Mei a.s.

THUIS KNIPPEN LEEREN

Schriftelijke of per Radio over HUIZEN.
Op 444 scholen wordt volgens de gemakkelijkste, leerzaamste en **Eerste Nederlandsche wettig gepatenteerde methode** les gegeven.

Eenig in Nederland.

ZONDER REKENEN OF TEEKENEN.

Stuur ons onderstaanden Bon met 25 cent aan **postzegels** en wij zenden U een keurig boek met **ruim 100 maten en modellen,** met een gratis apparaat, om U te laten zien, hoe gemakkelijk onze methode is en uit welk boek en apparaat onderwezen wordt in onzen Radio-Cursus.

DAMES! Neemt allen deel aan dezen Cursus. U zult ervaren hoe gemakkelijk U het knippen van elk model onder- of bovenkleeding volgens deze practische methode leert.

THUIS STOFVERSIEREN LEEREN

voor kleeding en Interieur door elk meisje en elke dame.

Deze lessen worden gegeven over Huizen, Maandags van 3.15—3.45.

BORDUREN, APPLICATIE, BATIKKEN — EN SCHABLONEERWERK —

Engelsch-, Fransch-, Hongaarsch, Zweedsch-, Noorsch-, Japansch-, Arabisch-, Oostersch- en Iersch Borduurwerk, alsmede het

Pen-, Plusette- en Relief schilderwerk — en Lederbewerken —

waarvan de patronen op werkelijke groote en in de modernste kleuren zijn aangegeven in een boek, formaat 60 x 45 c.M. à *f* 3.50.
Zendt onderstaanden Bon en wij zenden het U **op zicht en franco thuis.**

BON VOOR DEN **RADIO - KNIPCURSUS**

Naam .....

Woonplaats .....

BON **STOFVERSIEREN**

Naam .....

Woonplaats .....

Luidsprekertjes

APELDOORN

MAGAZIJN „EDISON"
— Stationsstraat 85 —

Complete installaties onder volle garantie

Onderdeelen v amateurs

Laadstation voor accumulatoren

DEN HAAG

RADIODOKTER

Radio Storingdienst
Ombouw - Moderniseeren
Antennebouw
H. VAN BUOMA
63 OHMSTRAAT 63
— DEN HAAG —

WERCO

Transformatoren
voor ELK doel
Nederlandsche Transformatorenfabriek
„WERCO"
Daltonstraat 57—59
— DEN HAAG —
Telefoon 37463

VARA-LEDEN!

Voor RADIO ONDERDEELEN en RADIOKASTEN naar het vertrouwde adres
MAGAZIJN

DE KAMPIOEN

PAUL KRUGERLAAN 239—241 - Tel. 33726
HOOGSTE RABAT

Wenscht U een goede

Rooster- of Anode-Batterij

Vraagt Uw winkelier dan de „FREDERIKE"-BATTERIJ. Deze beantwoordt Uw doel.
Alleen voor den Handel
's GRAVENHAAGSCHE GROOTHANDEL

M. KEYL

Radio - Electra
ST. JACOBSTR. 139-161
Tel. 11138 - DEN HAAG

Radiotoestellen

vanaf *f* 190.—
compleet geplaatst
HERM VERSKEULDT
Piet Heinstraat 31
Vraagt eens prijscourant

HEEMSTEDE

RADIO-TOESTELLEN vanaf *f* 150.— in salonkast. Vraagt gratis demonstratie. Tech. Bur. Radio-Electra De Rooy, L. v. Rozenburg 33, Heemstede.

ENSCHEDE

ELASTA
Alsteedschestraat 69
LORENZ RADIO

AMSTERDAM

Radio Jedema

Amstelveenscheweg 67
Zuid - Telefoon 28562
IS en BLIJFT het goedkoopst en meest gesorteerde adres voor — alle Onderdeelen —
Volle garantie

VACANT